

ROMÂNIA

ACORD DE PRESTĂRI DE SERVICII DE ASISTENȚĂ TEHNICĂ
PRIVIND ASISTENȚA ACORDATĂ ROMÂNIEI PENTRU ANALIZAREA
ȘI ABORDAREA PROVOCĂRILOR APĂRUTE ÎN ÎNDEPLINIREA
CERINȚELOR DIN DIRECTIVA PRIVIND EPURAREA APELOR UZATE
URBANE (DEAUU) (P167925)

Rezultat nr. 4

“CĂTRE UN NOU PLAN DE ACCELERARE A IMPLEMENTĂRII DEAUU”

Raport cu o propunere de plan actualizat pentru implementarea
DEAUU, inclusiv prioritizarea măsurilor și un nou calendar pentru
conformarea aglomerărilor cu peste 2000 l.e.

Mai 2020

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Declinarea responsabilității

Prezentul raport este un produs al Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare/ Băncii Mondiale. Constatările, interpretarea și concluziile exprimate în prezenta lucrare nu reflectă în mod obligatoriu opiniile Directorilor Executivi ai Băncii Mondiale sau ale Guvernelor pe care aceștia le reprezintă. Banca Mondială nu garantează exactitatea datelor incluse în prezenta lucrare.

Prezentul raport nu reprezintă neapărat poziția Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Declarație privind drepturile de autor

Materialul inclus în prezenta publicație este supus drepturilor de autor. Copierea și/sau transmiterea unor părți din prezenta lucrare fără permisiune poate constitui o încălcare a legislației aplicabile.

Pentru a obține permisiunea de a fotocopia sau de a retipări orice porțiune a lucrării de față, vă rugăm să trimiteți o solicitare conținând informații complete la oricare din următoarele adrese: (i) Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (Calea Plevnei nr. 46, București, România) sau (ii) Grupul Băncii Mondiale România(str. Vasile Lascăr nr.31, et.6, sector 2, București, România).

Prezentul Raport a fost predat în cadrul Acordului de Prestări de Servicii de Asistență Tehnică Rambursabile acordată României în procesul de analiză și abordare a provocărilor apărute în îndeplinirea cerințelor din Directiva privind Epurarea Apelor Uzate Urbane (DEAUU) (P167925), semnat de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare la data de 28 ianuarie 2019. Raportul corespunde Rezultatului nr.4 din cadrul Acordului sus-menționat.

Mulțumiri

Raportul de față reprezintă rezultatul activităților realizate de o echipă formată din personal și experți ai Băncii Mondiale, condusă de Ivaylo Kolev (Task Team Leader) și din care mai fac parte Adina Fagarasan, Adrian Mihailescu, Adriana Pienaru, Afrodita Popa, Alexandru Cosmin Buteica, Alexandru Ghita, Anca Bors, Andrei Stanescu, Bruno Rakedjian, Dessislava Kovatcheva, Diogo Faria de Oliveira, Emanuel Rauta, Florian Gaman, Gabriel Ionita, Gabriel Simion, Galina Dimova, Horia Barnaure, Irina Ribarova, Maria Salvetti, Orlin Dikov, Philippe Marin, Razvan Catalin Floarea, Silviu Lacatusu, Teodor Popa și Todor Lambev. Raportul folosește și unele din informațiile furnizate de Office International de l'Eau and UmweltBundesAmt, care sprijină activitatea Băncii pentru livrarea Componentei B. Echipa a beneficiat și de un consistent suport logistic oferit de birourile Băncii Mondiale din București și Washington, prin Anastasia Gadjja și Carolina Delgadillo.

Autorii doresc să le mulțumească colegilor-evaluatori ai acestui raport - Carmen Yee-Batista, Eolina Milova, Gustavo Saltiel, Raimund Mair și Stjepan Gabric, precum și dlui. David Michaud (Practice Manager, Water Global Practice în Europa și Asia Centrală, Banca Mondială) și dnei. Tatiana Proskuryakova (Manager de țară pentru România, Banca Mondială), atât pentru coordonarea de ansamblu, cât și pentru îndrumare și sfaturi valoroase.

Raportul de față se bazează foarte mult pe livrabilele anterioare ale Băncii Mondiale realizate în cadrul acestui Acord, și anume „*Document de concept privitor la asistența acordată pentru actualizarea planului de implementare al DEAUU, inclusiv abordarea, planul de lucru și foaia de parcurs aferentă activităților asociate*”, „*Raport privind opțiunile de optimizare a costurilor de conformare și situația activităților de implementare a DEAUU, incluzând metodologia de redefinire a aglomerărilor cu peste 2000 locuitori echivalenți*” și „*Raportul cu lista actualizată de aglomerări de peste 2000 locuitori echivalenți, incluzând detalii și hărți pe baza metodologiei de optimizare a costurilor de conformare cu DEAUU*”, rezumând abordările metodologice și rezultatele prezentate în acestea, însă uneori folosind *ad verbatim* pentru a evita confuziile.

Cuprins

Rezumat executiv	10
Capitolul 1 Introducere	13
1.1 Context	13
1.2 Actuala asistență tehnică	14
1.3 Scopul și aria de cuprindere	15
1.4 Folosirea raportului.....	16
1.5 Validarea și comunicarea noului Plan de accelerare a implementării	16
1.6 Prezentarea raportului	17
Capitolul 2. O nouă abordare pentru a rezolva problemele din actualul Plan de implementare al DEAUU 19	
2.1 Evaluarea inițială a conformării și abordarea.....	19
2.2 Perioade de tranziție și angajamente	20
2.3 De ce actualul plan de implementare nu a generat rezultatele așteptate?.....	20
2.4 Situația conformării conform proiectului de Raport de implementare al DEAUU nr. 10	24
2.5 O nouă abordare pentru a elimina decalajul din actualul Plan de implementare	25
Capitolul 3. Pilonul I. Optimizarea investițiilor necesare pentru conformare	27
3.1 Evaluarea inițială a costurilor de conformare cu DEAUU.....	27
3.2 Evaluarea oportunităților pentru optimizarea investițiilor necesare conformării	28
3.3 Lista actualizată a aglomerărilor și calculul actualizat al încărcării poluante, pe baza noii metodologii	36
3.4 Situația conformării în urma aplicării noilor metodologii	40
Capitolul 4. Pilonul II: Prioritizarea investițiilor	44
4.1 Calcularea nevoilor investiționale	44
4.2 Prioritizarea investițiilor	49
4.3 Calcularea costurilor operaționale	51
Capitolul 5 Pilonul III: Stabilirea unui plan de finanțare și susținerea investițiilor în AAC	52
5.1 Pregătirea planului de finanțare.....	52
5.2 Scenariile de finanțare	55
5.3 Prezentarea rezultatelor scenariilor	61
Capitolul 6 Pilonul IV: Alte măsuri pentru a accelera investițiile și a îmbunătăți performanța sectorului 74	
6.1 Îmbunătățirea leadership-ului (conducerii) și a coordonării în sectorul de AAC	74
6.2 Alinierea și sprijinirea rolului autorităților locale în furnizarea serviciilor de AAC și conformarea cu DEAUU	75
6.3 Depășirea blocajului din agregarea utilităților	76
6.4 Rezistența clienților de a se conecta.....	77
6.5 Regândirea cadrului financiar pentru AAC	78

6.6 Realizarea unei Strategii naționale la scară largă pentru AAC	80
Capitolul 7. Pasul 5: Monitorizarea, evaluarea și ajustarea planului	82
7.1 Îmbunătățirea actualelor procese și instrumente naționale de monitorizare și raportare	82
7.2 Monitorizarea și raportarea periodică a Planului de accelerare a implementării.....	83
7.3 desemnarea responsabilităților pentru monitorizare și raportare	87
7.4 Oportunități de ajustare în timpul procesului de implementare	92
Capitolul 8. Concluzii.....	95
8.1 De ce să se elaboreze un nou Plan de accelerare a implementării?.....	95
8.2 Cum poate avea mai mult succes un nou Plan?	95
8.3 Ce propune noul plan?	96
8.4 Ce scenariu ar trebui să aleagă Guvernul?	97
8.5 Decizii necesare pentru a asigura un rezultat de succes.....	97
8.7 Mergând dincolo de conformare.....	98
Anexa 1: Rezultatul nr. 1.....	99
Anexa 2: Rezultatul nr. 2.....	100
Anexa 3: Rezultatul nr. 3.....	101
Anexa 4: Abordarea folosită pentru calcularea nevoilor de investiții – CAPEX conformare și sustenabilitate	102
Anexa 5: Recapitularea numărului de aglomerări.....	110
Anexa 6: Distribuția aglomerărilor și a l.e. în funcție de rata de conectare la canalizare	111
Anexa 7: Lista aglomerărilor după implementarea noilor metodologii și a termenelor de conformare asociate (inclusiv cu sau fără aplicarea SIA pentru aglomerările care au între 2.000 și 5.000 l.e.)	113
Anexa 8: Modele financiare județene și național.....	143

Lista tabelelor

Tabelul 1: Modificarea structurii aglomerărilor și a încărcării generate	19
Tabelul 2: Stadiul conformării la 31 decembrie 2016.....	24
Tabelul 3: Abordarea problemelor din sectorul AAC	25
Tabelul 4: Costuri unitare pentru estimarea CAPEX-ului.....	27
Tabelul 5: Rezumat informații despre numărul aglomerărilor și încărcarea, la nivel de județ.....	38
Tabelul 6: Rezumat rezultate	39
Tabelul 7: Comparație între situația conformării în 2016 și rezultatele metodologiilor sugerate	40
Tabelul 8: Prezentare a aglomerărilor cu sisteme de colectare existente, conform ANAR 2016 și a noilor metodologii.....	41
Tabelul 9: Populația conectată vs. populația cu acces la sisteme de colectare, ca procent din populația totală a aglomerărilor (pentru câteva județe selectate).....	41
Tabelul 10: Distanța față de țintă a aglomerărilor în 2016, baza de date ANAR și metodologii	42
Tabelul 11: Nevoi financiare totale, per OR.....	47
Tabelul 12: Prioritizarea investițiilor per OR.....	49
Tabelul 13: Ipoteze legate de costurile directe și indirecte pentru perioada de planificare	51
Tabelul 14: Avantajele, dezavantajele și utilizarea celor 3 T-uri	52
Tabelul 15: Ipoteze cheie pentru fiecare scenariu	55
Tabelul 16: Defalcarea fondurilor și a mixului de finanțare	56
Tabelul 17: Diferențe de costuri între scenarii.....	62
Tabelul 18: Rezultate conformare pentru Scenariul 1.....	62
Tabelul 19: Rezultate financiare Scenariul 1.....	65
Tabelul 20: Scenariul 2, rezultatele conformării	66
Tabelul 21: Rezultate financiare Scenariul 2.....	68
Tabelul 22: Scenariul 3, rezultatele conformării	69
Tabelul 23: Rezultate financiare Scenariul 3.....	71
Tabelul 24: Nevoi de investiții în SIA	72
Tabelul 25: Nevoi investiționale pentru SIA.....	72
Tabelul 24: Indicatori și tipuri de date	88
Tabelul 25: Potențiale cauze rădăcină.....	94
Tabelul 26: Operaționalizarea acțiunilor de remediere	94
Tabelul 24: Date de intrare necesare pentru a calcula CAPEXul.....	106
Tabelul 25: Ecuații pentru a stabili parametrii ajutători.....	106
Tabelul 26: Costuri unitare folosite la calcularea CAPEX.....	107
Tabelul 27: Ecuații folosite pentru a stabili CAPEX.....	108

Lista figurilor

Figura 1: Sistemul de colectare din România comparat cu SIA, pe baza VNA	30
Figura 2: Algoritm pentru stabilirea limitelor aglomerărilor în România	31
Figura 3: Integrarea și procesarea datelor.....	32
Figura 4: Rezumat al sistemelor SIA standardizate, a combinațiilor între acestea, niveluri de epurare și posibilitățile de deversare	33
Figura 5: Sistem de colectare (rețea și SEAUU) comparat cu SIA, pe baza VNA	34
Figura 6: Arborele decizional pentru construcția SC în aglomerările care au între 2.000 și 5.000 de locuitori.....	36
Figura 7: Distribuția numărului de aglomerări.....	37
Figura 8: Modificări la listele existente ale ANAR	37
Figura 9: Distribuția motivelor pentru excluderea aglomerărilor	39
Figura 10: Distanța față de țintă a aglomerărilor (ANAR, 2016 și noile metodologii)	43
Figura 11: Abordarea nevoilor de investiții	44
Figura 12: Nevoile investiționale în sector.....	48
Figura 13: Cotă CAPEX după priorități	50
Figura 14: Abordarea de Maximizare a finanțării pentru dezvoltare: posibile trasee pentru a completa deficitul de finanțare din sectorul de AAC	54
Figura 15: Finanțarea nevoilor de investiții	55
Figura 16: Scenariul 1, surse de finanțare pentru nevoile de investiții	57
Figura 17: Scenariul 2, surse de finanțare pentru nevoile de investiții	58
Figura 18: Scenariul 3, surse de finanțare pentru nevoile de investiții	59
Figura 19: Deficitul de finanțare pentru Scenariul 1	60
Figura 20: Deficitul de finanțare pentru Scenariul 2	60
Figura 21: Deficitul de finanțare pentru Scenariul 3	61
Figura 22: Scenariul 1, defalcarea anilor de conformare pentru 44 OR	64
Figura 23: Scenariul 1, defalcarea deficitului de finanțare	64
Figura 24: Scenariul 1, defalcarea majorărilor tarifare.....	65
Figura 25: Scenariul 2, defalcarea deficitului de finanțare	67
Figura 26: Scenariul 2, defalcarea majorărilor tarifare.....	68
Figura 27: Scenariul 3, defalcarea deficitului de finanțare	70
Figura 28: Scenariul 3, defalcarea majorărilor tarifare.....	71
Figura 29: Schema „tehnică” de raportare națională și către UE	83
Figura 30: Procesul de raportare.....	90
Figura 31: Procesului raportului anual de progres	91
Figura 32: Procesul de evaluare intermediară	92
Figura 33: Procesul analizei detaliate	93
Figura 34: Pașii de revizuire a PAI	93
Figura 35: Analiza cauzei rădăcină	93
Figura 30: O așezare omogenă cu densitate MARE	102
Figura 31: O așezare omogenă cu densitate MICĂ	102
Figura 32: Exemplu de sat liniar	102
Figura 33: Vizualizare pentru a calcula lungimea rețelei.....	103
Figura 34: Vizualizarea dezagregării de la nivelul județului, pe trei grupuri.....	105
Figura 35: Stabilire CAPEX pentru SEAUU (EUR/l.e.) în relație cu dimensiunea SEAUU (l.e.).....	108

Abrevieri

ANAR	Administrația Națională „Apele Române”
AAC	Alimentare cu apă și canalizare
ABA	Administrația Bazinală de Apă
ACB	Analiză Cost-Beneficiu
ACR	Analiza cauzelor fundamentale
ADI	Asociație de Dezvoltare Intercomunitară
ANCPI	Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară
ANRSC	Autoritatea Națională de Reglementare pentru Servicii Comunitare de Utilități Publice
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BIRD	Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BM	Banca Mondială
CAPEX	Cheltuieli de capital
CE	Comisia Europeană
CET	Construcție - Exploatare-Transfer
CSI	Comitet Strategic de Implementare
DEAUU	Directiva privind epurarea apelor uzate urbane
GIS	Sisteme de informații geografice
GR	Guvernul României
GT	Grup tehnic
IFI	Instituție Financiară Internațională
MAP	Ministerul Apelor și Pădurilor
MFD	Maximizarea finanțării pentru dezvoltare
MFE	Ministerul Fondurilor Europene
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MLPDA	Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației
MMAP	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
NRW	Apă nefacturată
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
OPEX	Cheltuieli operaționale
OR	Operator Regional
OSAAC	Operatori ai serviciului de alimentare cu apă și canalizare
PAI	Plan de accelerare a implementării
PNDL	Programul Național de Dezvoltare Locală

PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală
POIM	Programul Operațional Infrastructură Mare
POM	Programul Operațional de Mediu
PPP	Parteneriat Public-Privat
PSF	Plan Strategic de Finanțare
RAS	Servicii de asistență tehnică rambursabile
RASD	Rata de acoperire a serviciului datoriei
SC	Sistem de colectare/canalizare
SEAU	Stație de epurare a apelor uzate
SEAUU	Stație de epurare a apelor uzate urbane
SF	Studii de fezabilitate
SIA	Sisteme individuale adecvate
SIIF	Cadru Structurat pentru Implementare și Informare
STA	Stație de tratare a apei
UE	Uniunea Europeană
VNA	Valoare netă actualizată

Rezumat executiv

1. Prezentul raport analizează **de ce actualul Plan de implementare (PI) a Directivei privind epurarea apelor uzate urbane (DEAUU) nu a permis României să își respecte obligațiile, și propune o nouă abordare pentru accelerarea implementării**. În faza de inventariere au fost identificate mai multe aspecte cheie, și anume: (i) provocări instituționale și legate de capacitate; (ii) lipsa unei abordări naționale unitare, precum și a unei evaluări inițiale corespunzătoare a aglomerărilor, limitelor și încărcării acestora; (iii) dificultăți în stabilirea unei politici și a unui proces de planificare adecvate pentru conformarea cu DEAUU; (iv) succes parțial în implicarea autorităților locale și în finalizarea procesului de agregare a furnizorilor serviciilor de alimentare cu apă și canalizare (AAC); (v) proces foarte de lent de investiții în infrastructura de AAC; (vi) lipsa stimulentei pentru conformare; (vii) provocări externe de natură economică și financiară; (viii) planificare financiară necorespunzătoare a investițiilor necesare pentru conformare; și (ix) absența unui mecanism de monitorizare și evaluare a progresului Planului de Implementare.
2. Având în vedere toate aceste provocări, nu este deloc surprinzător faptul că **situația conformării în România nu este deloc liniștitoare**, așa cum este documentat în Raportul nr. 10 privind implementarea DEAUU: o treime din încărcarea apei uzate încă necesită colectare (aproximativ 4,4 milioane locuitori-echivalenți - l.e.); jumătate din încărcarea apei uzate colectate încă necesită epurare secundară conform cerințelor Directivei (aproximativ 6 milioane l.e.); și două treimi din încărcarea apei uzate colectate de la aglomerări care generează >10.000 l.e. încă necesită epurare mai strictă (aproximativ 7,5 milioane l.e.).
3. Între 2004 și 2019 România a reușit să investească aproximativ 6,6 miliarde de Euro (i.e., aproape 70% din investițiile estimate inițial) și să îmbunătățească semnificativ serviciile de AAC. Dar, cu toate că distanța până la conformare (ținta)¹ este mai mică decât o arată cifrele valabile la sfârșitul lui 2016 menționate mai sus, aceasta semnalează clar necesitatea reevaluării eforturilor curente pentru conformare. În același timp, începând cu 2004, România s-a confruntat cu modificări demografice semnificative, ce au generat o creștere negativă a populației în multe aglomerări și orașe mici. Astfel că **acest raport propune o nouă abordare în elaborarea Planului de accelerare a implementării DEAUU (PAI)**.
4. Noua abordare se concentrează pe blocajele din Planul inițial și pe realitatea schimbată, propunând o abordare de conformare la nivel național și o evaluare corespunzătoare a stării inițiale; realizând un plan pentru a acoperi decalajele din conformare, stabilind un plan de finanțare pentru investițiile necesare pentru conformare; și propunând un mecanism de monitorizare și evaluare a progresului. Alte probleme identificate în sectorul ACC, cum ar fi provocările instituționale sau cele legate de capacitate, îmbunătățirea procesului de investiții în infrastructură, implicarea autorităților locale și finalizarea agregării, sunt, de asemenea, analizate și se propun recomandări pentru a fi, ulterior, comunicate, discutate și agreeate cu factorii români implicați în acest sector în perioada pregătirii elementelor componente ale Strategiei privind sectorul ACC. PAI propune un

¹ Un nou indicator care a fost introdus în cel de-al 9-lea Raport de implementare al DEAUU; în cel de-al zecelea raport se numește distanță față de țintă. „Distanța față de țintă” reprezintă efortul necesar încă pentru a atinge conformarea cu Directiva, pentru fiecare cerință: distanța față de țintă (colectarea) arată cât de multă apă uzată încă nu este colectată și, prin urmare, neepurată în mod corespunzător; distanța față de țintă (epurare secundară) arată cât de mult din apele uzate colectate încă nu sunt epurate în mod corespunzător; și distanța față de țintă (tratament mai riguros) arată cât de mult din apa uzată colectată încă nu este epurată corespunzător.

plan realist de conformare, cu următorii piloni: **I. Optimizarea investițiilor pentru conformare; II. Prioritizarea investițiilor; III. Stabilirea unui plan financiar și susținerea investițiilor în AAC; IV. Alte măsuri pentru accelerarea investițiilor și îmbunătățirea performanței; și V. Monitorizarea, evaluarea și revizuirea planului.**

5. Raportul prezintă **rezultatele așteptate ale abordării propuse**: scade numărul aglomerărilor cu 46 de procente (de la 1.870 în 2016 la 1.034 propus) și încărcarea poluantă aferentă acestora cu 29 de procente (de la 20.236.565 l.e. în 2016 la 14.249.306 l.e.) ca urmare a creșterii demografice negative, a încetării activităților economice și a modificării abordării metodologice. Astfel s-ar rezolva lipsa inițială a unei abordări unitare la nivel național și a unei evaluări inițiale corespunzătoare, deoarece multe din aglomerările raportate inițial s-au dovedit a fi comune formate din câteva așezări, cu doar câteva sute de locuitori și care nu îndeplinesc criteriul de „concentrare suficientă” din Directivă. Prin urmare, **evaluarea nevoilor de investiție** a evidențiat un necesar de **27,7 miliarde RON (5,7 miliarde €)**, dintre care 25% sunt pentru investiții în alimentare cu apă generate de DEAUU și 75% pentru extinderea sau construcția de sisteme de canalizare și SEAU noi. Susținerea conformării în România se dovedește a genera și mai multe provocări când vine vorba de nevoile de investiții pentru următorii 20 de ani, de **77,8 miliarde RON (16,1 miliarde €)**, dintre care 61% sunt pentru mentenanța și îmbunătățirea actualei infrastructuri de alimentare cu apă și 39% pentru întreținerea sistemelor de canalizare și instalațiilor.
6. Finanțarea investițiilor pentru conformare rămâne o provocare cheie. Raportul analizează și evaluează trei scenarii: 1) continuarea practicilor actuale („business as usual”); 2) rezultate maxime; și 3) accelerare. Dacă provocările din acest sector continuă să rămână, în mare măsură, nerezolvate (scenariul 1 „continuarea practicilor actuale”), atunci rezultatele modelării financiare (la nivel județean și modelul național) ne arată că România nu își va putea îndeplini obligațiile din DEAUU în următorii 20 de ani. Odată cu implementarea unei majorări semnificative de tarife și a unei politici privind finanțarea investițiilor (scenariul 2 „rezultate maxime”), România se poate conforma în următorii 20 de ani, însă acest lucru va avea un impact semnificativ asupra clienților (prin majorări necesare de tarife) și asupra bugetului național (suplimentar co-finanțării fondurilor europene). **Scenariul „Accelerarea”, reprezintă o cale de mijloc, combinând o creștere semnificativă a investițiilor cu optimizarea nevoilor investiționale. Acesta este scenariul care pare să fie cel mai adecvat și realist pentru a accelera conformarea României în mod sustenabil și suportabil**: în urma modificărilor legislative, dacă Sistemele Individuale Adecvate (SIA) sunt îmbunătățite în aglomerările mici care au între 2000 și 5000 l.e., acolo unde nu există sisteme de canalizare și SEAU (alternativ construirii de SC și SEAU, pentru care va fi nevoie de aproximativ 13 miliarde RON), nevoile investiționale vor fi reduse, costurile totale de conformare rămase ridicându-se la **14,8 miliarde RON (3,1 miliarde €)**; urmând acest scenariu, **România poate obține conformarea cu DEAUU în 2035.**
7. Pentru a obține rezultatele din **Scenariul 3**, autoritățile române vor trebui să ia decizii la timp cu privire la:
 - Implicarea și îmbunătățirea **răspunderii și alinierii stimulentei acordate autorităților locale în procesul de conformare cu DEAUU**;
 - **Extinderea și mai mult a zonelor deservite de operatorii regionali (OR) AAC** (toate aglomerările cu peste 2.000 l.e. ar trebui deservite de OR sustenabili);

- **Rezolvarea problemei de conectare:** în contextul în care aproape un milion de persoane din România care au acces la sisteme de colectare au decis însă să nu se conecteze, situația amenință eforturile investiționale și periclitează atât conformarea cât și sustenabilitatea serviciilor de AAC;
 - **Îmbunătățirea guvernanței din acest sector și crearea unui mecanism de coordonare a eforturilor și resurselor pentru conformare:** Principalele instituții, ca MFE, MLPDA și MMAP, ar trebui să creeze un mecanism prin care să coordoneze și să completeze eforturile și resursele folosite pentru a obține conformarea; toate sursele de finanțare din sector trebuie să urmeze aceleași principii directe și ar trebui îndreptate către conformare și sustenabilitate.
 - Crearea unui **Comitet Strategic de Implementare** care să realizeze monitorizarea și evaluarea sistematică și să propună acțiuni corective în timpul implementării PAI; și
 - **Adoptarea metodologiilor naționale** pentru stabilirea limitelor aglomerărilor și calcularea încărcării poluante, precum și a **modificărilor legislative** pentru a permite SIA suplimentare și stabilirea unui proces corespunzător pentru SIA.
8. Raportul recunoaște faptul că eforturile de conformare și implementarea oricărui plan actualizat vor continua să fie un proces în derulare în viitorul apropiat și vor necesita o strânsă monitorizare, evaluare și un mecanism de ajustare. Prin urmare, noua abordare **propune un cadru de monitorizare și evaluare** care prevede și crearea unui Comitet special, după cum s-a menționat mai sus. Un astfel de cadru de monitorizare și evaluare este esențial pentru transparența și credibilitatea PAI propus. În felul acesta se va asigura că progresul este măsurat în mod corect și că informațiile sunt primite și raportate intern și extern la timp, astfel încât orice deviere de la Plan sau problemă apărută pe durata implementării sale sunt identificate din faza incipientă și rezolvate de factorul responsabil. Cum Planul de Accelerare a Implementării este un document viu și activ, se propune raportarea, evaluarea și ajustarea periodică a acestuia.
9. În final, sectorul necesită elaborarea urgentă a unei **Strategii naționale la scară largă a sectorului AAC** pentru a se elimina actualele blocaje din sector și crea un mediu mai bun pentru conformarea cu DEAUU. Această strategie va identifica un set de măsuri necesare pentru rezolvarea actualelor probleme legate de politici privind, mai ales, reducerea decalajului financiar și asigurarea că incluziunea și conformarea sunt atinse în următoarele decenii în mod sustenabil.

Capitolul 1 Introducere

1.1 Context

10. În cursul procesului de negociere care a precedat Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană, România și-a luat angajamentul de a asigura armonizarea cu „*acquis-ul comunitar*” în domeniul mediului, care include setul complex de legislație UE în domeniul apei. Conformarea cu acest set de directive și implementarea aferentă, precum și termenele din perioada de tranziție, au devenit obligatorii odată ce România a devenit membru cu drepturi depline al UE, la 1 ianuarie 2007.
11. La începutul anilor '90 România avea un decalaj semnificativ în ceea ce privește investițiile în alimentarea cu apă și canalizare (AAC), o mare parte a zonelor urbane nefiind racordate la sistemele de AAC și majoritatea așezărilor din mediul rural neavând rețele și infrastructură de AAC. Astfel că România, spre deosebire de alte state membre ale UE, a pornit de la un grad foarte mic de acoperire cu servicii de AAC atunci când a început implementarea legislației UE în domeniul apei. La finalul anului 2003, doar 11,5 milioane de locuitori din totalul de 21,7 milioane aveau acces la servicii de colectare și epurare a apelor uzate. Populația care beneficia de servicii publice de canalizare era de 10,3 milioane locuitori în zona urbană și doar 1,2 milioane în mediul rural. Doar 644 de localități (265 urbane și 379 rurale) din totalul de aproximativ 3.000 de localități dispuneau de sisteme publice de canalizare (reprezentând 21,5%); însă doar 77% din totalul apei deversate de acestea era epurată, în timp ce în 47 de localități urbane cu peste 150.000 de locuitori apele uzate erau deversate fără niciun fel de epurare².
12. Planul de Implementare (PI) a DEAUU în România a fost adoptat în octombrie 2004 și a intrat în vigoare în 2007, vizând colectarea și epurarea apelor uzate din aglomerări, reprezentând un procent din încărcarea generată la finalul anului 2010 (61% colectare, incluzând toate aglomerările cu peste 10.000 l.e. cu 51% epurare) și 2013 (69% colectare cu 61% epurare), vizând toate aglomerările cu peste 10.000 l.e. la finalul lui 2015, și toate aglomerările care aveau între 2.000 și 10.000 l.e., la finalul anului 2018. Planul a identificat, în total, 2.609 aglomerări cu peste 2.000 l.e. – incluzând 263 aglomerări cu peste 10.000 l.e. și 2.346 aglomerări care aveau între 2.000 și 10.000 l.e.
13. Întregul teritoriu al României a fost clasificat ca fiind Zonă sensibilă conform Articolului 5 (2, 3, 8) din Directivă necesitând, prin urmare, o epurare mai riguroasă a azotului și fosforului în toate stațiile de epurare a apelor uzate care deservește aglomerările cu peste 10.000 l.e.
14. Așa cum s-a întâmplat în majoritatea țărilor europene, perioada de timp și costurile necesare conformării cu *acquis-ul* DEAUU au fost subestimate. În urma rezultatelor Raportului nr. 9 privind stadiul implementării și programele pentru implementarea DEAUU asociate anului de referință 2014, Comisia Europeană (CE) a inițiat procedura de încălcare a obligațiilor („infringement”) împotriva României, pentru că aceasta nu a respectat termenele agreate pentru 2013. În cadrul acestei proceduri s-a stabilit o listă de aglomerări a căror încărcare trebuia colectată și epurată. Conform discuțiilor purtate între România și CE, autoritățile naționale au decis să pregătească un inventar actualizat al aglomerărilor pe baza unor noi metodologii pentru delimitarea limitelor aglomerărilor

² Conform informațiilor din Planul de implementare al DEAUU, octombrie 2004

și de stabilire a încărcării poluante, și să actualizeze PI propunând măsuri pentru a accelera conformarea, un nou calendar și un plan de finanțare pentru a rezolva cerințele DEAUU. Banca Mondială acordă Guvernului României asistență tehnică pentru a respecta angajamentele mai sus-menționate.

15. În ciuda investițiilor semnificative în AAC din ultimii 15 ani și implementării reformei în acest sector, conformarea cu DEAUU continuă să pună mari provocări. Implementarea acestei Directive a fost întotdeauna strâns legată de nevoia de reforme în sectorul AAC, care a întâmpinat mai multe provocări, inclusiv rezistența autorităților locale în a unifica utilitățile publice regionale, rezistența locuitorilor de a se racorda la rețelele de canalizare nou instalate, utilizarea lentă a fondurilor din granturile UE și lipsa unei strategii pentru extinderea serviciilor de AAC în zonele rurale. În contextul în care termenele din 2013 au fost pierdute și procedura de „*infringement*” a fost declanșată pentru mai multe aglomerări care reprezintă procentul de încărcare ce trebuia colectat și tratat, și al potențialului risc ca o a doua procedură de „*infringement*” să fie inițiată anul acesta pentru neîndeplinirea obligațiilor din 2015, este extrem de important ca abordarea privind conformarea cu DEAUU să fie reconsiderată.

1.2 Actuala asistență tehnică

16. Un Acord pentru Servicii de Asistență Tehnică Rambursabile (RAS) a fost semnat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA³) și Banca Mondială (BM) pe 28 ianuarie 2019, pentru furnizarea de „Asistență pentru analiza și abordarea provocărilor apărute în îndeplinirea cerințelor DEAUU”. Acesta include următoarele componente:

COMPONENTA A: SPRIJIN PENTRU ACTUALIZAREA PLANULUI DE IMPLEMENTARE A DEAUU

Banca va sprijini MMA la pregătirea unui plan actualizat de implementare a DEAUU, incluzând următoarele activități de asistență tehnică pentru sprijinirea MMA în:

- (i) Realizarea unei analize a actualului plan de implementare pe baza celor mai recente date disponibile și identificarea blocajelor și opțiunilor de accelerare a implementării;
- (ii) Evaluarea opțiunilor de optimizare a costurilor de conformare⁴;
- (iii) Stabilirea unui nou nivel de referință;
- (iv) Elaborarea unui Plan Strategic de Finanțare pentru restul investițiilor necesare pentru conformare;
- (v) Elaborarea unui nou calendar pentru implementarea Directivei 91/271/EEC;
- (vi) Consolidarea capacității personalului din MMA și Administrației Naționale „Apele Române” (ANAR) privind colectarea datelor, validarea informațiilor și raportarea.

COMPONENTA B: ASISTENȚĂ PENTRU ACTUALIZAREA MECANISMULUI NAȚIONAL DE MONITORIZARE, EVALUARE ȘI RAPORTARE A PROCESULUI DE IMPLEMENTARE A DEAUU

Asistența tehnică va acorda sprijin MMA pentru următoarele:

- (i) Evaluarea sistemelor naționale de raportare referitoare la DEAUU și a compatibilității acestora cu cerințele SIIF;

³ Restructurat și redenumit în 2019 Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

⁴ Aceasta cuprinde: a) elaborarea unei metodologii pentru delimitarea limitelor aglomerărilor; b) organizarea de întâlniri despre noua metodologie în toate județele și participarea la acestea; c) actualizarea listei aglomerărilor de peste 2.000 p.e., incluzând detalii și hărți; d) realizarea de activitate analitică pe teren pentru a valida hărțile în cazurile limită; e) îmbunătățirea procesului de implementare a Sistemelor Individuale Adecvate (SIA) în România.

- (ii) Elaborarea unei propuneri de îmbunătățire a procesului de colectare a datelor, procesare și validare a informațiilor pentru raportarea conformării cu DEAUU;
- (iii) Elaborarea de specificații tehnice pentru actualizarea sistemelor existente (sau a sistemelor aflate în curs de dezvoltare), pentru a asigura compatibilitatea cu SIIF (CE-Cadrul Structurat pentru Implementare și Informare);
- (iv) Consolidarea capacității personalului din MMAP și ANAR de a utiliza versiunea actualizată a sistemului național de colectare și colectare a datelor pentru DEAUU și SIIF.

COMPONENTA C: RECOMANDĂRI PENTRU ELABORAREA UNEI STRATEGII NAȚIONALE PENTRU SECTORUL DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE

Pe baza asistenței tehnice furnizate în cadrul Componentelor A și B, Banca Mondială va oferi sprijin MMAP pentru inițierea elaborării unei Strategii Naționale pentru Sectorul de Alimentare cu Apă și Canalizare (AAC), prin sprijinirea MMAP pentru îndeplinirea următoarelor:

- (i) Pregătirea unei recomandări de viziune și a liniilor generale ale Strategiei propuse, cu accent pe domenii și probleme specifice care trebuie abordate conform directivelor europene de mediu privitoare la sectorul AAC, și îmbunătățirea performanțelor și a durabilității sectorului;
- (ii) Inventarierea și analizarea tuturor informațiilor disponibile oferite de autoritățile naționale și alte instituții financiare internaționale (IFI) care furnizează sprijin în sectorul AAC; și
- (iii) Propunerea unui mecanism de coordonare a eforturilor și a contribuțiilor în timpul procesului de pregătire a Strategiei, pentru implicarea tuturor actorilor cheie și a IFI-urilor implicate în acest sector de activitate.

1.3 Scopul și aria de cuprindere

17. Acest „Raport cu o propunere de plan actualizat de implementare a DEAUU, incluzând prioritizarea măsurilor și un nou calendar pentru conformarea aglomerărilor cu peste 2000 I.e.” reprezintă Rezultatul nr. 4, așa cum se specifică în Acordul de RAS mai sus-menționat.
18. Scopul său este acela de a permite Guvernul României să identifice și să implementeze măsuri prin care să accelereze și să realizeze conformarea deplină cu DEAUU. În momentul de față România îi lipsește și are nevoie de un Plan de Accelerare a Implementării care să prezinte toți pașii, orizontul de timp și resursele necesare pentru ca toate aglomerările cu peste 2000 I.e. să devină conforme, implementând, în același timp, măsuri de optimizare a costurilor asociate îndeplinirii cerințelor DEAUU.
19. Raportul descrie rezultatele obținute în urma implementării actualului Plan de implementare a DEAUU, subliniind și principalele bariere întâmpinate în îndeplinirea planului inițial; metodologiile naționale propuse pentru delimitarea aglomerărilor și calcularea încărcării poluante, și realizarea unei noi evaluări de referință; planul strategic de finanțare, actualizat, pentru finanțarea restului de investiții pentru conformare și întreținerea infrastructurii existente de AAC; schițează un plan actualizat de accelerare a implementării și propune un mecanism de monitorizare și control, pentru a urmări implementarea acestuia.

1.4 Folosirea raportului

20. Autoritățile române ar putea folosi acest raport pentru a pregăti un Plan național de accelerare a implementării DEAUU. Pornind de la 1) noul inventar al aglomerărilor; 2) prioritizarea investițiilor; 3) nevoile investiționale și scenariile de realizare; 4) planul de finanțare a măsurilor propuse; 5) măsurile de îmbunătățire a performanței sectorului AAC, în ansamblul său; și 6) noul calendar pentru conformare, Guvernul României ar putea aborda mai bine provocările conformării. Un astfel de Plan ar trebui adoptat de Guvern și comunicat CE.
21. Documentul de față ar putea fi folosit de autoritățile române și în timpul discuțiilor cu CE privind investițiile în AAC ce vor fi finanțate în cadrul perioadei de programare 2021-2027. Cerințele pentru contribuțiile naționale și oportunitățile de a profita de granturi și resurse bugetare au fost evaluate și sunt propuse opțiuni pentru ca instituțiile românești respective să ia decizii informate.

1.5 Validarea și comunicarea noului Plan de accelerare a implementării

22. Deși pe durata pregătirii planului au existat mai multe discuții cu actorii cheie ai sectorului de AAC din România, având în vedere natura acestuia, responsabilitățile identificate, resursele și angajamentele necesare, echipa Băncii Mondiale a observat nevoia de mai multă comunicare. Autoritățile naționale ar trebui, cel puțin, să prezinte, să discute, să valideze și să agreeze cu autoritățile locale și județene, precum și cu operatorii, responsabilitățile alocate în noul plan. Comunicarea cu toți factorii relevanți este esențială pentru a avea consens și a obține sprijinul tuturor actorilor din sectorul AAC. La recomandarea echipei Băncii, MMAP a creat un Grup Tehnic (GT) pentru elaborarea elementelor Strategiei pentru sectorul AAC, care poate fi folosit pentru comunicarea mai detaliată a Planului împreună cu extinderea participării și cu organizarea de ateliere regionale și naționale, care pot fi sprijinite prin proiect.
23. Așa cum este valabil pentru toate planurile de implementare, și acesta este un document viu care necesită monitorizare, revizuire și evaluare periodică, ajustări și reglaje fine pentru a se atinge obiectivele planificate. **Capitolul 7** descrie propunerea echipei care trebuie apoi agreată, comunicată și pusă în aplicare. Ca și în alte state membre ale UE, conformarea cu DEAUU nu este doar un angajament la nivel național; prin urmare, ar trebui avută în vedere o campanie vastă de comunicare pentru alinierea eforturilor tuturor autorităților, operatorilor și utilizatorilor.
24. În final, acest raport a fost pregătit în timpul declanșării situației dificile generate de pandemia de COVID-19. Iar acest lucru nu doar că a afectat procesul de comunicare planificat cu privire la Planul propus, ci a generat și anumite nesiguranțe în ceea ce privește implementarea propusă pentru acesta. Totuși, având în vedere că în momentul de față o analiză a impactului pandemiei de COVID-19 asupra eforturilor de conformare cu DEAUU nu este fezabilă din cauza nesiguranțelor încă existente, și în contextul orizontului pe termen lung acoperit de planul propus, considerăm că proiecțiile și calculele sunt solide. Odată ce se încheie situația generată de pandemie, sau în timpul primei analize programate a implementării, Planul poate fi ajustat pentru a reflecta noile realități.

1.6 Prezentarea raportului

25. Raportul are următoarea structură:

Capitolul 1 al raportului oferă informații contextuale despre sectorul de AAC din România și situația de referință a conformării, descrie actuala asistență tehnică, scopul, aria de cuprindere și modul de utilizare a Raportului, împreună cu propuneri de comunicare a Planului de accelerare a implementării propus și, la final, oferă o prezentare a întregului raport.

Capitolul 2 prezintă actualul plan de implementare a DEAUU, evaluarea inițială a conformării și abordarea, perioadele de tranziție negociate și angajamentele împreună cu motivele pentru care actualul PI nu a generat rezultatele așteptate și prezintă situația conformării așa cum reiese din Raportul nr. 10 privind implementarea DEAUU. Apoi descrie noua abordare în elaborarea Planului de accelerare a implementării, sugestii pentru a reduce decalajele inițiale și propune o nouă abordare în cinci pași pentru a structura Planul.

Capitolul 3 descrie primul pilon, și anume optimizarea investițiilor necesare pentru asigurarea conformării. Este descrisă evaluarea inițială a costurilor de conformare cu DEAUU, împreună cu oportunitățile pentru optimizarea investițiilor necesare asigurării conformării, lista actualizată a aglomerărilor și calcularea încărcării poluante pe baza noii metodologii.

Capitolul 4 descrie cel de-al doilea pilon – prioritizarea investițiilor. Este descrisă în detaliu o propunere de prioritarizare a investițiilor, precum și evaluarea nevoilor de conformare.

Capitolul 5 al raportului acoperă pilonul trei – crearea unui plan de finanțare și sprijinirea investițiilor în AAC prin elaborarea unui Plan strategic de finanțare. Este prezentată pregătirea planului financiar, împreună cu analiza a trei scenarii pentru a genera investiții, împreună cu rezultatele acestora.

Capitolul 6 prezintă pilonul patru – alte măsuri pentru a accelera investițiile și a îmbunătăți performanța sectorului de AAC. Acesta se concentrează pe provocările rămase în acest sector și pe o posibilă abordare pe viitor.

Capitolul 7 descrie pilonul cinci, care reprezintă monitorizarea, evaluarea și ajustările propuse pentru Planul de accelerare a implementării. Acesta include propuneri de: îmbunătățire a actualelor procese și instrumente naționale de monitorizare și raportare; implementarea monitorizării și raportărilor periodice asupra PAI; alocarea responsabilităților instituționale și opțiuni de ajustare în timpul procesului de implementare a planului.

Capitolul 8 din raport acoperă concluziile: de ce este importantă elaborarea unui Plan de accelerare a implementării; cum abordează Planul actualele probleme de implementare; ce se propune; care ar fi principalele rezultate ale scenariilor recomandate; care sunt deciziile necesare pentru a se asigura obținerea de rezultate optime și pentru a merge dincolo de conformare.

Anexa 1 include Rezultatul 1 „*Document de concept privitor la asistența acordată pentru actualizarea planului de implementare al DEAUU, inclusiv abordarea, planul de lucru și foaia de parcurs aferentă activităților asociate*”- raportul final.

Anexa 2 prezintă Rezultatul 2 „*Raport privind opțiunile de optimizare a costurilor de conformare și situația activităților de implementare a DEAUU, inclusiv metodologia de stabilire a aglomerărilor cu peste 2.000 locuitori-echivalenți*” - raportul final.

Anexa 3 se referă la Rezultatul 3 „*Raport cu lista actualizat de aglomerări de peste 2000 locuitori-echivalenți, incluzând detalii și hărți pe baza metodologiei de optimizare a costurilor de conformare cu DEAUU*” – variantă de raport (draft).

Anexa 4 prezintă abordarea folosită pentru calcularea nevoilor investiționale – CAPEX conformare și sustenabilitate

Anexa 5 rezumă informațiile despre numărul aglomerărilor și încărcarea la nivel de județ.

Anexa 6 prezintă distribuția aglomerărilor și încărcarea poluantă (l.e.) în funcție de ratele de conectare la canalizare și SEAU.

Anexa 7 include lista aglomerărilor rezultate în urma implementării noilor metodologii și noile termene de conformare a acestora (conform celor trei scenarii)

Anexa 8 include modelele financiare elaborate la nivel național și județean pentru cele trei scenarii.

Capitolul 2. O nouă abordare pentru a rezolva problemele din actualul Plan de implementare al DEAUU

2.1 Evaluarea inițială a conformării și abordarea

26. De la adoptarea Planului de implementare a DEAUU, în 2004 (intrat în vigoare în 2007) numărul aglomerărilor s-a schimbat des, urmând o tendință descrescătoare cauzată de 1) reorganizarea aglomerărilor în urma elaborării și revizuirii Master Planurilor județene privind AAC; 2) modificarea dispunerii rețelelor de canalizare și amplasamentului stațiilor de epurare a apelor uzate (SEAU) în timpul pregătirii Studiilor de Fezabilitate (SF) și a proiectelor tehnice; și 3) scăderea populației, cauzată de migrație. Astfel, numărul aglomerărilor a scăzut de la 2.609 în 2004 (estimate, în absența unei metodologii pentru definirea aglomerărilor) la 1.870 în 2016, atunci când numărul acestora s-a stabilizat.
27. Modificarea numărului de aglomerări a adus cu sine și o reducere semnificativă a încărcării poluante totale estimate în Planul de implementare inițial, nu doar ca urmare a reducerii populației rezidente, ci și ca urmare a reducerii activităților economice care evacua apă uzată. Astfel, încărcarea totală generată de toți emitenții a fost estimată, în 2004, la 26.767.398 l.e. și a scăzut (cu 25%) la 20.142.050 l.e. în 2016 (conform raportului CE pentru cel de-al 10-lea ciclu de raportare⁵). **Tabelul 1** prezintă cum s-a modificat, în timp, numărul de aglomerări și încărcarea.

Tabelul 1: Modificarea structurii aglomerărilor și a încărcării generate

Aglomerări	2004		2016		Modificare	
	Număr	Încărcare (l.e.)	Număr	Încărcare (l.e.)	Număr	Încărcare (l.e.)
>10.000 l.e.	263	16.575.167	207	13.696.594	78,7%	82,6%
2000-10.000 l.e.	2.346	10.192.131	1.663	6.445.456	70,9%	63,2%
Total	2.609	26.767.398	1.870	20.142.050	71,7%	75,2%

28. PI a fost întocmit ținând cont de toate cerințele din DEAUU, cu excepția țintelor care au rămas subiect de negociere între Guvern și CE înainte de închiderea Capitolului privind mediul din Tratatul de Aderare. Astfel, Planul include acțiuni detaliate pentru a se asigura că România este pregătită pentru implementarea Directivei și pentru conformare, alocarea de responsabilități clare diferitelor ministere și agenții și termene limită pentru conformare. Totuși, numărul de organisme guvernamentale implicate inițial s-a modificat și a crescut de-al lungul timpului, ceea ce a avut efecte negative asupra coerenței implementării Planului. Aranjamentele instituționale schimbătoare, cu responsabilități alocate (i) Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, ca organism care raportează; (ii) Ministerului Fondurilor Europene în calitate de organism finanțator; (iii) OR, în calitate de autorități contractante; și (iv) Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, ca organism responsabil pentru partea tehnică, nu au părut să se coordoneze bine și să genereze rezultatele scontate.

29. România a început să raporteze stadiul implementării DEAUU din anul 2007, datele sale reflectându-se în Raportul CE privind cel de-al 6-lea ciclu de raportare (2011), unde

⁵ Raportul CE pentru cel de-al 10-lea ciclu de raportare se află în analiză finală la CE și statele membre și se așteaptă publicarea acestuia în mai 2020.

decalajul semnificativ dintre România și celelalte state membre, nu doar UE-15 ci și UE-10, era clar, oferind o imagine completă a nevoii de investiții masive pentru a recupera decalajul. Faptul că avea cea mai mică proporție a populației conectate la infrastructura de canalizare (50% față de 85% media UE), epurare secundară (29% față de 77% media europeană) și epurare mai avansată a apelor uzate (5% față de 61% media UE) a făcut ca România să pornească dintr-o poziție dificilă către atingerea conformării cu DEAUU în ceea ce privește timpul necesar și costurile de conformare.

2.2 Perioade de tranziție și angajamente

30. În timpul negocierii Capitolului de mediu, România și-a declarat întregul teritoriu ca fiind sensibil la poluarea cu azot și fosfor, deoarece documentele de monitorizare a corpurilor de apă subterană și de suprafață arătau că o mare parte a teritoriului României era afectat de poluarea cu azot și fosfor, și s-a agreat că ar fi greu de delimitat zonele sensibile de cele ce nu sunt sensibile la această poluare. Această decizie, deși una rezonabilă din punctul de vedere al mediului, a impus costuri de conformare suplimentare din cauza nevoii de a aplica tehnologii mai avansate și mai scumpe pentru epurarea apelor uzate. Atunci când a evaluat opțiunile de optimizare a costurilor de conformare, echipa Băncii a analizat desemnarea inițială și efectul investițiilor de conformare rămase. Detaliile de găsesc în **Capitolul 3**.
31. La momentul negocierii Capitolului de Mediu a fost clar că România nu va putea respecta termenele de conformare stipulate în DEAUU și că va fi nevoie de o perioadă de tranziție (i.e. pentru a prelungi respectivele termene cu câțiva ani). Deși România a propus perioade mai lungi de prelungire pentru fiecare condiție, perioada de tranziție acceptată de CE a inclus următoarele:
- Pentru respectarea prevederilor DEAUU referitoare la colectarea apelor uzate urbane (Art.3), România va:
 - a. Asigura colectarea tuturor apelor uzate generate în toate aglomerările mai mari de 10.000 l.e., până la 31 decembrie 2013; și
 - b. Asigura colectarea tuturor apelor uzate generate în toate aglomerările mai mari de 2000 l.e. până la 31 decembrie 2018.
 - Pentru a respecta prevederile DEAUU referitoare la epurarea și evacuarea apelor uzate urbane (Art. 4 și 5), România va:
 - c. Asigura epurarea riguroasă integrală a tuturor apelor uzate colectate din aglomerări mai mari de 10.000 l.e. până la 31 decembrie 2015; și
 - d. Asigura epurarea secundară a tuturor apelor uzate colectate din aglomerări mai mari de 2.000 l.e., până la 31 decembrie 2018.

2.3 De ce actualul plan de implementare nu a generat rezultatele așteptate?

32. Deși perioadele de tranziție agreate pot părea destul de ambițioase, actualul nivel de realizare al acestora ar fi putut fi mai apropiat de rezultatele așteptate. Mai mulți factori – politici, economici, financiari, tehnici, instituționali și organizaționali - au împiedicat implementarea Planului investițional, de la planificarea la finalizarea lucrărilor, exploatarea infrastructurii și furnizarea serviciilor de AAC, după cum se prezintă mai jos:
33. **Provocări instituționale și de coordonare:** Mai multe instituții guvernamentale au fost (și încă sunt) implicate în procesul de implementare al DEAUU, cu roluri diferite și activități

paralele, ceea ce, așa cum s-a menționat și mai sus, a creat un mediu complex care nu a favorizat deplin eficientizarea procesului decizional. În perioada 2007-2013 acestea au inclus autoritatea de reglementare pentru servicii comunale (ANRSC), autoritatea de implementare (MMAP), organismele finanțatoare (MFP și MFE), entitatea relevantă din domeniul tehnic (MLPDA) și agenția care raportează către CE (MMAP). Începând din 2014 rolul de agenție de implementare a fost preluat de unul din organismele de finanțare (MFE), în timp ce agenția care face raportarea a devenit, pentru un timp, MAP. În acest context complex, armonizarea eforturilor s-a dovedit a fi foarte dificilă, mai ales când vine vorba de referințele pentru raportare (e.g., populație statistică vs. populație echivalentă pentru definirea încărcării). În plus, nici accesul la informațiile operatorilor nu a fost facil, deoarece aceștia au obligația de a raporta direct la nivel local și nu național.

34. **Dificultăți în stabilirea unei politici și unui proces de planificare adecvate:** Implementarea DEAUU în România s-a bazat pe „*Ghidul pentru definirea aglomerărilor*” emis de MMAP în 2008, la patru ani după ce planul de implementare a fost elaborat și la un an după ce finanțarea UE pentru acesta a devenit disponibilă (2007). În loc să furnizeze o metodologie adaptată pentru întreaga țară, cu principii clare pentru aplicarea Directivei, Ghidul nu a făcut decât să copieze abordarea flexibilă a Directivei (deschisă pentru adaptarea fiecărei țări), permițând multiple interpretări. Acest lucru a dus la o mare libertate în definirea aglomerărilor și la o multitudine de soluții tehnice elaborate de consultanți în timpul pregătirii Master Planurilor regionale (județene) privind AAC, ceea ce a dus la un număr mare de aglomerări cu o acoperire teritorială semnificativă și cu încărcări exagerate. Dimensiunile și încărcările necorespunzătoare ale aglomerărilor au dus la o infrastructură supradimensionată și la costuri supraestimate și, în final, la o folosire suboptimă a fondurilor. Cum acest sector trebuia să găsească soluții la multe provocări, lipsa unei viziuni atotcuprinzătoare și a unei strategii pentru implementarea acestora a adâncit și mai mult fragmentarea investițiilor. În plus, România a trebuit să reducă simultan mai multe decalaje critice din sector, ca de exemplu să asigure conformarea cu directivele UE privind apa și apele uzate, încercând, în același timp, să asigure incluziunea prin furnizarea accesului general la alimentarea cu apă (reducând diferențele dintre așezările din mediul urban și cel rural). Absența unui document strategic care să sublinieze politicile, țintele, măsurile, finanțarea și monitorizarea și controlul au dus la un amalgam puțin sustenabil.
35. **Lipsa unei abordări naționale și a unei evaluări inițiale corespunzătoare:** După cum s-a menționat mai sus, în România nu a existat o metodologie națională pentru definirea zonelor „cu concentrare suficientă” și definirea limitelor aglomerărilor. În plus, Master Planurile județene privind AAC au fost elaborate urmând politica de regionalizare care a acoperit doar o fracțiune (schimbătoare) a teritoriului național, nereușind astfel să ofere o imagine completă a eforturilor necesare pentru conformare, și necesitând o actualizare periodică pentru a reflecta progresul regionalizării. În plus, interferența politică de la nivel local în procesul de stabilire a priorităților a afectat foarte mult respectarea Ghidului de mai sus. Echipa Băncii nu a reușit să identifice o evaluare corespunzătoare a situației inițiale realizată pentru implementarea DEAUU la nivel național. Autoritățile naționale au depins complet de informațiile transmise de operatori și de județe, și pur și simplu au agregat datele (care, așa cum s-a menționat, urmau abordări diferite). Prin urmare, între 2004 și 2019 s-au investit aproximativ 6,6 miliarde Euro pentru a asigura conformarea cu DEAUU, ceea ce a reprezentat aproximativ 70% din investițiile estimate inițial, ducând la

o creștere cu aproximativ 20 de procente a colectării apelor uzate și cu 30 de procente a epurării acestora. Totuși, distanța până la conformare continuă să fie mare – aproximativ 30% din încărcare încă mai trebuie colectată și 40% epurată în mod corespunzător.

- 36. Procesul incomplet de agregare a utilităților și creștere a capacității:** Guvernul României (GR) a inițiat o reformă structurală majoră în sectorul AAC, cu două obiective principale (i) promovarea unui management integrat al resurselor de apă și aplicarea principiului solidarității între așezările urbane și cele rurale, în fiecare regiune; și (ii) obținerea de economii de scară în ceea ce privește serviciile de apă, prin consolidarea operatorilor de AAC dintr-o anumită zonă geografică în Operatori Regionali (OR), depășind astfel problema fragmentării serviciilor. Ca parte a reformei, autoritățile locale au fost stimulate economic (prin acces la granturi europene pentru investiții) să se alăture Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) la nivel județean. Însă, în continuare un număr semnificativ de autorități locale nu fac parte din ADI-uri și continuă să folosească servicii de AAC suboptimale, furnizate de operatorii lor locali. În momentul de față aproximativ două treimi din autoritățile locale fac parte din ADI, dar doar în jur de 60% dintre acestea au delegat serviciile de AAC către OR. În România există 1015 operatori, incluzând 43 regionali și doi operatori privați⁶. Cei 972 de operatori mici, locali, deservește în principal localități care au între 2000 și 8000 de locuitori. Numărul acestor operatori mici a scăzut puțin în ultimii 10 ani, însă continuă să fie una din principalele probleme pentru conformarea cu DEAUU în aglomerările cu mai puțin de 10.000 l.e. – aceste companii mici, care uneori sunt unități în cadrul primăriilor, sunt ne-sustenabile, întâmpinând dificultăți semnificative în a accesa finanțare și a face investiții, a atrage profesioniști în AAC și, în ansamblu, să exploateze și să întrețină infrastructura existentă. În plus, majoritatea OR s-au opus extinderii serviciilor în localități mai mici din cauza lipsei unor obligații contractuale, a stimulentei și, uneori, din cauza faptului că astfel li s-ar diminua indicatorii de performanță și/sau indicii monitorizați de către organizațiile financiare.
- 37. Dificultăți în procesul de investiții:** Procesul investițional din sectorul de AAC a înregistrat un număr semnificativ de provocări. În ciuda fondurilor de pre-aderare din ISA și PHARE, cel mai mare volum de pregătire a proiectelor a început doar după 2007. A durat câțiva ani până ce majoritatea Master Planurilor județene în domeniul AAC și SF-urile să fie finalizate, ceea ce a generat întâzieri semnificative ale investițiilor din acest sector, față de proiecțiile inițiale. În plus, procedurile de achiziții aplicate s-au bazat în totalitate pe legislația națională, ceea ce a reprezentat o provocare semnificativă pentru contractarea fluentă, pregătirea proiectelor și implementarea lucrărilor de construcții. În primii ani după aderare, legislația românească în domeniul achizițiilor era destul de rigidă și slab aliniată la practicile internaționale, fără prevederi pentru implementarea unor contracte flexibile de proiectare și execuție sau nu integra pe deplin proceduri solide pentru managementul de contract. Mai multe amendamente au fost aduse legislației, pentru a îndepărta blocajele care apăreau adesea în timpul achizițiilor făcute în programele cu finanțare europeană. Probleme serioase au fost create de procedurile permissive de a depune contestații fără motive serioase, doar ca reacție la neatribuirea unui contract. Astfel de contestații nefondate au blocat multe contracte mari, limitând accesul la bune practici internaționale și tehnologii în România.

⁶ ANRSC, Raport anual 2017

38. **Lipsa unui Plan financiar adecvat:** Actualul plan de implementare include un tabel de costuri cu alocări financiare anuale pe 15 ani (2004-2018) în valoare de 9,5 miliarde Euro, calculate ca fiind suficiente pentru a asigura conformarea. A fost prevăzut ca aceste costuri să fie acoperite din fondurile UE (40%), din bugetul național și cele locale (30%), din credite și parteneriate public-privat, din Fondul pentru Mediu și de beneficiari, prin tarife (30%). S-a avut în vedere și distribuția între diferitele surse de finanțare. Deși echipa Băncii nu a reușit să descopere cum s-au făcut calculele și alocările, este clar că tabelul de costuri nu se bazează pe pregătirea unor modele financiare la nivel de județ sau OR și presupune că toate județele vor obține conformarea simultan, în 2018. Însă aceasta nu s-a obținut deoarece disparitățile dintre județe/OR nu au fost avute în vedere la început, i.e., momente diferite de începere a procesului de conformare, potențial diferit de absorbție financiară și capacitate tehnică diferită. În plus, nu am găsit dovezi că resursele identificate chiar au fost alocate și distribuite. În ciuda faptului că s-a observat cum costurile de conformare depășesc cu mult ceea ce se prevăzuse inițial, cheltuielile bugetare reale sunt mult mai mici și că tarifele nu acoperă diferența, nu au existat acțiuni de remediere (pentru mai multe detalii consultați **Capitolul 5**). Acest lucru, împreună cu faptul că nu a existat nicio instituție desemnată să gestioneze implementarea planului, a dus la o lipsă de finanțare adecvată, de monitorizare și evaluare.
39. **Lipsa stimulentei pentru conformare:** Planul nu include niciun stimulent către autoritățile locale pentru ca acestea să participe activ și să răspundă pentru conformarea cu DEAUU. Astfel a apărut o necorelare semnificativă între eforturile autorităților naționale și cele ale autorităților locale. În plus, nu s-a prevăzut nici refuzul sau incapacitatea populației de a se conecta la noile sisteme de canalizare, iar aceasta este o problemă care în momentul de față nu afectează doar conformarea cu DEAUU, ci și sănătatea financiară a utilităților de AAC, deoarece ajung să exploateze rețele nou construite cu o densitate a conectării mai mică decât cea planificată.
40. **Provocări economice și financiare externe și constrângeri legate de suportabilitate:** Criza globală economică și financiară din 2008-2010 a afectat puternic execuția Planului de implementare a DEAUU, nu doar prin scăderea dramatică a resurselor financiare, ci și printr-o majorare semnificativă a prețurilor materialelor de construcții, combustibilului și echipamentelor. Multe companii de construcții și-au redus activitatea (unele chiar s-au închis complet) și au pierdut un număr semnificativ de muncitori calificați, care s-au decis să se mute în străinătate în căutarea unor locuri de muncă mai sigure. Deși disponibilitatea fondurilor din granturi europene nu a fost afectată, fondurile necesare cofinanțării au început să fie din ce în ce mai puține și, astfel, folosirea resurselor europene a devenit dificilă. În plus, creditele au devenit mai greu de obținut și mai scumpe, ceea ce i-a făcut pe mulți beneficiari să se abțină de la a face împrumuturi pentru a-și acoperi propria contribuție, lucru care a întârziat și redus proiectele cu finanțare din granturi și a crescut presiunea pusă pe tarife – deja la limita suportabilității pentru unii – deoarece investițiile în AAC trebuiau finanțate parțial cu fonduri proprii.
41. **Lipsa monitorizării și evaluării și a unui mecanism corectiv:** Actualul plan de implementare nu include un mecanism pentru monitorizarea și evaluarea progresului către atingerea conformării, inclusiv alocarea unor ținte anuale și a responsabilităților la nivel național, județean și local. Până acum „monitorizarea” a fost înlocuită de raportarea stadiului implementării, realizată o dată la 2 ani către UE, conform Articolului 17 din

DEA UU. Însă nu s-a realizat nicio evaluare critică a rezultatelor atinse și a celor neatinse, și nici nu s-au luat acțiuni corective și nu s-au făcut modificări sau ajustări.

2.4 Situația conformării conform proiectului de Raport de implementare al DEA UU nr. 10

42. Situația conformării este evaluată de CE în baza informațiilor raportate de statele membre (SM) și validată printr-un proces minuțios de analiză, la fiecare 2 ani. Cea mai recentă analiză a fost finalizată în 2019 și raportul pentru cel de-al 10-lea ciclu de raportare (în prezent draft final) urmează să fie publicat de CE. Acesta are la bază datele raportate în 2018 valabile până pe 31 decembrie 2016, cu o diferență de timp de trei ani. Informațiile actualizate, valabile la 31 decembrie 2018, au fost colectate de ANAR și vor fi raportate către CE în acest an, conform procedurii DEA UU. În această secțiune este prezentat stadiul conformării, făcând trimitere la informațiile oficiale ale CE incluse în proiectul de raport (draft) mai sus-menționat, care analizează stadiul conformării din perspectiva termenelor stabilite pentru 31 decembrie 2015 (inclusiv termenul de 31 decembrie 2013).

43. Pe scurt, situația celor 1.870 de aglomerări cu peste 2000 l.e. ne arată că:

- 13 aglomerări, care generează 1.046.986 l.e. de ape uzate, s-au conformat cu cerințele Directivei;
- 842 aglomerări, care generează 15.784.897 l.e. de ape uzate nu s-au conformat cu cerințele Directivei;
- 1015 aglomerări, care generează 3.310.167 l.e. de ape uzate, încă nu aveau obligația de a se conforma cu cerințele Directivei, ca urmare a termenelor limită în așteptare (situația lor va fi evaluată pe baza datelor din 2018 ce trebuie raportate).

În concluzie, la finalul lui 2016 2% din aglomerări se conformaseră cerințelor din Directivă, reprezentând 6% din încărcarea apei uzate generată de întreaga țară, ceea ce înseamnă o mică creștere față de 2014. **Tabelul 2** prezintă situația generală a conformării.

Tabelul 2: Stadiul conformării la 31 decembrie 2016

Indicator conformare	Aglomerări			Încărcare cu ape uzate		
	Total (nr.)	Conforme (nr.)	%	Total (l.e.)	Conformă (l.e.)	%
Articolul 3 (colectare)	855	24	3	16.831.883	2.551.319	15
Articolul 4 (epurare secundară)	730	13	2	12.145.433	1.032.472	9
Articolul 5 (epurare mai riguroasă)	205	9	4	11.462.572	997.660	9

44. Însă multe proiecte de investiții sunt în derulare sau au fost finalizate parțial, rezolvând parțial obligațiile de conformare din respectivele aglomerări. Astfel, deși respectivele aglomerări nu pot fi considerate ca fiind conforme, măsurile restante care mai trebuie realizate se vor referi doar la o parte din obligații, definite ca „distanță până la conformare”. În acest sens, situația în 2016 era următoarea:

- 26% din încărcarea apei uzate încă mai trebuie colectată (aproximativ 4.377.876 l.e.);

- 50% din încărcarea apei uzate colectată încă necesită epurare secundară, conform cerințelor Directivei (aproximativ 6.038.171 l.e.); și
- 65% din încărcarea apei uzate colectată de la aglomerări care generează >10.000 l.e. necesită în continuare epurare mai riguroasă (aproximativ 7.536.554 l.e.).

În plus, s-a raportat că 1,4% din încărcarea apei uzate este gestionată prin sisteme individuale sau alte sisteme adecvate (SIA), reprezentând aproximativ 281.660 l.e. Trebuie menționat faptul că ratele de conformare și distanța până la conformare menționate mai sus sunt calculate în raport cu țintele ale căror termene limită au expirat înainte de momentul raportării, i.e. termene stabilite pentru 2013 și 2015 („Asigurarea colectării apelor uzate generate în toate aglomerările mai mari de 10.000 l.e”, respectiv „Asigurarea epurării integrale riguroase pentru toate apele uzate colectate de la aglomerări mai mari de 10.000 l.e.”).

45. Împotriva României s-a deschis un dosar pentru încălcarea obligațiilor („*infringement*”) referitor la mai multe aglomerări care reprezintă procentul de încărcare ce trebuia colectat și epurat până în 2013 (inclusiv colectarea tuturor apelor uzate colectate din toate aglomerările mai mari de 10.000 l.e.) și este foarte probabil ca CE să deschidă un nou dosar de încălcare a obligațiilor împotriva României, pentru că nu și-a îndeplinit angajamentul de a asigura epurarea integrală riguroasă a tuturor apelor uzate colectate de la aglomerări mai mari de 10.000 l.e., odată ce UE va aproba constatările Raportului CE privind cel de-al 10-lea ciclu de raportare.

2.5 O nouă abordare pentru a elimina decalajul din actualul Plan de implementare

46. Noul Plan de accelerare a implementării abordează unele din blocajele planului inițial, propunând o abordare națională în ceea ce privește conformarea și o evaluare corespunzătoare a stării inițiale; elaborând un plan pentru a reduce decalajele de conformare, stabilind un plan de finanțare pentru investițiile necesare în vederea conformării; și propunând un mecanism pentru monitorizarea și evaluarea progresului. Totuși, alte probleme din sectorul AAC, cum ar fi provocările instituționale și cele legate de capacitate, îmbunătățirea procesului de investiții în infrastructură, implicarea autorităților locale și finalizarea agregării operatorilor, deși sunt analizate în acest raport, vor putea fi soluționate doar în cadrul pregătirii schiței de Strategie privind AAC, deoarece necesită o comunicare mai aprofundată, discuții și un acord cu actorii din acest sector, precum și luarea unor decizii informate. Mai multe detalii despre aceste provocări se găsesc în **Capitolul 6**. În plus, unele din probleme, ca de exemplu procesul „rigid” de achiziții, au fost rezolvate, în mare măsură, în anii anteriori (procesul de gestionare a contestațiilor și apel în instanță încă necesită o mai bună optimizare).

Tabelul 3: Abordarea problemelor din sectorul AAC

Probleme identificate în sectorul AAC	Abordate de PAI	Va fi abordată în schița Strategiei AAC
Provocări instituționale și de coordonare		X

Dificultăți în stabilirea unei politici și a unui proces de planificare adecvate	X	
Lipsa unei abordări naționale și a unei evaluări inițiale corespunzătoare	X	
Proces incomplet de agregare a utilităților și creștere a capacității		X
Dificultăți în procesul investițional		X
Lipsa unui plan de finanțare adecvat	X	
Lipsa stimulentei pentru conformare		X
Provocări economice și financiare externe și constrângeri de suportabilitate		X
Lipsa monitorizării și evaluării și a mecanismului de corecție	X	

47. După inventarierea provocărilor asociate actualului Plan de implementare și a constatărilor din Raportul de implementare a DEAUU nr. 10, echipa Băncii propune o nouă abordare pe cinci piloni, pentru elaborarea unui Plan realist și optimizat:

- I. **Optimizarea investițiilor necesare pentru conformare;**
- II. **Prioritizarea investițiilor;**
- III. **Stabilirea unui plan de finanțare și susținerea investițiilor în AAC;**
- IV. **Alte măsuri de accelerare a investițiilor și îmbunătățire a performanței sectorului;**
- V. **Monitorizarea, evaluarea și ajustarea planului.**

Capitolul 3. Pilonul I. Optimizarea investițiilor necesare pentru conformare

3.1 Evaluarea inițială a costurilor de conformare cu DEAUU

48. Costurile de conformare cu DEAUU au fost estimate în Planul de Implementare inițial atât pentru nevoile de pregătire administrativă (anterior aderării la UE) cât și pentru conformare tehnică (investiții în infrastructură). Costurile administrative au fost calculate la 1,12 milioane € pentru perioada 2005-2007, incluzând cheltuieli cu autorizarea, angajarea de personal nou în ANAR și elaborarea sistemului de monitorizare (pentru ca ANAR să colecteze datele, pe care apoi să le transmită către minister). S-a avut în vedere și instruirea anuală a personalului din MMAP și ANAR.
49. Cheltuielile de capital (CAPEX) pentru dezvoltarea infrastructurii au fost estimate la 9,5 miliarde €, dintre care 5,7 miliarde € pentru SEAU și 3,8 miliarde € pentru rețelele de canalizare, pentru perioada 2004-2018. Calculul a avut la bază un model de costuri care a inclus cheltuieli pentru construcția de noi SEAU, modernizarea SEAU existente în mediul urban și în industria alimentară, construcția de noi rețele de canalizare și modernizarea/extinderea rețelelor existente, în toate localitățile cu peste 2000 l.e. După cum se prezintă în **Tabelul 4** de mai jos, modelul de costuri a presupus anumite costuri medii pentru diferite tipuri de infrastructură și dimensiuni ale localităților. Suma de 3,8 miliarde € a fost estimată la cheltuieli de E&Î (exploatare și întreținere) pe perioada de tranziție.

Tabelul 4: Costuri unitare pentru estimarea CAPEX-ului

Dimensiunea localității	CAPEX după tipul infrastructurii (€/l.e.)			
	SEAU epurare mai riguroasă	SEAU epurare secundară	SEAU epurare primară	Rețele de canalizare
>10.000 l.e.	250			160
5.000-10.000 l.e.		120		160
< 5.000 l.e.			180	75

Sursa: Planul de implementare al DEAUU, 2004

50. Planul de finanțare, întocmit pentru a asigura fondurile necesare pentru investiții a presupus că finanțarea va veni din mai multe surse: bugetul de stat, instituții financiare internaționale (IFI) – ca fonduri rambursabile și nerambursabile, parteneriate public-privat (PPP) și contribuții ale beneficiarilor, în cote variabile, după cum urmează:

- Fonduri europene (granturi) – 3,8 miliarde € (40%)
- Bugetul de stat (central și local) – 2,85 miliarde € (30%)
- Împrumuturi (BERD, BEI, BIRD) + PPP – 1,9 miliarde € (20%)
- Fondul pentru Mediu – 0,28 miliarde € (3 %)
- Beneficiari – 0,67 miliarde € (7%)

Distribuția cheltuielilor anuale până în 2018 evidențiază o creștere treptată a sumelor, de la 140 milioane € în 2004 la un vârf de 920 milioane € în 2015 (cu o scădere ușoară la 720 milioane € în 2018).

51. Echipa (Băncii) nu a reușit să descopere metodologia folosită pentru calcule, însă în mod clar costurile de conformare au fost subestimate. Între 2004 și 2019 România a investit aproximativ 6,6 miliarde € (i.e. aproape 70% din investițiile estimate inițial) ceea ce, deși este o realizare semnificativă, a dus la o creștere a colectării apelor uzate cu doar 20 de procente și a epurării cu aproximativ 30 de procente⁷. Având în vedere distanța mare față de conformare – aproximativ 30% din încărcare mai trebuie colectată și 40% epurată corespunzător – este nevoie de o reevaluare a abordării folosite pentru conformare.

3.2 Evaluarea oportunităților pentru optimizarea investițiilor necesare conformării

52. Pentru a propune optimizarea investițiilor necesare conformării, echipa Băncii a realizat o evaluare a (i) desemnării zonelor sensibile, (ii) definirii limitelor aglomerărilor, (iii) calculării încărcăturii poluante și (iv) implementării SIA. Potențialele oportunități de optimizare a investițiilor necesare conformării au fost detaliate mai jos, pentru fiecare din aceste patru domenii.

53. **Zone sensibile:** Întregul teritoriu al României a fost încadrat în categoria de zonă sensibilă, în virtutea Articolului 5 (2, 3, 8) al DEAUU. Prin urmare, toate stațiile de epurare a apelor uzate pentru aglomerări cu peste 10.000 l.e. trebuie să respecte o epurare mai riguroasă pentru azot și fosfor. În urma discuțiilor cu autoritățile române și cu cele europene, echipa ar dori să clarifice și să sublinieze că dacă țara dorește să schimbe zonele sensibile definite, trebuie realizată o analiză detaliată care să dovedească că respectivele corpuri de râuri au o capacitate suficientă de purificare astfel încât deversările din SEAU să întrunească cerințe de calitate mai puțin riguroase pentru N și P decât cele prevăzute în Tabelul 1, Anexa 1 a DEAUU. Pentru aceasta va fi nevoie și de un acord cu toate țările (riverane Dunării) și toți factorii interesați, și mai ales cu Comisia Dunării. Având în vedere că majoritatea investițiilor în aglomerările cu peste 10.000 l.e. au fost deja finalizate sau sunt în curs de finalizare, echipa Băncii consideră că există o posibilitate limitată de optimizare a costurilor de conformare, prin redefinirea zonelor sensibile din România și aplicarea unei epurări mai puțin riguroase a apelor uzate.

54. **Delimitarea limitelor aglomerărilor:** În 2008, Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile din România a publicat un document, „*Ghid pentru definirea aglomerărilor în virtutea Directivei 91/271 privind epurarea apelor uzate urbane*”. Acest document a fost consecvent cu orientările europene și a ajutat la stabilirea aglomerărilor din țară. Însă nu a inclus suficiente criterii cantitative pentru stabilirea zonelor de concentrare suficientă (a populației), și odată cu delegarea pregătirii Master Planurilor județene privind AAC către autoritățile locale, acestea au fost împuternicite să definească și să aprobe limitele aglomerărilor. Lipsa unor criterii cantitative definite în mod corespunzător la nivel național a dus la niște aglomerări definite în linii mari, ceea ce a dus la costuri semnificative de investiții pentru a se asigura conformarea cu DEAUU și la posibilitatea de a plăti penalități uriașe de „*infringement*”, pentru nerespectarea cerințelor din Directivă.

55. Pentru a optimiza și raționaliza investițiile necesare pentru asigurarea conformării, echipa Băncii a elaborat o nouă metodologie pentru stabilirea limitelor aglomerărilor. Urmând cerințele DEAUU, noua abordare s-a concentrat pe definirea zonelor „de concentrare suficientă”, precum și a „costurilor excesive” pentru dezvoltarea sistemelor de colectare

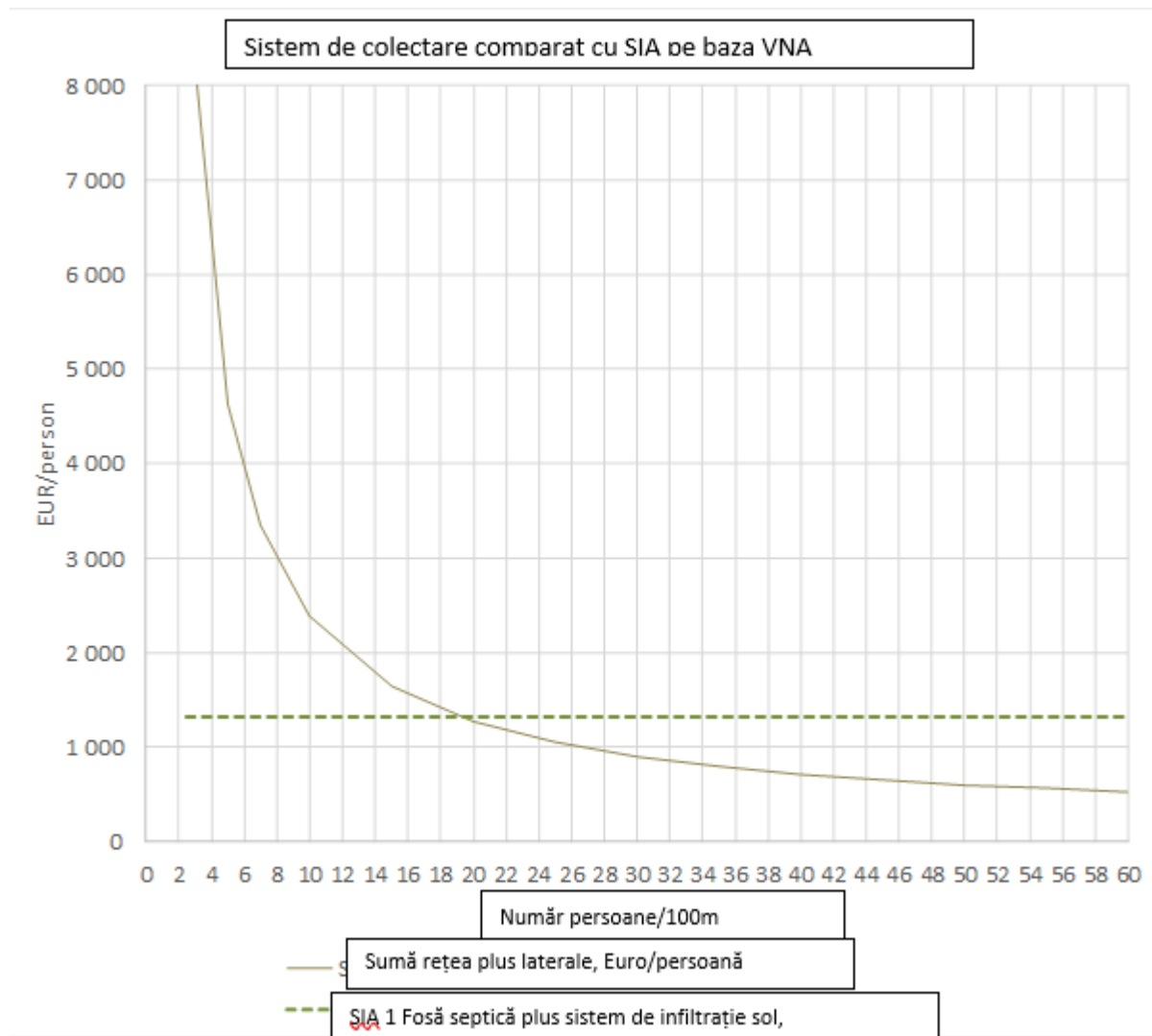
⁷ Datele provin din proiectul de Raport de implementare a DEAUU nr. 10

în România. Deși acest lucru nu este menționat în mod explicit, în Directivă apare o corelație între frazele „concentrare suficientă” și „costurile construcției și exploatării sistemului de colectare, pe persoană” deoarece, cu cât populația și activitățile economice sunt mai concentrate, cu atât va fi mai ieftin prețul pe persoană pentru colectarea apelor uzate. Această înțelegere se află în centrul noii metodologii propuse pentru definirea limitelor aglomerărilor în România⁸. Având în vedere că în România planificarea urbană este preponderent liniară, i.e. multe din așezări aflându-se de-a lungul uneia sau a două străzi/drumuri, s-a recomandat ca distanța să constituie criteriul limită pentru delimitarea zonelor cu o populație și/sau activități economice „cu concentrare suficientă” (i.e. limitele aglomerării).

56. Metodologia a propus un criteriu „oameni/case conectați pe 100 metri de conductă”. Valoarea limită (**a se vedea Figura 1**) a fost stabilită ca rezultat al comparației dintre costurile de construcție și cele de exploatare (pe baza calculării VNA) pentru două sisteme ingineresti – centralizată (sistem de colectare) și descentralizată (SIA). Abordarea propusă presupune că zonele cu blocuri de locuințe vor fi incluse în limitele aglomerării, deoarece acestea conferă o concentrare ridicată a populației. Prin urmare, criteriul limită (cut-off) va fi aplicat doar pentru locuințele individuale. Conform analizei prezentate în Rezultatul 2 (a se vedea **Anexa 2**), criteriul limită propus pentru România este de 19 persoane conectate per 100 m sau 7 locuințe/100m de conductă. Un criteriu referitor la distanța de 250 m este folosit pentru a stabili dacă două așezări învecinate ar trebui să facă parte din aceeași aglomerare.

⁸ Pentru mai multe detalii consultați Rezultatul 2 „Raport privind opțiunile de optimizare a costurilor de conformare și situația activităților de implementare a DEAUU, inclusiv metodologia de stabilire a aglomerărilor cu peste 2000 locuitori-echivalenți”

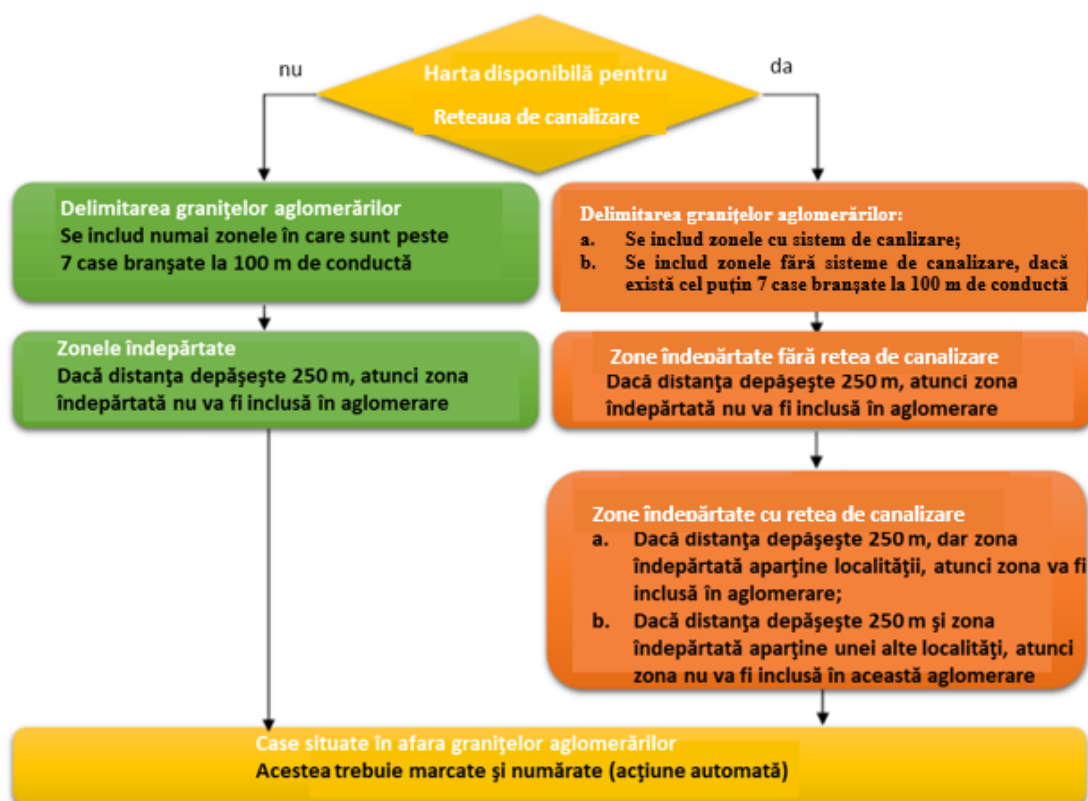
Figura 1: Sistemul de colectare din România comparat cu SIA, pe baza VNA

Sursa: Rezultatul 2, BM

57. Limitele aglomerărilor au fost delimitate pentru întregul teritoriu al României pe baza unui algoritm elaborat și prezentat de echipa Băncii ca parte a metodologiei pentru stabilirea limitelor aglomerărilor; pentru detalii consultați **Anexa 2** (Rezultatul 2).

Figura 2: Algoritm pentru stabilirea limitelor aglomerărilor în România

Sursa: Rezultatul 2, BM

58. **Calcularea încărcării poluante:** DEAUU stabilește anumite reguli pentru colectarea și epurarea apelor uzate urbane în aglomerările cu peste 2000 l.e., în care mărimea aglomerării corespunde cu încărcarea poluantă totală (organică) (1 l.e. = 60g CBO5/zi) generată de populația rezidentă și nerezidentă, de industriile acoperite de Articolul 11 din DEAUU și de alte industrii care evacuează sau vor evacua în sistemul de canalizare, și toate celelalte ape uzate generate într-o aglomerare (dacă există informații despre alți emitenți care nu se încadrează în grupurile de mai sus).

59. Conform cerințelor de raportare a conformării cu Art.15 din DEAUU, încărcarea generată în cadrul aglomerării ar fi exprimată după cum urmează⁹:

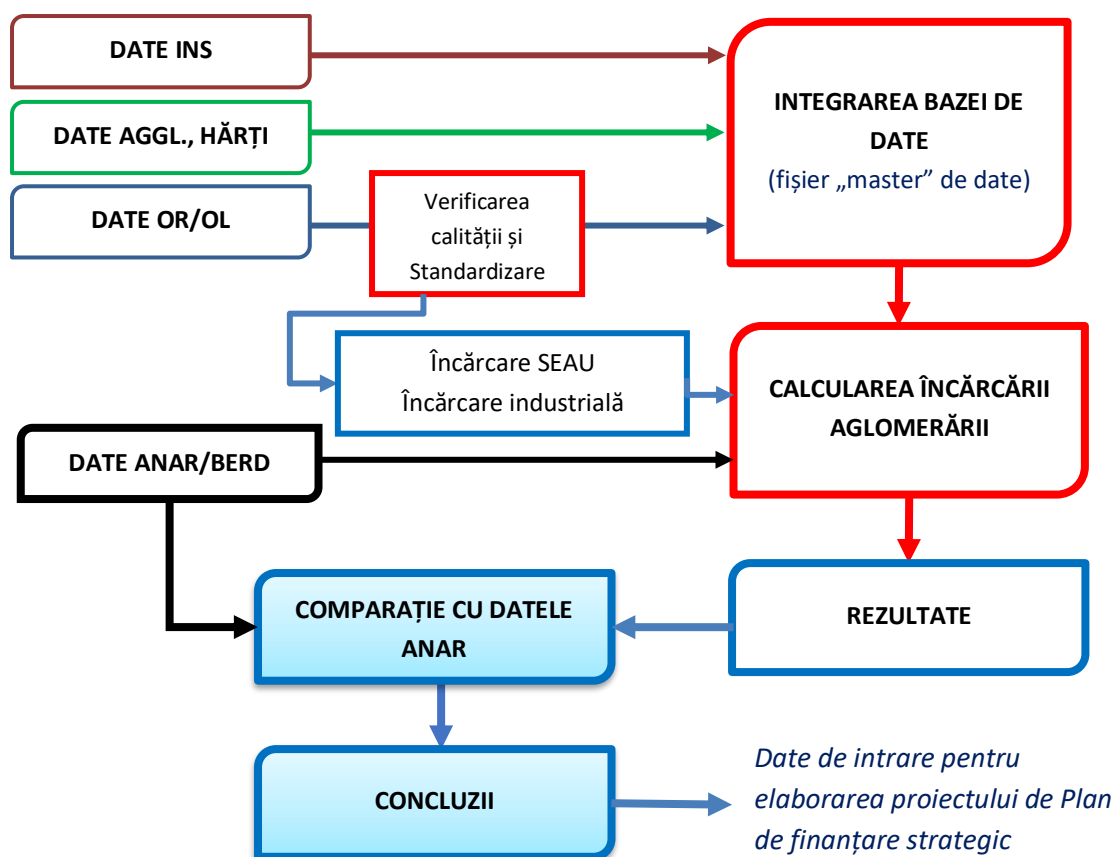
$$aggGenerated = L_{aggC1} + L_{aggC2} + L_{aggWithoutTreatment}$$

agg	Încărcarea generată în cadrul aglomerării, în l.e.;
LaggC1	Încărcarea generată în cadrul aglomerării, colectată prin SC, în l.e.;
LaggC2	Încărcarea generată în cadrul aglomerării, preluată prin SIA, în l.e.;
Lagg WithoutTreatment	Încărcarea generată în cadrul aglomerării, care nu este colectată prin SC și nu este preluată prin SIA, în l.e.

⁹ Definițiile și abrevierile parametrilor sunt identice cu definiția și abrevierile aceluiași parametri (dacă există) din setul de date pentru raportarea conformării cu Art.15 din DEAUU, <http://dd.eionet.europa.eu/datasets/latest/UWWTDArt15/tables/Agglomerations/>

60. O bază de date cuprinzătoare a fost colectată din diferite surse (e.g., INS, OR/OL, rapoartele BERD, baza de date ANAR), pentru a stabili încărcarea aglomerărilor în 2018. Echipa a colectat date de la INS cu privire la populația rezidentă în 2011 și 2018, dar și date despre activitățile turistice. A fost întocmit un chestionar special pentru OR/OL, pentru a colecta date despre numărul de clienți racordați la rețeaua de canalizare, utilizatorii industriali semnificativi care evacuează în SC, precum și datele de monitorizare la punctul de intrare în SEAUU existente. Informații detaliate despre calculele încărcărilor generate de aglomerări (i) se regăsesc în **Anexa 2 și Anexa 3** (Rezultatul 3).
61. Procesul de calculare a încărcării poluante pentru aglomerările nou delimitate a fost unul complex, incluzând 3 pași: activitatea de pregătire; calcularea încărcării aglomerării și compararea rezultatelor (a se vedea **Figura 3**).

Figura 3: Integrarea și procesarea datelor

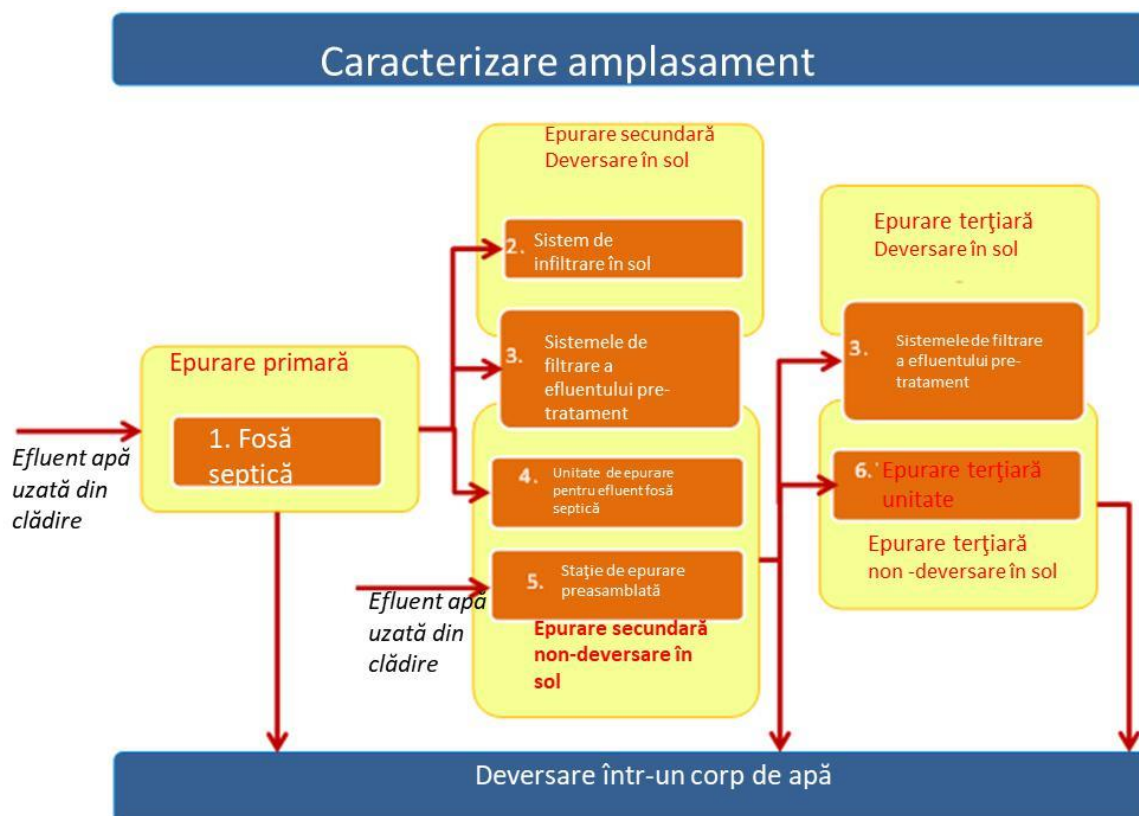

Sursa: Rezultatul 2, BM

62. **Implementarea SIA:** Articolul 3(1) al DEAUU prevede aplicarea sistemelor individuale sau a altor sisteme adecvate (SIA) ca alternativă la sistemele de canalizare centralizate, atunci când „instalarea unui sistem de canalizare nu se justifică, fie pentru că nu ar reprezenta interes pentru mediu, fie pentru că instalarea sa presupune un cost excesiv”. Însă SIA trebuie să asigure un nivel identic de protecție a mediului ca și un sistem de canalizare. Mai multe legi, decrete, norme de proiectare și standarde includ cerințe pentru proiectarea și construirea SIA, în timp ce cerințele pentru exploatare și întreținere sunt succinte. În prezent, un singur tip de IAS este permis în România – fosa etanșă (vidanjabilă), a cărei exploatare este foarte costisitoare și ar fi pretabilă numai pentru locuințele nepermanente. Echipa Băncii a recomandat ca mai multe tipuri de IAS să fie

permise în România, totuși, este necesar ca un proces adecvat de înregistrare, proiectare, execuție, exploatare și întreținere, monitorizare și control să fie pus în practică pentru asigurarea protecției mediului. Pe baza tipurilor de IAS standardizate, posibilitățile de descărcare (sol sau cursuri de apă de suprafață) și cerințele DEAUU, se propune următoarea schemă sumară de unități de tratare și combinații ale acestora:

Figura 4: Rezumat al sistemelor SIA standardizate¹⁰, a combinațiilor între acestea, niveluri de epurare și posibilitățile de deversare

Source: Output 2, the WB

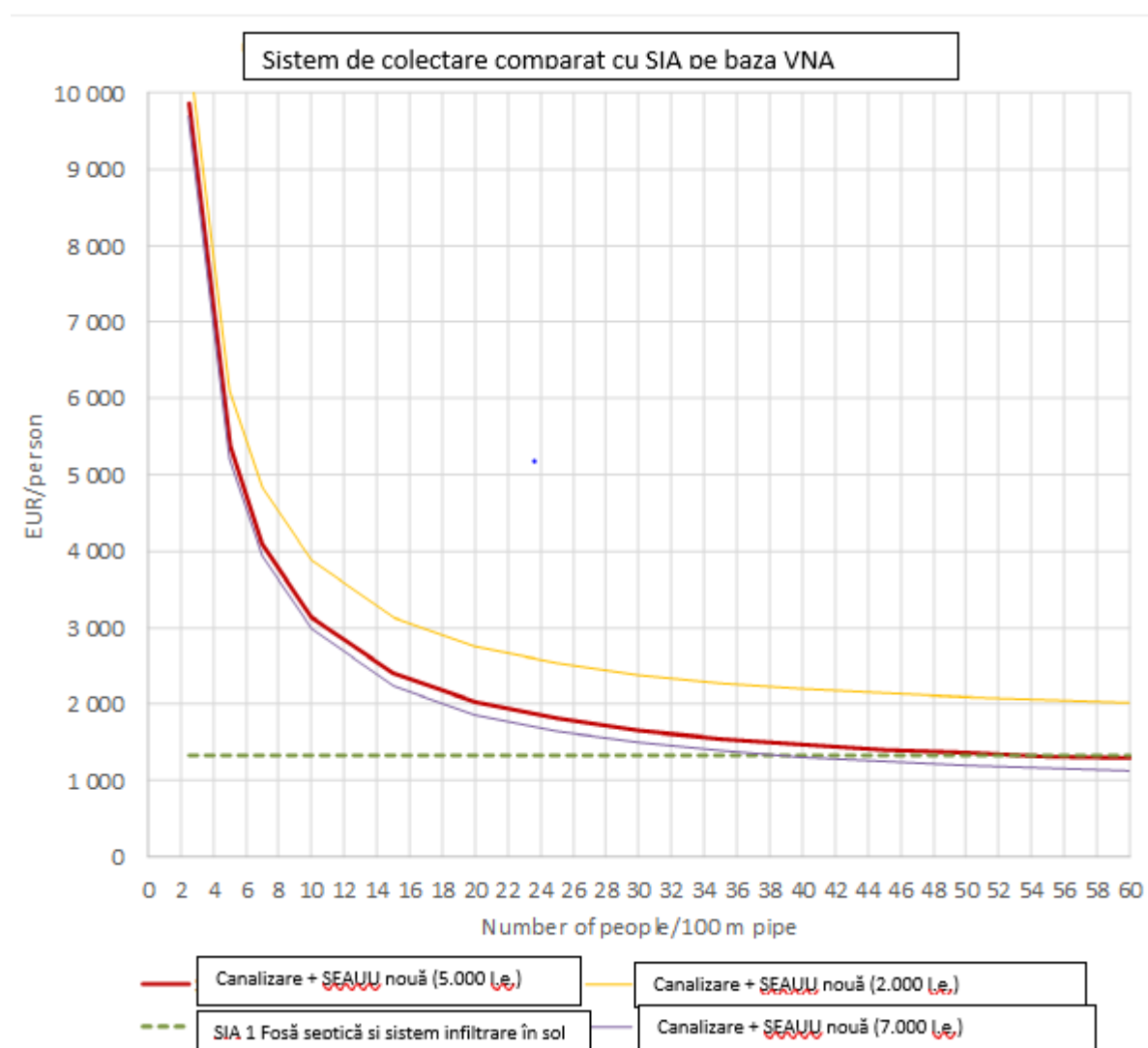
63. Pentru a sublinia aplicabilitatea SIA în interiorul limitelor aglomerărilor în România a fost aplicat un criteriu financiar. În momentul de față, aglomerările fără sisteme de canalizare din România au, aproape toate, mai puțin de 10.000 l.e. Aglomerările care au aproximativ 2.000 l.e.; 5.000 l.e. și 7.000 l.e. au fost analizate pentru a evalua costurile de conformare asociate construcției unui sistem de canalizare și a unei SEAUU (după cum s-a explicat mai sus, în unele cazuri există și nevoia de a construi un sistem de alimentare cu apă). În aceste aglomerări mici încărcarea (în l.e.) este aproape egală cu numărul populației, în sensul că nu există surse industriale mari de poluare, ceea ce corespunde și constatrilor din teren. Dacă există câteva activități industriale, numărul persoanelor va fi mai mic, iar costurile pe persoană aferente construcției și exploatării sistemului de canalizare și a SEAUU ar fi mai mari. Așa că astfel de scenarii nu vor schimba concluziile.

64. Cheltuielile de capital (CAPEX) pentru sistemele de canalizare și SEAUU au fost calculate pe baza informațiilor privind costurile estimate ale proiectelor din SF finanțate prin POIM.

¹⁰ Fosele septice etanșe nu sunt incluse, deoarece acest sistem este bine cunoscut în România ca fiind singura soluție parțială individuală permisă legal (parțială pentru că apele uzate sunt doar colectate și trebuie transportate pentru epurare la o SEAUU)

S-au folosit datele de la 96 de proiecte pentru sisteme de canalizare și 45 de proiecte pentru SEAUU, după cum este explicat în **Anexa 2** (Rezultatul 2). Cheltuielile operaționale (OPEX) ale sistemelor de colectare și SEAUU au fost determinate pe baza experienței internaționale, presupunând: costurile operaționale pentru sistemul de canalizare: 1 procent din CAPEX; cheltuielile operaționale pentru SEAUU: 3,2 procente din CAPEX. Cheltuielile de capital și cele operaționale pentru SIA au fost calculate pe baza prețului de piață din România¹¹. La realizarea calculelor s-a folosit cel mai comun SIA din Europa (fosă septică plus sistem de infiltrare în sol, care, în momentul de față, nu este permis în România). Rezultatele sunt vizualizate în figura de mai jos.

Figura 5: Sistem de colectare (rețea și SEAUU) comparat cu SIA, pe baza VNA

Sursa: Rezultatul 3, BM

65. Figura arată că atunci când trebuie construit și sistemul de colectare și SEAUU:

- În aglomerările cu aproximativ 2000 de persoane: SIA este mereu mai ieftin decât construcția unui SC și a unei SEAUU;

¹¹ Mai multe informații sunt disponibile în Anexa 2 (Rezultatul 2)

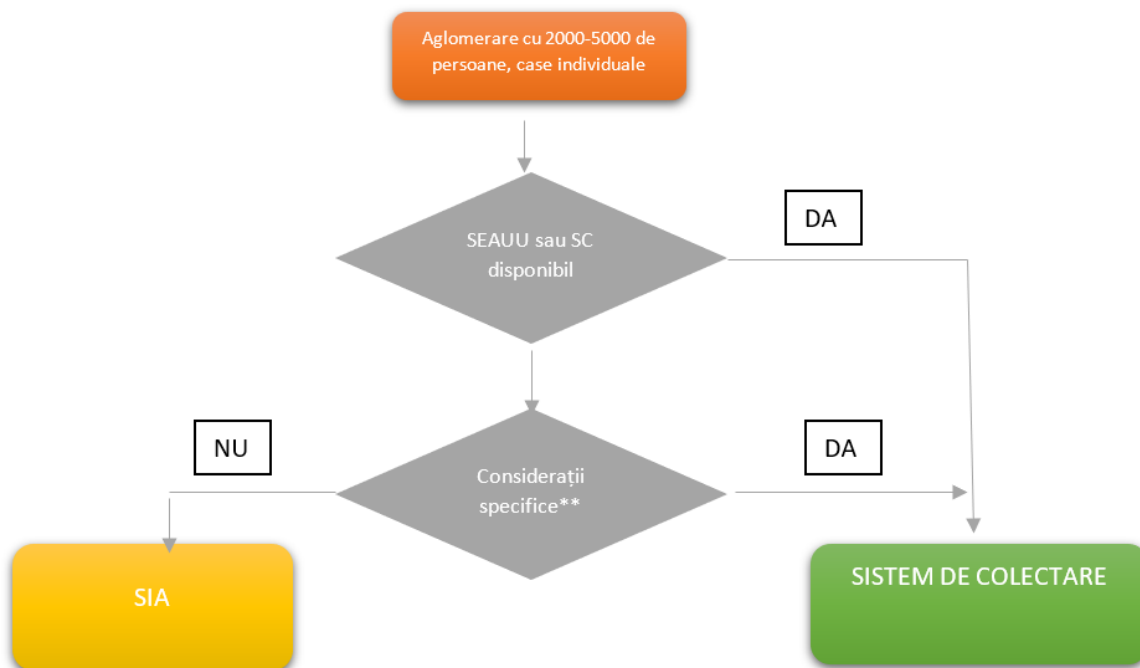
- În aglomerări cu 2.000 până la 5.000 de persoane: construcția unui SC și a unei SEAUU va fi varianta mai ieftină doar dacă sunt mai mult de 53 de persoane conectate pe 100m de conductă. Dacă se iau în calcul casele individuale, 53 persoane/100m (sau 20 de locuințe¹²/100 m conductă) înseamnă loturi cu o lățime mai mică de 10 m (deschidere la drum), lucru destul de rar în România. Prin urmare, pentru așezările care au între 2.000 și 5.000 de persoane care locuiesc în case individuale, SIA ar fi o opțiune mai ieftină.
- Aglomerările cu peste 5.000 de persoane: cel mai probabil construcția unui SC și a unei SEAUU ar fi cea mai ieftină soluție. Curba aglomerărilor cu 7.000 de persoane ne arată că SIA este mai ieftin dacă densitatea populației este sub 38 de persoane (14 case la 100m de conductă).

66. Există limitări în implementarea SIA, cum ar fi: un sol impermeabil sau lipsa posibilității de deversare a apelor uzate epurate; zonele cu alunecări de teren, unde evacuarea în sol crește riscul de alunecări; pânză freatică la adâncime mică, care nu permite construcția unor conducte de infiltrare, etc. Acestea sunt, însă, excepții care trebui confirmate în faza de SF. Recomandarea echipei Băncii este ca, în cadrul limitelor aglomerărilor, SIA să fie folosite în cazuri excepționale în aglomerările cu peste 5000 I.e. și ca soluție pentru cele sub 5000 I.e.¹³, unde nu există sistem de colectare sau SEAUU (Figura 6). Desigur, ulterior, atunci când fondurile pentru investiții vor fi disponibile, se pot construi rețele de canalizare și stații de epurare și în aglomerările sub 5000 I.e., atâta timp cât se asigură sustenabilitatea infrastructurii și suportabilitatea serviciilor de AAC. **Anexa 2** (Rezultatul 2) oferă mai multe detalii și propuneri privind definirea procesului și a responsabilităților asociate pentru (i) planificarea/ identificarea zonelor cu SIA; (ii) înregistrarea și inspectarea SIA existente și a celor noi; (iii) proiectarea și construcția de SIA; (iv) E&Î SIA și (v) monitorizarea și controlul SIA se pot consulta în **Anexa 2** (Rezultatul 2).

¹² Folosind 2,67 persoane/locuință, INS, recensământ 2011

¹³ Raționamentul pentru valorile limită propuse se găsește în Anexa 2.

Figura 6: Arborele decizional pentru construcția SC în aglomerațiile care au între 2.000 și 5.000 de locuitori

** e.g. sol impermeabil, alunecări de teren, protejarea apei potabile, etc.

Sursa: elaborare BM pentru acest raport

3.3 Lista actualizată a aglomerațiilor și calculul actualizat al încărcării poluante, pe baza noii metodologii

67. Implementarea metodologiei descrise mai sus pentru delimitarea limitelor aglomerațiilor și calcularea încărcării poluante a dus la un nou inventar al aglomerațiilor din România. Unele aglomerații au fuzionat, altele au fost eliminate (din cauza densității mici a populației, a încărcării poluante sub 2.000 l.e. sau a unei combinații între acești factori) și s-au format noi aglomerații (a se vedea **Tabelul 5** de mai jos pentru un rezumat al rezultatelor, pe județe, cu mai multe detalii oferite în **Anexa 5**).
68. Numărul total al aglomerațiilor definite prin implementarea metodologiei propuse la nivel național este de **1.034**, dintre care 90% au fost deja cuprinse în ultima raportare (lista ANAR) și 10% sunt aglomerații nou formate (a se vedea **Figura 7**).

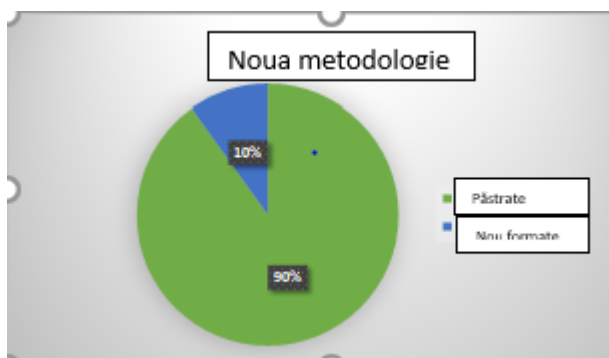

Figura 7: Distribuția numărului de aglomerări

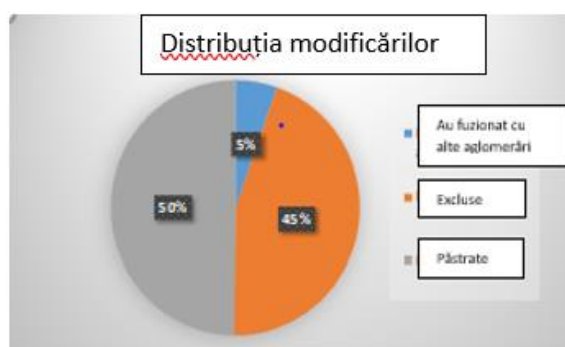

Figura 8: Modificări la listele existente ale ANAR

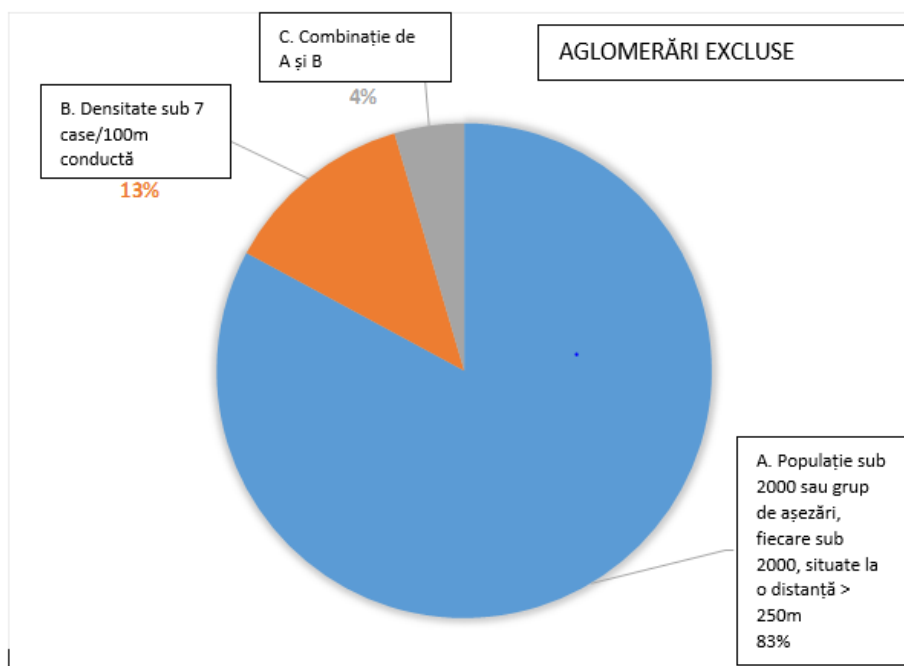
69. În noua listă, 55% dintre aglomerări au fost păstrate, fie independente (50%) sau ca aglomerări cumulate cu altele (5%), iar 45% din aglomerări au fost excluse (a se vedea **Figura 8**). De asemenea, 5% din aglomerări (102) au fuzionat cu alte aglomerări, însă a fost adăugat același număr de noi aglomerări.
70. În plus, pentru un număr semnificativ de aglomerări (**836**) nu trebuie să se mai facă raportare conform cerințelor DEAAU (împreună cu cele cumulate), în comparație cu lista ANAR a aglomerărilor din 2017. Există patru motive principale pentru această scădere: 1) populația dintr-o aglomerare este sub 2.000 locuitori sau aglomerarea raportată cuprinde un număr de așezări, fiecare sub 2.000 de persoane, situate la o distanță mai mare de 250m între ele; 2) densitatea raportată a aglomerării este sub 7 case/100m conductă; 3) o combinație de 1 și 2; și 4) întreaga aglomerare sau anumite așezări ale acesteia sunt combinate/include într-o altă aglomerare.
71. Analiza arată că cel mai comun motiv de excludere al unei aglomerări raportate (83%) este faptul că „Populația dintr-o aglomerare are sub 2.000 l.e. sau aglomerarea raportată cuprinde un număr de așezări, fiecare cu sub 2.000 de locuitori și situate la o distanță mai mare de 250m” (a se vedea **Figura 9**).

Tabelul 5: Rezumat informații despre numărul aglomerărilor și încărcarea, la nivel de județ

County	CODE	AGGLOMERATIONS PROJECT				AGGLOMERATIONS ANAR								
		over 10,000 p.e.		2,000-10,000		TOTAL		over 10,000 p.e.		2,000-10,000		TOTAL		
		number	load, p.e.	number	load, p.e.	number	load, p.e.	number	load, p.e.	number	load, p.e.	number	load, p.e.	
ALBA	AB	5	135,148	15	57,825	20	192,973	AB	6	178,767	39	148,568	45	327,335
ARGES	AG	6	354,019	10	43,546	16	397,565	AG	6	469,574	55	169,576	61	639,150
ARAD	AR	3	205,144	32	121,702	35	326,846	AR	5	212,506	44	183,030	49	395,536
BACAU	BC	6	294,296	21	73,820	27	368,116	BC	8	362,029	71	330,132	79	692,161
BIHOR	BH	4	220,430	23	94,197	27	314,627	BH	6	316,935	41	152,022	47	468,957
BISTRITA NASAUD	BN	3	108,713	16	66,967	19	175,680	BN	4	198,186	19	65,625	23	263,811
BOTOSANI	BT	2	151,136	11	42,150	13	193,286	BT	4	197,045	29	109,330	33	306,375
BRAILA	BR	2	183,718	15	49,292	17	233,010	BR	1	243,227	24	86,568	25	329,795
BRASOV	BV	5	368,234	20	94,758	25	462,992	BV	7	553,993	34	158,790	41	712,783
BUCHAREST	B	1	1,841,807	0	0	1	1,841,807	B	1	2,159,995	0	0	1	2,159,995
BUZAU	BZ	2	184,984	31	105,248	33	290,232	BZ	3	201,394	43	169,103	46	370,497
CALARASI	CL	2	95,147	29	118,832	31	213,979	CL	2	98,183	41	175,288	43	273,471
CARAS SEVERIN	CS	4	131,977	9	45,791	13	177,768	CS	3	136,611	11	50,258	14	186,869
CLUJ	CJ	5	445,496	8	36,159	13	481,655	CJ	5	556,736	25	88,627	30	645,363
CONSTANTA	CT	10	692,668	23	104,755	33	797,423	CT	13	929,602	23	107,746	36	1,037,348
COVASNA	CV	3	124,024	13	47,012	16	171,036	CV	3	104,954	27	115,348	30	220,302
DAMBOVITSA	DB	7	170,799	39	138,645	46	309,444	DB	5	154,462	76	379,349	81	533,811
DOLJ	DJ	6	330,251	36	136,271	42	466,522	DJ	6	406,477	60	225,175	66	631,652
GORJ	GJ	3	130,964	12	53,356	15	184,320	GJ	3	132,026	28	100,128	31	232,154
GALATI	GL	5	288,070	26	89,234	31	377,304	GL	4	408,506	30	150,015	34	558,521
GIURGIU	GR	1	71,752	31	106,881	32	178,633	GR	2	87,370	44	185,622	46	272,992
HARGHITA	HR	6	142,769	22	87,256	28	230,025	HR	7	170,269	35	137,333	42	307,602
HUNEDOARA	HD	8	263,373	6	36,743	14	300,116	HD	7	306,974	22	84,436	29	391,410
IALOMITA	IL	5	127,853	23	76,381	28	204,234	IL	4	123,692	26	91,195	30	214,887
IASI	IS	4	665,345	24	81,500	28	746,845	IS	5	1,063,534	56	208,395	61	1,271,929
ILFOV	IF	3	39,558	22	95,085	25	134,643	IF	10	247,444	32	184,876	42	432,320
MEHEDINTI	MH	1	98,186	9	36,737	10	134,923	MH	1	105,870	12	46,444	13	152,314
MARAMURES	MM	4	253,577	22	86,646	26	340,223	MM	5	293,391	41	182,091	46	475,482
MURES	MS	6	366,278	16	50,022	22	416,300	MS	6	289,673	32	130,125	38	419,798
NEAMT	NT	3	210,303	17	70,410	20	280,713	NT	4	203,745	57	251,630	61	455,375
OLT	OT	4	147,553	36	117,350	40	264,903	OT	5	139,017	73	227,367	78	366,384
PRAHOVA	PH	12	359,994	40	157,995	52	517,989	PH	12	418,347	82	347,155	94	765,502
SALAJ	SJ	1	58,818	7	35,194	8	94,012	SJ	3	88,951	10	39,823	13	128,774
SATU MARE	SM	3	153,967	19	67,866	22	221,833	SM	3	157,187	40	159,070	43	316,257
SIBIU	SB	3	246,711	23	89,900	26	336,611	SB	5	289,695	36	133,021	41	422,716
SUCEAVA	SV	7	242,210	30	124,100	37	366,310	SV	8	250,585	74	313,191	82	563,776
TELEORMAN	TR	4	104,012	24	80,582	28	184,594	TR	5	166,263	65	215,820	70	382,083
TIMIS	TM	4	486,307	36	126,509	40	612,816	TM	4	515,580	56	185,201	60	700,781
TULCEA	TL	1	81,060	16	60,292	17	141,352	TL	3	120,173	28	97,359	31	217,532
VALCEA	VL	2	148,196	16	60,816	18	209,012	VL	4	188,923	63	214,268	67	403,191
VASLUI	VS	3	126,017	12	36,777	15	162,794	VS	4	223,287	27	80,433	31	303,720
VRANCEA	VN	2	96,408	23	97,432	25	193,840	VN	5	153,445	32	132,410	37	285,855
TOTALS		171	10,947,272	863	3,302,034	1,034	14,249,306		207	13,624,623	1,663	6,611,943	1,870	20,236,565
% difference		-17.4%	-19.7%	-48.1%	-50.1%	-44.7%	-29.6%							

Principalul motiv pentru care aglomerările nu mai apar în noua listă este prezentat în **Figura 9** de mai jos.

Figura 9: Distribuția motivelor pentru excluderea aglomerărilor

72. **Tabelul 6** de mai jos rezumă principalele rezultate ale metodologiilor.

Tabelul 6: Rezumat rezultate

	ANAR, 2016	Noua metodologie	Evoluție (%)
Număr total aglomerări cu peste 2.000 l.e.	1.870	1.034	-46
Total încărcare poluantă a aglomerărilor cu peste 2.000 l.e.	20.236.565	14.249.306	-29
Număr total aglomerări cu peste 10.000 l.e.	207	171	-17
Total încărcare poluantă a aglomerărilor cu peste 10.000 l.e.	13.624.623	10.947.272	-20
Număr total aglomerări care au între 10.000 și 2.000 l.e.	1.663	863	-48
Total încărcare poluantă a aglomerărilor care au între 10.000 și 2.000 l.e.	6.611.943	3.302.034	-50

Cea mai semnificativă reducere, atât în ceea ce privește numărul de aglomerări cât și încărcarea generată, se observă în cazul aglomerărilor care au între 2.000 și 10.000 l.e. (a se vedea **Tabelul 5**).

3.4 Situația conformării în urma aplicării noilor metodologii

73. Aglomerările, definite conform noilor metodologii, au fost comparate cu Raportul privind cel de-al 10-lea ciclu de raportare a implementării DEAUU, cu referire la stadiul conformării din 2016.

Comparația prezintă doar date asociate Art.3 din DEAUU, din cauza unor probleme cu datele privind performanța DEAUU conform Art. 4 și 5, care încă nu pot fi reconciliate și vor fi discutate ulterior. Tabelul de mai jos prezintă cifrele cheie pentru comparație.

Tabelul 7: Comparație între situația conformării în 2016 și rezultatele metodologiilor sugerate

Aglomerări	Total pentru toate aglomerările		Aglomerări conforme cu Art.3 **		% din total	
	Număr	Încărcare (l.e.)	Număr	Încărcare (l.e.)	Număr aggl.	Încărcare (l.e.)
ANAR, 2016*	1,870	20,142,050	24	2,551,319	1.3%	12.6%
Noile metodologii**	1,034	14,249,306	16	438,905	1.5%	3.1 %

* Cel de-al 10-lea ciclu de raportare a implementării DEAUU se concentrează pe 855 de aglomerări (din 1870) care ar fi trebuit să fie conforme cu DEAUU pentru anul de referință 2016. Cifrele raportate în ANAR 2016 includ doar cele 855 de aglomerări menționate mai sus.

** Se consideră că o aglomerare este conformă atunci când mai puțin de 2% (și mai puțin de 2.000 l.e.) din încărcarea cu ape uzate nu respectă Articolul 3. Din cauza datelor insuficiente despre SIA (după cum se explică în raport), cifrele prezentate se referă doar la aglomerările cu o acoperire cu SC de cel puțin 98% (mai jos veți găsi mai multe explicații despre cum se poate îmbunătăți situația).

Valoarea mai mică a încărcării generate care se conformează, în urma aplicării noii metodologii, se datorează mai multor motive: i) o scădere a ratei de conectare pentru unele aglomerări mari, din cauza includerii unor sateliți mai mici, fără sisteme de colectare, în limitele acestora; ii) lipsa clarității privind modul în care au fost calculate ratele de conectare la ultima raportare, sau o supraestimare nejustificată a încărcării în ciclul de raportare din 2016, etc. După cum se arată în **Anexa 2** (Rezultatul 2), în România nu există un proces de înregistrare a SIA. Cu toate acestea, pe baza informațiilor colectate de la operatori și a datelor ANAR, folosirea soluțiilor individuale descentralizate pentru gestionarea apelor uzate (i.e. SIA) este o practică comună în zonele fără sistem de canalizare¹⁴. Dacă aceste SIA vor fi incluse în practicile de raportare, rata de conformare va crește.

74. Tabelul de mai jos oferă o comparație între încărcarea conectată la SC și indicații privind îmbunătățiri ce pot fi făcute folosind noile metodologii.

¹⁴ Datele colectate de echipă de la operatori au fost destul de puține, din cauza lipsei unui proces bine stabilit pentru SIA și a existenței unui singur SIA permis de lege în România – fosele etanșe, ceea ce nu a permis o gestionare corectă a încărcării gestionate de SIA. În plus, în timpul discuției cu OR, echipa nu a reușit să verifice datele despre SIA raportate de ANAR la finalul anului 2016.

Tabelul 8: Prezentare a aglomerărilor cu sisteme de colectare existente, conform ANAR 2016 și a noilor metodologii

Mărimea aglomerării	ANAR, 2016				Noile metodologii			
	Agl.	Încărcare generată	Încărcare conectată la SC		Agl.	Încărcare generată	Încărcare conectată la SC	
	nr	I.e.	I.e.	%	nr	I.e.	I.e.	%
SC existent								
≥100.000	27	8.631.853	7.906.839	91,6	23	6.700.369	6.040.877	90,2
10.000-100.000	175	4.930.222	3.655.914	74,2	146	4.223.797	3.241.590	76,7
2.000-10.000	689	3.168.148	1.107.697	35,0	382	1.752.219	855.358	48,8
Subtotal	891	16.730.222	12.670.451		551	12.676.385	10.137.825	
% din total	47,6	82,7	62,6		53,3	89,0	71,1	
Total	1 870		20.236.565		1.034		14.249.306	

Datele demonstrează că rata colectării în aglomerările cu peste 10.000 I.e. este destul de ridicată ca procent din încărcarea colectată în ambele abordări; procentul încărcării colectate în aglomerările care au între 2.000 și 10.000 I.e. este mai mare după noile metodologii, ca urmare a trasării mai precise a limitelor.

Analizele mai detaliate ale aglomerărilor, definite după noile metodologii, au dus la următoarele concluzii:

- **18 aglomerări** cu o încărcare generată totală de 1.466.272 I.e. au o rată de conectare la sistemele de canalizare care variază între **95 și 98 la sută** (dintre acestea 5 sunt peste 100.000 I.e. și 9 au între 10.000 și 100.000 I.e.). Aceste aglomerări au un potențial semnificativ de a atinge conformarea foarte curând;
- **76 aglomerări** cu o încărcare generată totală de 6.138.340 I.e. au o rată de conectare la sistemele de colectare care variază între **85 și 95 la sută** (dintre acestea 13 au peste 100.000 I.e. și 34 între 10.000 și 100.000 I.e.);
- **Aproximativ un milion de persoane din România** au acces la sisteme de canalizare, însă au decis să nu se racordeze;
- **O raportare mai bună a SIA, prioritizarea investițiilor și o îmbunătățire a gradului de conectare vor crește numărul aglomerărilor conforme la 110 și valoarea încărcării totale conforme la 8.043.517 I.e. (56% din total).**

Anexa 6 prezintă mai multe informații detaliate, la nivel de județ

75. Pentru a clarifica mai mult problema colectării, echipa ar dori să menționeze că atunci când a analizat hărți ale actualelor sisteme de canalizare a observat o diferență importantă între potențialul de colectare a apelor uzate folosind infrastructura existentă și colectarea reală (pe baza contractelor legale), raportată de operatori. **Tabelul 9** de mai jos prezintă câteva exemple:

Tabelul 9: Populația conectată vs. populația cu acces la sisteme de colectare, ca procent din populația totală a aglomerărilor (pentru câteva județe selectate)

Județ	Persoane cu contracte cu operatorii	Persoane cu acces la SC
BIHOR	66%	82%
BISTRITA NASAUD	55%	75%
CARAS SEVERIN	64%	87%
DAMBOVITA	36%	44%

Județ	Persoane cu contracte cu operatorii	Persoane cu acces la SC
HARGHITA	64%	81%
VALCEA	63%	79%

Această situație este cauzată, în mare parte, de faptul că deși s-au construit sisteme de canalizare și SEAU, unele gospodării au decis să nu se conecteze (DEAUU cere o conectare legală și epurarea încărcării generate). Cum acest lucru devine o problemă foarte serioasă în România și afectează eforturile naționale de conformare, mai multe detalii sunt prezentate în **secțiunea 6.2.**

76. În ceea ce privește raportul de față, problema este abordată în modul următor:

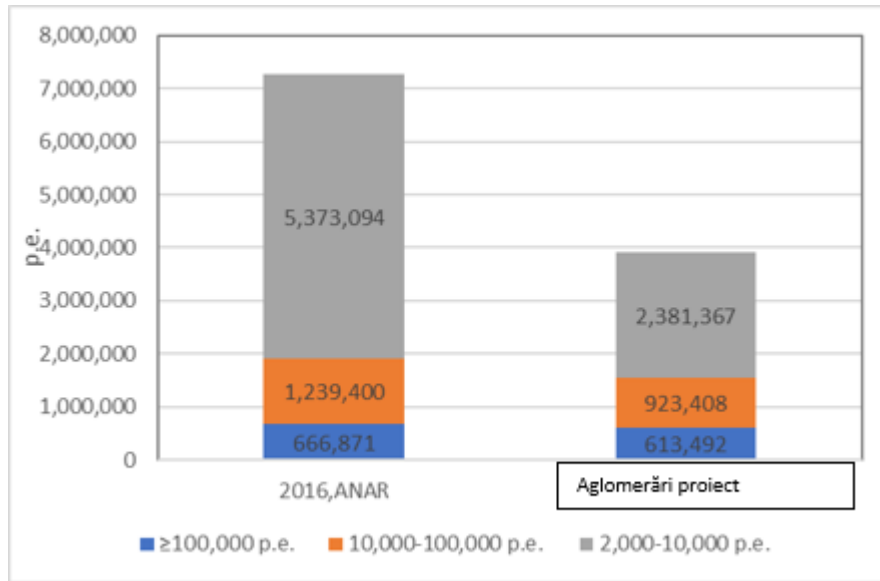
- Analizele privind conformarea cu DEAUU, prezentate mai sus, se bazează pe numărul persoanelor și încărcării industriale (ambele exprimate în l.e.) conectate legal la sistemul de canalizare, i.e., gospodării care au contract cu un operator și care plătesc pentru serviciile de colectarea și epurare a apelor uzate;
- Estimarea investițiilor necesare pentru construcția sistemelor de canalizare s-a bazat pe rețelele de canalizare existente în aglomerări (așa cum erau prezentate pe hărțile furnizate), nu pe rate de conectare, pentru a evita supraestimarea investiției necesare;
- Sunt prevăzute anumite fonduri pentru a sprijini și aplica cerințele legislative ca populația să se conecteze la rețea, dacă aceasta este disponibilă; de asemenea, se poate acorda o perioadă de grație de un an pentru ca populația să se conecta la sistemul de canalizare disponibil.

77. **Distanța față de țintă.** Distanța față de țintă pentru încărcare este definită ca încărcarea unei aglomerări care va fi, dar în prezent nu este, gestionată prin sistem de canalizare sau SIA, conform cerințelor Art.3 al DEAUU. Limitele aglomerărilor, definite de noile metodologii, includ zone suficient concentrate unde încărcarea generată va fi de cel puțin 98% conectată la un sistem de canalizare și restul încărcării este sub 2000 l.e. Rezultatele sunt prezentate în tabelul de mai jos. În scop comparativ, distanța față de țintă a fost calculată și pentru datele ANAR 2016.

Tabelul 10: Distanța față de țintă a aglomerărilor în 2016, baza de date ANAR și metodologii

Mărimea aglomerării	ANAR, 2016			Noile metodologii		
	Țintă	Distanța față de țintă		Țintă	Distanța față de țintă	
	l.e.	l.e.	%	l.e.	l.e.	%
≥100.000 l.e.	8 631 853	666 871	7.7	6 700 369	613 492	9,2
10.000-100.000	4 992 770	1 239 400	24.8	4 246 903	923 408	21,7
2.000-10.000	6 611 943	5 373 094	81.3	3 302 034	2 381 367	72,1
TOTAL	20 236 565	7 279 365	36.0	14 249 306	3 918 267	27,5

Figura 10: Distanța față de țintă a aglomerărilor (ANAR, 2016 și noile metodologii)

78. Analizele arată că deși numărul aglomerărilor conforme și al încărcărilor conforme aferente este încă nesatisfăcător de mic, există 94 de aglomerări, definite conform noilor metodologii, care sunt foarte aproape de conformarea cu Art.3, și care reprezintă aproximativ 53% din totalul încărcării generate în România. În plus, se va obține o reducere semnificativă a distanței față de țintă, comparativ cu situația din 2016. Această reducere va implica costuri investiționale mai mici și o conformare mai rapidă, lucru care va fi demonstrat în următoarele capitole ale raportului.

Capitolul 4. Pilonul II: Prioritizarea investițiilor

4.1 Calcularea nevoilor investiționale

79. După finalizarea **primului pas – Optimizarea investițiilor necesare conformării**, este nevoie ca restul investițiilor în AAC să fie prioritizate. Astfel sunt abordate dificultățile identificate în planificare, lipsa unei abordări unificate la nivel național și a unei evaluări de bază a Planului de implementare inițial. Identificarea și gestionarea marilor poluatori va reduce de asemenea din presiunea exercitată asupra mediului. Această secțiune prezintă, pentru fiecare OR, (i) nevoile financiare totale, estimate prin modelare financiară; și (ii) criteriile folosite pentru prioritizarea investițiilor și un rezumat al tuturor aglomerărilor cu peste 2.000 I.e. care în prezent nu întrunesc cerințele DEAUU (sau țintele, ambii termeni fiind interschimbabili în raport).
80. Echipa Băncii a realizat modele financiare pentru fiecare OR și unul național care sumarizează rezultatele, urmând metodologia de planificare financiară strategică pentru sectorul de alimentare cu apă și canalizare, elaborată de Grupul operativ OCDE/EAP și de Guvernul danez¹⁵. Această metodologie, creată pentru a ajuta țările să își îmbunătățească planificarea financiară pentru sectorul de AAC, a fost folosită de OCDE, de Banca Mondială și de Uniunea Europeană în mai multe țări. Pentru a evalua nevoile financiare totale ale sectorului de AAC, inclusiv nevoile specifice pentru conformarea cu DEAUU, și pentru a pregăti un Plan de finanțare strategic pentru România, s-a folosit următoarea abordare:

Figura 11: Abordarea nevoilor de investiții¹⁶

Aglomerări cu peste 2.000 I.e., care încă nu îndeplinesc țintele DEAUU per OR	CAPEX	– Apă, determinate de DEAUU*	} Nevoile financiare totale ale OR, pentru aglomerările cu peste 2.000 I.e.
		– Apă, determinate de sustenabilitate	
OPEX	– Ape uzate, determinate de DEAUU		
	– Ape uzate, determinate de sustenabilitate		
Aglomerări cu peste 2.000 I.e. cu 100% colectare & epurare a apelor uzate, per OR	CAPEX	– Apă, determinate de DEAUU*	
		– Apă, determinate de Sustenabilitate	
OPEX	– Ape uzate, determinate de sustenabilitate		
	– Costuri directe și indirecte cu apa		
		– Costuri directe și indirecte cu apele uzate	

* Investițiile în apă determinate de DEAUU se referă la investițiile în infrastructura de alimentare cu apă, estimate pe baza ipotezei că extinderea alimentării cu apă trebuie să se facă în paralel cu extinderea sistemelor de colectare a apelor uzate. Mai multe detalii se găsesc în **Anexa 4** și **Anexa 8**.

81. **Agregarea ipotezelor privind costurile la nivel județean.** Nevoile financiare au fost agregate la nivel de județ, pornind de la ideea că toate aglomerările cu peste 2.000 I.e. dintr-un județ vor fi deservite de OR „județean”. Deoarece situația reală este mai

¹⁵<http://www.oecd.org/environment/outreach/improvingfeasibleandextendingfinancingstrategymethodologybeyondwatersupplyandsanitationtoissuesofwaterresourcesmanagement.html>

¹⁶ Echipa dorește să clarifice faptul că acestea sunt doar investiții pentru conformarea cu DEAUU și nu includ nicio nevoie investițională pentru îmbunătățirea accesului general la alimentarea cu apă în zonele rurale.

complexă (de exemplu aglomerarea Predeal din județul Brașov este deservită de OR Constanța), echipa a „mutat” aglomerările din județul lor geografic în cel al operatorului (în exemplul dat, Predealul a fost mutat din județul Brașov în județul Constanța în modelarea financiară). În plus, în județele în care există doi OR care funcționează simultan, OR mai mare este considerat „OR extins” al județului, în timp ce celălalt OR este evaluat separat, considerând doar actuala sa zonă de operare, ex. județul Cluj cu OR Cluj-Sălaj și OR Turda-Câmpia Turzii; județul Hunedoara, cu OR Hunedoara și OR Valea Jiului și județul Sibiu, cu OR Sibiu și OR Mediaș. Mai multe detalii se găsesc în **Anexele 7 și 8**.

82. **Apele uzate.** La evaluarea nevoilor de investiții se iau în considerare două componente CAPEX: 1) investiții pentru conformare – investiții determinate de DEAUU, care vizează acoperirea colectării și a epurării apelor uzate, și 2) investiții determinate de sustenabilitate, care corespund investițiilor de reabilitare necesare pentru a asigura sustenabilitatea infrastructurii de apă uzată. Tabelul de mai jos detaliază elementele evaluate pentru a identifica nevoile de investiții determinate de sustenabilitate și pe cele determinate de DEAUU.

CAPEX determinat de sustenabilitate	<ul style="list-style-type: none"> – Costuri de reabilitare a colectoarelor mari, rețelelor de canalizare și stațiilor de pompare; – Costuri de reabilitare a SEAU existente
CAPEX determinat de DEAUU	<ul style="list-style-type: none"> – Construcția de noi rețele de canalizare; – Construcția de noi SEAU; – Alte investiții, inclusiv măsuri soft care asigură conectarea populației la rețeaua de apă uzată în aglomerările cu peste 2.000 l.e.

Investițiile generate de DEAUU sunt calculate pe baza populației totale și/sau a încărcării apelor uzate (l.e.) care ar trebui conectată la sistemele de canalizare și la SEAU. Mai multe detalii se găsesc în **Anexele 4 și 8**. S-au folosit următoarele costuri unitare:

Calcul costuri unitare	Valoare
Cost unitar conductă colectare ape uzate, în interiorul așezării	190 €/mL
Cost unitar conductă colectare ape uzate, în afara așezării	120 €/mL
Cost unitar racordare gospodărie la sistemul de colectare al apelor uzate	350 €/buc
Cost unitar per l.e. SEAUU (€/l.e.)	$131596 * N_{l.e.}^{-0,695}$

Investițiile determinate de sustenabilitate sunt calculate pe baza datelor despre infrastructura fizică, a costului unitar de reabilitare¹⁷ pentru fiecare tip de activ și durată de viață. Atunci când datele nu sunt disponibile, cheltuielile de capital (CAPEX) determinate de sustenabilitate sunt calculate pe baza lungimii estimate a rețelei, a densității populației și a costurilor unitare pentru reabilitare. Mai multe detalii se găsesc în **Anexele 4 și 8**. Pentru aglomerările cu o acoperire de 100% în ceea ce privește colectarea și epurarea apelor uzate, sunt estimate doar investițiile determinate de sustenabilitate.

Tipul activului	Unitate	Media	Durata de viață
Stații de pompare a apelor uzate	€/nr.	105.000	15
Colectoare	€/mL	240	50
SEAU	€/nr.	3.100.000	40
Rețea de canalizare + racorduri	€/mL	320	50

¹⁷ Costurile unitare de reabilitare sunt calculate sub formă de costuri unitare medii în POIM, pentru fiecare tip de activ.

83. **Apa.** Deși aceasta este o propunere pentru Planul de accelerare al implementării DEAUU, au fost estimate investițiile în infrastructura de apă pentru a asigura accesul 100% la alimentarea centralizată cu apă în aglomerările definite pentru apa uzată. Nu are sens să se asigure servicii de canalizare dacă populația nu are acces la apă curentă (deoarece infrastructura de apă va fi finanțată împreună cu investițiile în infrastructura de apă uzată). Ne referim la acestea mai târziu în text, numindu-le investiții în infrastructura de apă “determinate de DEAUU”. De asemenea, au fost luate în considerare și nevoile de investiții în sectorul de apă care reflectă nevoile de sustenabilitate financiară ale OR pe termen lung, astfel evitându-se subestimarea nevoilor de CAPEX și OPEX ale OR și supraestimarea capacității de finanțare a OR. Tabelul de mai jos detaliază elementele evaluate pentru a stabili nevoile de investiții determinate de sustenabilitate și de DEAUU, pentru toate aglomerările cu peste 2.000 l.e.:

CAPEX determinat de sustenabilitate	– Costuri de reabilitare pentru sursele de captare, tratarea apei, conductele de aducțiune, stații de pompare, rezervoare, conducte de distribuție
CAPEX apă determinat de DEAUU	– Costuri de construcție a infrastructurii

Au fost folosite următoarele costuri unitare:

Calculul costurilor unitare	Valoare
Cost unitar conductă de apă în interiorul așezării	110 €/mL
Cost unitar conductă de apă în afara așezării	130 €/mL
Cost unitar branșare gospodărie la sistemul de distribuție	180 €/ buc

Investițiile determinate de sustenabilitate sunt calculate pe baza datelor despre infrastructura fizică, a costului unitar de reabilitare¹⁸ pentru fiecare tip de activ și durata de viață. Atunci când datele nu sunt disponibile, cheltuielile de capital (CAPEX) determinate de sustenabilitate sunt calculate pe baza lungimii estimate a rețelei, a densității populației și a costurilor unitare pentru reabilitare. Mai multe detalii se găsesc în **Anexele 4 și 8**.

Tipul activului	Unitate	Media	Durata de viață
Surse de apă	€/nr.	95.000	50
Conducte de aducțiune	€/mL	370	40
STA	€/nr.	750.000	50
Unități de depozitare (rezervoare de apă)	€/nr.	210.000	50
Stații de pompare	€/nr.	160.000	15
Rețea de distribuție + branșamente	€/mL	160	40

84. **Proiecte de investiții în derulare.** Nu în ultimul rând, s-a ținut cont de toate proiectele de investiții sau de AAC în derulare, aprobate pentru finanțare și în curs de implementare, acestea fiind incluse în calculele generale. Într-adevăr, Planul de accelerare a implementării și cel de finanțare actualizate nu își propun să blocheze sau să amâne procesul de investiții în derulare din sectorul de AAC din România.

85. **Nevoile financiare totale, detaliate pe fiecare OR extins¹⁹.** Au fost estimate nevoile financiare totale ale fiecărui OR, pe baza calculelor modelării financiare (detaliile despre calcularea investițiilor se regăsesc în secțiunea de mai jos). **Tabelul 11** oferă un rezumat

¹⁸ Ibid.

¹⁹ După cum s-a menționat deja, pentru modelarea financiară nevoile de investiții și cele de finanțare au fost calculate separat pentru zonă de servicii a fiecărui „OR extins”, de multe ori această zonă suprapunându-se cu județul, presupunând că există un singur OR extins pe județ. Însă există și excepții, și de aici numărul mai mare de OR decât de județe. **Anexele 7 și 8** oferă mai multe detalii.

al acestor nevoi în sectorul de apă și apă uzată, determinate de DEAUU (extinderea serviciului de AAC) și de sustenabilitate (întreținerea capitalului).

Tabelul 11: Nevoi financiare totale, per OR

in milioane RON

OR	CAPEX Apă		CAPEX Ape uzate		Măsurile soft (ușoare)	TOTAL CAPEX Apă	TOTAL CAPEX Ape uzate
	DEAUU ²⁰	Sustenabilitate	DEAUU	Sustenabilitate			
Alba	37	1 269	168	770	45	1 306	939
Arad	119	1 340	573	940	45	1 459	1 513
Arges	97	1 014	474	816	45	1 111	1 290
Bacau	246	1 130	525	556	45	1 377	1 081
Bihor	38	1 660	297	1 023	45	1 698	1 320
Bistrita	62	1 104	159	738	45	1 166	897
Botosani	232	886	378	470	45	1 118	848
Braila	24	1 212	267	516	45	1 235	783
Brasov	120	1 054	391	702	45	1 175	1 093
Bucuresti	297	1 813	614	2 509	45	2 110	3 123
Buzau	89	990	776	360	45	1 079	1 136
Calarasi	120	670	701	307	45	790	1 008
Caras Severin	205	650	494	327	45	854	821
Cluj Salaj	124	2 490	202	1 589	45	2 615	1 791
Cluj Turda	6	245	33	181	45	251	214
Constanta	73	2 291	691	1 477	45	2 364	2 168
Covasna	93	508	239	564	45	601	802
Dambovita	234	1 070	971	524	45	1 305	1 495
Dolj	660	1 519	1 024	935	45	2 179	1 958
Galati	108	1 086	704	668	45	1 195	1 371
Giurgiu	274	262	679	341	45	536	1 019
Gorj	64	943	431	386	45	1 007	817
Harghita	63	781	228	667	45	844	896
Hunedoara	52	794	112	702	45	846	813
Ialomita	330	399	454	245	45	728	699
Iasi	218	2 842	599	1 757	45	3 060	2 356
Ifov	126	649	444	652	45	775	1 096
Maramures	290	1 382	731	808	45	1 672	1 539
Medias	3	204	32	275	45	208	307
Mehedinti	33	475	159	290	45	508	449
Mures	87	1 209	333	899	45	1 296	1 232
Neamt	318	1 365	453	677	45	1 683	1 130
Olt	386	623	920	369	45	1 009	1 289
Prahova	204	2 596	1 345	1 044	45	2 800	2 389
Satu Mare	71	791	273	601	45	862	874
Sibiu	105	1 099	245	799	45	1 204	1 045
Suceava	479	1 455	915	896	45	1 934	1 811
Teleorman	201	591	743	298	45	792	1 041
Timis	63	1 418	488	1 028	45	1 481	1 516
Tulcea	48	319	285	244	45	368	529

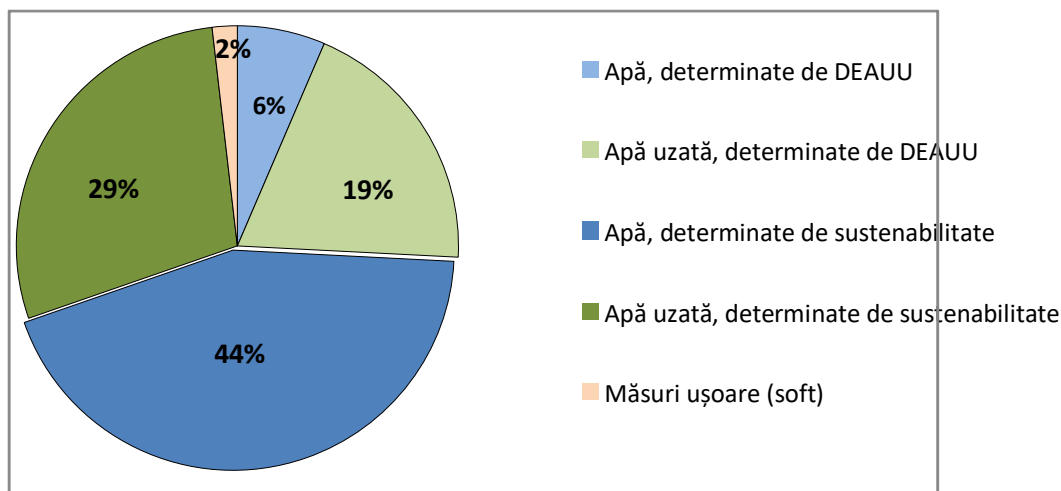
²⁰ Investițiile în sectorul de apă generate de DEAUU se referă la investiții în infrastructura de alimentare cu apă, care sunt evaluate pe baza ipotezei că extinderea alimentării cu apă în sistem centralizat trebuie făcută în paralel cu extinderea sistemelor de colectare a apelor uzate. Mai multe detalii se găsesc în **Anexele 4 și 8**.

Valcea	134	1 124	300	780	45	1 258	1 080
Valea Jiului	16	307	31	172	45	323	203
Vaslui	119	784	374	429	45	903	803
Vrancea	263	786	561	275	45	1 049	836
TOTAL	6 934	47 199	20 815	30 607	1 983	54 133	51 421

Nevoile investiționale totale ale sectorului de AAC din România depășesc 107,5 miliarde RON (22 miliarde €), 51,4% fiind pentru alimentarea cu apă și 48,6% pentru colectarea și epurarea apelor uzate. Investițiile determinate de DEAUU rămase de realizat reprezintă doar un sfert din nevoile totale de CAPEX (30 miliarde RON, 6,2 miliarde €), ceea ce reprezintă 70% din costurile inițiale de conformare cu DEAUU estimate în Planul de implementare din 2004 (46 miliarde RON, 9,5 miliarde €) și 94% din CAPEX-ul cheltuit între 2004 și 2019 pentru conformarea cu DEAUU (32 miliarde RON, 6,6 miliarde €). Însă cheltuielile de capital determinate de sustenabilitate reprezintă cea mai mare pondere a nevoilor de investiții, atât pentru alimentarea cu apă (87%) cât și pentru apele uzate (60%). Cu toate acestea, la nivel național există o diversitate de situații de la un județ la altul, OR precum Cluj Turda având nevoi investiționale de 510 milioane RON (106 milioane €), în timp ce altele, ca OR Iași, trebuie să investească de zece ori mai mult (5.461 milioane RON, 1.130 milioane €).

Figura 12: Nevoile investiționale în sector

Nevoile totale de investiții în sectorul de AAC

Nevoi CAPEX (mil. RON)	Apă	Apă uzată	Măsuri ușoare	TOTAL
Determinate de DEAUU	6 934	20 815	1 983	29 732
Determinate de sustenabilitate	47 199	30 607		77 806
TOTAL	54 133	51 422	1 983	107 8

4.2 Prioritizarea investițiilor

86. **Criterii de prioritizare pentru programele de investiții.** Pentru a îndeplini aceste nevoi financiare în cel mai eficient mod din perspectiva costurilor, și pentru a obține rezultate maxime de conformare, investițiile au fost prioritizate după cum urmează:

- Prima prioritate, investițiile generate de DEAUU în aglomerările cu peste 10.000 l.e.;
- A doua prioritate, investițiile generate de DEAUU în aglomerările care au între 5.000 și 10.000 l.e.;
- A treia prioritate, investițiile generate de DEAUU în aglomerările care au între 2.000 și 5.000 l.e., cu o prioritizare a acestora în funcție de densitatea populației, disponibilitatea sistemelor de colectare parțiale și a SEAU;
- A patra prioritate, investiții generate de sustenabilitate, prin care se asigură că actuala infrastructură este întreținută în mod corespunzător pentru a oferi servicii de AAC de calitate (conformarea nu trebuie doar atinsă, ci și menținută).

Pe lângă procesul de prioritizare propus, se poate acorda o pondere mai mare aglomerărilor de pe lista celor în infringement, în funcție de situația ecologică a corpurilor de râu afectate, impactului general asupra mediului, etc.

După cum s-a subliniat deja, este necesară o mai bună prioritizare a investițiilor din acest sector, pentru a maximiza impactul resurselor disponibile asupra conformării cu DEAUU și îndeplinirea obiectivelor din Directiva cadru privind apa. În ciuda celor aproximativ 6,6 miliarde € investiți în acest sector în ultimii 15 ani, acoperirea cu servicii de colectare și epurare a apelor uzate nu a progresat conform așteptărilor. Una din cauze este prioritizarea defectuoasă a investițiilor, deoarece resursele nu au fost direcționate către infrastructura cu cel mai mare impact. Prin urmare, investițiile au fost prioritizate în funcție de mărimea aglomerării urmărind, în același timp, și atingerea obiectivelor de mediu din Directiva-cadru Apă în cel mai eficient mod din punct de vedere al costurilor.

Tabelul 12 de mai jos detaliază aplicarea criteriilor de prioritizare pentru cei 44 de OR extinși.

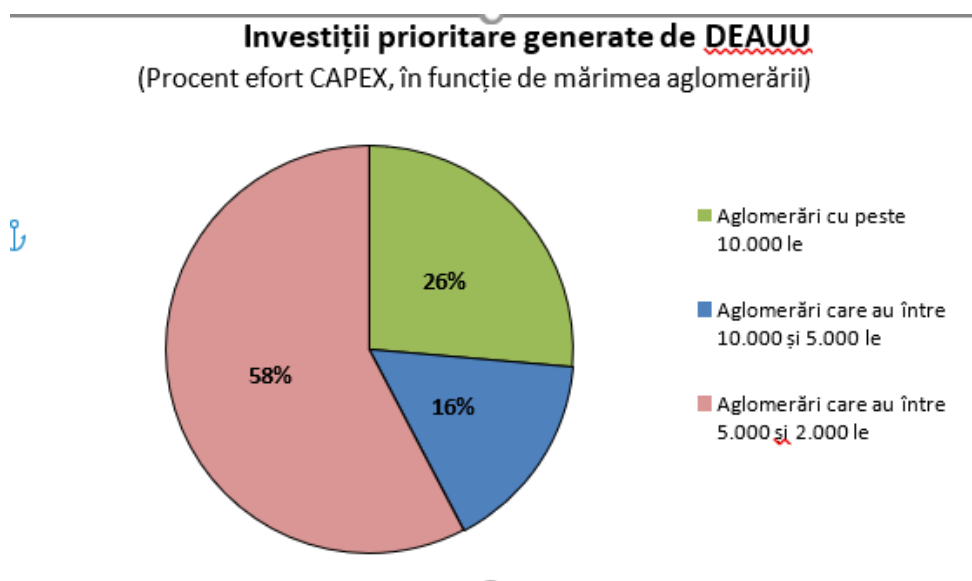
Tabelul 12: Prioritizarea investițiilor per OR

În mil. RON	Agl. cu peste 10.000 l.e.			Agl cu 5.000-10.000 l.e.			Agl cu 2.000-5.000 l.e.		
	Total agl	Agl cu investiții prioritare	CAPEX generat de DEAUU	Total agl.	Agl cu investiții prioritare	CAPEX generat de DEAUU	Total agl.	Agl cu investiții prioritare	CAPEX generat de DEAUU
Alba	5	5	30 510	3	3	59 129	12	12	115 895
Arad	3	3	70 118	8	8	170 651	24	24	451 014
Arges	6	6	284 638	3	3	93 749	7	7	192 536
Bacau	5	5	221 420	3	3	77 767	18	17	472 273
Bihor	4	3	41 410	5	5	81 063	18	15	211 611
Bistrita	3	3	77 446	4	4	48 408	12	12	95 574
Botosani	2	2	140 213	3	3	75 486	8	8	394 592
Braila	2	2	42 617	2	0	-	13	12	247 624
Brasov	4	3	203 982	5	4	127 281	14	13	180 111
Bucuresti	1	1	911 396		0	-		0	-
Buzau	2	2	89 647	2	2	19 477	29	29	755 928
Calarasi	3	3	86 192	6	6	214 711	21	21	520 993
Caras Severin	4	4	532 083	4	4	105 393	5	5	61 337
Cluj Salaj	4	4	162 931	5	5	20 553	9	9	142 910
Cluj Turda	2	2	38 699		0	-	1	1	655
Constanta	13	11	240 496	9	8	147 839	20	19	375 053

Covasna	3	3	40 242	2	2	29 861	11	11	261 480
Dambovita	7	7	204 083	7	7	244 611	32	32	756 679
Dolj	6	5	337 310	6	6	208 004	30	30	1 138 634
Galati	5	5	195 648	3	3	142 071	23	23	474 329
Giurgiu	1	1	48 445	4	3	150 385	27	26	754 185
Gorj	3	3	201 062	4	4	153 560	8	7	140 190
Harghita	6	6	39 913	4	4	13 364	17	17	237 909
Hunedoara	4	4	141 360	3	3	5 441	3	3	16 573
Ialomita	2	2	42 387	2	2	69 919	19	19	671 394
Iasi	4	4	225 793	3	3	94 131	23	23	497 010
Ifov	3	3	108 809	7	7	191 299	15	15	270 287
Maramures	4	4	359 481	4	4	158 221	18	18	503 400
Medias	1	1	2 620	1	0	-	3	2	32 602
Mehedinti	1	1	15 927	2	2	23 587	7	7	152 198
Mures	6	6	154 049	3	3	29 025	14	14	236 424
Neamt	3	3	152 396	6	6	329 705	9	9	289 158
Olt	4	4	109 269	3	3	158 845	33	33	1 038 574
Prahova	12	12	503 792	9	9	301 688	30	30	743 386
Satu Mare	3	3	53 975	1	0	-	18	16	289 293
Sibiu	3	3	80 313	5	5	91 509	14	12	178 874
Suceava	7	7	433 399	9	9	334 623	21	21	626 673
Teleorman	4	4	127 286	4	4	192 890	20	20	624 026
Timis	4	4	92 602	5	5	36 415	31	31	422 262
Tulcea	1	0	-	2	2	40 969	14	13	292 286
Valcea	2	2	234 756	2	2	21 701	14	14	177 584
Valea Jiului	4	4	46 606		0	-		0	-
Vaslui	3	3	104 279	1	1	12 165	11	11	375 653
Vrancea	2	2	88 669	6	6	156 445	17	17	579 344
TOTAL	171	165	7 318 270	170	163	4 431 939	693	678	15 998 518

Investițiile din cadrul primei priorități ar trebui implementate în 165 de aglomerări din întreaga țară și reprezintă un efort de investiții (CAPEX) de 7,3 miliarde RON (1,5 miliarde €). Acest efort de investiții aferent primei priorități corespunde cu 26% din totalul nevoilor de investiții determinate de DEAUU. Investițiile de nivel doi ca prioritate ar trebui implementate în 163 de aglomerări și se ridică la 4,4 miliarde RON (0,9 miliarde €), ceea ce reprezintă 16% din nevoile investiționale totale asociate DEAUU. A treia prioritate de investiții reprezintă cel mai solicitant efort de investiții (58%), cu 16 miliarde RON (3,3 miliarde €) ce ar trebui investiți în 678 de aglomerări.

Figura 13: Cotă CAPEX după priorități

4.3 Calcularea costurilor operaționale

87. **Calcularea costurilor operaționale.** Nivelul și evoluția OPEX au fost și ele avute în vedere pe perioada de planificare a investițiilor. În primul rând, s-a calculat nivelul OPEX-ului astfel încât costurile de exploatare și întreținere să asigure sustenabilitatea sistemelor actuale de AAC și a celor viitoare. Acest lucru s-a realizat pe baza costurilor de investiții istorice și a celor proiectate în SF. În al doilea rând, impactul CAPEX și OPEX a fost calculat presupunând că investițiile generate de DEAUU vor duce la o creștere a OPEX-ului, deoarece implică extinderea infrastructurii existente de apă și apă uzată, în timp ce investițiile determinate de sustenabilitate vor duce la o scădere a OPEX-ului, deoarece îmbunătățesc eficiența sistemelor de AAC. Datele financiare și operaționale istorice pentru perioada 2016-2018 transmise de OR către H2O Benchmark, care este gestionat de Asociația Română a Apei, au stat la baza calculării și proiectării cheltuielilor operaționale. **Tabelul 13** de mai jos detaliază ipotezele privind evoluția costurilor directe și a celor indirecte pe perioada de planificare.

Tabelul 13: Ipoteze legate de costurile directe și indirecte pentru perioada de planificare

Tip de OPEX	Apă	Colectarea apei uzate	Epurarea apei uzate
Cheltuieli operaționale (OPEX) directe			
<i>Electricitate</i>	Consumul de electricitate se presupune că va scădea proporțional cu investițiile realizate în pompe de apă/apă uzată, ajungând la o reducere totală de 10% la un an după realizarea tuturor investițiilor planificate. Prețul electricității folosit ca referință este cel din 2018.		
<i>Substanțe chimice</i>	Prețul substanțelor chimice este păstrat constant, folosind ca referință valoarea din 2018. Costurile cu substanțele chimice variază în funcție de volumele de apă și apă uzată tratate.		
<i>Tarif captare apă</i>	Tariful pentru captarea apei este calculat folosind tariful din 2018 (rămas constant). Acesta variază în funcție de volumul de apă captat.		
<i>Taxa pentru deversarea apei uzate</i>		Taxa pentru deversarea apei uzate este calculată folosind costul unitar din 2018 (păstrat constant). Aceasta variază în funcție de volumul apei uzate colectate și epurate.	
<i>Costurile de evacuare a nămolurilor</i>			Costurile de evacuare a nămolurilor se calculează folosind costul unitar din 2018.
<i>Întreținere</i>	Costurile de întreținere cuprind actualele costuri de întreținere (păstrate constante) și costuri suplimentare de întreținere, care reprezintă 1% din toate investițiile noi realizate în anul anterior		
Cheltuieli operaționale (OPEX) indirecte			
<i>Personal</i>	Costurile cu personal sunt calculate folosind valorile constante din 2018 și presupunând că salariile vor fi majorate, în timp ce numărul personalului va scădea. ²¹		
<i>Alte cheltuieli</i>	Orice alte cheltuieli operaționale care nu sunt explicit menționate mai sus fac parte din alte cheltuieli. Acestea sunt păstrate constante, folosind valoarea din 2018 ca referință.		

Evoluția populației conectate la sistemele de apă și canalizare a fost estimată pe perioada de planificare pentru fiecare OR. Evoluția asociată, din perspectiva volumelor de apă captate și comercializate, și de ape uzate colectate și epurate a fost calculată și reflectată

²¹ Din cauza datelor insuficiente, s-a presupus că în intervalul 2019-2038 salariile vor crește în medie, anual, cu 2,6%. Astfel, ipoteza formulată presupune că personalul va scădea, anual, în medie cu 2,6%, ca urmare a eficienței mai bune a personalului existent și a reducerii personalului ca urmare a extinderii OSAAC la nivel regional. În același timp, personalul va crește ca urma a unor noi active (de exemplu SEAU), însă această creștere nu va anula reducerea de personal generată de consolidarea regională a OSAAC. Per total, majorările salariale vor compensa scăderea personalului.

în evoluția costurilor directe. S-a urmărit ca apa nefacturată (pierderi fizice și comerciale) să scadă sub 30% la finalul perioadei de planificare a investițiilor.

Capitolul 5 Pilonul III: Stabilirea unui plan de finanțare și susținerea investițiilor în AAC

5.1 Pregătirea planului de finanțare

88. Așa cum s-a subliniat deja în raport, lipsa unui plan adecvat de finanțare și a resurselor dedicate este considerată a fi unul dintre principalele dezavantaje ale actualului Plan de implementare, care a dus la nerealizarea rezultatelor așteptate. Așa că secțiunea de față prezintă o propunere de plan financiar, pentru a acoperi nevoile totale de investiții rămase de realizat și a asigura sustenabilitatea sectorului de AAC în România. Planul se bazează pe Maximizarea Finanțării pentru Dezvoltare (MFD), o abordare promovată și aplicată la scară largă de Banca Mondială atunci când elaborează scheme financiare pentru finanțarea și susținerea investițiilor în AAC.
89. **Finanțarea și sursele financiare.** Înainte de a explica abordarea MFD propusă trebuie să clarificăm că, tradițional, există trei surse principale de finanțare a sectorului de AAC, urmând cadrul celor “3 T-uri” elaborat de OCDE (2009):
- *Tarifele*, taxele pentru utilizatori și investițiile gospodăriilor (ca tarifele de branșare/racordare) includ toate plățile, taxele, sau investițiile directe făcute de utilizatorii de apă în schimbul unui serviciu pe care îl primesc. De obicei furnizorii serviciilor de apă se ocupă de colectarea tarifelor pentru a-și acoperi costurile cu furnizarea serviciilor;
 - *Taxele și impozitele*, colectate de administrația centrală sau de cea locală, care pot fi ulterior transferate către sector prin granturi, împrumuturi subvenționate, subvenții, etc.;
 - *Transferurile* din surse externe se referă la fondurile de la donatori internaționali, inclusiv granturi (ex. fondurile UE OPE) și componenta de grant a împrumuturilor (dobândă redusă sau scadență prelungită) de la băncile de dezvoltare. Acestea sunt folosite preponderent pentru a sprijini costurile de capital. Cum nu sunt întotdeauna predictibile, ele sunt folosite, cel mai adesea, pentru cheltuielile de capital, nu pentru cele operaționale. **Tabelul 14** de mai jos rezumă avantajele și dezavantajele acestor surse.

Tabelul 14: Avantajele, dezavantajele și utilizarea celor 3 T-uri

Surse	Avantaje	Dezavantaje	Utilizare
Tarife	- Asociație direct serviciilor – de obicei, investițiile în infrastructură înseamnă tarife mai mari - Reflectă serviciul (din perspectiva calității și a cantității) - Răspundere bună	- Au limitări din cauza suportabilității - Majorarea tarifelor nu este populară în rândul publicului	- Investiții - Reparații - Generarea de profit pentru proprietarii utilităților
Taxe și impozite	- Pot fi folosite pentru a acorda sprijin social anumitor utilizatori	- Sporadice, nesustenabile în timp	- Subvenții țintite pentru investiții în anumite regiuni și proiecte - „salvarea” operatorilor

	- Pot fi granturi pentru finanțare	- Limitează alte cheltuieli și investiții ale administrației	
Transferuri	- Pot fi granturi pentru finanțare	- Limitate ca sumă și sferă de cuprindere	- Subvenții țintite pentru investiții în anumite regiuni și proiecte - Suport sub formă de asistență, etc.

Sursa: BM, pe baza OCDE

Furnizorii de servicii de AAC din întreaga lume sunt finanțați printr-un mix al celor 3 T-uri, care, de fapt, sunt singurele surse de fonduri disponibile pentru sectorul de AAC. Cele 3 T-uri sunt surse de fonduri, diferind conceptual de sursele financiare, ca împrumuturile și capitalul propriu, care ajută la închiderea unui decalaj generat de volumul sau perioada lungă de viață a infrastructurii de AAC, care ulterior trebuie rambursate (de obicei prin tarife). Indiferent că se folosesc fonduri sau resurse financiare, reducerea unui flux de venituri implică majorarea altuia, pentru a face față acestuia decalaj. Pe scurt, sursele financiare diferă de sursele de fonduri, deoarece nu reprezintă bani suplimentari pentru sectorul de AAC, ci mai degrabă o oportunitate de a avea acces rapid la resurse, care ulterior vor fi recuperate din unul din cele 3 T-uri ale surselor de fonduri.

În sectorul de AAC, un lucru general acceptat în rândul practicienilor este că tarifele ar trebui să reprezinte cea mai mare și stabilă sursă de venituri, pentru a se asigura sustenabilitatea financiară pe termen lung, cât și faptul că utilitățile își pot concentra atenția pe a-și deservi clienții (în loc să facă lobby pe lângă politicieni pentru subvenții). Însă, atunci când acestea nu sunt suficiente, decalajul trebuie completat prin taxe sau transferuri din surse externe.

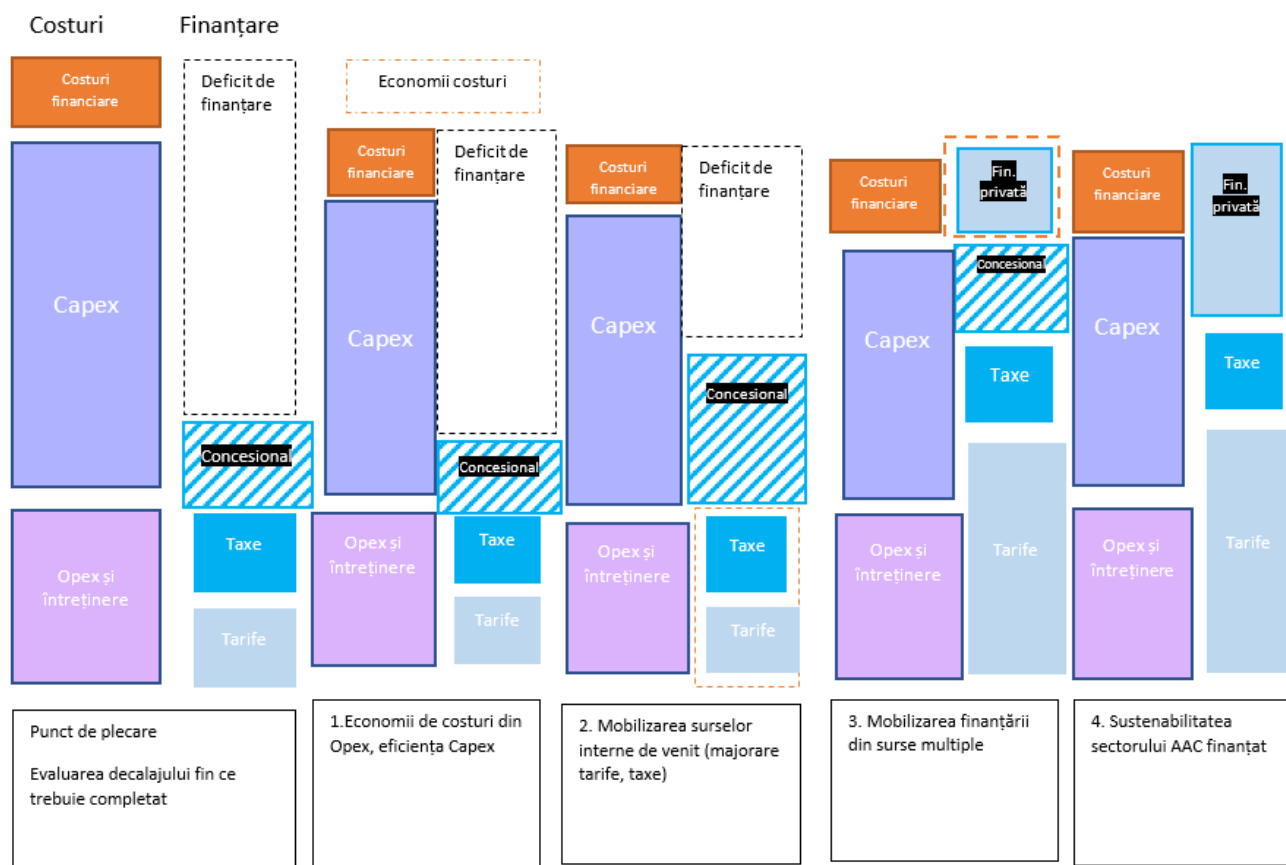
Totuși, în majoritatea țărilor din lume, la fel ca și în România, magnitudinea și îmbinarea specifică a celor 3 T-uri devin insuficiente și/sau nu sunt sustenabile pentru a acoperi nevoile de investiții curente și viitoare din sectorul de AAC. Motivele diferă de la o țară la alta, însă printre ele se numără:

- Noile cerințe ale Obiectivelor de dezvoltare durabilă (mai ales Obiectivul 6: Apă curată și sanitație);
- Nevoile considerabile pentru modernizarea și reabilitarea activelor existente;
- Prețurile sensibile social;
- Finanțarea insuficientă din prezent (întreținere, etc.) pentru elementele ciclului de apă, ceea ce duce la o depreciere mai rapidă a activelor și la nevoi de înlocuire;
- Gestionarea ineficientă a ciclului și a pierderilor de apă.

90. Prin urmare, a fost nevoie de a o nouă abordare care să completeze deficitul de finanțare al sectorului de AAC din întreaga lume. În acest sens, BM a dezvoltat o abordare numită MFD. Aceasta propune posibile trasee prin care se pot completa golurile financiare din sectorul de AAC, prin îmbunătățirea eficienței, majorarea tarifelor, mobilizarea resurselor interne, împrumuturi comerciale și o mai bună folosire a transferurilor. După cum se vede din figura de mai jos, ca prim pas MFD urmărește să identifice oportunități prin care să crească fluxul de numerar operațional al utilităților de AAC, printr-o mai bună eficiență. Cel de-al doilea pas urmărește optimizarea utilizării celor 3 T, maximizând veniturile de la utilizatori (majorări de tarife și noi componente ale tarifelor) asigurând, în același timp, suportabilitatea tarifelor pentru consumatorii și/sau utilizatorii vulnerabili, pentru a

reduce deficitul general de finanțare. Cel de-al treilea pas urmărește facilitarea accesului la împrumuturi comerciale, pentru a ajuta la reducerea deficitului de finanțare pentru sectorul de AAC, în timp ce cel de-al patrulea pas prezintă situația în care nu mai este nevoie de granturi/finanțare concesională, sectorul de AAC fiind finanțat într-un mod sustenabil.

Figura 14: Abordarea de Maximizare a finanțării pentru dezvoltare: posibile trasee pentru a completa deficitul de finanțare din sectorul de AAC

Sursa: Banca Mondială, 2016

După cum s-a explicat mai sus, deși finanțarea privată (comercială) este prezentată lângă surse de fonduri, acest lucru este pentru a demonstra că prin intermediul acesteia se poate asigura acces rapid la resurse, pentru a completa deficitul de finanțare. Însă finanțarea privată nu este o sursă suplimentară, deoarece ulterior trebuie recuperată (rambursată) din unul din cele 3 T-uri ale surselor de fonduri.

91. **Opțiuni financiare pentru a susține investițiile în AAC.** În contextul României, echipa a folosit abordarea MFD pentru a propune un plan general de finanțare în vedere atingerii țintelor DEAUU și susținerii investițiilor în AAC. Potențialele trasee menționate mai sus au fost avute în vedere în toate scenariile, pentru a finanța nevoile totale de CAPEX ale sectorului de AAC:

- Eficiența sporită a fost integrată în modelarea financiară, prin implementarea investițiilor de sustenabilitate ce duc la o mai mare eficiență operațională;
- Majorările de **tarife** au fost planificate luând în calcul un plan de suportabilitate de 2,5% în medie, precum și limita de suportabilitate pentru prima și cea de-a treia decilă;

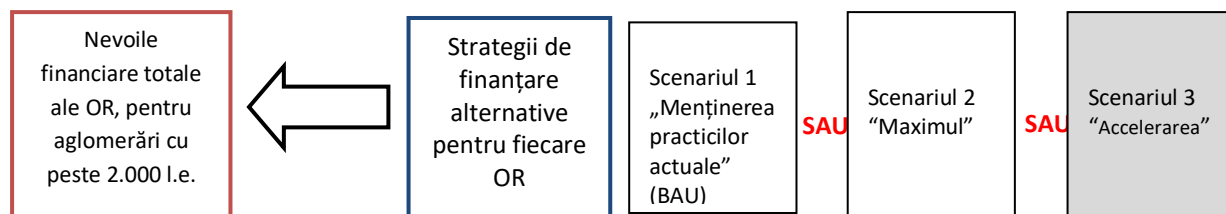
- **Taxele** (sprijinul de la bugetul de stat) au fost mobilizate fie sub formă de subvenții sau de co-finanțare națională pentru fondurile europene;
- Împrumuturile comerciale au fost integrate în mixul financiar din toate scenariile;
- S-a planificat și cea mai bună utilizare a **transferurilor** disponibile, în contextul specific al României, ținând cont de prioritizarea investițiilor pe baza analizei cost-beneficiu (ACB) și de capacitatea de absorbție a sectorului de AAC. O analiză a capacității sectorului de AAC de absorbție a investițiilor și a capacității sectorului construcțiilor de a le livra indică un vârf anual al investițiilor în sector atins în 2015, atunci când s-a cheltuit aproximativ 1 miliard € (din toate sursele de finanțare). Anul 2015 apare, în momentul de față, ca unul ce iese din tipare, însă ar putea servi drept țintă pe care să o atingă sectorul.

5.2 Scenariile de finanțare

92. Urmând abordarea MFD, echipa a creat și evaluat mai multe scenarii de finanțare, pentru a propune un plan general de finanțare în vederea asigurării conformării cu DEAUU. Au fost create trei scenarii alternative, care încearcă să asigure finanțare pentru toate nevoile de investiții asociate DEAUU – Scenariul 1: Menținerea practicilor actuale (business as usual); Scenariul 2: Maximul de rezultate; și Scenariul 3: Accelerarea.

Echipa a creat aceste scenarii pentru a demonstra: Scenariul 1 – ce se poate finanța/atinge, dacă continuă situația actuală din acest sector. Include investițiile istorice, tarifele existente, etc. și doar adaugă implementarea noilor metodologii pentru delimitarea limitelor aglomerărilor și prioritizarea investițiilor rămase (în scop comparativ cu celelalte scenarii). Scenariul 2 arată ce trebuie să se facă pentru ca investițiile de conformare să fie implementate. Echipa ține cont de limitările sectorului de AAC în ceea ce privește absorbția financiară, și astfel conformarea se atinge doar atunci când toate investițiile necesare pot fi finanțate și finalizate (orizontul de timp pentru conformare nu este predefinit). Scenariul 3 pleacă de la Scenariul 2 însă, după cum s-a menționat deja, construcția de sisteme de colectare și de SEAU în aglomerările cu 2.000 l.e până la 5.000 l.e., unde nu există sisteme de canalizare, generează costuri excesive, așa că se analizează folosirea de SIA, ceea ce ar reduce semnificativ nevoile de investiții. **Tabelul 15** prezintă mai multe detalii și ipoteze.

Figura 15: Finanțarea nevoilor de investiții

Ipotezele cheie ale fiecărui scenariu sunt prezentate în **Tabelul 15** de mai jos.

Tabelul 15: Ipoteze cheie pentru fiecare scenariu

IPOSEZE	Scenariul 1 "BAU"			Scenariul 2 "MAX"		Scenariul 3 "ACL"	
	Tarife						
		– Majorare de tarife anuală de 5%, până nu mai este disponibilă finanțare UE, apoi creștere constantă corelată cu majorarea anuală a venitului mediu pe gospodărie, rămânând o marjă de		– Tarifele cresc mai repede decât în Scenariul 1, rămânând o marjă de 10% pentru finanțarea conformării cu Directiva privind apa potabilă. Apoi se aplică o majorare constantă, corelată cu majorarea anuală a venitului mediu pe gospodărie.		– Împrumuturile se aplică acolo unde este posibil, valoarea totală a împrumutului rămas reprezentând mai puțin de trei ori veniturile obținute	

	<p>10% pentru finanțarea conformării cu Directiva privind apa potabilă.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Împrumuturi acordate doar OR cu un istoric bun al creditelor, cu o valoare totală a împrumutului rămas ce nu depășește venitul anual. Au fost prioritizate împrumuturile de la IFI-uri, profitând de finanțarea comercială. 	<p>din vânzări pentru anul respectiv. Se are în vedere o RASD de 1,3x. sunt maximizate și împrumuturile de la IFI-uri și/sau cele comerciale.</p>
Transferuri	<ul style="list-style-type: none"> – Granturile UE pentru care există deja contractare și angajament sunt alocate județelor aferente, cu o absorbție până la finalul lui 2023. – Se presupune că fondurile UE disponibile pentru perioada de programare 2021-2027 sunt egale cu cele disponibile în perioada de programare 2014-2020. – Aceste noi granturi europene sunt alocate județelor conform listei studiilor de fezabilitate în curs de pregătire, cu o scădere pro-rata pentru a corespunde fondurilor UE totale disponibile. – Absorbția fondurilor europene pentru 2021-2027 va începe la scurt timp de la demararea perioadei, și se va încheia în 2029. După 2029 nu s-au mai presupus granturi UE pentru sectorul de AAC. 	<ul style="list-style-type: none"> – Granturile UE pentru care există deja contractare și angajament sunt alocate județelor aferente, cu o absorbție până la finalul lui 2023. – Se presupune că fondurile UE disponibile pentru perioada de programare 2021-2027 sunt egale cu cele disponibile în perioada de programare 2014-2020. – Aceste noi granturi UE sunt alocate județelor în funcție de criteriile de prioritizare și de nevoile de investiții. – Absorbția fondurilor europene pentru 2021-2027 va începe la scurt timp de la demararea perioadei, și se va încheia în 2029.
Taxe	Co-finanțare națională pentru granturile UE	<ul style="list-style-type: none"> – Co-finanțare națională pentru granturile UE – Granturile de la bugetul de stat sunt folosite pentru a completa deficitele de finanțare a investițiilor la nivel de OR (dacă este necesar)
Acoperire	100% acoperire pentru alimentarea cu apă și pentru colectarea și epurarea apelor uzate în aglomerările cu peste 2.000 l.e.	<ul style="list-style-type: none"> – 100% acoperire pentru alimentarea cu apă și pentru colectarea și epurarea apelor uzate în aglomerările cu peste 100.000 l.e.²² – 98% acoperire pentru alimentarea cu apă și pentru colectarea și epurarea apelor uzate în aglomerările care au între 5.000 l.e. și 100.000 l.e.²³ – SIA pentru aglomerările care au între 2.000 l.e. și 5.000 l.e., fără sisteme de colectare a apelor uzate

93. Sursele de fonduri și sursele financiare. În Planul inițial de implementare din 2004, mixul financiar se baza pe fonduri europene, în procent de 40%, și în procent egal pe taxe și tarife, adică câte 30%. În cele trei scenarii propuse, mixul financiar se bazează în principal pe tarife. În Scenariu 1, tarifele reprezintă mai mult de jumătate din mixul de finanțare (cu o creștere totală de două treimi pe perioada acoperită de planificare), în timp ce transferurile reprezintă mai mult de un sfert. Tarifele reprezintă principala sursă de finanțare și în Scenariul 2, 47 % (și o majorare totală a tarifelor de 79% pentru întreaga perioadă), urmate de transferuri și împrumuturi comerciale. În Scenariul 3 tarifele reprezintă 48% din mixul de finanțare (cu o majorare de 73% a tarifelor pe întreaga perioadă), iar împrumuturile comerciale un sfert.

Tabelul 16: Defalcarea fondurilor și a mixului de finanțare

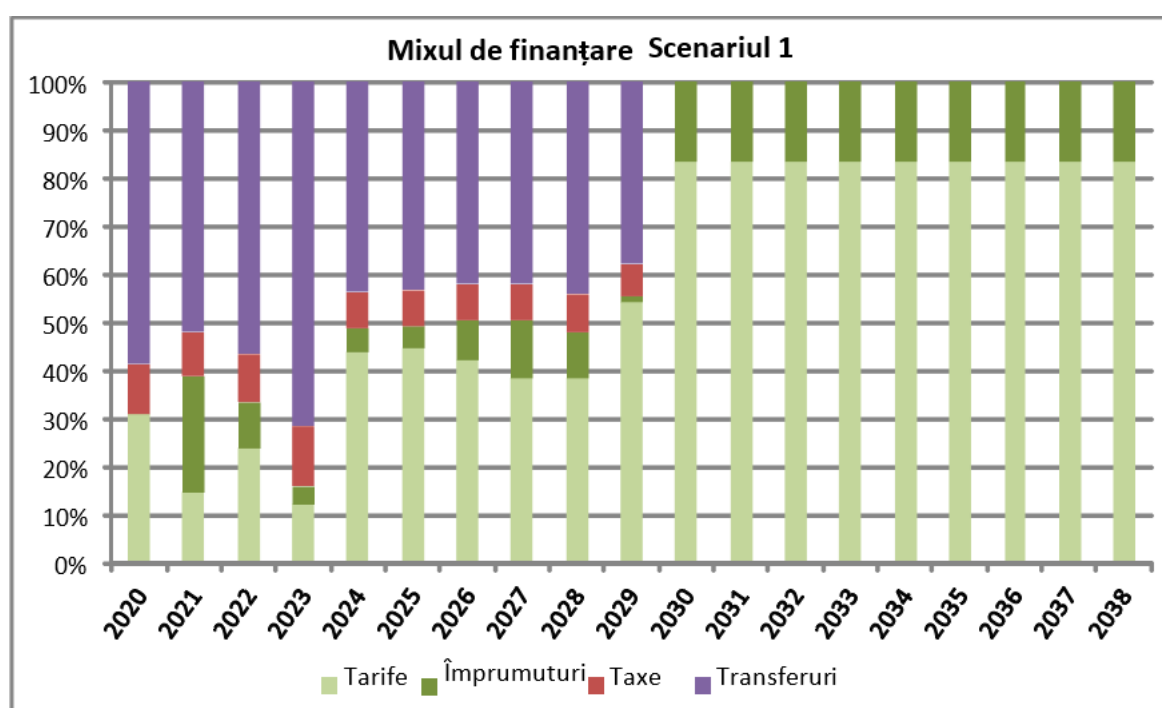
²² Astfel încât 98% să nu ducă la mai mult de 2.000 l.e.

²³ Conformare cu Art.3 – rata conectării la sistemele de colectare în aglomerările mai mari de 2.000 l.e. trebuie să fie de cel puțin 98%, iar restul de 2% ar trebui să acopere mai puțin de 2.000 l.e.

Mixul de finanțare	Scenariul 1 <i>Business as usual BAU</i>	Scenariul 2 <i>Maximul</i>	Scenariul 3 <i>Accelerare</i>	Plan de implementare 2004
Eficiență sporită (ca procent din OPEX-ul direct pentru apă)	3.8%	3.8%	5.4%	
Tarife	55%	47%	48%	30%
<i>Majorare de tarife planificată</i>	<i>66%</i>	<i>79%</i>	<i>73%</i>	
Taxe (resurse bugetare)	5%	7%	4%	30%
Transferuri (fonduri UE)	28%	23%	23%	40%
Împrumuturi comerciale (vor fi rambursate din tarife)	12%	23%	25%	

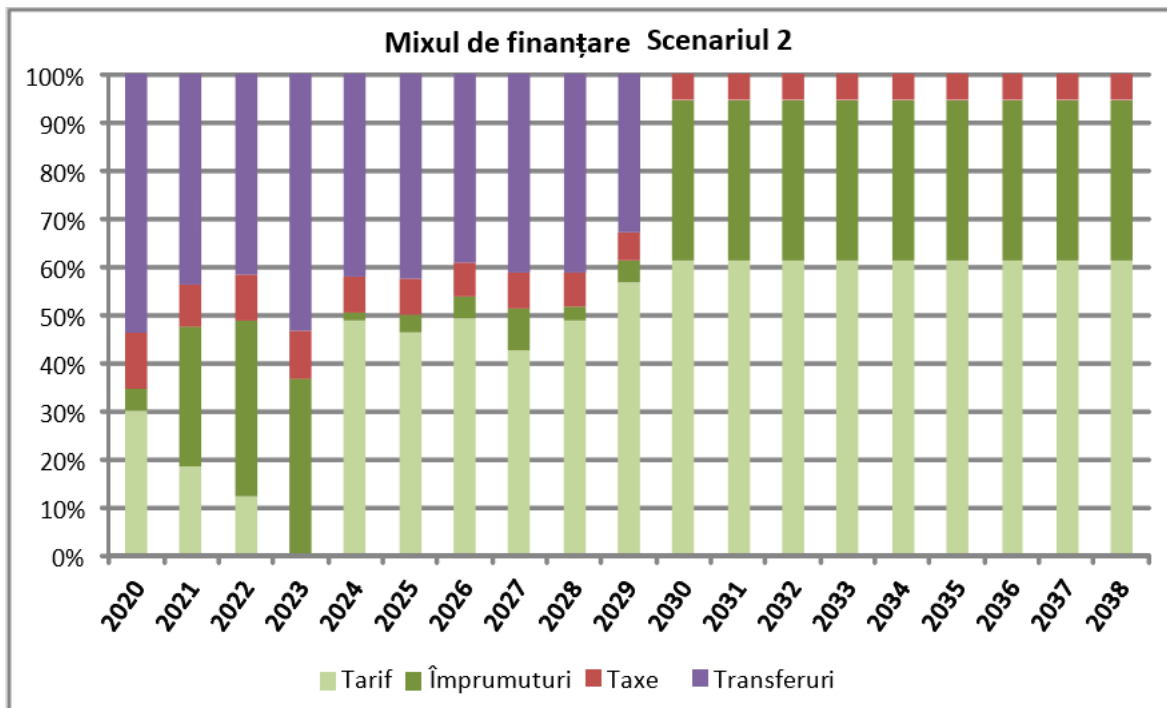
Graficele de mai jos prezintă mixul de finanțare pentru întreaga perioadă acoperită de planificare, pentru fiecare scenariu.

Figura 16: Scenariul 1, surse de finanțare pentru nevoile de investiții

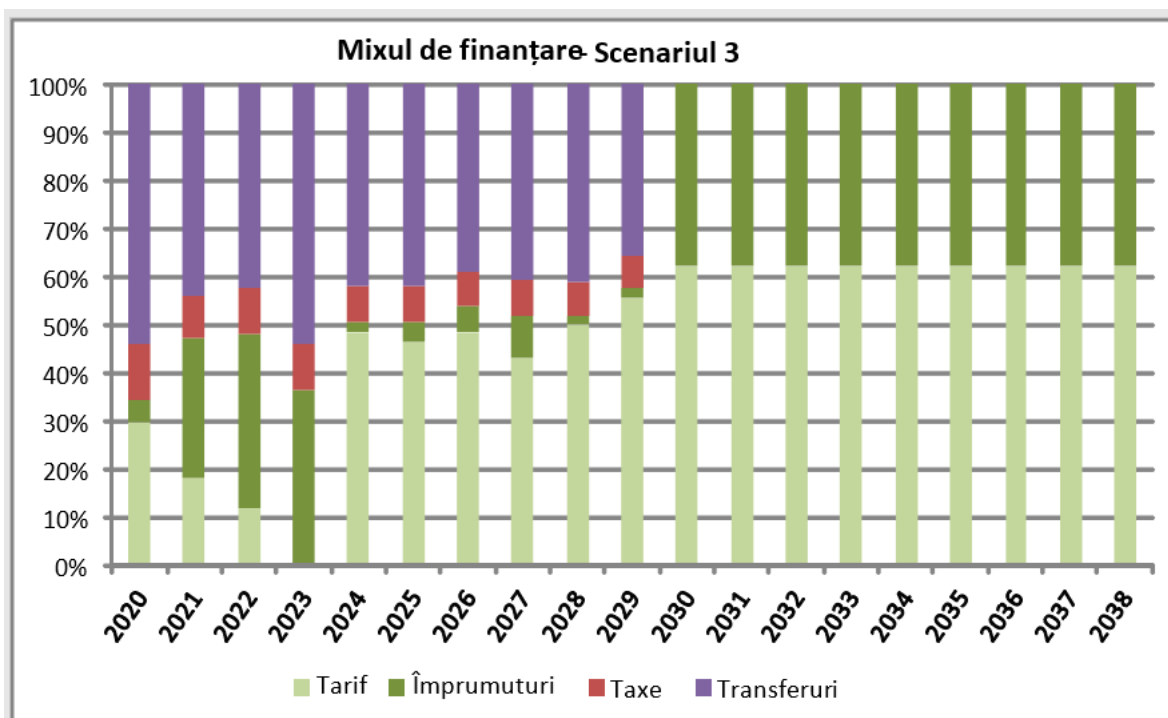
Pentru Scenariul 1 (Menținerea practicilor actuale/ Business as usual), transferurile reprezintă de la două treimi la jumătate din sursa de finanțare a investițiilor în AAC până în 2029. Începând cu 2030, când disponibilitatea fondurilor europene nu mai este previzibilă, tarifele și împrumuturile devin singurele surse de finanțare ale sectorului, astfel apărând posibile probleme de suportabilitate pentru prima decilă a populației.

Figura 17: Scenariul 2, surse de finanțare pentru nevoile de investiții

Pentru Scenariul 2 (Rezultate maxime), transferurile reprezintă între 40 până la 60 la sută din sursa de finanțare a investițiilor în AAC până în 2029. Începând cu 2030, când disponibilitatea fondurilor europene nu mai este previzibilă, tarifele și împrumuturile devin singurele surse de finanțare ale sectorului, astfel apărând posibile probleme de suportabilitate pentru prima decilă a populației. În aceste situații, granturile Guvernului român se îndreaptă primordial către OR din zonele unde problemele de suportabilitate vor fi cele mai mari.

Figura 18: Scenariul 3, surse de finanțare pentru nevoile de investiții

Pentru Scenariul 3 (Accelerarea), transferurile reprezintă aproximativ jumătate din sursa de finanțare a investițiilor în AAC până în 2029. Începând cu 2030, când disponibilitatea fondurilor europene nu mai este previzibilă, tarifele (directe sau prin împrumuturi comerciale) devin singurele surse de finanțare ale sectorului, astfel apărând posibile probleme de suportabilitate pentru prima decilă a populației; cu toate acestea, în toate județele tarifele (evaluate în raport cu media facturilor la AAC pentru 15 m³/gospodărie) sunt păstrate la un nivel de suportabilitate de 4 procente din venitul mediu al unei gospodării.

94. Cu toate acestea, în toate cele trei scenarii la finalul perioadei de planificare rămâne un deficit de finanțare (42% pentru Scenariul 1, 29% pentru Scenariul 2 și 18% pentru Scenariul 3), deoarece unii OR nu pot atinge țintele din DEAUU și/sau trebuie să amâne investițiile determinate de sustenabilitate. Dacă exploatarea și reabilitarea sistemelor de AAC nu sunt finanțate în mod sustenabil, apare un risc ridicat în ceea ce privește calitatea serviciilor, care este extrem de dificil de evaluat din perspectiva menținerii nivelurilor de conformare.

Figura 19: Deficitul de finanțare pentru Scenariul 1

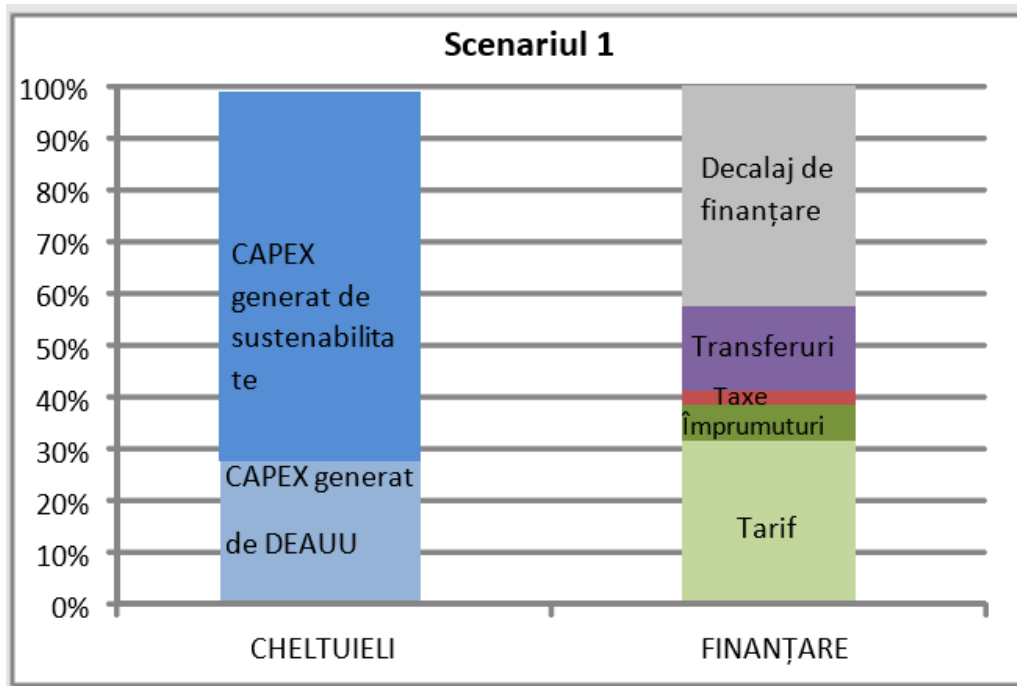

Figura 20: Deficitul de finanțare pentru Scenariul 2

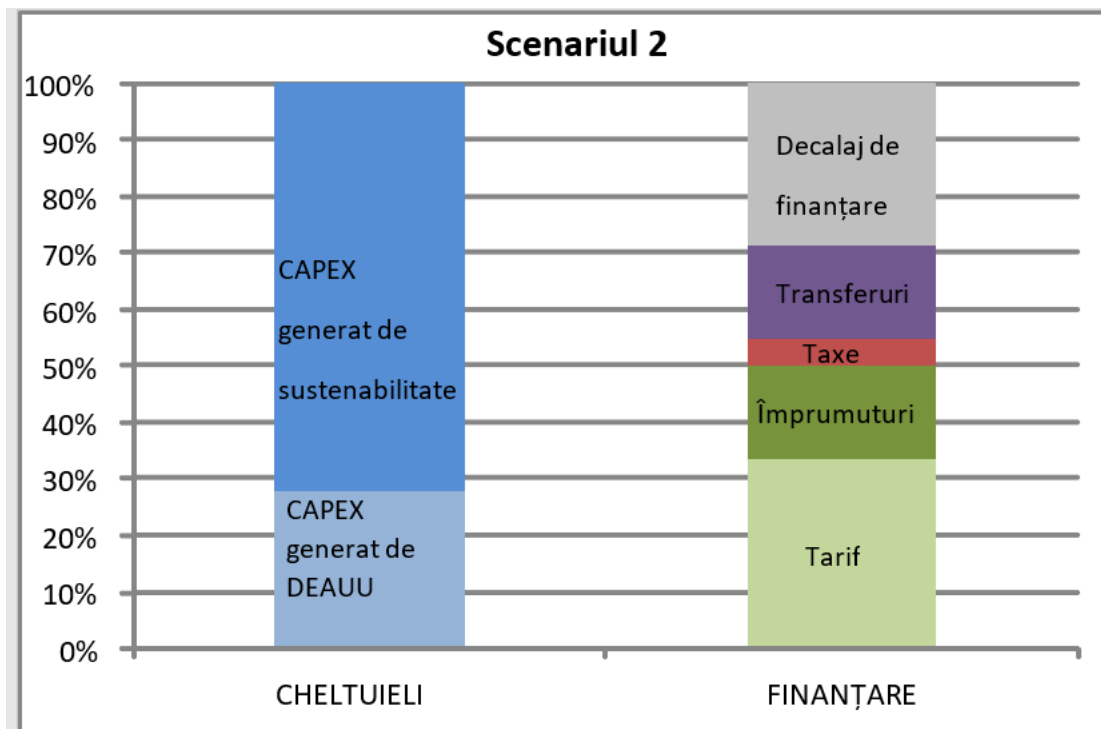
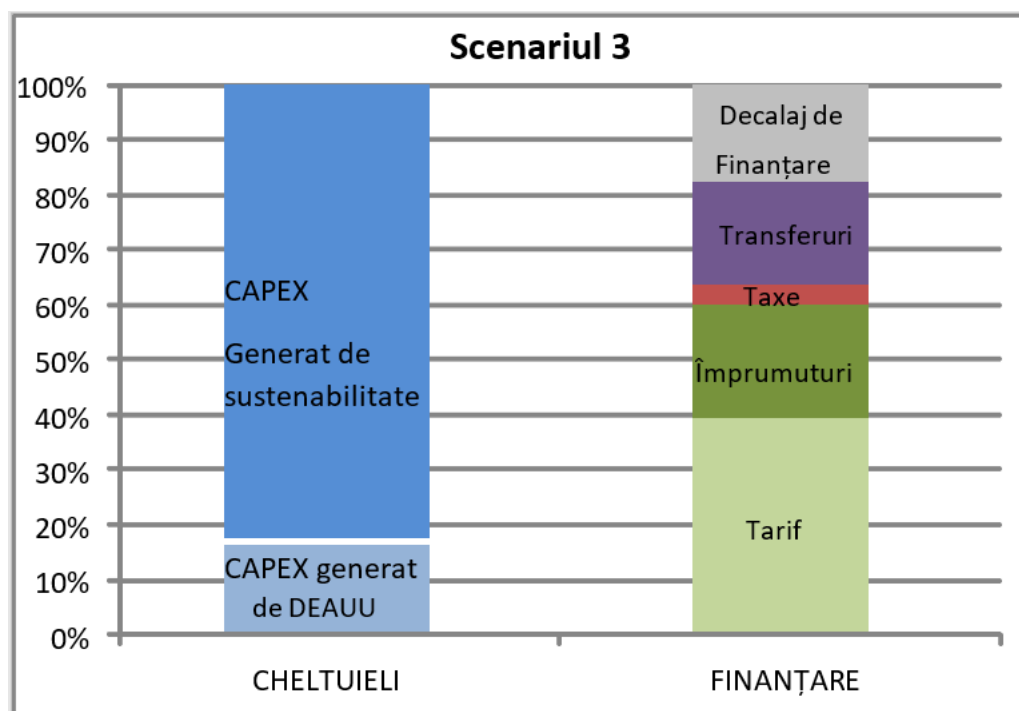

Figura 21: Deficitul de finanțare pentru Scenariul 3

95. Cu toate acestea, Scenariul 3 pare să fie scenariul cu cel mai mic deficit de finanțare, ceea ce înseamnă că doar o mică parte a investițiilor de sustenabilitate vor trebui amânate, astfel limitându-se riscul să nu fie asigurată conformarea (odată atinsă) în următorii 20 de ani. Prin urmare, **Scenariul 3 asigură cele mai optime rezultate, asigurând cel mai bine conformarea în următoarele două decenii.** Acesta ar oferi resurse suficiente pentru a finanța toate cheltuielile de capital generate de DEAUU și 82% din nevoile de cheltuieli de capital generate de sustenabilitate, astfel **permițând atingerea țintelor DEAUU până în 2035 fără a periclita viabilitatea sectorului de AAC pe termen lung.** Însă trebuie menționat faptul că opțiunea și planul de finanțare propuse (Scenariul 3) pentru a atinge conformarea și a susține investițiile în AAC nu pot fi considerate ca o soluție la cheie. Mai sunt necesare consultări pe acesta și trebuie agreat și inclus în cadrul legal care reglementează sectorul de AAC din România, printr-un proces interactiv de consultare care include toți actorii cheie. Echipa consideră că doar în felul acesta se poate asigura un sector de AAC sustenabil financiar în România.

5.3 Prezentarea rezultatelor scenariilor

96. Paragrafele următoare prezintă, pentru fiecare scenariu, investițiile în infrastructura de AAC ce vor fi finanțate împreună cu sursele lor de finanțare, calendarul pentru conformare și un rezumat al aglomerărilor care rămân neconforme pentru fiecare OR. În scenariul de **Menținere a practicilor actuale (Business as usual)**, singurele diferențe față de procesul investițional în derulare în acest sector sunt faptul că se aplică măsurile de optimizare propuse (pilonul I, dar fără SIA) și prioritizarea investițiilor (pilonul II). În felul acesta se permite o comparație a rezultatelor celor trei scenarii, deoarece toate pornesc de la aceeași bază de calculare a nevoilor de investiții. Însă **Scenariul Maxim** adaugă majorări de tarife, mai mari decât media valorilor istorice, care vor permite finanțarea unui procent mult mai mare de investiții pentru conformare și sustenabilitate. **Scenariul**

Accelerare pornește de la Scenariul 2, însă aplică SIA în aglomerările sub 5.000 l.e. unde nu există sisteme de colectare și SEAUU, reducând astfel investițiile necesare. Astfel scad, în primul rând, costurile de conformare (nu și cele de sustenabilitate), dar și orizontul de timp pentru conformare al României. Însă până la momentul finalizării tuturor investițiilor necesare (SC și SEAU), România trebuie să fi implementat opțiunile și procesul de SIA propuse (altfel încărcarea gestionată de SIA nu va putea fi captată în mod corespunzător și raportată ca asigurând „aceiași nivel de protecție a mediului”).

Tabelul 17: Diferențe de costuri între scenarii

(milioane RON)	CAPEX DEAUU	CAPEX sustenabilitate	Măsuri ușoare (soft)
Scenariile 1 & 2	27 749	77 806	1 983
Scenariul 3	14 793 ²⁴	77 806	1 983

Trebuie să fie clar că echipa nu stabilește o anumită perioadă de conformare. Toate scenariile estimează prin modelare financiară la nivel de OR și la nivel național rezultatele ce ar putea fi atinse în următorii 20 de ani dacă ipotezele de bază sunt implementate așa cum se propune.

97. **Rezultatele Scenariului 1. Tabelul 18** de mai jos detaliază principalele rezultate ale implementării Scenariului 1 „Menținerea practicilor actuale” (Business as usual).

Tabelul 18: Rezultate conformare pentru Scenariul 1

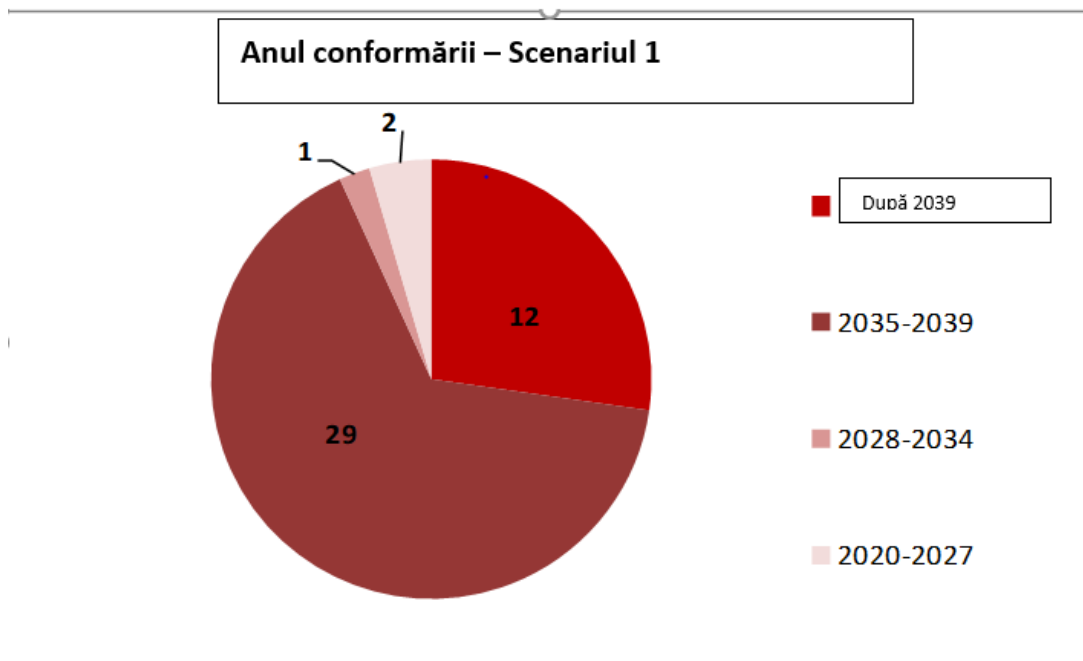
SCENARIUL 1							
OR	An conformare	Tarife	Împrumuturi	Transferuri (fonduri UE)	Taxe (cofinanțare națională)	Deficit de finanțare	Agl. care nu au atins ținta
Alba	2039	705	167	391	69	42%	0
Arad	2039	777	179	348	61	55%	0
Arges	2039	1 166	293	382	67	22%	0
Bacau	2039	732	150	801	141	27%	0
Bihor	2039	1 131	250	-	-	55%	0
Bistrita	2039	553	23	547	97	42%	0
Botosani	După 2039	217	89	20	4	84%	7
Braila	2039	494	99	300	53	54%	0
Brasov	2036	1 615	159	420	74	2%	0
Bucuresti	2024	4 547	474	219	39	0%	0
Buzau	După 2039	636	129	326	57	49%	7
Calarasi	După 2039	205	106	548	97	48%	10
Caras Severin	După 2039	157	-	262	46	73%	11
Cluj Salaj	2039	1 686	499	852	150	28%	0
Cluj Turda	2030	375	-	115	20	0%	0
Constanta	2039	1 231	488	879	155	40%	0
Covasna	2039	315	95	130	23	61%	0
Dambovita	După 2039	558	200	524	93	52%	6
Dolj	După 2039	1 430	353	731	129	37%	3

²⁴ Ca urmare a înlocuirii investițiilor în SC și SEAU cu SIA în aglomerările care au între 2.000 și 5.000 l.e. și nu dispun de SC; a se vedea par.99 pentru mai multe informații despre costurile de reabilitare și reconstrucție a SIA.

Galati	2039	956	179	453	80	36%	0
Giurgiu	După 2039	126	56	305	54	66%	17
Gorj	2039	162	97	508	90	54%	0
Harghita	2039	451	123	427	75	40%	0
Hunedoara	2036	262	35	670	118	36%	0
Ialomita	După 2039	69	29	-	-	93%	20
Iasi	2039	1 735	537	665	117	44%	0
Ifov	2039	621	144	342	60	39%	0
Maramures	2039	870	135	532	94	50%	0
Medias	2039	100	53	95	17	53%	0
Mehedinti	2039	163	43	321	57	42%	0
Mures	2039	1 348	234	46	8	36%	0
Neamt	2039	668	135	-	-	72%	0
Olt	După 2039	345	135	561	99	51%	18
Prahova	2039	1 362	154	779	137	54%	0
Satu Mare	2039	460	103	299	53	49%	0
Sibiu	2039	1 059	274	511	90	16%	0
Suceava	După 2039	617	174	521	92	63%	6
Teleorman	După 2039	213	113	403	71	57%	10
Timis	2039	2 223	219	510	90	0%	0
Tulcea	2039	313	83	283	50	23%	0
Valcea	2038	437	150	598	106	46%	0
Valea Jiului	2024	162	43	133	23	37%	0
Vaslui	2039	390	48	624	110	33%	0
Vrancea	După 2039	451	100	267	47	55%	7
TOTAL	După 2039	34 089	7 149	17 647	3 114	42%	122

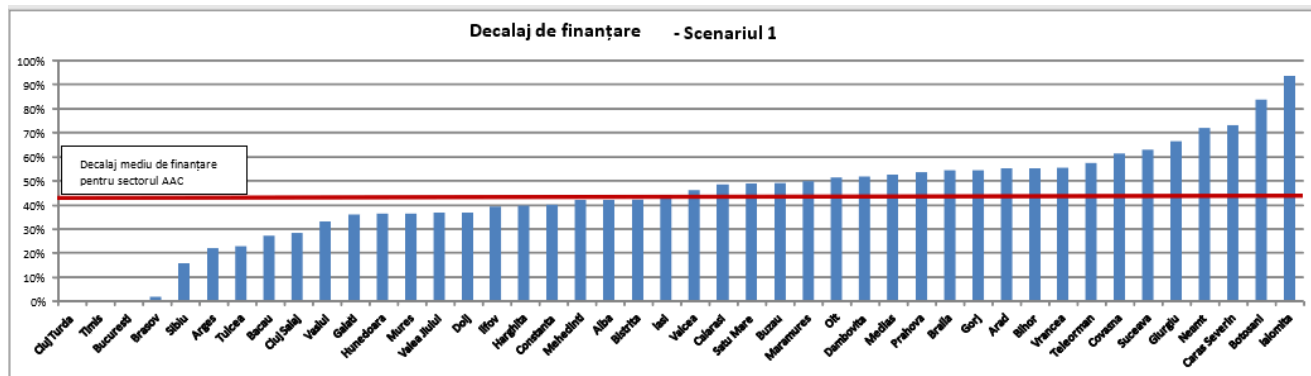
În scenariul Business as usual, 32 de OR (73%) reușesc să atingă țintele DEAUU în toate aglomerările până la finalul anului 2039. Însă dintre acestea doar 3 OR (București, Cluj Turda și Timis) reușesc să își acopere toate nevoile de CAPEX (deficit de finanțare 0%). Ceea ce înseamnă că restul de 29 de OR se confruntă cu un deficit de finanțare și pot atinge țintele DEAUU în perioada planificată doar amânând investițiile în sustenabilitate. În plus, 12 OR (27%) nu sunt capabili să atingă acoperirea completă cu servicii de colectare și epurare ape uzate înainte de 2039, ceea ce reprezintă **122 de aglomerări**. Prin urmare, **România nu poate obține conformarea în următorii 20 de ani** dacă se implementează doar un număr limitat de măsuri și mare parte a problemelor restante din sector nu sunt rezolvate (rămân așa cum sunt).

Figura 22: Scenariul 1, defalcarea anilor de conformare pentru 44 OR

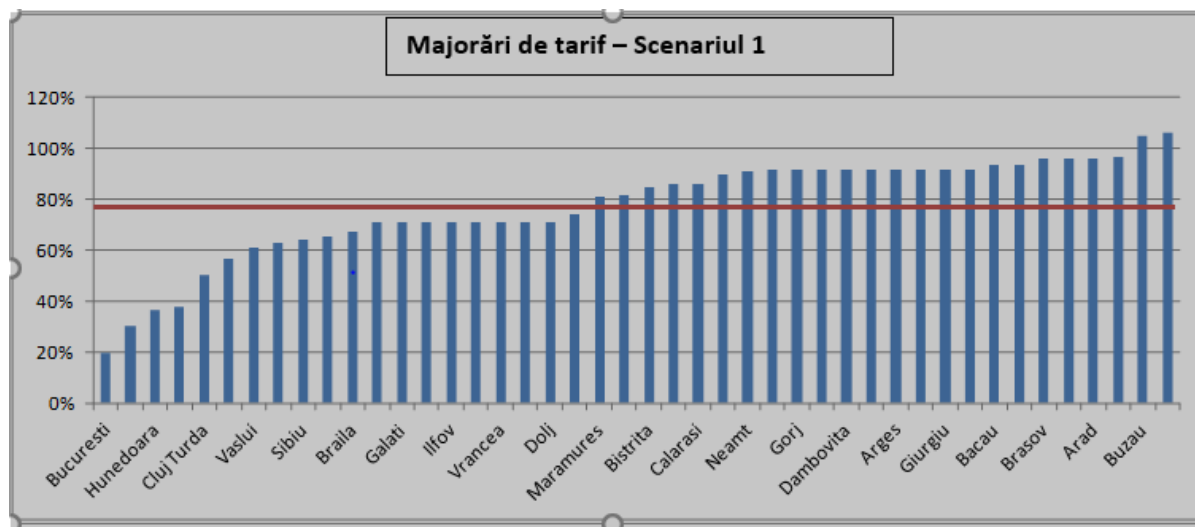
După cum s-a menționat mai sus, în acest scenariu persistă un deficit mare de finanțare pentru 41 de OR, care nu pot finanța investițiile generate de DEAUU și/sau de sustenabilitate. Acest deficit reprezintă 42% din totalul nevoilor financiare ale sectorului de AAC.

Figura 23: Scenariul 1, defalcarea deficitului de finanțare

Scenariul BAU include și importante majorări de tarif în perioada planificată, care reprezintă în total o creștere de 66 de procente pentru sector, în următorii 20 de ani. Aceste majorări variază de la 19% în București la 109% în Mureș.

Figura 24: Scenariul 1, defalcarea majorărilor tarifare

Tariful mediu pentru apă și apă uzată în România ar crește de la 7,27 RON/m³ în 2019 la 12,07 RON/m³ în 2038. Acest scenariu ar genera și niște probleme de suportabilitate pentru prima decilă din populație, tariful mediu fiind tangent cu pragul de suportabilitate al primei decile începând cu 2021, cu o diferență maximă de 3,8 procente în 2029. **Tabelul 19** de mai jos prezintă un rezumat al rezultatelor Scenariului 1.

Tabelul 19: Rezultate financiare Scenariul 1

Perioadă	Total nevoi de investiții	Total investiții finanțate	Costul de investiții al datoriei	Grant UE		Grant guvernamental	Împrumuturi	Fonduri proprii OSAAC	Deficit de investiții (amânare)	Modificarea tarifului la apă în această perioadă
				Grant din fonduri UE	Contribuție națională					
2020	6,045	3,472	-	2,033	359	-	-	1,081	2,573	1%
2021	6,045	3,419	8	1,774	313	-	824	508	2,626	4%
2022	6,046	3,085	20	1,741	307	-	307	730	2,960	4%
2023	6,113	4,366	24	3,119	550	-	156	540	1,747	4%
2024	4,991	3,774	29	1,647	291	-	179	1,657	1,217	3%
2025	4,990	3,709	32	1,599	282	-	172	1,655	1,282	3%
2026	4,989	3,611	36	1,524	269	-	302	1,516	1,378	3%
2027	4,991	3,452	41	1,450	256	-	415	1,332	1,539	3%
2028	4,989	3,208	45	1,416	250	-	316	1,227	1,781	3%
2029	5,895	3,552	45	1,343	237	-	43	1,928	2,343	3%
2020-2029	55,094	35,648	190	17,647	3,114	-	2,714	12,173	19,446	36%
2030-2038	52,444	26,351	732	-	-	-	4,435	21,916	26,093	22%
Total	107,538	61,999	922	17,647	3,114	-	7,149	34,089	45,539	66%

98. **Rezultatele Scenariului 2.** Tabelul de mai jos rezumă principalele rezultate ale implementării Scenariului 2, „Maximul”. Acesta adaugă majorări suplimentare de tarife (+13%) și o utilizare la scară largă a finanțării comerciale (+149%), care este sprijinită de creșterea veniturilor și de fondurile suplimentare provenite din taxe (+71%).

Tabelul 20: Scenariul 2, rezultatele conformării

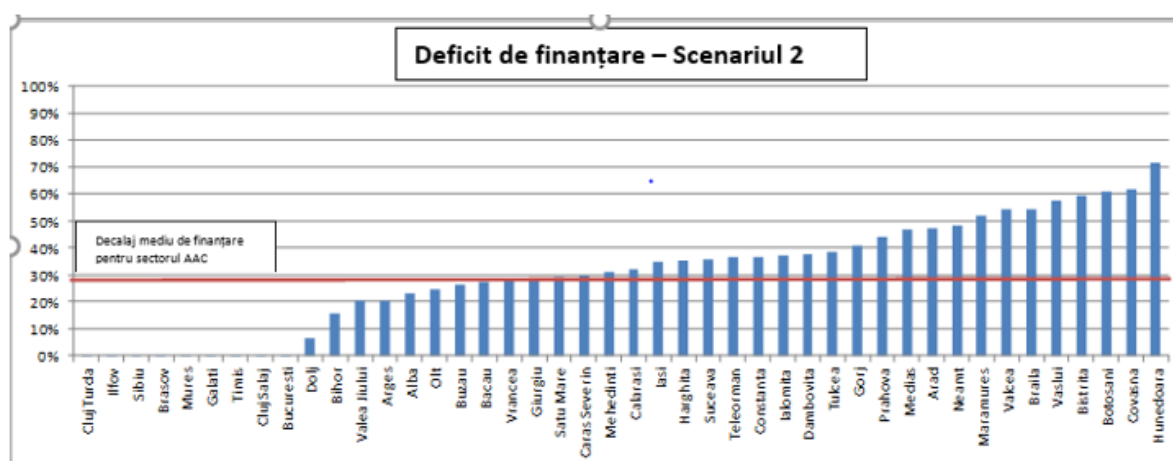
SCENARIUL 2							
OR	An conformare	Tarife	Împrumuturi	Transferuri (fonduri UE)	Taxe (cofinanțare națională)	Deficit de finanțare	Agl. care nu au atins ținta
Alba	2039	774	396	499	88	23%	0
Arad	2039	753	430	348	61	47%	0
Arges	2039	821	830	252	45	20%	0
Bacau	2039	800	686	266	61	28%	0
Bihor	2039	1 862	545	148	26	16%	0
Bistrita	2039	394	309	128	23	60%	0
Botosani	2039	267	288	195	34	61%	0
Braila	2039	364	227	300	53	54%	0
Brasov	2036	1 693	235	327	58	0%	0
Bucuresti	2024	2 419	2 602	219	39	0%	0
Buzau	2039	710	364	499	88	26%	0
Calarasi	2039	125	163	556	406	32%	0
Caras Severin	2034	210	194	639	163	30%	0
Cluj Salaj	2039	3 312	-	968	171	0%	0
Cluj Turda	2030	329	46	115	20	0%	0
Constanta	2039	1 009	539	1 141	201	37%	0
Covasna	2039	182	252	100	18	62%	0
Dambovita	2039	485	649	534	103	38%	0
Dolj	2039	1 601	805	1 271	224	7%	0
Galati	2039	1 392	331	755	133	0%	0
Giurgiu	2039	178	264	346	352	29%	0
Gorj	2039	283	413	323	89	41%	0
Harghita	2039	701	364	76	13	35%	0
Hunedoara	2036	200	181	75	25	72%	0
Ialomita	2039	58	50	194	621	37%	0
Iasi	2039	2 230	1 007	273	48	35%	0
Ilfov	2039	814	328	658	116	0%	0
Maramures	2039	716	312	396	135	52%	0
Medias	2039	117	67	95	17	47%	0
Mehedinti	2039	285	219	159	28	31%	0
Mures	2039	2 167	192	182	32	0%	0
Neamt	2039	743	161	488	86	48%	0
Olt	2039	258	366	596	546	25%	0
Prahova	2039	894	1 247	666	118	44%	0
Satu Mare	2039	579	324	299	53	29%	0
Sibiu	2039	1 494	580	186	33	0%	0
Suceava	2039	589	450	1 182	209	36%	0
Teleorman	2039	119	167	426	479	37%	0

Timis	2039	2 266	-	660	116	0%	0
Tulcea	2039	289	163	108	19	38%	0
Valcea	2038	379	515	167	29	54%	0
Valea Jiului	2024	196	102	133	23	20%	0
Vaslui	2039	342	208	164	29	58%	0
Vrancea	2039	517	239	536	95	28%	0
TOTAL	2039	35 920	17 810	17 647	5 326	29%	0

99. În **Scenariul 2**, unde sursele de finanțare sunt optimizate în modul cel mai eficient, **țintele DEAUU sunt atinse până în 2039 de către toți OR și toate aglomerările**. Însă pentru aceasta Guvernul României trebuie să finanțeze 3% din investițiile DEAUU, prin granturi acordate regiunilor rămase în urmă (pe lângă cofinanțarea națională aferentă granturilor UE). Cu toate acestea, în acest scenariu doar 11 OR își vor putea acoperi integral nevoile de CAPEX (deficit financiar 0%), în timp ce restul de **33 vor trebui să își amâne investițiile determinate de sustenabilitate**, pentru a atinge țintele DEAUU până în 2039, putând periclita astfel viabilitatea și calitatea furnizării serviciilor. În plus, acest scenariu se bazează mai mult pe împrumuturi comerciale, care reprezintă aproximativ un sfert din sursele de finanțare ale OR pentru perioada acoperită de planificare. Pentru acest lucru este nevoie de modificări de politică și de reforme care să fie lansate cât mai repede, cu scopul de a îmbunătăți bonitatea unora din OR. Poziția financiară a operatorilor și proprietarilor ar trebui caracterizată de transparență, răspundere și autonomie. Doar după ce aceste caracteristici vor deveni predominante pot exista așteptări ca piața financiară națională sau internațională să investească în utilitățile de apă și apă uzată.

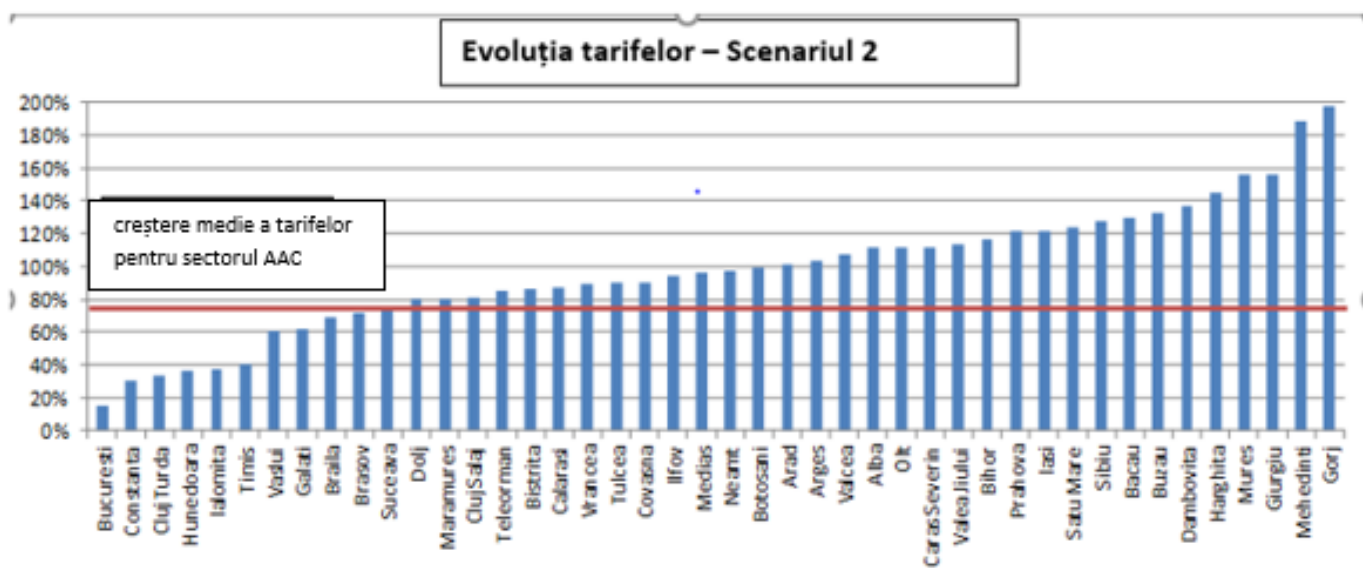
100. În acest scenariu rămâne un deficit de finanțare pentru 33 de OR, care nu pot să finanțeze și investițiile necesare pentru DEAUU și pe cele de sustenabilitate. Acest deficit reprezintă 29% din totalul nevoilor financiare de CAPEX pentru întregul sector de AAC.

Figura 25: Scenariul 2, defalcarea deficitului de finanțare

Scenariul Maxim include o majorare semnificativă a tarifului de-a lungul perioadei planificate, de la 7,27 RON/m³ în 2019 la 13,02 RON/m³ în 2038, ceea ce reprezintă o creștere de 79% pentru acest sector. Aceste majorări variază între 19% în București și 198% în Gorj.

Figura 26: Scenariul 2, defalcarea majorărilor tarifare

Aceste majorări semnificative de tarife ar genera, în multe județe, îngrijorări privind suportabilitatea. Începând cu 2021, tariful mediu ar rămâne peste pragul de suportabilitate pentru prima decilă, atingând un vârf în 2024, tariful mediu fiind cu peste 17% peste prag. Consecințele sociale și de echitate ale acestui lucru ar trebui apoi rezolvate prin mecanisme suport. Pe perioada acoperită de planificare, tariful mediu ar fi tangent cu pragul de suportabilitate pentru cea de-a treia decilă, însă va continua să rămână cu mult sub limita suportabilității sociale. **Tabelul 21** de mai jos prezintă un rezumat al rezultatelor Scenariului 2.

Tabelul 21: Rezultate financiare Scenariul 2

Perioadă	Total nevoi de investiții	Total investiții finanțate	Costul de investiții al datoriei	Grant UE		Grant guvernamental	Împrumuturi	Fonduri proprii OSAAC	Deficit de investiții (amânare)	Modificarea tarifului la apă în această perioadă
				Grant din fonduri UE	Contribuție națională					
2020	6,045	3,899	2	2,033	359	99	176	1,171	2,146	1%
2021	6,045	4,046	15	1,774	313	27	1,189	744	1,999	8%
2022	6,046	4,040	42	1,741	307	74	1,484	495	2,006	13%
2023	6,113	4,654	76	3,119	550	28	1,852	(359)	1,459	6%
2024	4,991	3,809	93	1,647	291	-	71	1,858	1,182	3%
2025	4,990	3,940	87	1,599	282	-	158	1,819	1,050	3%
2026	4,989	4,029	82	1,524	269	-	185	1,989	960	2%
2027	4,991	3,762	76	1,450	256	-	328	1,604	1,229	2%
2028	4,989	3,824	70	1,416	250	-	105	1,873	1,165	2%
2029	5,895	4,453	61	1,343	237	5	199	2,522	1,442	2%
2020-2029	55,094	40,456	473	17,647	3,114	234	5,747	13,714	14,638	51%
2030-2038	52,444	36,246	2,189	-	-	1,977	12,063	22,206	16,198	19%
Total	107,538	76,703	2,662	17,647	3,114	2,211	17,810	35,920	30,836	79%

101. Tabelul de mai jos detaliază principalele rezultate ale implementării **Scenariului 3, „Accelerarea”**. Acest scenariu prezintă o opțiune alternativă pentru a depăși dificultățile financiare întâmpinate. Implementarea de SIA în aglomerările care au între 2.000 și 5.000

I.e. și unde nu există un sistem de colectare a apelor uzate va reduce costurile investiționale asociate DEAUU cu 47%, astfel scăzând și cheltuielile de capital și cele operaționale, lucru care ulterior se reflectă în majorările de tarife necesare (îmbunătățirea suportabilității). Și acest scenariu se bazează foarte mult pe împrumuturi comerciale, care reprezintă un sfert din sursele de finanțare ale OR pe perioada acoperită de planificare. Însă pentru acest lucru consolidarea (agregarea și mai mult a OR, a se vedea **Capitolul 6** pentru detalii) trebuie să se finalizeze cât mai repede posibil, pentru a crește bonitatea unora dintre OR. Poziția financiară a operatorilor trebuie să fie caracterizată de transparență, răspundere și autonomie. Doar după ce aceste calități vor deveni predominante pot exista așteptări ca piața financiară națională sau internațională să investească mult mai mult în utilitățile de AAC din România. În plus, acest scenariu necesită și modificarea legislației și a standardelor tehnice existente, pentru a permite mai multe opțiuni de SIA, precum și crearea unui proces corespunzător de înregistrare, proiectare, construcție, exploatare & întreținere, monitorizare și control, prin care să se asigure protecția mediului și raportarea.

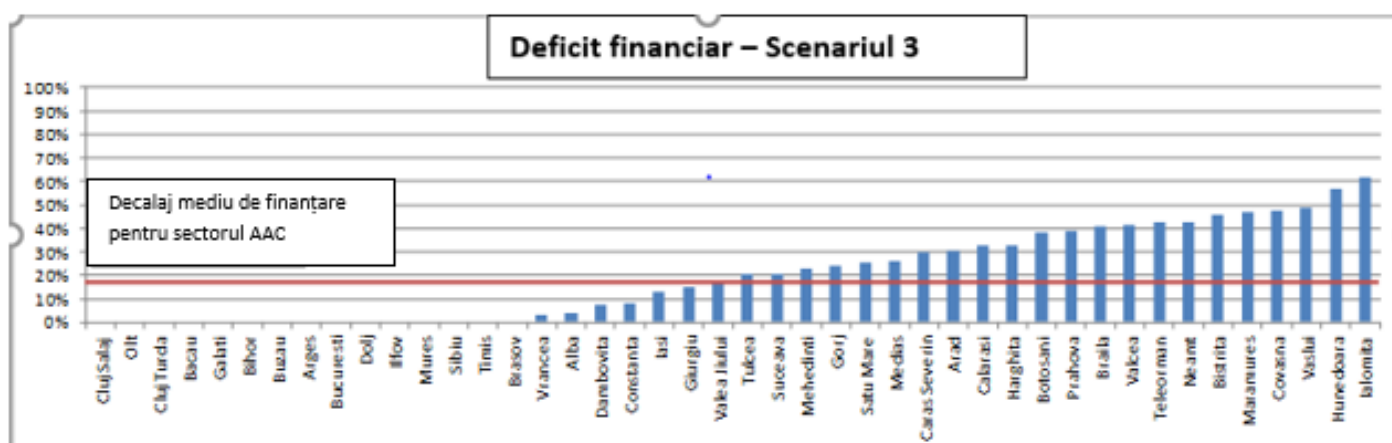
Tabelul 22: Scenariul 3, rezultatele conformării

SCENARIUL 3							
OR	An conformare	Tarife	Împrumuturi	Transferuri (fonduri UE)	Taxe (cofinanțare națională)	Deficit de finanțare	Agl. care nu au atins ținta
Alba	2035	1 091	502	499	88	4%	0
Arad	2033	857	567	348	61	31%	0
Arges	2034	1 240	794	252	45	0%	0
Bacau	2032	1 143	625	266	60	0%	0
Bihor	2035	2 040	706	148	26	0%	0
Bistrita	2033	590	392	128	23	46%	0
Botosani	2033	424	368	195	34	38%	0
Braila	2032	344	397	300	53	41%	0
Brasov	2031	1 531	260	327	58	0%	0
Bucuresti	2024	2 419	2 602	219	39	0%	0
Buzau	2035	788	336	499	88	0%	0
Calarasi	2031	104	149	556	108	33%	0
Caras Severin	2033	208	198	639	142	30%	0
Cluj Salaj	2034	3 224	-	968	171	0%	0
Cluj Turda	2024	303	70	115	20	0%	0
Constanta	2034	994	1 588	1 141	201	8%	0
Covasna	2033	265	288	100	18	48%	0
Dambovita	2031	645	679	534	99	7%	0
Dolj	2032	1 639	-	1 271	224	0%	0
Galati	2034	1 188	163	755	133	0%	0
Giurgiu	2032	127	216	346	82	15%	0
Gorj	2031	488	434	323	88	24%	0
Harghita	2035	653	329	76	13	33%	0
Hunedoara	2031	289	346	75	20	57%	0
Ialomita	2033	34	43	194	49	62%	0
Iasi	2034	2 771	1 407	273	48	13%	0
Ilfov	2032	598	328	658	116	0%	0

Maramures	2032	675	312	396	132	47%	0
Medias	2031	128	162	95	17	26%	0
Mehedinti	2034	275	219	159	28	23%	0
Mures	2032	1 988	192	182	32	0%	0
Neamt	2030	530	372	488	86	43%	0
Olt	2032	341	329	596	105	0%	0
Prahova	2033	828	1 247	666	118	39%	0
Satu Mare	2035	525	295	299	53	25%	0
Sibiu	2032	1 214	722	186	33	0%	0
Suceava	2033	621	656	1 182	209	20%	0
Teleorman	2031	96	153	426	96	43%	0
Timis	2034	1 962	-	660	116	0%	0
Tulcea	2035	251	283	108	19	20%	0
Valcea	2035	589	589	167	29	41%	0
Valea Jiului	2024	194	112	133	23	16%	0
Vaslui	2032	329	208	164	29	49%	0
Vrancea	2031	475	199	536	95	4%	0
TOTAL	2035	37 020	19 837	17 647	3 326	18%	0

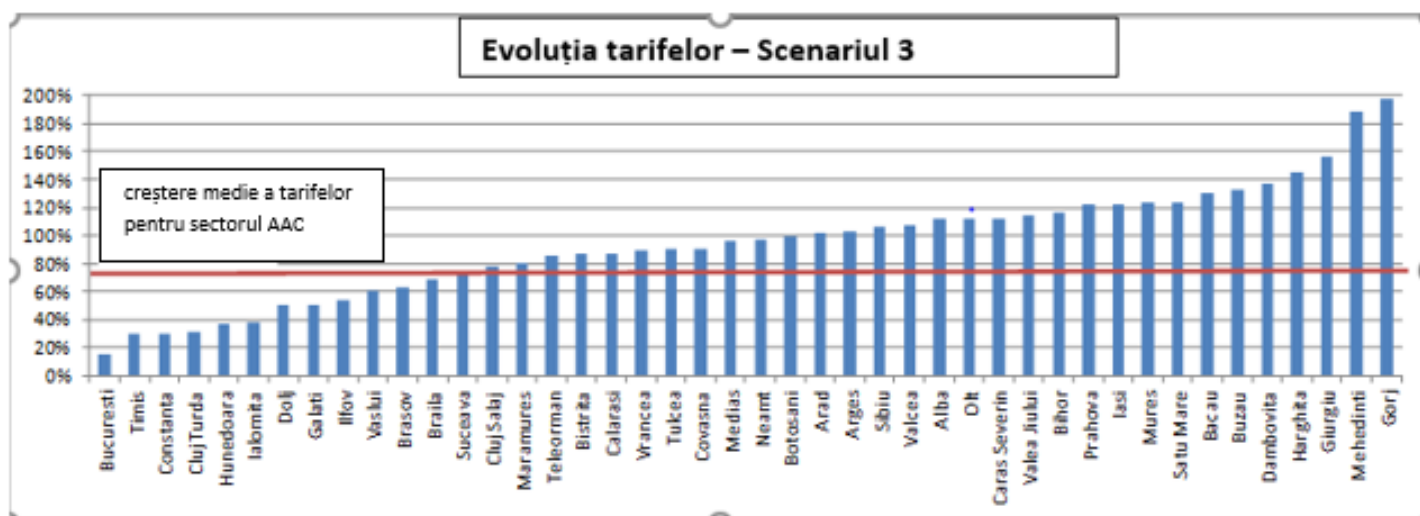
În **Scenariul 3 țintele sunt atinse până în 2035 de toți operatorii, 622 de aglomerări atingând o acoperire de 100% pentru colectarea și epurarea apelor uzate, iar 412 aglomerări care au sub 5.000 l.e. folosind SIA.** Se așteaptă ca 15 OR să poată acoperi integral nevoile de CAPEX (deficit financiar 0%) în timp ce alți **29 de OR vor trebui să amâne anumite investiții de sustenabilitate.** Însă deficitul general de finanțare, care reprezintă 18% din nevoile totale de CAPEX, este cu mult mai mic decât cele din Scenariul 1 (42%) și 2 (29%) și, așa cum s-a menționat mai sus, nu ar trebui să pericliteze sustenabilitatea conformării.

Figura 27: Scenariul 3, defalcarea deficitului de finanțare

Scenariul de Accelerare include majorări puțin mai mici de tarife pentru următorii 20 de ani (față de Scenariul 2), de la 7,27 RON/m³ în 2019 la 12,57 RON/m³ în 2038, ceea ce reprezintă, în medie, o creștere de 73% la nivel național.

Figura 28: Scenariul 3, defalcarea majorărilor tarifare

Aceste majorări de tarife ar genera în unele județe anumite îngrijorări privind sustenabilitatea, dar doar pentru prima decilă a gospodăriilor vulnerabile, atingând un vârf în 2024, atunci când tariful mediu va fi cu peste 17% peste prag. Consecințele sociale și de echitate ale acestui aspect vor trebuie apoi abordate prin mecanisme de suport țintite. Pe perioada planificată, tariful mediu va fi tangent cu pragul de suportabilitate pentru cea de-a treia decilă, însă va continua să fie cu mult sub limita de suportabilitate socială. **Tabelul 23** de mai jos prezintă rezumatul rezultatelor Scenariului 3.

Tabelul 23: Rezultate financiare Scenariul 3

Perioadă	Total nevoi de investiții	Total investiții finanțate	Costul de investiții al datoriei	Grant UE		Grant guvernamental	Împrumuturi	Fonduri proprii OSAAC	Deficit de investiții (amânare)	Modificare a tarifului la apă în această perioadă
				Grant din fonduri UE	Contribuție națională					
2020	6,000	3,863	2	2,086	368	90	180	1,139	2,137	1%
2021	6,000	4,003	15	1,774	313	24	1,175	717	1,998	8%
2022	6,003	3,998	42	1,689	298	90	1,449	471	2,005	12%
2023	6,094	4,683	74	2,663	470	7	1,790	(246)	1,410	6%
2024	4,988	3,796	91	1,598	282	-	79	1,837	1,192	3%
2025	4,988	3,969	85	1,669	295	-	162	1,843	1,019	2%
2026	4,988	4,023	81	1,577	278	-	224	1,944	966	2%
2027	4,991	3,802	76	1,556	275	-	335	1,637	1,188	2%
2028	4,989	3,815	69	1,569	277	-	57	1,912	1,174	2%
2029	5,256	4,083	60	1,467	259	-	85	2,272	1,173	2%
2020-2029	54,297	40,035	595	17,647	3,114	211	5,536	13,527	14,261	50%
2030-2038	40,286	37,794	1,448	-	-	-	14,301	23,493	2,492	16%
Total	94,583	77,829	2,042	17,647	3,114	211	19,837	37,019	16,754	73%

Scenariul permite economii semnificative în ceea ce privește nevoia de investiții, de 12,9 miliarde RON (2,7 miliarde €) față de Scenariile 1 & 2. După cum s-a menționat deja, acestea sunt rezultatul faptului că în aglomerările cu 2.000 până la 5.000 l.e. unde în prezent nu există SC nu se vor mai construi sisteme de colectare și SEAU. În ciuda faptului că în timpul vizitelor pe teren s-a confirmat existența SIA (echipa nu a putut să verifice câte dintre acestea sunt, de fapt, singurele permise în România – fose etanșe), ca parte a procesului prin care se asigură că toate livrează „același nivel de protecție a mediului” în

aceste aglomerări mici, echipa a făcut niște ipoteze și calcule cu privire la nevoile de investiții în SIA, care sunt prezentate în **Tabelul 24** de mai jos.

Tabelul 24: Nevoi de investiții în SIA

Populație SIA, #	1.195.771
Mărime gospodărie, #	2,63
Gospodării, #	454.666
SIA existente, care au nevoie de reabilitare, 40%	3.227
SIA existente, care trebuie înlocuite, 40%	10.012
SEAU individuale, 10%	22.255
Fose septice, 10%	9.490
Investiție pentru 1 gospodărie, RON	8.470
Nevoie de investiție, mil RON	3.851

3,9 miliarde RON (0,8 miliarde €) vor fi necesare pentru reabilitarea și înlocuirea SIA existente din aglomerările care au între 2000 și 5000 l.e. și unde nu există sisteme de colectare a apelor uzate. Echipa încă discută cu MMAP și cu ANAR despre acceptabilitatea acestei propuneri, așa că nu s-a ajuns la niciun acord în legătură cu cine va acoperi aceste costuri. Chiar dacă vor fi acoperite de către Guvernul României (conform practicilor din alte SM pentru a acoperi sistemele adecvate care colectează și epurează ape uzate de la mai mult de o gospodărie) sau împărțite, într-o oarecare măsură, și cu proprietarii, oricum vor exista economii minime de 9 miliarde RON (1,9 miliarde €) la nivelul investițiilor necesare pentru conformarea cu DEAUU.

102. **Tabelul 25** prezintă un rezumat al celor mai importante rezultate și implicații ale scenariilor explorate

Tabelul 25: Nevoi investiționale pentru SIA

Indicator	Scenariul 1	Scenariul 2	Scenariul 3
Nevoi investiționale pentru conformare (în miliarde RON)	27,75	27,75	14,79
Nevoi investiționale pentru sustenabilitate (în miliarde RON)	77,8	77,8	77,8
Aglomerări care nu vor atinge conformarea	122	0	0
Tarife	Îngrijorări limitate privind suportabilitatea	Îngrijorări semnificative privind suportabilitatea	Câteva îngrijorări privind suportabilitatea
An conformare	Nu în următorii 20 de ani	2039	2035

Contribuția Guvernului (pe lângă cofinanțarea pentru fondurile UE), în miliarde RON		2,2	
---	--	-----	--

După părerea noastră, Scenariul 3 nu doar că va reduce timpul necesar pentru conformare și va pune o presiune mai mică pe majorarea tarifelor, dar și va minimiza impactul asupra resurselor bugetare puține, lăsând spațiu și pentru alte priorități esențiale ale sectorului de AAC, ca un acces mai bun la alimentarea cu apă în zonele rurale.

Capitolul 6 Pilonul IV: Alte măsuri pentru a accelera investițiile și a îmbunătăți performanța sectorului

103. Pe lângă recomandările tehnice specifice din raport – propunerea unei abordări naționale pentru conformare și a unei evaluări inițiale corespunzătoare (pe baza costurilor de conformare optimizate); elaborarea unui plan pentru prioritizarea investițiilor și reducerea deficitelor de conformare, stabilirea unui plan de finanțare pentru investițiile necesare în AAC; precum și propunerea unui mecanism pentru monitorizarea și evaluarea progresului PAI (a se vedea **Capitolul 7**), există blocaje suplimentare, atât la nivel de sector de AAC, dar și dincolo de acesta, care reprezintă obstacole serioase în ceea ce privește asigurarea conformării cu DEAUU și care trebuie rezolvate (a se vedea **Capitolul 2**). Diversele acțiuni enumerate în capitolele anterioare vor fi greu de implementat dacă nu se creează un mediu care sprijină mai mult și care facilitează conformarea și sustenabilitatea în acest sector.

6.1 Îmbunătățirea leadership-ului (conducerii) și a coordonării în sectorul de AAC

104. **Îmbunătățirea coordonării instituționale și existența unui leadership în acest sector sunt obligatorii.** După cum s-a menționat în analiza actualului PI (PAI), provocările instituționale și de coordonare au continuat să persiste în ultimul deceniu, în ciuda unor eforturi de reformă. În procesul de implementare al DEAUU continuă să fie implicate multe instituții naționale, cu roluri diferite și, uneori, activități paralele, ceea ce creează un mediu și un proces de decizie complex. MMAP, MFE, MLPDA și MFP, precum și ANAR și ANRSC au mandatele lor specifice, și coordonarea este dificilă în ciuda încercărilor recente. Comitetul Interministerial al Apelurilor a fost creat la finalul anului 2018, pentru a îmbunătăți coordonarea eforturilor de conformare și a raționaliza (concentra) asistența tehnică din sector, dar și pentru a sprijini pregătirea răspunsurilor și acțiuni necesare pentru procesul de infringement (neconformare) inițiat pentru DEAUU. Însă echipa BM a observat că deși Comitetul facilitează schimbul de cunoștințe și coordonarea în sectorul apei, acesta nu s-a dovedit încă a fi un organism de decizie. O parte a problemei stă în lipsa de leadership asumat („un campion instituțional”) din sectorul de AAC din România. Instituțiile de finanțare, beneficiarii și instituțiile care raportează, lucrează, adesea, individual, iar organismul de reglementare nu are capacitatea necesară pentru a răspunde lipsei coordonării sectoriale. Chiar dacă există anumite probleme de capacitate, mai ales la nivel local, principala problemă este lipsa unei coordonări corespunzătoare, a unui leadership în sector și a unui proces de decizie holist. Echipa Băncii va discuta mai mult despre aceste aspecte cu grupul tehnic creat pentru a sprijini elaborarea Strategiei AAC. În urma evaluării situației, se pare că MLPDA este cel mai echipat pentru a conduce acest sector, însă până acum nu s-a observat nicio dorință clară sau vreun plan pentru a lucra către această soluție. Ca prim pas s-ar putea crea un grup mic, format din reprezentanți ai MMAP, MFE, MLPDA, care să ghideze eforturile din sector, și care apoi poate evolua, în mod natural, în Comitetul Strategic de Implementare propus, care să monitorizeze și evalueze implementarea Planului propus (a se vedea **Capitolul 7**).

6.2 Alinierea și sprijinirea rolului autorităților locale în furnizarea serviciilor de AAC și conformarea cu DEAUU

105. **Dacă autoritățile locale ar deveni responsabile pentru conformarea cu DEAUU, prin intermediul stimulentele (financiare/sanțiuni și amenzi), s-ar reduce necorelările dintre eforturile de la nivel național și cele ale autorităților locale.** Conform provocărilor instituționale și de coordonare identificate, dar și al dificultăților din stabilirea unei politici adecvate, rolul autorităților locale în sprijinirea conformării cu DEAUU rămâne unul problematic. Este corect să spunem că serviciile de AAC sunt servicii locale, așa că cel mai bine să fie gestionate la nivel local, însă în contextul actualelor aranjamente instituționale din România este clar că această configurare nu oferă rezultatele dorite. Pe lângă rezistența exprimată de mai mulți primari la procesul de regionalizare, mai există uneori și alte aspecte prin care autoritățile locale și primarii nu contribuie pozitiv la conformarea cu DEAUU și la performanța sectorului, sau chiar acționează ca obstacole în calea progresului.
106. În actualul cadru instituțional, primarii și consiliile locale joacă un rol crucial în conformarea cu DEAUU la nivelul teritoriului respectiv. Ei sunt cei care decid dacă serviciile de AAC vor fi delegate sau nu către un OR. Cei care s-au implicat în procesul de regionalizare au drept de vot în ADI-uri. Iar cei care aleg să păstreze exploatarea serviciilor de AAC trebuie să aloce fonduri pentru investiții, pentru a extinde serviciile, a colecta și epura apele uzate și a asigura conformarea, lucru care rar se întâmplă. Ei joacă un rol cheie și când vine vorba de a facilita (sau nu) lucrările civile cu multe provocări necesare pentru a instala sistemele de colectare pe sub drumuri (căi rutiere), cu tot traficul afectat și toată nemulțumirea create de acestea. În final, prin faptul că sunt foarte apropiați de populația locală ei ar trebui să fie aliați valoroși care promovează conectarea la sistemele de canalizare. Însă realitatea ne arată că majoritatea autorităților locale nu sunt interesate, nu cooperează activ și nu sprijină eforturile naționale și pe cele ale operatorilor de conformare cu DEAUU. ADI-urile nu transferă obligațiile de conformare către OR; supravegherea pe care o exercită asupra serviciilor de AAC și investițiilor realizate de OR este suboptimă; și multe dintre acestea nu dispun de capacitate sau devin prea politice. Cei care și-au păstrat la nivel de autoritate serviciile de AAC, nu reușesc, în mod constant, să aloce finanțare pentru investițiile în AAC, și tarifele lor medii de multe ori nu sunt suficiente nici pentru a acoperi cheltuielile operaționale. În plus, mulți OR se plâng de dificultăți administrative când vine vorba de a obține autorizații de la autoritățile locale pentru lucrări civile esențiale, și uneori întâmpină cerințe excesive în ceea ce privește refacerea drumurilor sau noi taxe pentru lucrările de construcție.
107. În actuala configurare nu pare să existe vreun stimulent pentru autoritățile locale să atingă conformarea cu DEAUU, indiferent dacă acestea și-au delegat sau nu serviciile de AAC către un OR. În niciunul din cazuri nu riscă să primească penalități sau sancțiuni dacă teritoriul lor administrativ nu respectă prevederile Directivei. Nu au niciun stimulent să permită majorarea tarifelor și să faciliteze finanțarea investițiilor pentru a extinde serviciile, însă riscă să piardă mult generând nemulțumiri politice prin aceste măsuri. Și astfel apare întrebarea dacă, într-adevăr, autoritățile locale sunt nivelul de decizie corect pentru dezvoltarea viitoare a sectorului, sau dacă procesul de decizie nu ar trebuie revizuit/ îmbunătățit. Trebuie reanalizat rolul care să le revină autorităților locale în conformarea cu DEAUU și în furnizarea serviciilor de AAC, în general.

108. Pentru rezolvarea acestei probleme poate fi explorată întreaga gamă de opțiuni: de la suport tehnic și dezvoltarea capacității autorităților locale; introducând obligativitatea participării la ADI, precum și a serviciilor OR, pentru a recunoaște potențialul rol al micilor furnizori municipali, atâta timp cât autoritățile locale au o răspundere clară pentru conformare, inclusiv amenzi pentru neconformare. Ar putea fi avute în vedere și legături către mecanismul național de suport de la bugetul de stat pentru primăriile mici și/sau un set robust de sancțiuni care reflectă potențialele penalități pentru infringement (nerespectarea obligațiilor) de la nivel național. Am văzut această abordare aplicată în câteva state membre, pentru a stimula autoritățile locale și a le forța să acționeze. Ar putea fi explorate și alte reforme revoluționare, ca de exemplu transferarea responsabilității pentru serviciile de AAC de la nivel local la nivel central, așa cum se întâmplă în alte țări din UE. O astfel de analiză ar reflecta faptul că în momentul de față sectorul de AAC din România se confruntă cu o problemă majoră: autoritățile locale sunt responsabile pentru serviciile de AAC, însă autoritatea centrală este cea responsabilă pentru conformarea cu DEAUU. Deși implică o schimbare majoră a paradigmei din sector, o astfel de mișcare ar putea genera multe aspecte și ar putea aduce beneficii semnificative, de exemplu facilitând coordonarea investițiilor și permițând implementarea unei politici naționale privind tarifele, mai apropiate de principiul solidarității (cu subvenții încrucișate între regiunile bogate și cele mai sărace, și către cei săraci).

6.3 Depășirea blocajului din agregarea utilităților

109. **Reluarea procesului de agregare pentru a facilita progresul conformării cu DEAUU, printr-un acces mai bun la finanțare și capacitate.** Blocajul în care a ajuns procesul de agregare a utilităților de AAC și nevoia ulterioară de dezvoltare a capacității acestora a fost indicată ca fiind una din problemele ce au împiedicat punerea în aplicare a Planului inițial de implementare. Într-adevăr, procesul de regionalizare continuă să fie incomplet, cu 1,6 milioane de persoane deservite în continuare de mici companii locale, municipale, de utilități. Deși serviciile pe care le oferă sunt suboptimale și nu au acces la finanțare din granturi UE, primăriile mici, rurale, s-au opus puternic aderării la o ADI și delegării serviciilor de AAC către un OR. În 2015 doar două treimi din autoritățile locale făceau parte din ADI-uri, iar procentul celor care tocmai își delegaseră serviciile de AAC către un OR era și mai mic. În plus, mai multe autorități locale s-au decis să părăsească ADI-urile în ultimii ani. Acest lucru demonstrează că procesul are nevoie de mai multe stimulente și de mai mult suport. Există mai multe motive pentru care autoritățile locale se opun procesului de regionalizare, printre acestea lipsa atenției acordate de conducerea unor OR față de consumatorii din mediul rural, ostilitatea politicianilor locali de a ceda controlul, așteptări excesive în ceea ce privește îmbunătățirea serviciilor, fonduri insuficiente pentru investiții la nivel de OR și îngrijorări legate de majorarea tarifelor. Pentru a avansa cu agregarea, îngrijorările primăriilor și populației din mediul rural vor trebui rezolvate. Iar acest lucru înseamnă analiza economiei politice și a stimulentele pentru diferiții actori, precum și organizarea unui proces de consultare publică la scară largă. Se pot învăța lecții foarte utile de la alte state europene (e.g. Portugalia, Italia, Grecia, Franța, Olanda, Slovacia, Ungaria) și de la țările din OCDE, care în trecut s-au implicat în procesul de agregare a utilităților.

110. Investițiile în conformarea cu DEAUU s-au concentrat în principal în orașele mijlocii și mari. Prin urmare, multe aglomerări mici (cele care au între 2.000 și 10.000 l.e.) aproape că nu au avut deloc acces la investiții pentru conformarea cu DEAUU în ultimul deceniu

(cu excepția unor fonduri limitate prin PNDL și PNDR). Operatorii locali mici (comune și SRL) au avut acces limitat la finanțare pentru investiții în trecut, iar în momentul de față pot accesa doar fonduri limitate prin PNDR, cu o alocare cu mult sub nevoi. Impulsul către stabilirea bonității companiilor de utilități publice a dus și la reducerea stimulării OR să mai preia servicii de AAC în mediul rural, deoarece acest lucru le reduce, de multe ori, performanța și viabilitatea financiară (mai ales în contextul general al declinului demografic și al migrației dinspre rural către urban). Unul din fundamentele cheie ale reformei de regionalizare a fost acela de a facilita accesul extins în zonele rurale – reducând costurile prin economii de scară, rezolvând deficitul de capacitate de la nivel local și promovând subvențiile încrucișate între nivelul județean/regional – însă deși acesta a avut un oarecare succes la început, actualul model are, în prezent, un efect opus. OR nu încearcă să se extindă în zonele rurale cu densitate mică și nevoi investiționale uriașe; având în vedere riscurile asociate, OR manifestă un apetit/interes din ce în ce mai scăzut pentru o agregare și mai mare: procesul de regionalizare tergiversează.

111. O asistență tehnică încă în derulare a BERD²⁵ a analizat opțiuni posibile prin care să ajute procesul de agregare și să consolideze și mai mult sectorul. Raportul²⁶, care este încă în faza de proiect (draft), subliniază că nu există o soluție universală pentru a finaliza procesul de regionalizare. Acesta sugerează mai multe variante, printre care fuziunea OR existenți, extinderea celor mai eficienți OR dincolo de limitele județului, creșterea stimulentei pentru autoritățile locale pentru a delega serviciile de AAC către OR (sau chiar introducerea obligativității acestui lucru) și îmbunătățirea guvernantei ADI-urilor, inclusiv drepturile de vot pentru a facilita luarea deciziilor. După cum s-a menționat mai sus, pentru a se atinge conformarea cu resursele și în intervalul de timp indicate (a se vedea explicarea scenariilor pentru mai multe detalii), procesul de regionalizare trebuie finalizat și toate aglomerările cu peste 2.000 l.e. ar trebui deservite de un OR.

6.4 Rezistența clienților de a se conecta

112. **Gestionarea rezistenței la racordare și a aspectelor de suportabilitate sunt esențiale pentru a reduce decalajul de acces și a crește rata de conectare la apă și canalizare.** Problemele de racordare nu au fost identificate în mod specific ca un obstacol major pentru conformare în planul inițial, însă pot fi percepute ca parte a provocărilor generale ale procesului de investiție. Dacă oamenii nu se conectează la infrastructura nou construită, sustenabilitatea activelor și a operatorilor din sectorul de AAC vor fi serios amenințate, ca să nu mai vorbim de posibilitatea de a returna banii din granturi deoarece infrastructura finanțată nu generează beneficiile prevăzute. Rezistența gospodăriilor de a se conecta la sistemele de colectare pare să fie în creștere și devine o provocare majoră pentru conformarea cu DEAUU. Populația din urban și din urbanul mic refuză să se conecteze la sistemele centralizate de alimentare cu apă și la canalizare. Constrângerile legate de suportabilitate au fost cel mai des întâlnit motiv pentru acest refuz de conectare, din cauza costului de racordare, ce trebuie plătit o dată, dar și al plății facturilor recurente, mai ales în contextul facturilor la AAC din ce în ce mai mari la nivel național (tarifele la serviciile de AAC au crescut de 5-10 ori față de anul 2000). Situația aceasta afectează nu doar conformarea cu DEAUU ci și sănătatea financiară a utilităților de AAC, deoarece companiile ajung să opereze rețele nou construite cu o densitate mai mică a conectării decât fusese planificat. Această rezistență este generată, în mare parte, de o

²⁵ În cadrul Programului Operațional de Asistență Tehnică al UE 2014-2020.

²⁶ Raport privind opțiunile strategice pentru consolidarea și dezvoltarea sectorului de apă din România, 2020-2035.

necorelare între ce solicită DEAUU și ce își doresc unele gospodării din România. Un studiu realizat de BM în cadrul Programului pentru fluviul Dunărea a arătat că 89% din gospodăriile din România care au toalete cu apă curentă dar nu sunt racordate la o rețea de canalizare, nu își doresc nicio schimbare (procentul este mult mai mare decât în orice altă țară străbătută de Dunăre). Cei care au indicat că folosesc latrinele au menționat dorința de schimbare, însă au menționat că își doresc să aibă acces la toalete cu apă curentă, nu conectarea la sistemul de canalizare și costurile asociate.

113. Problema suportabilității de către persoanele sărace a conectării la rețelele de AAC, atât pentru costul unic de racordare cât și pentru viitoarele facturi recurente, ar putea fi rezolvată prin subvenții țintite. Contrar celor ce se întâmplă în multe alte state europene, în România există în momentul de față un suport financiar sau o schemă de subvenții pentru a ajuta gospodăriile sărace să acopere costurile conectării la rețelele de AAC, și/sau să le ajute să își achite facturile de AAC. Având în vedere că România are cele mai mari discrepanțe de venit dintre toate țările UE, mecanismul de introducere a tarifelor sociale la serviciile de AAC pentru persoanele sărace, permis de legislația din sectorul AAC încă din 2015, ar trebui dezvoltat cu prioritate, mai ales că se așteaptă ca tarifele la AAC să continue să crească din cauza investițiilor de conformare. Pragul de suportabilitate folosit de ANRSC la stabilirea nivelurilor de tarife pentru fiecare OR se bazează pe venitul mediu disponibil – un criteriu greșit care nu reușește să protejeze cele mai sărace gospodării. Multe alte țări europene (Spania, Italia, Portugalia, Franța, Belgia, Grecia, Malta și Anglia) au experiențe valoroase cu introducerea unor tarife sociale la apă pentru persoanele sărace, un lucru pe care l-au făcut mai ales ca răspuns la un decalaj de suportabilitate din ce în ce mai mare cauzat de majorarea tarifelor pentru implementarea DEAUU. În contextul special al României (sărăciei rurală, obiceiuri sociale, grupuri vulnerabile), aceste subvenții ar putea fi combinate cu programe paralele (comunicare și ajutor financiar), pentru a promova introducerea toaletelor cu apă curentă în case. În plus, există și nevoia unei aplicări mai stricte a obligațiilor de conectare de către operatorii de AAC. Obligația de racordare la sistemele centralizate a fost reîntărită în 2015 prin modificările aduse Legii privind AAC, însă, în practică, a generat puține rezultate, deoarece companiile de utilități au, în continuare, dificultăți de implementare, inclusiv realizarea inspecțiilor și aplicarea de amenzi gospodăriilor care refuză să se conecteze. La nivel central ar trebui elaborate norme de aplicare, care să le ofere operatorilor de AAC îndrumare pe acest subiect delicat, care generează multe provocări. Acest lucru este esențial dacă Guvernul României dorește ca toate investițiile în derulare din sectorul de AAC să genereze rezultatele necesare.

6.5 Regândirea cadrului financiar pentru AAC

114. **Vor trebui explorate opțiuni financiare inovatoare pentru a completa deficitul de finanțare din aglomerările mici, și va fi nevoie de sporirea capacității instituționale și tehnice pentru a asigura o rată ridicată de absorbție a fondurilor UE.** Ar trebuie explorate opțiuni de finanțare inovatoare pentru a reduce deficitul financiar identificat și ar trebui sporită capacitatea instituțională și tehnică pentru a asigura o rată mare de absorbție a fondurilor UE. Începând cu 1996 programele naționale de investiții au fost coloana vertebrală (de susținere) a reformelor din AAC, fondurile din granturi UE reprezentând, de departe, principala sursă financiară și aproximativ jumătate dintre acestea mergând către colectarea și epurarea apelor uzate. În total 4,1 miliarde Euro au fost disponibile prin POS în perioada de programare 2007-2013, în timp ce POIM a alocat 4,1 miliarde Euro, între 2014-2020, operatorilor regionali (din care 2,4 miliarde Euro pentru colectarea

și epurarea apelor uzate). În plus, finanțarea publică de la bugetul de stat prin Programul Național pentru Dezvoltare Locală (PNDL) a alocat 8,61 miliarde RON (aproximativ 1,9 miliarde Euro) investițiilor în AAC pentru perioada 2015-2019, la care se adaugă Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR, sub Ministerul Agriculturii), care a alocat aproximativ 0,34 miliarde Euro în perioada 2014-2020 în vederea finanțării investițiilor de AAC în aglomerările sub 10.000 de locuitori.

115. Absorbția fondurilor UE pentru investițiile în domeniul AAC a fost lentă. Pentru investițiile pe POS 2007-2013 unul din blocajele cheie l-a reprezentat lipsa de capacitate instituțională din cadrul OR recent creați, în timp ce alte probleme au continuat să afecteze implementarea POIM 2014-2020. Industria locală a construcțiilor a devenit un blocaj sever, din cauza capacității limitate și a competiției cu alte sectoare, în timp ce contractorii străini nu au dat dovadă de suficient interes în furnizarea investițiilor de AAC în România. În plus, investițiile finanțate prin programele naționale (PNDL) respectă reguli diferite și nu au fost coordonate în mod corespunzător în Master Planuri cu investițiile pe POIM. Legea achizițiilor naționale și procedurile de achiziție ale acesteia s-au dovedit a fi greoaie și împovărătoare.
116. Finanțarea investițiilor în AAC din zonele rurale care nu sunt deservite de un OR a fost, în mare măsură, insuficientă – și trebuie majorată semnificativ. Aceste zone reprezintă un procent mare al populației din România și sunt și locurile unde conformarea cu DEAUU și reducerea decalajului în ceea ce privește accesul la apă curentă s-au dovedit a fi cele mai dificile. Ancheta gospodăriilor, realizată în 2017 de BM, cu privire la AAC în zonele rurale a evidențiat că jumătate din comunele intervievate făcuseră zero investiții de capital în serviciile de AAC în ultimul an, și peste $\frac{3}{4}$ au spus că principala problemă este lipsa fondurilor pentru investiții. PNDL-ul oferă fonduri de investiții semnificative pentru autoritățile locale, însă ar trebui revizuit. Se pare că doar un procent mic al operatorilor mici, locali de AAC beneficiază de acest program și par să existe discrepanțe regionale semnificative în ceea ce privește alocarea fondurilor. Printre opțiunile inovatoare menite a reduce deficitul de finanțare, mai ales în zonele rurale sărace, ar putea fi explorată și varianta introducerii unei noi taxe naționale de conformare a apelor uzate. Măsura există în Franța și Spania și s-a dovedit a fi extrem de importantă în ajutarea acestor două țări să realizeze investiții masive pentru conformarea cu prevederile DEAUU. În România această taxă ar putea reprezenta o sumă mică per client, dar cum este colectată pentru toate facturile de AAC din țară, ar putea genera sectorului fonduri suplimentare semnificative. Veniturile ar putea merge către un fond special care finanțează conformarea cu DEAUU și reducerea decalajului în ceea ce privește accesul la apă curentă în mediul rural sărac – unde în momentul de față sunt cele mai mari nevoi și cea mai mică finanțare disponibilă. Astfel, costul de conformare ar fi răspândit la nivel național, folosind principiul solidarității. De exemplu, chiar și o taxă modestă de 0,2 RON pe m^3 (cam 0,04 Euro pe m^3) ar putea genera în plus, anual, 120 milioane RON²⁷ pentru sectorul de AAC, i.e. peste 250 milioane Euro pe perioada 2021-2030.
117. O altă opțiune ce poate fi analizată pentru accelerarea investițiilor în planurile de epurare a apelor uzate ar fi folosirea schemelor de Construcție – Exploatare – Transfer (CET) în parteneriat cu sectorul privat. În Europa acestea au fost folosite în mai multe țări, inclusiv Franța și Spania, dar și în Scoția, unde compania de utilități publice Scottish Water și-a construit majoritatea SEAU prin scheme de tip CET, inclusiv pentru orașe mari ca

²⁷ Pe baza volumului total facturat la nivel național pentru OR, de 600 milioane m^3 pe an (2015)

Glasgow și Edinburgh, un aranjament care a funcționat foarte bine în ultimele două decenii. Abordarea la cheie oferită de CET ar putea avea multiple beneficii valoroase având în vedere actualele provocări cu care se confruntă România pentru conformarea cu DEAUU. În primul rând ar permite accesarea de finanțare privată pentru unele investiții pentru epurarea apelor uzate. În al doilea rând, concesionarul privat își asumă toate riscurile de construcție, și astfel are un stimulent puternic să se asigure că noua stație este dată în funcțiune la timp și să evite întârzierea construcției, deoarece nu există posibilitatea de a solicita depășiri de costuri. În al treilea rând, în timpul fazei de exploatare riscul de neconformare din cauza faptului că efluentul nu întrunește standardele de calitate este transferat către sectorul privat. În România această abordare ar putea fi folosită pentru SEAU mai mici care încă nu au fost construite, și care ar putea fi grupate convenabil prin contracte regionale.

6.6 Realizarea unei Strategii naționale la scară largă pentru AAC

118. **În vederea analizei menționate anterior, trebuie realizată urgent o Strategie națională la scară largă privind AAC, pentru a elimina actualele blocaje și a crea un mediu mai bun pentru conformarea cu DEAUU.** Aceasta va identifica setul de măsuri necesare pentru a rezolva actualele probleme de politică în domeniu, mai ales reducerea deficitului financiar și asigurarea faptului că atât conformarea cât și incluziunea sunt atinse în mod sustenabil în următoarele decenii. Ca măsuri minime, actualul model de furnizare a serviciilor de AAC ar trebui revizuit pentru a îmbunătăți incluziunea și a stabili un mediu mai favorabil pentru conformarea cu prevederile DEAUU, garantând, în același timp, realizările valoroase obținute în comercializarea utilităților publice.
119. Strategia națională pentru AAC va încerca să identifice oportunități pentru elaborarea unor soluții mai verzi în sectorul de AAC din România. Aceasta trebuie să exploreze explicit cum se poate promova o economie circulară pentru serviciile de AAC, ca de exemplu dezvoltarea unei industrii locale pentru gestionarea nămolurilor provenite de la sistemele de canalizare individuale, filtre din paturi de stof pentru comunitățile mici, generare de biogaz și reutilizarea apei uzate epurate în agricultură. Astfel România ar putea accesa mai multe fonduri UE prin "noua ordine ecologică/verde" a UE (EU New Green Deal). În felul acesta serviciile de AAC și conformarea cu DEAUU ar putea fi văzute și dintr-o perspectivă mai largă, abordând aspecte mai ample precum gestionarea integrată a resurselor de apă (îmbunătățirea planificării investițiilor la nivel de bazin hidrografic (de râu), pentru a promova securitatea apei), protecția urbană împotriva inundațiilor, dar și aspecte transversale ca achizițiile naționale, planificarea urbană și punctele slabe instituționale foarte răspândite.
120. Va fi esențial ca Strategia națională privind AAC să fie elaborată prin consultarea extinsă a tuturor actorilor și părților implicate. În esență, este important ca Strategia să nu fie percepută doar ca un raport, ci ca un proces în cadrul căruia actorii și părțile interesate pot să discute deschis despre diferitele provocări și blocaje din sectorul de AAC, și să identifice soluții care pot fi sprijinite printr-un consens larg. În acest sens va trebui identificat un „campion instituțional”, deoarece sectorul de AAC este în momentul de față afectat de fragmentare între diferite ministere, dar și între administrația centrală și autoritățile locale.
121. Următorul raport, „Schița Strategiei privind AAC” din cadrul acestui RAS (Rezultatul 7) va propune un cadru detaliat pentru elaborarea unei astfel de Strategii naționale privind AAC, cu o analiză mai cuprinzătoare a provocărilor și blocajelor, împreună cu propuneri

prin care România le poate depăși și poate realiza o Strategie națională la scară largă privind AAC, acoperind acțiuni prioritare pe termen scurt, mediu și lung. Se va acorda o atenție specială lecțiilor învățate din experiența mondială și europeană – de exemplu Portugalia, cu reformele sale din sectorul de AAC pentru a se conforma cu DEAUU, deoarece această țară a avut acum 20 de ani multe elemente în comun cu actualele provocări întâmpinate de România (operatori fragmentați, acces redus, dependență mare de granturile UE pentru investiții, un organism de reglementare care nu era pe deplin funcțional), care au fost depășite cu succes printr-o planificare extinsă, cu mai multe strategii naționale succesive privind AAC și implementarea acestora.

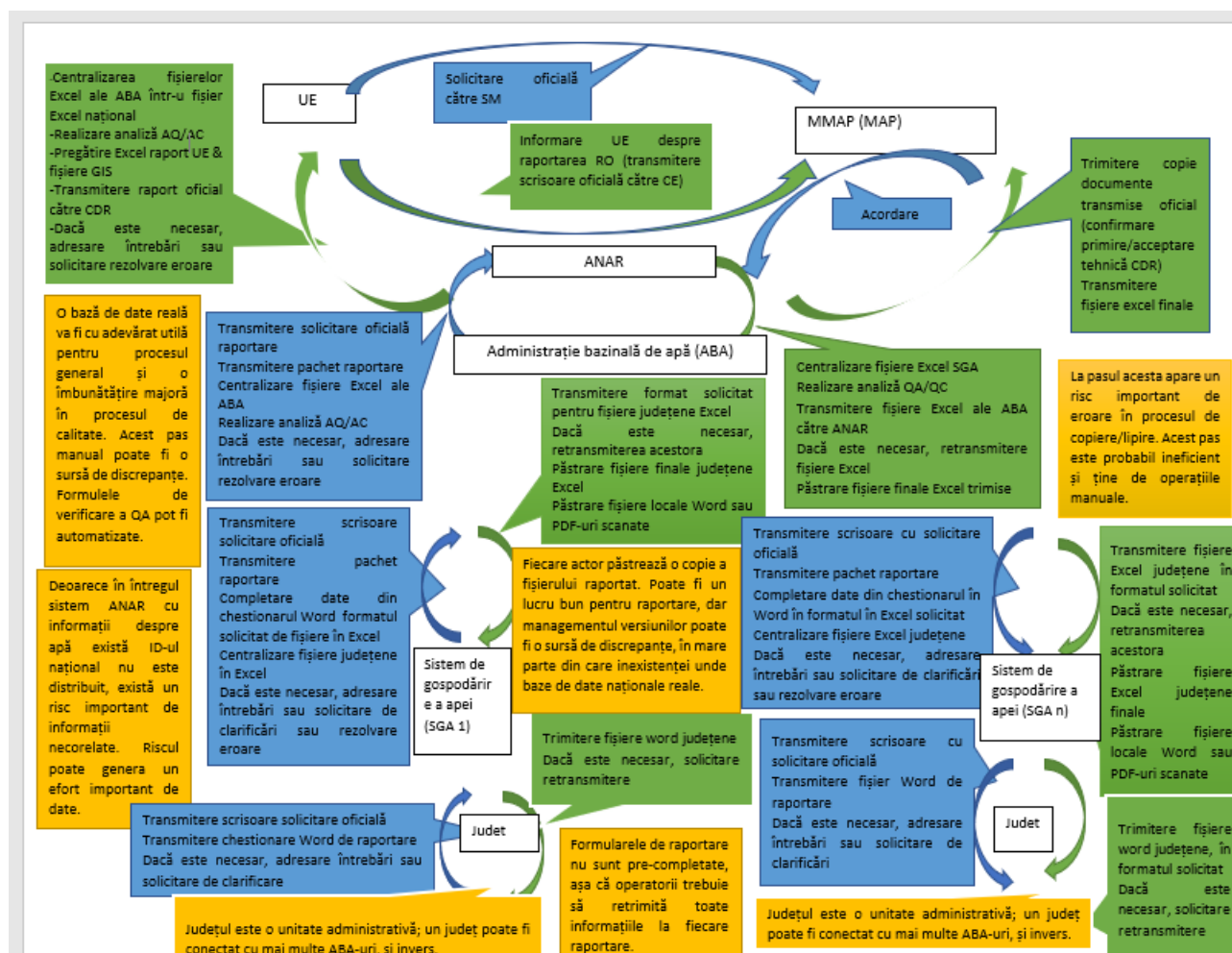
Capitolul 7. Pasul 5: Monitorizarea, evaluarea și ajustarea planului

7.1 Îmbunătățirea actualelor procese și instrumente naționale de monitorizare și raportare

122. Așa cum s-a menționat în **Secțiunea 1.2**, Banca sprijină MMAP să evalueze sistemele de raportare DEAUU existente, precum și compatibilitatea acestora cu cerințele SIIF. Prin urmare, echipa va propune îmbunătățiri pentru procesul de colectare, verificare și raportare a datelor, și dezvoltarea unui sistem IT care să automatizeze, să ridice calitatea și să reducă activitatea manuală din prezent, care este predispusă la greșeli (ca Rezultatele 5 și 6 ale acestui proces). Deși asistența tehnică este încă în derulare, sunt prezentate mai jos câteva din constatările preliminare, pentru a oferi informații pentru mecanismul de monitorizare și evaluare propus pentru Planul de accelerare a implementării.
123. Fluxurile de date existente sunt organizate de ANAR folosind soluții slabe²⁸: formate MS Excel/Word/suport hârtie /pdf-uri scanate. Pe de o parte acest lucru are avantajul de a fi adaptabil față de orice furnizor de date și de a ține o evidență (copie) la toate nivelurile de colectare a datelor. De cealaltă parte, are multe dezavantaje, de la multe dublări, operații manuale pentru verificarea datelor, riscuri de erori pe lanț și repetarea acestora atunci când corecțiile nu sunt transmise și producătorului/entității care a generat datele (și să reapară în raportul următor), dificultatea de a refolosi datele sau de a folosi versiuni diferite în fluxuri de date diferite sau de către servicii diferite din ANAR. Dezvoltarea și întreținerea unui sistem bun cu informații de calitate este esențială nu numai din perspectiva raportării DEAUU, ci și pentru a monitoriza eforturile în curs și efectele pe care acestea le au asupra conformării.
124. În ceea ce privește procesul, instituțiile responsabile interacționează printr-un schimb de scrisori oficiale și/sau de fișiere în MS Word și Excel sau, în unele cazuri, de documente în pdf, cu copii păstrate la toate nivelurile. Nu există informații distribuite, nici măcar cu acces limitat/restricționat sau control intern la ANAR/ABA/SGA. Actorii nu sunt identificați în mod unic, și liste de referință și informații permanente mai generale sunt culese la fiecare exercițiu, fără a exista vreun sistem sigur cu o bază de date. După cum se observă din schema de mai jos, procesul presupune un număr mare de pași, majoritatea bazați pe acțiuni manuale, pe documente pe suport de hârtie și pe colectarea periodică a aceluiași informații. Iar acest lucru implică repetarea multor verificări realizate pentru aceleași informații, de-a lungul lanțului de colectare a datelor. Resursele folosite sunt soft-urile simple de calculator și câteva verificări GIS care implică personal specializat în GIS, care folosește soft-ul ArcGIS. Colectarea implică personalul de la toate nivelurile lanțului de colectare a datelor, de la nivel județean la SGA/ABA și la nivelul central al ANAR.

²⁸ Din perspectivă IT, aceste formate permit doar un control rudimentar al intrărilor (input-urilor), un nivel scăzut de trasabilitate și nu au un sistem referențial cu constrângeri de integritate.

Figura 29: Schema „tehnică” de raportare națională și către UE

Legendă:

- Caseta albastră: cerere de sus în jos, transmisă către ANAR, ABA, SGA, județ
- Caseta verde: cerere de jos în sus

Sursa: ANAR, 2020

125. Schema de mai sus se bazează doar pe raportarea DEAUU, nu și pe datele care nu au vreo legătură cu raportarea privind DEAUU, adunate și ele prin procesul de colectare și necesare ANAR pentru din motive (cerințe naționale de raportare, luarea deciziilor, inspecții, etc.). Eforturile în curs de îmbunătățire a procesului de raportare și de dezvoltare a unui sistem IT modern (care încă nu au fost finalizate), precum și provocările identificate de echipa Băncii în timpul colectării datelor pentru pregătirea Rezultatelor 2 și 3 și a prezentului raport, au dus la recomandarea unui mecanism separat pentru monitorizarea și evaluarea Planului de accelerare a implementării. Mai jos se propune o abordare proactivă a monitorizării, care diferă de ciclul de raportare privind DEAUU.

7.2 Monitorizarea și raportarea periodică a Planului de accelerare a implementării

126. Scopul cadrului de monitorizare și evaluare (M&E) este acela de a evalua progresul din implementarea Planului, și de a permite actualizarea periodică a informațiilor, în scop

de decizie și luare a unor acțiuni proactive. Indicatorii cheie de performanță propuși (ICP) sunt structurați în funcție de pașii de implementare identificați și descriși la **secțiunea 2.5**. Cum a devenit clar că actualul proces de raportare nu este sprijinit de un instrument IT specializat, echipa va propune indicatori simpli, ușor de urmărit, care să nu sufoce instituțiile care generează informații și să ajute comitetul de implementare să raporteze cum avansează planul.

127. M&E ar trebui să fie o activitate continuă pe durata implementării Planului. Aranjamentele de M&E au ca scop identificarea la timp a problemelor, a potențialelor succese și reajustarea Planului și a măsurilor sale. Evaluarea procesului le va oferi factorilor de decizie informații periodice, în timp ce evaluarea rezultatelor va oferi informații pentru decidenți, potențiale entități finanțatoare și actori locali, despre succese și schimbările necesare.
128. Monitorizarea joacă un rol cheie în evaluarea și raportarea progresului Planului de accelerare a implementării. Astfel se asigură că PAI se derulează conform planificării, atât din punct de vedere strategic cât și operațional, și că generează produsele, rezultatele imediate și rezultatele finale așteptate. În acest sens, ar trebui elaborat astfel încât să le ofere actorilor de la toate nivelurile informații transparente, credibile și periodice despre progres și întâzieri, permițând astfel identificarea timpurie a oricăror probleme sau devieri de la Plan. Monitorizarea procesului de implementare a Planului de accelerare a implementării ar trebui să fie *periodică, specifică, orientată către rezultate* și să urmeze o procedură de monitorizare *formalizată*.
 - **Periodică:** instituțiile implicate în PAI ar trebui să ofere o raportare periodică, care descrie realizarea obiectivelor ce le-au fost trasate.
 - **Specifică:** instituțiile implicate în PAI ar trebui să folosească același set și aceeași sursă de date pentru a monitoriza și raporta îmbunătățirile și progresul înregistrat cu privire la obiectivele ce le-au fost trasate.
 - **Orientată către rezultate:** progresul înregistrat pentru fiecare obiectiv va fi detaliat clar, comparat și evaluat în raport cu țintele prevăzute în PAI pe termen scurt, mediu și lung.
 - **Formalizată:** instituțiile implicate în PAI vor urma un mecanism clar de monitorizare.
129. Pornind de la principiile menționate mai sus, se propun următorii indicatori pentru monitorizarea progresului și a livrării Planului de accelerare a implementării.

CADRUL DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE (PE BAZA REZULTATELOR SCENARIULUI 3)

Nume indicator	Alte explicații	Frecvența raportării	Sursa de date	Instituția responsabilă	Val inițială	Val țintă	Reper 2023	Reper 2026	Reper 2029	Reper 2032	Reper 2035	Reper 2037	Țintă finală 2039
Pasul 1: Optimizarea investițiilor de conformare													
Adoptarea metodologiilor	Follow-up după recomandările echipei Băncii	O singură dată	MMAP	Comitetul inter-ministerial al apei	0	1							
Implementarea metodologiilor	Pentru pregătirea și finanțarea proiectului	O singură dată	MA	MFE	0	1							
	Pentru raportarea DEAUU	O singură dată	ANAR	MMAP	0	1							
Modificări legislative privind SIA	Pentru a permite diferite tipuri de SIA și a crea un proces corespunzător	Semi-annual	MMAP	Comitetul inter-ministerial al apei	0	1							
Aglomerări conforme		Annual	OR	MMAP	9	1034	141	272	332	544	1034	1034	1034
Pasul 2: Prioritizarea investițiilor													
Finanțare doar pentru aglomerările cu peste 5.000 l.e.		O singură dată	OR	MFE, MLPDA	0	1							
Total investiții conformare (RON)	Înregistrate de la adoptarea PAI	Annual	OR	MFE, MLPDA	0	14,8 mld.	7,3 mld.	9,7 mld.	12,3 mld.	14,4 mld.	14,8 mld.	14,8 mld.	14,8 mld.
Total investiții sustenabilitate ajustate (RON)	Înregistrate de la adoptarea PAI	Annual	OR	MFE, MLPDA	0	61,1 mld.	9,0 mld.	18,2 mld.	27,0 mld.	35,2 mld.	43,9 mld.	54,0 mld.	61,1 mld.
Măsurile soft (RON)	Înregistrate de la adoptarea PAI	Annual	OR	MFE, MLPDA	0	2,0 mld.	0,2 mld.	0,5 mld.	0,7 mld.	0,9 mld.	1,1 mld.	1,3 mld.	2,0 mld.
Pasul 3: Stabilirea unui plan de finanțare și susținere a investițiilor													
Utilizarea fondurilor UE (RON)	Înregistrate de la adoptarea PAI	Annual	MA	MFE	0	17,6 mld.	8,2 mld.	13,1 mld.	17,6 mld.	17,6 mld.	17,6 mld.	17,6 mld.	17,6 mld.
Alocarea resurselor naționale (RON)	Înregistrate de la adoptarea PAI	Annual	MFE, MLPDA, MMAP	MF	0	3,3 mld.	1,7 mld.	2,5 mld.	3,3 mld.	3,3 mld.	3,3 mld.	3,3 mld.	3,3 mld.
Propriile investiții ale OR (RON)	Înregistrate de la adoptarea PAI	Annual	OR	ADI-uri	0	56,9 mld.	6,7 mld.	12,8 mld.	19,1 mld.	29,5 mld.	38,8 mld.	49,2 mld.	56,9 mld.

Pasul 4: Alte măsuri pentru accelerarea investițiilor și îmbunătățirea performanței sectorului												
Stimulente pentru autoritățile locale	Pentru a obține conformarea cu DEAUU	O singură dată	OR	MFE, MLPDA, MMAP	0	1						
Extinderea zonei de operare a serviciilor OR	Pentru a acoperi toate aglomerările cu peste 2.000 l.e.	Anual	OR	ADI-uri	75%	100%	80%	90%	100%			
Rezolvarea problemei de racordare	Pentru a crește rata de conectare și accesul la servicii	O singură dată	OR	MFE, MLPDA, MMAP	0	1						
Îmbunătățirea guvernancei sectorului și mecanism de coordonare a eforturilor și resurselor		O singură dată	MFE	MFE, MLPDA, MMAP	0	1						

130. După cum s-a menționat, monitorizarea și raportarea periodică a PAI sunt esențiale pentru transparența și credibilitatea acestuia. În felul acesta se asigură că progresul este măsurat corect, și că informațiile sunt primite și rapoarte intern și extern la timp, astfel încât orice deviere de la plan sau orice problemă apărută în implementarea sa este identificată încă de la început și soluționată în timp util de către actorii responsabili. Cum Planul de accelerare a implementării este un document viu, pentru comitetul de implementare ar trebui să se facă o raportare anuală, sau mai frecventă, conform celor indicate mai sus.

7.3 Desemnarea responsabilităților pentru monitorizare și raportare

131. Autoritățile române au responsabilitatea de a monitoriza și raporta către Comisia Europeană (CE) conformarea cu directivele europene privind apa. Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și ANAR au responsabilitatea de a derula activități de monitorizare și evaluare a politicilor ce se subscriu acestei responsabilități. ANAR este un actor cheie în organizarea acțiunilor de raportare privind gestionarea apelor uzate, fiind responsabilă și de raportul privind DEAUU, de organizarea lanțului de colectare de date aferent și acționând ca beneficiar final al datelor. Pe lângă ANAR, o serie de alți actori dețin responsabilități cheie pentru diferite componente de conformare ale Directivei, așa că un grup extins de actori vor fi responsabili cu implementarea și furnizarea datelor privind planul de accelerare.

132. Prin urmare se propune ca **guvernanța** Planului de accelerare să fie organizată pe două fluxuri: strategic și operațional.

i) **Comitetul Strategic de Implementare**

- a) **Justificare:** Comunicarea și colaborarea actorilor cheie implicați în proces este extrem de importantă pentru succesul Planului. Comitetul Strategic de Implementare va fi responsabil cu evaluarea progresului din implementarea măsurilor și cu evaluarea rezultatelor și a conformării. Acesta va fi coordonat de MMAP și va include reprezentanți ai actorilor cheie cu rol în implementarea PAI, actori care vor fi nominalizați de către instituții pentru a face parte din această structură. Având în vedere complexitatea datelor necesare pentru procesul de M&E, Comitetul ar trebui să ajute cu schimbul de informații relevante între actorii implicați și cu producerea datelor necesare monitorizării progresului. De asemenea, el trebuie și să revizuiască analiza evaluării rezultatelor și rapoartele anuale, și ar trebui să ia decizii privind remedii și îmbunătățiri, în cazul în care procesul este întârziat sau afectat în vreun fel.
- b) **Alcătuirea:** Comitetul va include reprezentanți de nivel mediu sau superior din organizațiile esențiale pentru acest sector, și anume – MMAP, MLPDA (ANRSC), MFE, MFP, ANAR, Asociațiile Primăriilor/ Municipiilor/ Comunelor și Asociațiile Operatorilor și Companiilor de servicii publice, ARA. MMAP va conduce comitetul, în calitate sa de instituție responsabilă pentru raportarea rezultatelor implementării DEAUU. Secretarul de Stat din minister care răspunde de sectorul AAC este propunerea firească pentru a conduce CSI și planul, însă acesta trebuie să aibă suficientă autoritate pentru a convinge toți actorii să implementeze ce s-a agreat sau modificat ulterior.
- c) **Atribuții:** Comitetul va avea întâlniri semestriale pentru a discuta progresul și a revizui Raportul anual de progres. Secretariatul și aranjamentele logistice ale Comitetului vor fi asigurate de MMAP/ANAR. Comitetul va:

- Monitoriza implementarea măsurilor identificate și va urmări indicatorii asociați;
 - Revizui progresul PAI și va organiza evaluări detaliate la fiecare 4 ani;
 - În urma evaluării țintelor stabilite în Plan, dacă este cazul, va propune ajustări/acțiuni corective pentru măsurile identificate, responsabilități sau indicatori;
 - Va oferi către ANAR date legate de performanță, pentru pregătirea raportului anual de progres.
- ii) Structura de monitorizare operațională (ANAR)**
- a) **Justificare:** pentru monitorizarea atentă și evaluarea planului de accelerare, o echipă de specialiști va colecta date, le va agrega, va pregăti rapoarte și va evalua progresul. Din ANAR, un manager de proiect, cu resurse alocate suplimentar, va fi responsabil de colectarea periodică a informațiilor privind implementarea PAI și de raportarea acestora.
- b) **Alcătuirea:** Conform actualei organigrame, Departamentul Managementul Resurselor de Apă și Departamentul Investiții din ANAR, ambele subordonate Directorului General Adjunct, ar putea fi responsabile cu operațiunile de monitorizare și evaluare a Planului de accelerare. Și alte departamente din ANAR, ca Promovarea investițiilor, Promovarea programelor UE, unitățile de proiecte, ar trebui să ajute, în funcție de nevoile de colectare a datelor. Grupul operațional este subordonat Directorului General, cu atribuții delegate către Directorul General Adjunct.
- c) **Atribuții:** Structura va fi una permanentă și va fi cel puțin un angajat, specializat în Monitorizare și Evaluare, responsabil cu normă întreagă de această activitate. Structura de M&E va:
- Colecta informații de la furnizorii de date și va discuta cu instituțiile responsabile despre provocări;
 - Rezuma progresul pe fiecare prioritate;
 - Completa matricea indicatorilor;
 - Comunica și colaborează cu instituțiile externe;
 - Pregăti Raportul anual de progres;
 - Oferi suport tehnic pentru reuniunile Comitetului Strategic.

Procesul de colectare a datelor. Indicatorii vor fi colectați folosind două categorii de surse: i) colectarea de date secundare de la instituțiile oficiale de statistică națională și internațională, precum Institutul Național de Statistică și/sau EUROSTAT și ii) colectarea de date primare din sistemul ANAR cu informații și raportări, care există în momentul de față pentru conformarea cu DEAUU, și de la instituțiile care răspund de implementarea măsurilor. Datele colectate din aceste surse, atât sursele statistice interne cât și cele externe, vor oferi o bază de date pentru pregătirea Raportului anual de progres. Dacă se decide adoptarea unui alt format standard pentru centralizarea procesului și colectarea de la toate instituțiile, acest lucru trebuie discutat și agreeat cu toți partenerii și să aibă la bază contribuțiile ale Institutului Național de Statistică. Chestionarul ar trebui să includă indicatori tehnico-financiar cheie care măsoară anual sau semestrial progresul măsurilor din plan. ANAR/MMAP va pregăti raportul anual care va fi discutat și aprobat de Comitetul Strategic. Indicatorii vor fi colectați din mai multe surse, conform **Tabelului 24** de mai jos.

Tabelul 26: Indicatori și tipuri de date

Sursa	Descriere	Cantitativ	Calitativ
-------	-----------	------------	-----------

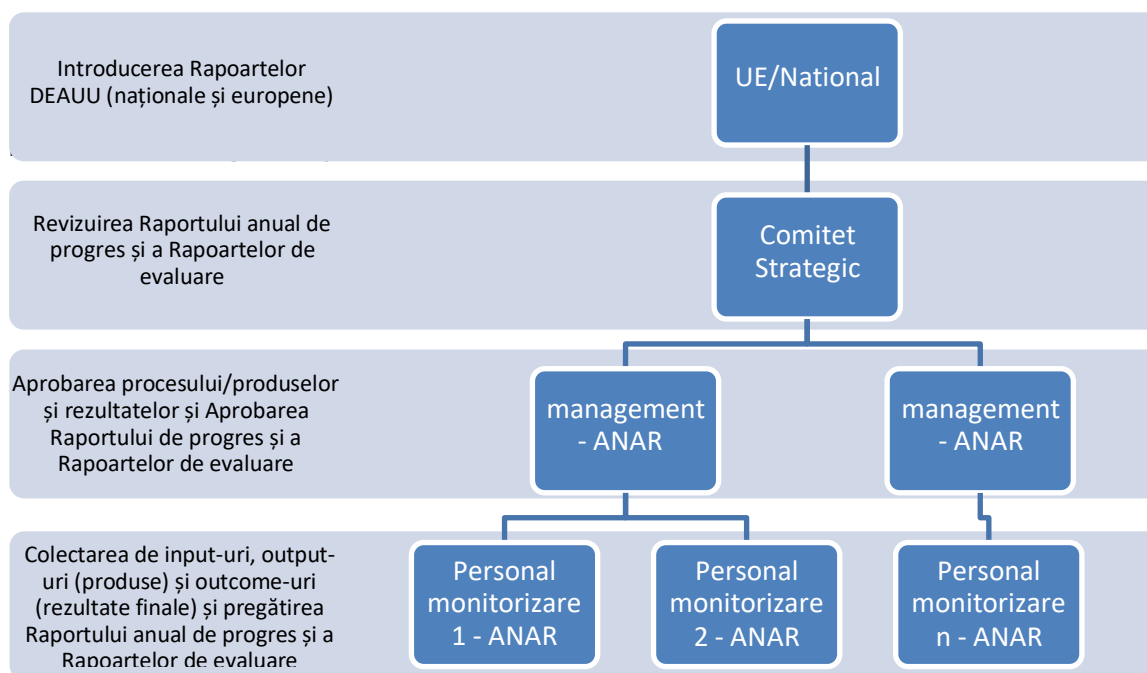
Formulare standard distribuite de ANAR în fiecare semestru, în scop de raportare DEAUU, sau fișe suplimentare	Date colectate de la autoritățile direct responsabile cu Planul de accelerare a implementării	x	x
Date administrative	Institutul Național de Statistică, Alte surse ale Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, Guvernului, Administrațiilor publice locale	x	
Evaluarea experților	Colectarea opiniilor experților cu expertiză în domeniul apei		x
Legislația	Verificare pentru a vedea dacă actuala legislație a fost modificată și dacă modifică cadrul Planului		
Sondaje	Sondaje în rândul operatorilor/primăriilor/populației	x	x
Focus grupuri	Cu alte instituții și actori cheie, ca de exemplu operatorii locali și cei regionali		

În funcție de disponibilitatea datelor, se poate decide și colectarea ad-hoc de date. Sondajele în rândul experților și al operatorilor de apă sunt surse foarte bune de date, completând procesul de colectare a datelor bazat pe sistemul de monitorizare al ANAR și indicatorii de la Institutul Național de Statistică sau de la orice alt furnizor oficial de informații, național sau internațional. Însă acestea vor fi instrumente cu scopul evaluării planului.

Datele vor fi revizuite de Comitetul Strategic de Implementare, organismul care răspunde de informațiile colectate. Pe baza rapoartelor de progres pregătite de MMAP, în calitate de instituție responsabilă, Comitetul se va folosi de indicatorii de rezultat final (outcome) pentru a analiza rezultatele și cheltuielile care au ajutat Planul de accelerare a implementării să atingă țintele previziunilor anuale/multianuale. Pentru raportarea financiară a planului de accelerare se va folosi suportul informațional oferit de diferitele bugete anuale planificate și de execuțiile acestora. Ideal, pentru a asigura coerența și consecvența datelor, informațiile despre execuția bugetară vor fi colectate de fiecare instituție de la Ministerul Finanțelor Publice, din sistemul cu informații financiare al Trezoreriei Statului, și raportate către MMAP/ANAR prin intermediul formatelor standard de raportare. Această operațiune ar putea fi organizată și printr-un schimb anual de informații între MMAP și MFP. Pe lângă aceasta, indicatorii de produs (output) și rezultat final (outcome), precum și cei contextuali, vor fi colectați de la Institutul Național de Statistică, care se ocupă de recensământul populației și de răspunsul României la Chestionarul comun Eurostat/OCDE privind statistici de apă, care are și o secțiune specifică pentru ape uzate. INS ar putea fi furnizor și de alte date relevante pentru subiecte legate de apele uzate.

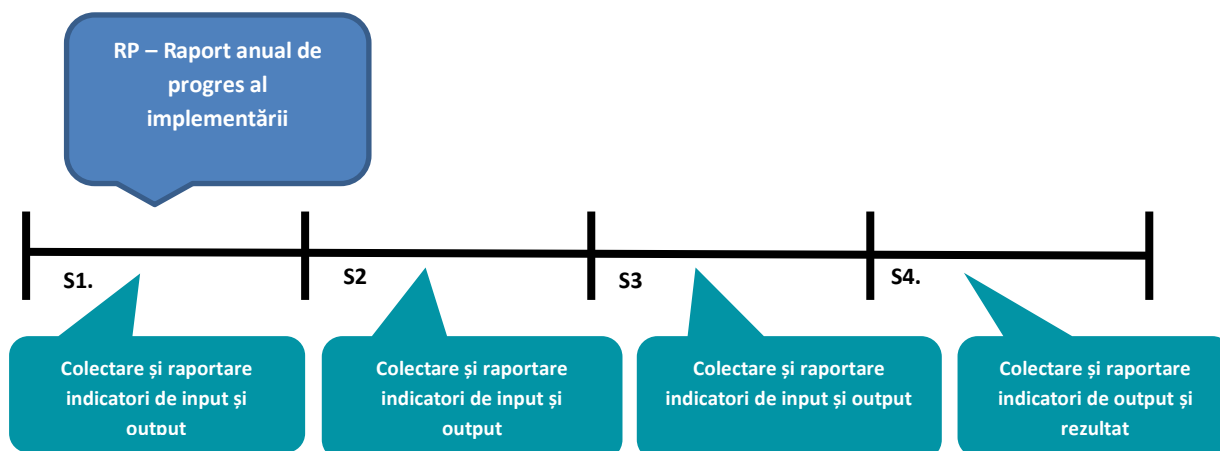
Logica procesului de monitorizare și raportare este descrisă mai jos. Conform acestui proces, operațiunile de monitorizare și evaluarea sunt gestionate de ANAR și se vor baza pe colectarea datelor și pe raportarea acestora pentru sistemul național de informații despre ape uzate, care include informații despre monitorizare, programul de implementare pentru Art.17, raportul anual național privind Directiva și raportarea către CE a DEAUU, la fiecare doi ani.

Figura 30: Procesul de raportare

133. Frecvența monitorizării ar trebui să fie corelată în mod intrinsec cu disponibilitatea datelor. Pentru input-uri (indicatorii legați de buget) și output-uri (cheltuieli sau progres fizic) sunt disponibile date anuale. Pentru outcome-uri (rezultate finale) (de exemplu extinderea ariei de servicii ale OR) datele nu vor fi disponibile în fiecare an. Prin urmare, monitorizarea progresului obiectivelor și măsurilor de către MMAP/ANAR ar trebui să se facă continuu pentru indicatorii de input și output, în timp ce pentru cei de outcome anual sau la perioade mai lungi (2-4 ani), în funcție de fezabilitatea existenței unor date frecvente pentru indicatorii de rezultat (outcome).
134. Rapoartele naționale și cele pentru UE ar trebui îmbunătățite în urma monitorizării periodice. **Monitorizarea și evaluarea Planului** se vor derula în paralel cu angajamentele naționale oficiale de raportare, iar fluxurile de date vor fi destul de asemănătoare pentru indicatorii de rezultat final. Datele de la monitorizarea planului vor fi folosite pentru pregătirea Raportului național privind Directiva și pentru raportarea bianuală către UE privind DEAUU. Date tehnice și financiare vor fi colectate pentru a pregăti rapoartele. ANAR deja culege contribuțiile financiare pentru deversarea apelor uzate în mediul acvatic de la toți cei care au deversat, date statistice de la INS, date de la Agenția de Mediu și date despre operatorii de apă de la autoritatea de reglementare a serviciilor de utilități publice (ANRSC). Eforturile de monitorizare vor fi consolidate în viitorul raport anual de progres, o agregare tehnică de rezultate și indicatori, pentru fiecare obiectiv și măsură cheie, conform planului de accelerare.

Figura 31: Procesului raportului anual de progres

135. **Raportul anual de progres** este un rezumat general al activităților în desfășurare și va prezenta stadiul indicatorilor și cum sunt atinse țintele. Colectarea datelor de la diverse instituții va fi organizată, bazându-se, desigur, și pe sprijinul Comitetului Strategic de Implementare. Experții în monitorizare vor fi alocați pentru a monitoriza produsele și rezultatele obiectivelor/măsurilor cheie din plan, pregătind și rapoarte trimestriale care prezintă rezultatele. În primul semestru al anului va fi pregătit un raport anual, care va fi supus consultării în cadrul unei ședințe a Comitetului Strategic de Implementare. Raportul ar trebui să se concentreze pe problemele identificate și rezolvate, pe aspectele critice care necesită atenție și pe activitățile planificate pentru următoarea perioadă de raportare. Formularele de colectare a datelor pentru monitorizarea progresului planului de accelerare, precum și structura (cuprinsul) raportului anual de progres, vor fi pregătite și diseminate de ANAR, pentru a asigura culegerea sistematică a informațiilor necesare. Raportul de progres va fi pregătit ca draft (proiect), va fi discutat și aprobat de Comitet; în felul acesta, fiecare actor cheie răspunde pentru succesul procesului de implementare.

136. **Evaluarea.** Componenta de evaluare a PAI are un dublu scop: să surprindă performanță în raport cu obiectivele și să le ofere Ministerului și actorilor români suficiente informații privind nevoia de a schimba, modifica sau îmbunătăți procesele de planificare. Planul poate fi suspus unei revizuii periodice, în timpul ciclului de implementare sau de fiecare dată când este nevoie. Evaluarea planului urmărește să măsoare succesul implementării pentru o perioadă medie. Aceasta se va concentra pe progresul implementării și va analiza cauza întârzierilor, precum și posibile remedii și îmbunătățiri.

137. **Analiza procesului** se va face la fiecare 3 ani, pentru a verifica dacă procesul este implementat conform planificării, dacă este la timp, dacă sunt surprinse posibile întârzieri și limitări în colectarea datelor și în implicarea actorilor. Aceasta va răspunde la întrebări precum:

- Datele colectate sunt fiabile?
- Au fost culeși toți indicatorii?
- Calendarul este respectat?
- Toate instituțiile au contribuit la progres?

- Sunt entități responsabile pentru toate activitățile planificate?

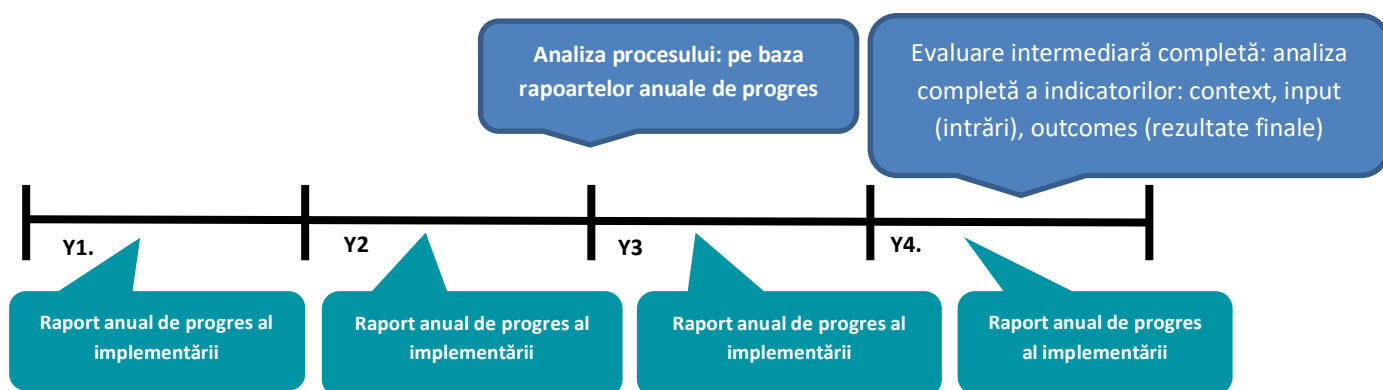
Raportul privind analiza procesului va oferi informații despre monitorizarea planului și raportarea vulnerabilităților, pe baza unei analize de tip cadru logic (log frame) și a unei analize critice a funcțiilor și proceselor de management cheie asociate PAI.

138. **Evaluarea intermediară** va avea loc la fiecare 4 ani și va răspunde la întrebări precum: i) planul generează rezultatele așteptate?; ii) mai sunt relevante intervențiile într-un mediu în continuă schimbare?; iii) cheltuielile sunt eficiente? Iv) intervenția este sustenabilă?

Pentru procesul de evaluare se vor folosi date din rapoartele anuale de progres și recomandările din Raportul de analiză a procesului. Evaluarea se va baza pe patru criterii de evaluare

- Relevanță
- Eficacitate
- Eficiență
- Sustenabilitate

Figura 32: Procesul de evaluare intermediară

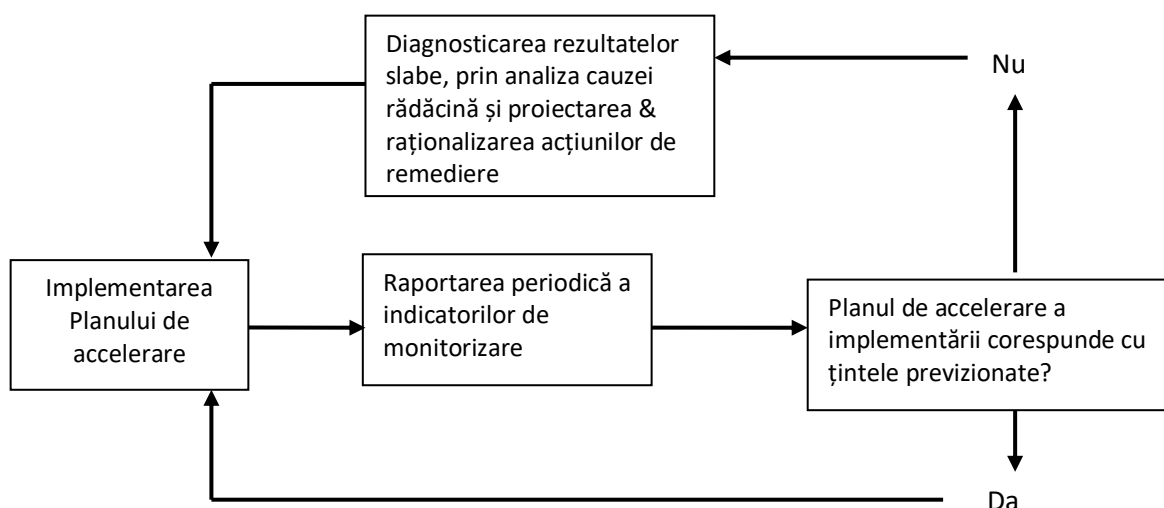

139. Schița evaluării, precum și Rapoartele de evaluare, vor fi discutate și aprobate de Comitetul Strategic. Ar trebui alocate resurse către ANAR pentru a realiza sau externaliza evaluarea. În urma observațiilor și a constatărilor evaluării, planul poate fi revizuit și ajustat după cum este necesar.

7.4 Oportunități de ajustare în timpul procesului de implementare

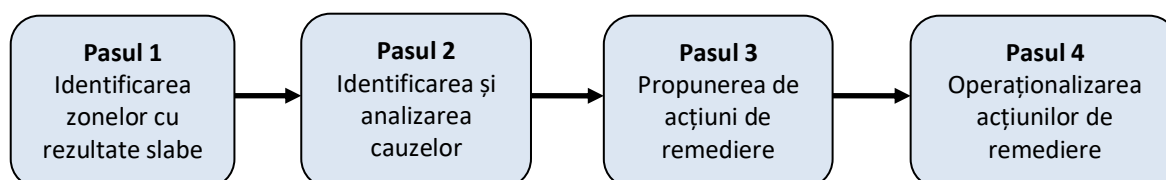
140. Fiecare Acțiune/Plan de implementare, ca acesta, este un document viu, care are nevoie de monitorizare, analiză periodică, ajustări și reglaje pentru a-și atinge rezultatele planificate/așteptate. Așa cum s-a menționat mai sus, echipa propune ca la fiecare trei ani să se realizeze o analiză mai aprofundată a Planului de accelerare a implementării, pentru a permite ajustări sau acțiuni de remediere, dacă este necesar. PAI ar putea fi folosit pentru raportarea obligatorie la fiecare 2 ani către CE cu privire la Art. 17, așa că această analiză ar putea fi ajustată pentru a coincide, înainte de exercițiul de raportare. Procesul acestei analize detaliate este prezentat mai jos.

Figura 33: Procesul analizei detaliate

141. Această analiză detaliată (ce va fi pregătită de Comisia de implementare) ar trebui să sublinieze progresul înregistrat către atingerea reperelor identificate și să identifice decalajele rămase. Documentul ar trebui să evalueze cât a fost de eficient Planul de accelerare în atingerea reperelor (milestones) și va identifica zonele cu rezultate slabe (pasul 1). Apoi ar trebui realizat un diagnostic pentru a investiga cauzele rădăcină ale acestei slabe performanțe (pasul 2). Ar trebui propuse acțiuni de remediere (pasul 3), ar trebui ajustate responsabilitățile și ar trebui formulate resursele necesare pentru operaționalizarea acțiunilor de remediere (pasul 4).

Figura 34: Pașii de revizuire a PAI

Pasul 1 – Zonele cu rezultate slabe

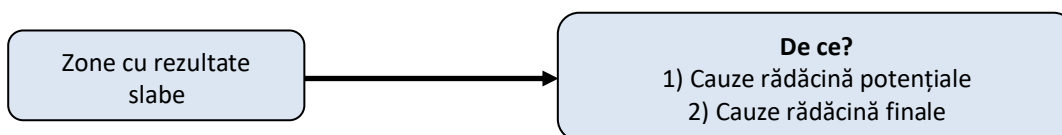
142. Zonele cu rezultate slabe din PAI ar trebui evaluate în raport cu progresul surprins de indicatori. Se pot folosi și informații suplimentare (de exemplu de la sistemul IT pentru raportarea DEAUU), pentru a arăta cea mai actuală imagine a stării de fapt.

Pasul 2 – Analiza cauzelor rădăcină

143. Analiza cauzei rădăcină (ACR) este un proces sistematic pentru identificarea cauzelor rădăcină ale problemelor sau evenimentelor și pentru a răspunde la acestea. ACR se bazează pe ideea că un management eficient implică mai mult decât doar să rezolvi problemele care apar – implică și să găsești modalități prin care le poți evita.

144. Ar trebui realizată o ACR pentru a evidenția cauzele principale care duc la rezultate slabe și nu îi permit Planului de accelerare a implementării să își atingă obiectivele. Arborele logic ajută, pentru fiecare problemă, la identificarea cauzelor rădăcină potențiale, întrebând de ce, și a celor posibile dacă există suficiente informații.

Figura 35: Analiza cauzei rădăcină

145. Tabelul de mai jos oferă exemple de cauze rădăcină potențiale și finale, pentru zone cu rezultate slabe din PAI.

Tabelul 27: Potențiale cauze rădăcină

Zone cu rezultate slabe	Cauze rădăcină potențiale	Cauze rădăcină finale
Alocarea resurselor naționale	Constrângeri bugetare	MLPDA continuă programul PNDL și nu se fac modificări pentru a alinia obiectivele acestuia cu PAI
Extinderea zonei de servicii (ariei de operare) a OR	OR au stimulente limitate pentru a deservi aglomerările mici	ADI-urile nu au transferat responsabilitățile către OR pentru a deservi aglomerările peste 2.000 l.e. și pentru a obține conformarea

Rezultatele ACR vor ajuta la formularea unor acțiuni de remediere relevante.

Pasul 3 – Acțiuni de remediere

146. Pe baza zonelor cu rezultate slabe și a rezultatelor ACR asociată ar trebui definită o listă cu acțiuni de remediere. Acestea nu urmăresc să modifice obiectivele PAI, ci să propună acțiuni necesare pentru a se asigura că reperele/țintele sunt atinse.

147. În faza de elaborare a acestor acțiuni de remediere ar trebui implicați toți actorii relevanți de la nivel național și local, faza aceasta fiind esențială pentru a obține consens asupra conținutului și țintei acțiunii. Acesta este un pas cheie prin care se promovează și se asigură sprijinul actorilor care răspund de livrarea rezultatelor acțiunilor de remediere.

Pasul 4 – Operaționalizarea acțiunilor de remediere

148. Analiza detaliată va include operaționalizarea acțiunilor de remediere, descriind următoarele variabile pentru fiecare acțiune

Tabelul 28: Operaționalizarea acțiunilor de remediere

Variabilă	Descriere
Interval de timp	Detaliere dată de început și de final
Zonă tehnică	Colectare ape uzate, epurare ape uzate, SIA
Zonă geografică	Aglomerare, Județ
Pași operaționali	Descriere pas cu pas a acțiunilor operaționale, pentru a se asigura implementarea eficientă a acțiunilor de remediere
Cost implementare	Cost total acțiuni de remediere
Tip de cost	Cost unic; doar costuri recurente; sau ambele
Actori responsabili pentru elaborarea, finanțarea sau implementarea acțiunii	Identificarea actorilor, fie că sunt naționali și/sau locali, care vor elabora, finanța și/sau implementa acțiunile de remediere
Surse de finanțare	Tarife (inclusiv împrumuturi), taxe, transferuri
Impactul așteptat	Probabilitatea ca acțiunea de remediere să închidă decalajul din implementare. Acest impact așteptat poate fi evaluat cantitativ sau calitativ.
Riscul de nereușită	Evaluat calitativ ca ridicat, mediu sau redus. Corespunde riscului ca acțiunea de remediere să nu reușească să producă rezultatul așteptat în intervalul de timp previzionat.

Capitolul 8. Concluzii

8.1 De ce să se elaboreze un nou Plan de accelerare a implementării?

149. Planul României pentru implementarea DEAUU a fost adoptat în 2004 și a intrat în vigoare în 2007, vizând îmbunătățirea colectării și epurării apelor uzate și deplina conformare cu cerințele Directivei până la finalul anului 2018. În ciuda investițiilor semnificative realizate în ultimii 15 ani în sectorul de AAC (de 6,6 miliarde Euro) și a reformării sectorului, conformarea cu DEAUU continuă să pună extrem de multe provocări. În contextul unei proceduri de „*infringement*” (încălcarea a obligațiilor) inițiate deja pentru mai multe aglomerări²⁹ care nu au respectat termenul de conformare din 2013, dar și al riscului potențial de declanșare a unei noi proceduri de „*infringement*” pentru nerespectarea termenelor de conformare din 2015, este extrem de important ca abordarea conformării cu DEAUU să fie reanalizată. În momentul de față nu există un plan strategic cu privire la acțiunile care trebuie întreprinse pentru a accelera conformarea și nevoile financiare ale României pentru a îndeplini cerințele Directivei. Raportarea conform Articolului 17 pare pur și simplu o agregare a informațiilor primite de la operatorii regionali (care au abordări diferite în ceea ce privește înțelegerea și evaluarea nevoilor de conformare), pentru a realiza un dosar național de dragul raportării. Prea mulți actori instituționali, precum MFE, MLPDA și MMAP au propriile idei și resurse, în timp ce lipsa unui plan comun și a unei cooperări eficiente generează rezultate suboptime.
150. În contextul acestor provocări, nu este deloc surprinzător că situația conformării în România nu este deloc liniștitoare, așa cum demonstrează și proiectul de Raport 10 privind Implementarea DEAUU (raportând situația conformării la finalul lui 2016):
- 26% din încărcarea apei uzate încă mai trebuie colectată (aproximativ 4.377.876 l.e.);
 - 50% din încărcarea apei uzate colectate încă are nevoie de epurare secundară, conform cerințelor Directivei (aproximativ 6.038.171 l.e.); și
 - 65% din încărcarea apei uzate din aglomerările care generează >10.000 l.e. încă necesită epurare mai riguroasă (aproximativ 7.536.554 l.e.).
- După analizarea tuturor acestor provocări, MMAP, instituția responsabilă de conformare, s-a decis să solicite asistență tehnică de la Banca Mondială pentru a revizui și a actualiza Planul de implementare. În demersurile sale de sprijinire a eforturilor ministerului, echipa Băncii a considerat că este nevoie de o abordare diferită pentru pregătirea Planului, care a fost explicată mai sus.

8.2 Cum poate avea mai mult succes un nou Plan?

151. În timpul procesului de inventariere a informațiilor disponibile a devenit evident că angajamentele de conformare au fost departe de a fi atinse. Provocările nu sunt reprezentate de faptul că nu s-au materializat câteva investiții, și astfel câteva aglomerări au rămas neconforme. Cifrele prezentate mai sus sunt chiar surprinzătoare după mai mult de un deceniu de investiții semnificative în sectorul de AAC din România. Însă echipa a descoperit că mai multe probleme din acest sector au rămas nerezolvate de-a lungul anilor: i) provocări instituționale și de coordonare; ii) stabilirea unei politici și a unui proces de planificare adecvate; iii) lipsa unei abordări naționale și a unei evaluări inițiale corespunzătoare; iv) stimularea autorităților locale pentru a se implica în procesul de

²⁹ Cu referire la procentul de încărcare care trebuia colectată și epurată.

conformare; v) agregarea utilităților AAC (furnizorii de servicii) și dezvoltarea capacității; vi) dificultăți în procesul de investiții în AAC; și vii) lipsa unui Plan de finanțare adecvat, care a dus la eșecul Planului inițial.

152. Planul de accelerare a implementării nu poate rezolva toate aceste probleme, însă noua abordare propusă rezolvă un număr semnificativ de blocaje, propunând o abordare națională pentru conformare și o evaluare inițială corespunzătoare; realizând un plan pentru reducerea decalajului de conformare; stabilind un plan finanțare pentru investițiile necesare pentru conformare; și propunând un mecanism pentru monitorizarea și evaluarea progresului. Și celelalte probleme identificate din sectorul de AAC, ca provocările instituționale și de coordonare; îmbunătățirea procesului de investiții în infrastructură; implicarea autorităților locale și finalizarea agregării au fost analizate și s-au făcut recomandări pentru comunicarea, discutarea și agrearea acestora ulterior cu factorii interesați din acest sector, în timpul pregătirii schiței de Strategie pentru sectorul AAC.

8.3 Ce propune noul plan?

153. Raportul de față propune o nouă abordare în elaborarea unui Plan actualizat pentru implementarea DEAUU. Documentul schițează un plan, ambițios dar realist, de accelerare a conformării care are la bază următorii piloni: I. Optimizarea investițiilor pentru conformare; II. Prioritizarea investițiilor; III. Stabilirea unui plan de finanțare și susținerea investițiilor în AAC; IV. Alte măsuri pentru a accelera investițiile și a îmbunătăți performanța sectorului; și V. Monitorizarea, evaluarea și ajustarea planului.

154. După evaluarea opțiunilor pentru optimizarea costurilor de conformare, cele care generează cele mai bune rezultate sunt elaborarea metodologiilor pentru delimitarea corespunzătoare a aglomerărilor, calcularea încărcării poluante conform cerințelor DEAUU și îmbunătățirea SIA în aglomerările care au între 2.000 și 5.000 l.e. și unde nu există sistem de canalizare și SEAU. Principalele rezultate ale implementării metodologiilor pot fi rezumate după cum urmează: numărul total al aglomerărilor, definite conform noii metodologii pentru trasarea limitelor, este de **1.034** față de **1.870** conform ultimului raport al ANAR; încărcarea totală estimată generată de noile aglomerări este de **14.249.306** l.e., față de **20.236.565** l.e. conform ultimelor date ale ANAR. Astfel se reduce semnificativ distanța față de țintele de conformare și, prin urmare, și nevoile de investiții pentru îndeplinirea cerințelor DEAUU. Noile rezultate ale Planului Strategic Financiar, pe baza prioritizării investițiilor (a se vedea **Secțiunea 4.1**) și a modelării financiare, sunt următoarele:

- Nevoile de conformare se ridică la **27,7 miliarde RON (5,7 miliarde €)**, dintre care 25% sunt investiții în alimentarea cu apă generate de DEAUU și 75% sunt pentru noi sisteme de canalizare sau extinderea celor existente și noi SEAU (cu doar câteva cazuri de modernizare a stațiilor cu epurare mai riguroasă);
- Susținerea conformării în România se dovedește a genera și mai multe provocări, nevoile investiționale pentru următorii 20 de ani fiind de **77,8 miliarde RON (16,1 miliarde €)**, dintre care 61% sunt pentru întreținerea și îmbunătățirea actualei infrastructuri de alimentare cu apă (de exemplu, reducerea volumului apei nefacturate) și 39% pentru întreținerea sistemelor de canalizare și instalațiilor;
- În plus, vor fi necesare aproximativ **2 miliarde RON (0,4 miliarde €)** în următoarele două decenii pentru măsuri de tip soft, de exemplu pentru a-i încuraja și ajuta populația să se conecteze.

După cum s-a menționat mai sus, lipsa unui Plan de finanțare adecvat a fost considerată ca fiind una din principalele probleme ale actualului Plan de implementare, așa că raportul propune un plan financiar pentru a acoperi nevoile totale de investiții identificate și a asigura sustenabilitatea sectorului de AAC în România. Planul se bazează pe principiul maximizării finanțării pentru dezvoltare (MFD) și combină diverse surse de fonduri și tipuri de finanțare. Au fost elaborate trei scenarii alternative, pentru a testa și demonstra abilitatea fiecăruia de a furniza rezultatele DEAUU dorite în următorii 20 de ani.

8.4 Ce scenariu ar trebui să aleagă Guvernul?

155. Documentul de față demonstrează că dacă nu se realizează optimizarea investițiilor de conformare, prioritizarea și finanțarea infrastructurii de AAC, modificarea legislației sectorului, precum și realizarea măsurilor suplimentare pentru a accelera investițiile și a îmbunătăți performanța sectorului, conformarea nu va fi atinsă în următorii 20 de ani. Dacă se implementează măsuri parțiale (pașii 1 și 2), după cum se observă în *Scenariul 1: „Business as usual”*, cerințele DEAUU nu vor fi îndeplinite în următorii 20 de ani de 12 operatori regionali (care acoperă 122 de aglomerări). *Scenariul 2*, în care toate sursele de finanțare sunt optimizate în cel mai eficient mod, prezintă rezultate mult mai bune, toate județele obținând conformarea până în 2039. Însă acesta va implica majorări semnificative de tarife și suport din partea statului, de aproximativ 2 miliarde RON (0,4 miliarde €), pentru cheltuielile de capital necesare conformării. Însă și în acest scenariu (ca și în Scenariul 1), un număr mai mic, dar tot îngrijorător de investiții pentru sustenabilitate vor fi amânate pe viitor, acestea fiind în valoare de 31 miliarde RON (6,4 miliarde €), ceea ce va genera riscuri semnificative legate de performanța și conformarea infrastructurii de AAC. **Scenariul 3 este cel recomandat de echipa Băncii.** Dacă investițiile indicate în alimentări cu apă și ape uzate din aglomerările cu peste 5.000 l.e. sunt realizate și SIA existente sunt îmbunătățite în aglomerările care au între 2.000 și 5.000 l.e., unde nu există sisteme de canalizare și SEAU, România va atinge conformarea cu DEAUU până în **2035**. Pe scurt, dacă se implementează acest scenariu (împreună cu deciziile necesare prezentate mai sus), investițiile necesare pentru conformare (**14,8 miliarde RON/3,1 miliarde €**) și sustenabilitate (**79,8 miliarde RON/ 16,4 miliarde €, incluzând și măsurile soft**) vor fi de **94,5 miliarde RON (19,5 miliarde €)**, iar conformarea poate fi atinsă până în **2035**.

8.5 Decizii necesare pentru a asigura un rezultat de succes

156. Pentru ca Scenariul 3 să se materializeze, este nevoie ca o serie de decizii dificile să fie discutate, agreeate și puse în aplicare:

- Implicarea și îmbunătățirea **răspunderii și alinierii stimulentei acordate autorităților locale în procesul de conformare cu DEAUU;**
- **Extinderea în continuare a zonelor deservite de Operatorii Regionali de AAC** (toate aglomerările cu peste 2.000 l.e. ar trebui deservite de OR sustenabili);
- **Rezolvarea problemei de conectare:** în contextul în care aproape un milion de persoane din România care au acces la sisteme de canalizare au refuzat să se conecteze, situația amenință eforturile investiționale și periclitează atât conformarea cât și sustenabilitatea serviciilor de AAC;
- **Îmbunătățirea guvernantei din acest sector și crearea unui mecanism de coordonare a eforturilor și resurselor folosite pentru conformare:** Principalii actori instituționali, ca MFE, MLPDA și MMAP, ar trebui să creeze un mecanism prin care să coordoneze și să

completeze eforturile și resursele folosite pentru a obține conformarea; toate sursele de finanțare din sector trebuie să urmeze aceleași principii directoare și ar trebui îndreptate către conformare și sustenabilitate.

- Crearea unui **Comitet Strategic de Implementare** care să realizeze monitorizarea și evaluarea periodică și să propună acțiuni de remediere în timpul implementării PAI; și
- **Adoptarea metodologiilor naționale** pentru definirea limitelor aglomerărilor și calcularea încărcării poluante, precum și a **modificărilor legislative** pentru a permite SIA suplimentare și stabilirea unui proces corespunzător pentru SIA.

8.7 Mergând dincolo de conformare

157. Deși acesta este un raport care se concentrează pe propunerea unui Plan actualizat de implementare a DEAUU, el conține și recomandări care merg dincolo de conformare. De ce? Sectorul de AAC din România se confruntă cu probleme care nu țin strict de conformare (de exemplu, extinderea alimentării cu apă curentă în localitățile rurale mici, oferirea de subvenții direcționate pentru a asigura suportabilitatea serviciilor, etc.). Acestea vor fi abordate în timpul pregătirii Strategiei naționale privind sectorul AAC, care ar trebui să examineze și oportunități pentru dezvoltarea unor soluții mai ecologice în sectorul de AAC din România. În timpul pregătirii schiței și a viziunii Strategiei se va explora și cum se poate promova o economie mai circulară pentru serviciile de AAC, ca de exemplu dezvoltarea unei industrii locale pentru gestionarea nămolurilor provenite de la sistemele de canalizare individuale, filtre din paturi de stuf pentru comunitățile mici, generare de biogaz și reutilizarea apei uzate epurate în agricultură. Astfel România ar putea accesa mai multe fonduri UE prin "noua ordine ecologică" a UE (EU New Green Deal).
158. În cadrul Strategiei privind AAC, serviciile de AAC și conformarea cu DEAUU trebuie analizate într-un manieră mai amplă, abordând diverse aspecte legate de apă, precum gestionarea integrată a resurselor de apă (îmbunătățirea planificării investițiilor la nivel de bazin hidrografic, pentru a promova siguranța apei), protecția localităților împotriva inundațiilor, dar și problemele transversale ca achizițiile publice, amenajarea urbană și punctele slabe instituționale, pentru a se asigura sustenabilitatea sectorului dincolo de conformare și de dependența mare din prezent față de finanțarea prin granturi UE.

Anexa 1: Rezultatul nr. 1

Atașat prezentului raport sub formă de document pdf.

.

Anexa 2: Rezultatul nr. 2

Atașat prezentului raport sub formă de document pdf.

Anexa 3: Rezultatul nr. 3

Atașat prezentului raport sub formă de document pdf.

.

Anexa 4: Abordarea folosită pentru calcularea nevoilor de investiții – CAPEX conformare și sustenabilitate

1. IPOTEZE

1.2 Estimarea lungimii rețelei, folosind „case la 100m de conductă”

Ipoteza este validă doar pentru așezări cu gospodării; dacă în respectivele așezări predomină însă blocurile, atunci ipotezele de mai jos nu se mai aplică. Însă, cum preponderent sunt aglomerări sub 10.000 l.e. care necesită construirea unor noi sisteme de colectare și sunt formate în cea mai mare parte din case individuale, abordarea oferă rezultate de încredere.

Așezările din România sunt destul de omogene în ceea ce privește densitatea populației, după cum se observă și din cele două imagini de mai jos.

Figura 36: O așezare omogenă cu densitate MARE

Figura 37: O așezare omogenă cu densitate MICĂ

Să transformăm virtual așezarea pentru a fi situată de-a lungul unei străzi, după cum este demonstrat în figura de mai jos, folosind un caz real.

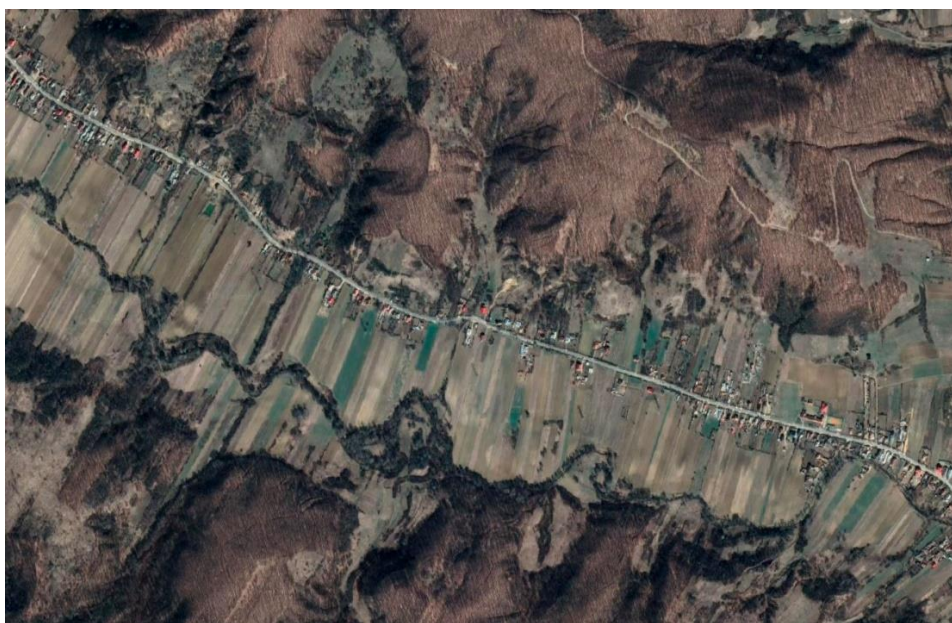

Figura 38: Exemplu de sat liniar

Apoi, folosind un parametru, „numărul de locuințe la 100m de conductă” se poate calcula ușor lungimea rețelei din interiorul așezării, după cum se arată în figura de mai jos pentru cele două exemple – populație mică, de 8 case la 100m conductă, și densitate mare, de 14 case la 100m conductă.

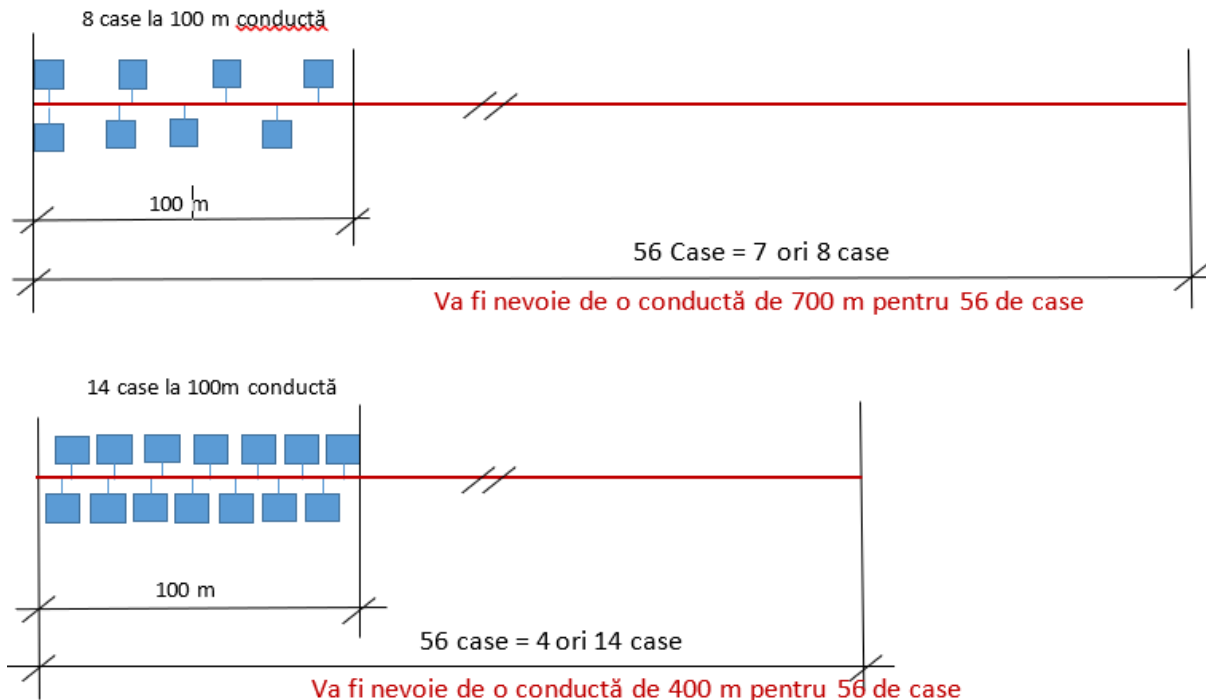

Figura 39: Vizualizare pentru a calcula lungimea rețelei

Pentru a rezuma, în abordare definim numărul de case la 100m de conductă pentru o anumită așezare, folosind hărțile (ca cele din figurile de mai sus). Cunoșcând populația din respectiva așezare la finalul anului 2018 și numărul mediu de locuitori per gospodărie (2018), se va putea calcula numărul de case din așezare. Apoi lungimea rețelei va fi numărul total de case împărțit la numărul de case la 100 m conductă.

1.3 Lungimea aducțiunii de apă în afara așezărilor

Într-o fază de proiect ca aceasta – actualizarea Planului de implementare al DEAUU, când schițele de proiectare nu sunt disponibile pentru întreaga țară, lungimea aducțiunii de apă și a colectoarelor din afara așezărilor trebuie estimată cumva. Iată care este abordarea adaptată:

- OR au furnizat date despre lungimea aducțiunilor (din afara așezărilor) pentru toate așezările deservite. Se cunoaște și numărul așezărilor. Dacă împărțim lungimea totală la numărul de așezări obținem o valoare medie a aducțiunilor de apă per localitate, i.e. "lungimea aducțiunilor de alimentare cu apă în afara așezărilor";
- Apoi se presupune că lungimea va fi similară și pentru restul de așezări din țară care în prezent nu au niciun sistem de alimentare cu apă.

1.4 Colectoarele de apă reziduală din afara așezărilor

Pentru așezările care nu au fost conectate la SEAUU, în calcule ar trebui inclusă și o conductă de conectare cu stația, însă lungimea acesteia nu se poate ști fără un SF corespunzător. Pe baza analizei SEAUU care au fost deja construite și a distanței dintre acestea și așezări, s-a estimat că o lungime medie de 3 km ar fi o ipoteză rezonabilă.

1.5 Estimarea populației cu acces la rețelele existente

Trebuie menționat faptul că operatorii de AAC (OR) au transmis date pe baza cărora s-a putut calcula populația conectată și care plătește pentru serviciile de AAC. Chiar dacă rețeaua este disponibilă, există persoane care nu sunt racordate (după cum se menționează și în textul principal). Astfel, dacă se iau în calcul doar gospodăriile conectate, care plătesc, am putea avea rezultate greșite în ceea ce privește lungimea existentă a rețelei. Pentru a contracara această greșală, estimarea populației din rețeaua existentă s-a făcut în modul următor:

- Pe baza hărților cu sisteme de canalizare existente, s-a evaluat vizual procentul așezărilor (populației) acoperite de SC;
- Apoi a fost calculată populația care are SC existent (procentul de mai sus înmulțit cu populația totală);
- S-a adoptat valoarea cea mai mare dintre cele două – cea calculată conform explicațiilor de mai sus sau transmisă de operatorul de apă cu privire la persoanele care plătesc;
- Cum echipa nu a avut la dispoziție hărți cu sistemele existente pentru alimentarea cu apă, estimarea s-a făcut pe baza hărților cu SC. Pornind de la ipoteza că numărul persoanelor care dispun de alimentare cu apă va fi cel puțin egal cu numărul celor care dispun de SC, valoarea persoanelor care plătesc pentru serviciile de colectare a apelor uzate a fost și ea corectată atunci când plătitorii erau mai puțini decât estimarea persoanelor ce au posibilitatea de a se conecta la SC.

1.6 Estimarea persoanelor deservite sau nu de OR și lungimea rețelelor de AAC

Pentru unele din calculele financiare a fost important să existe date dezagregate pentru 3 grupe separate la nivel de județ, respectiv:

- Zona OR (toate așezările deservite de un OR);
- Zona AGL – toate aglomerările din județ, care însă nu sunt deservite de un OR; și, în final,
- Așezări care nu au nici OR și nu sunt nici AGL – acestea sunt așezările cu mai puțin de 2.000 l.e.

Datele referitoare la zonele deservite de OR au fost primite de la aceștia. Datele despre restul aglomerărilor au fost colectate din alte baze de date (ca proiecte BERD sau baza de date ANAR, etc.). Pentru restul așezărilor, care nu sunt deservite de un OR și au sub 2.000 l.e., nu formează o aglomerare, s-a formulat următoarea ipoteză: pentru aceste așezări s-a presupus, la nivel de județ, o rată de conectare la alimentarea cu apă de 8 procente și la sistemele de colectare de 4 procente din totalul populației din România³⁰.

³⁰ Raport privind Opțiunile strategice pentru consolidarea și dezvoltarea sectorului de apă din România 2020-2035, BERD, ianuarie 2020

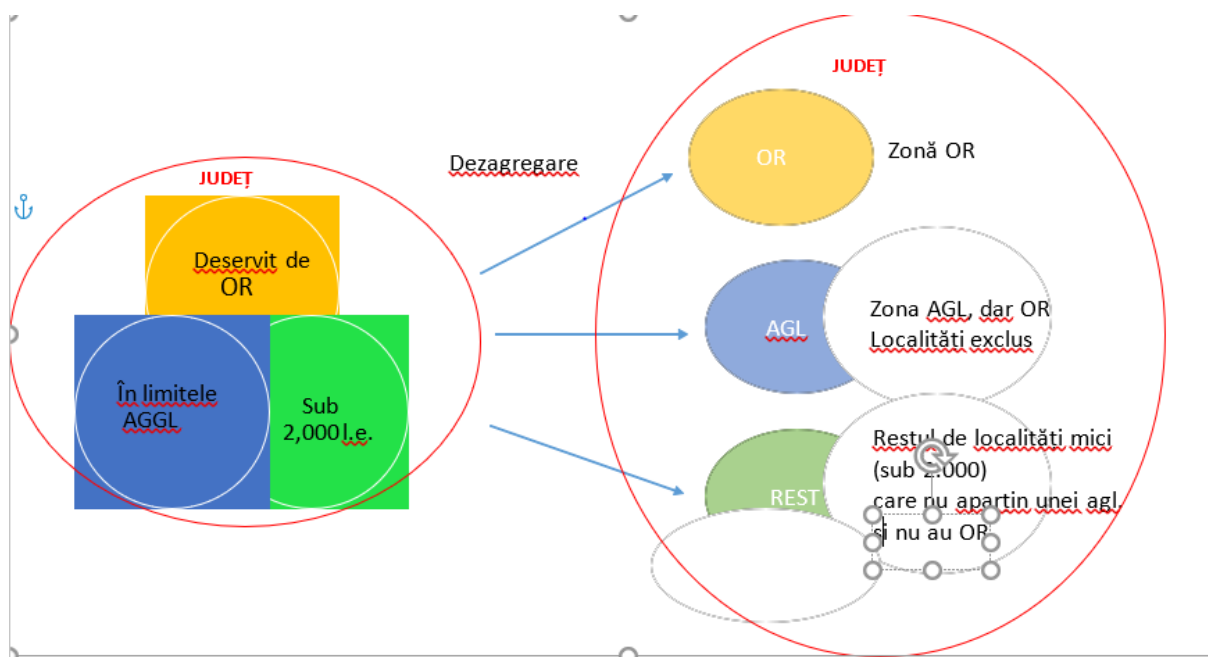

Figura 40: Vizualizarea dezagregării de la nivelul județului, pe trei grupuri

S-au făcut următoarele ipoteze pentru a calcula populația conectată la alimentarea cu apă și SC din acest grup :

- Rată de conectarea de 0% pentru județele în care populația ce nu este acoperită nici de OR nici de AGL reprezintă mai puțin de 20% din populația acestui județ;
- 10% pentru alimentarea cu apă și 5% pentru SC pentru județele în care populația ce nu este acoperită nici de OR și nici de AGL reprezintă peste 20% din populația județului.

Aceste ipoteze reflectă procente de 8% și 4% menționate mai sus pentru nivelul județean.

2. CALCULE

2.1 Date de intrare

Pentru a calcula CAPEX-ul sunt necesare anumite date la nivel de așezare, aglomerare și OR (a se vedea tabelul de mai jos).

Tabelul 29: Date de intrare necesare pentru a calcula CAPEXul

Date necesare	Sursă de date	Simbol folosit în metodologie
Populația din aglomerare 2018	INS	P
Disponibilitate SEAUU	OA*	-
Număr l.e.	OA	$N_{p.e.}$
Populație cu AA existente - REȚEA	OA, hărți	P_{WSS}
Populație cu SC existent - REȚEA	OA, hărți	P_{CS}
Case la 100 m conductă	hărți	H
Persoane per gospodărie	INS	P_{pvh}
Număr de așezări fără sistem de AA într-o aglomerare	OA	$Settl_{NO\ WSS}$
Număr de așezări fără SEAUU într-o aglomerare	OA	$Settl_{NO\ UWWTP}$
Lungime unitară AA în afara așezării (lungimea per așezare)	calculată**	UL_{WSS}
Lungime unitară SC în afara așezării (lungimea per așezare)	presupusă**	UL_{CS}

Note: *OA– operator de apă

**A se vedea „Ipoteze” de mai jos, pentru mai multe detalii

2.2 Asistență pentru calcule

Tabelul de mai jos ilustrează ecuațiile folosite pentru a stabili lungimea infrastructurii liniare ce trebuie construită – rețele de alimentare cu apă și canalizare.

Tabelul 30: Ecuații pentru a stabili parametrii ajutători

Calculare ajutătoare – per aglomerare	Ecuație
Persoane la 100m conductă	$P_{100} = H * p_{pvh}$
Lungime rețea AA existentă, km	$L_{WSS} = \frac{P_{WSS}}{10 * P_{100}}$
Lungime rețea SC existent, km	$L_{CS} = \frac{P_{CS}}{10 * P_{100}}$
Lungime rețea AA ce va fi construită în interiorul aglomerării, km	$L_{WSS,NEW} = \frac{(P - P_{WSS})}{10 * P_{100}}$
Lungime rețea SC ce va fi construită în interiorul aglomerării, km	$L_{CS,NEW} = \frac{(P - P_{CS})}{10 * P_{100}}$
Gospodării ce vor fi conectate la AA	$HH_{WSS} = \frac{P - P_{WSS}}{p_{pvh}}$
Gospodării ce vor fi conectate la SC	$HH_{CS} = \frac{P - P_{CS}}{p_{pvh}}$
Lungime AA ce va fi construită în afara aglomerării, km	$L_{WSS,OUTSIDE} = UL_{WSS} * Settl_{NO\ WSS}$
Lungime SC ce va fi construită în afara aglomerării, km	$L_{CS,OUTSIDE} = UL_{CS} * Settl_{NO\ UWWTP}$

2.3 Costuri unitare

Tabelul 26 rezumă informațiile despre costurile unitare folosite la calcule.

Tabelul 31: Costuri unitare folosite la calcularea CAPEX

Calcule cost unitar	Valoare	Unitate
Cost unitar AA în interiorul așezării, per m conductă	110	EUR/m
Cost unitar AA în afara așezării, per m conductă	130	EUR/m
Cost unitar SC în interiorul așezării, per m conductă	190	EUR/m
Cost unitar SC în afara așezării, per m conductă	120	EUR/m
Cost unitar racordare casă la SC	350	EUR/pc
Cost unitar racordare casă la sistemul AA	180	EUR/pc
Cost unitar per l.e SEAUU	$Unit\ cost_{UWWTP}$ $= 131596 * N_{p.e.}^{-0,695}$	EUR/l.e.

JUSTIFICAREA costurilor unitare din tabelul de mai sus:

CAPEX pentru sistemele de colectare: au fost analizate informațiile despre costurile estimate ale proiectelor, din SF finanțate prin POIM. În total 96 de proiecte sunt incluse în analiză. Datele cuprind următoarele informații:

- Persoane ce vor fi conectate la sistem;
- Lungimea noilor conducte (principale și secundare);
- Costurile construcției (conduce, colectoare, stații de pompare), EUR.

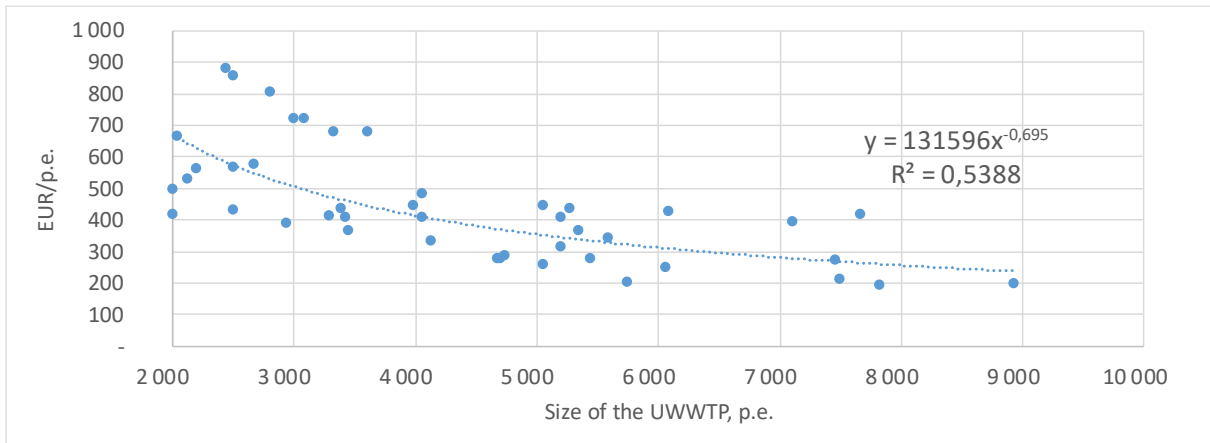
Pe baza acestor date, s-a calculat că valoarea medie a costurilor de construcție pentru 1m de conductă este de 188 EUR/m. Valoarea de **190 EUR/M** a fost calculată în calculele ulterioare.

CAPEX pentru SEAUU: au fost analizate informațiile despre costurile estimate ale proiectelor, din SF finanțate prin POIM. În final, în analiză au fost incluse 45 de proiecte ce implică construcția unei noi SEAUU și sub 10.000 l.e. Am folosit următoarele informații la analiză:

- Dimensiunea SEAUU (l.e.);
- Costurile construirii, EUR.

Figura de mai jos vizualizează relația stabilită între mărimea SEAUU și costul unitar EUR/l.e.

Figura 41: Stabilire CAPEX pentru SEAUU (EUR/l.e.) în relație cu dimensiunea SEAUU (l.e.)

Sursa: BM, 2019

Ecuția derivată din analiză a fost folosită la calcularea CAPEX-ului necesar pentru construirea SEAUU. Celelalte costuri unitare din tabelul de mai sus au fost adoptate din proiectele POIM sau se bazează pe estimări de proiectare.

2.4 Calcularea costurilor de investiție (CAPEX)

În final, costurile de investiție pentru AA și SC au fost calculate rezumând costurile conductelor din interiorul așezării, din exteriorul acesteia, precum și racordările gospodăriilor (a se vedea tabelul de mai jos). Costurile de investiții aferente construirii unei SEAUU au fost calculate înmulțind numărul de l.e. cu costul unitar (a se vedea **Tabelul 27** de mai jos).

Tabelul 32: Ecuții folosite pentru a stabili CAPEX

Calcul costuri	Ecuție
CAPEX AA, EUR	$CAPEX_{WSS} = 110\,000 * L_{WSS,NEW} + 130\,000 * L_{WSS,OUTSIDE} + 180 * HH_{WSS}$
CAPEX SC, EUR	$CAPEX_{CS} = 190\,000 * L_{CS,NEW} + 120\,000 * L_{WSS,OUTSIDE} + 350 * HH_{CS}$
CAPEX SEAUU, EUR	$CAPEX_{WWTP} = N_{p.e.} * Unit\ cost_{UWWTP}$

3. ASPECTE LEGATE DE DATE

În ciuda tuturor eforturilor, CAPEX-ul necesar s-a estimat folosind date incomplete, cu detalii insuficiente sau, în unele cazuri, date ilogice (care au fost eliminate). Echipa a făcut cea mai bună aproximare posibilă, însă trebuie menționat că valorile calculate includ un anumit grad de incertitudine.

Iată care sunt principalele dificultăți întâmpinate:

- Am primit un număr semnificativ de hărți și planuri, dar nu toate, cu sistemele actuale de canalizare (am primit de la aproape toți OR, dar aproape deloc de la OL). Lipsa hărților care să acopere întreaga țară, precum și lipsa unei baze de date cu estimări adecvate despre lungimea sistemelor existente de alimentare cu apă și canalizare, a dus la o estimare imperfectă a lungimii rețelelor disponibile, respectiv a celor ce trebuie construite.

- Baze de date diferite oferă cifre diferite cu privire la ratele de conectare la alimentarea cu apă și SC;
- Lipsa informațiilor fiabile cu privire la existența sau nu a unei SEAUU. În unele baze de date este indicat că nu există SEAUU, deși aceasta este vizibilă pe google maps, și invers.
- În unele cazuri rata de conectare la alimentarea cu apă și SC din aceeași localitate este egală, însă lungimea celor două sisteme din interiorul așezării diferă semnificativ, lucru greu de crezut.

Anexa 5: Recapitularea numărului de aglomerări

No	Județ	Listă ANAR	Eliminări din lista ANAR		Implementarea noii metodologii		
		Total	Comasate cu alte aglomerări	Exclude	Păstrate	Nou formate	Total
1	ALBA	45		31	14	6	20
2	ARGES	61	1	47	13	3	16
3	ARAD	49		17	32	3	35
4	BACAU	79	1	53	25	2	27
5	BIHOR	47	2	19	26	1	27
6	BISTRITA NASAUD	23		11	12	7	19
7	BOTOSANI	33		20	13	0	13
8	BRAILA	25	1	7	17	0	17
9	BRASOV	41	3	16	22	3	25
10	BUCHAREST	1		0	1	0	1
11	BUZAU	46		16	30	3	33
12	CALARASI	43		14	29	2	31
13	CARAS SEVERIN	14		2	12	1	13
14	CLUJ	30	2	17	11	2	13
15	CONSTANTA	36	2	2	32	1	33
16	COVASNA	30	1	13	16	0	16
17	DAMBOVITSA	81	10	35	36	10	46
18	DOLJ	66	3	21	42	0	42
19	GORJ	31	3	13	15	0	15
20	GALATI	34		9	25	6	31
21	GIURGIU	46	2	19	25	7	32
22	HARGHITA	42	1	16	25	3	28
23	HUNEDOARA	29	1	18	10	4	14
24	IALOMITA	30	1	4	25	3	28
25	IASI	61	0	36	25	3	28
26	ILFOV	42	22	1	19	6	25
27	MEHEDINTI	13		4	9	1	10
28	MARAMURES	46	2	24	20	6	26
29	MURES	38		17	21	1	22
30	NEAMT	61	7	36	18	2	20
31	OLT	78	5	34	39	1	40
32	PRAHOVA	94	6	37	51	1	52
33	SALAJ	13		5	8	0	8
34	SATU MARE	43	1	22	20	2	22
35	SIBIU	41	2	15	24	2	26
36	SUCEAVA	82	2	44	36	1	37
37	TELEORMAN	70	6	38	26	2	28
38	TIMIS	60	2	19	39	1	40
39	TULCEA	31		14	17	0	17
40	VALCEA	67	11	39	17	1	18
41	VASLUI	31		17	14	1	15
42	VRANCEA	37	2	14	21	4	25
	TOTAL	1870	102	836	932	102	1034

Anexa 6: Distribuția aglomerărilor și a l.e. în funcție de rata de conectare la canalizare

Județ	COD	Total		≥98 % conectare SC		95-98 % conectare SC		85-95 % conectare SC		Fără canalizare	
		Nr. agl.	l.e.	Nr. agl.	l.e.	Nr. agl.	l.e.	Nr. agl.	l.e.	Nr. agl.	l.e.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ALBA	AB	20	192,973	2	23,030	0	0	4	93,256	2	6,440
ARGES	AG	16	397,565	0	0	0	0	3	278,407	7	28,410
ARAD	AR	35	326,846	0	0	1	184,157	0	0	16	40,825
BACAU	BC	27	368,116	1	2,526	0	0	4	224,944	11	36,492
BIHOR	BH	27	314,627	0	0	1	10,947	0	0	9	30,573
BISTRITA NASAUD	BN	19	175,680	0	0	0	0	1	86,486	2	4,464
BOTOSANI	BT	13	193,286	0	0	0	0	1	123,119	7	20,032
BRAILA	BR	17	233,010	0	0	0	0	2	183,718	8	22,661
BRASOV	BV	25	462,992	2	13,129	2	18,185	3	327,898	8	32,938
BUCHAREST	B	1	1,841,807	0	0	0	0	1	1,841,807	0	0
BUZAU	BZ	33	290,232	0	0	1	143,246	1	5,067	20	57,592
CALARASI	CL	31	213,979	0	0	0	0	1	27,869	24	99,288
CARAS SEVERIN	CS	13	177,768	0	0	0	0	1	2,745	4	14,769
CLUJ	CJ	13	481,655	0	0	0	0	4	356,145	2	4,460
CONSTANTA	CT	33	797,423	1	80,911	1	14,259	5	552,342	10	28,770
COVASNA	CV	16	171,036	2	109,341	0	0	0	0	6	17,076
DAMBOVITA	DB	46	309,444	0	0	0	0	1	80,846	32	103,522
DOLJ	DJ	42	466,522	0	0	0	0	2	21,907	26	94,266
GORJ	GJ	15	184,320	0	0	1	4,167	1	12,995	5	15,008
GALATI	GL	31	377,304	0	0	1	189,419	1	39,033	18	71,928
GIURGIU	GR	32	178,633	0	0	0	0	0	0	24	77,646
HARGHITA	HR	28	230,025	0	0	0	0	7	135,576	7	25,084
HUNEDOARA	HD	14	300,116	2	78,640	4	38,506	3	89,125	0	0
IALOMITA	IL	28	204,234	0	0	1	49,538	0	0	20	56,628
IASI	IS	28	746,845	0	0	1	582,439	1	40,753	10	27,140

Judet	COD	Total		≥98 % conectare SC		95-98 % conectare SC		85-95 % conectare SC		Fără canalizare	
		Nr. agl.	I.e.	Nr. agl.	I.e.	Nr. agl.	I.e.	Nr. agl.	I.e.	Nr. agl.	I.e.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ILFOV	IF	25	134,643	0	0	0	0	2	9,541	13	55,674
MEHEDINTI	MH	10	134,923	1	6,454	0	0	1	98,186	3	8,428
MARAMURES	MM	26	340,223	0	0	0	0	1	162,389	15	55,807
MURES	MS	22	416,300	0	0	0	0	1	265,972	8	21,568
NEAMT	NT	20	280,713	0	0	0	0	2	64,247	12	42,053
OLT	OT	40	264,903	0	0	0	0	2	81,669	29	82,794
PRAHOVA	PH	52	517,989	0	0	1	18,608	1	16,084	22	66,352
SALAJ	SJ	8	94,012	1	58,818	0	0	2	14,912	1	2,863
SATU MARE	SM	22	221,833	0	0	1	117,718	2	27,905	10	29,150
SIBIU	SB	26	336,611	1	51,538	0	0	6	206,755	11	37,141
SUCEAVA	SV	37	366,310	1	5,157	0	0	3	141,130	11	36,340
TELEORMAN	TR	28	184,594	0	0	0	0	0	0	22	69,375
TIMIS	TM	40	612,816	2	9,361	1	45,833	4	437,778	18	57,152
TULCEA	TL	17	141,352	0	0	0	0	1	3,356	4	10,656
VALCEA	VL	18	209,012	0	0	0	0	0	0	2	5,412
VASLUI	VS	15	162,794	0	0	1	49,250	0	0	8	22,768
VRANCEA	VN	25	193,840	0	0	0	0	1	84,378	16	53,376
TOTAL		1 034	14,249,306	16	438,905	18	1,466,272	76	6,138,340	483	1,572,921

Note: The load presented in the columns reflects the total load of the agglomerations

Anexa 7: Lista aglomerărilor după implementarea noilor metodologii și a termenelor de conformare asociate (inclusiv cu sau fără aplicarea SIA pentru aglomerările care au între 2.000 și 5.000 l.e.)

Județul Alba

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație. e.	Atingerea țintei DEAAU			Zonă extinsă OR ³¹
						BAU	MAX	ACC	
1	ALBA IULIA	Alba	AB2	57.304	61.073	2022	2022	2022	OR Alba
2	SEBES	Alba	AB6	19.717	23.660	2023	2023	2023	OR Alba
3	CUGIR	Alba	AB4	17.751	19.850	2023	2023	Anterior 2020	OR Alba
4	AIUD	Alba	ABbig1	18.165	18.727	2024	2024	2024	OR Alba
5	BLAJ	Alba	AB3	11.491	11.838	2024	2024	2024	OR Alba
6	OCNA MURES	Alba	AB5	7.533	8.248	2026	2026	2026	OR Alba
7	TEIUS	Alba	AB35	5.616	6.178	2029	2029	2029	OR Alba
8	IZVOARELE	Alba	ABN001	5.111	5.294	2030	2030	2030	OR Alba
9	CAMPENI	Alba	AB9	4.453	4.676	2030	2030	2030	OR Alba
10	PETRESTI	Alba	ABN002	3.664	3.847	2030	2030	2030	OR Alba
11	UIOARA DE SUS	Alba	ABN003	2.681	2.815	2031	2031	2030	OR Alba
12	DAIA ROMANA	Alba	AB14	2.550	2.678	2031	2031	2031	OR Alba
13	OARDA	Alba	ABN004	2.170	2.279	2031	2031	2031	OR Alba
14	VINEREA	Alba	ABN006	1.905	2.000	2031	2031	2031	OR Alba
15	BUCERDEA GRANOASA	Alba	AB7	3.696	3.782	2033	2033	2032	OR Alba
16	ZLATNA	Alba	AB39	3.324	3.490	2034	2034	2033	OR Alba
17	VINTU DE JOS	Alba	AB38	2.779	2.918	2035	2035	2033	OR Alba
18	ABRUD	Alba	ABsmall1	3.029	3.180	2037	2037	2035	OR Alba
19	SARD	Alba	ABN005	1.968	2.087	2038	2038	IAS³²	OR Alba
20	UNIREA	Alba	AB36	4.353	4.353	2039	2039	2035	OR Alba

³¹ În modelele financiare, nevoile de investiții și finanțarea sunt calculate separat pentru fiecare zonă extinsă de servicii a unui OR, în cele mai multe cazuri aceste zone extinse suprapunându-se peste județul respectiv, presupunând că există un singur OR extins per județ. Însă există și excepții în care aglomerări ce țin de un județ sunt deservite de OR dintr-o altă zonă geografică, e.g. aglomerarea Predeal din județul Brașov este deservită de OR Constanța. Aceste aglomerări, în mod natural, sunt trecute la OR extins care le deservește, prin urmare pentru modelarea financiară au fost „mutate” din județul de care țin din punct de vedere geografic în județul OR extins (i.e. Predeal a fost mutat din județul Brașov în Constanța). În județele în care operează mai mulți OR, cel mai mare dintre aceștia va fi considerat ca fiind OR extins, în timp ce restul vor fi analizați separat, luând în calcul doar actuala lor zonă de servicii, e.g. județul Cluj cu OR Cluj-Sălaj și OR Turda- Câmpia Turzii, județul Hunedoara cu OR Hunedoara și OR Valea Jiului și județul Sibiu, cu OR Sibiu și OR Mediaș. Un alt exemplu este orașul Voluntari, care este inclus în modelul financiar al Bucureștiului, deoarece face parte din zona aglomerării București după noua metodologie, chiar dacă în momentul de față este deservit de OR Voluntari. Și Ploieștiul, care momentan este deservit de Apa Nova Ploiești este considerat sub OR Prahova, din cauza datelor istorice despre OPEX indisponibile.

³² Conform cerințelor DEAAU, atunci când în interiorul limitelor aglomerărilor se aplică SIA-uri, acestea trebuie să asigure același nivel de „protecție a mediului” ca sistemele de colectare. Scenariul ACC presupune că în aglomerările mici cu 2000-5000 l.e., unde nu sunt disponibile sisteme de colectare sau SEAU, SIA-urile existente vor fi modernizate pentru a asigura această protecție a mediului. Astfel se va asigura conformarea la un cost mai mic și mai devreme (în 2035 în loc de 2039), față de scenariul MAX.

Arad

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
21	ARAD	Arad	AR13	153.464	184.157	2022	2022	2022	OR Arad
22	PECICA	Arad	AR15	10.743	10.789	2024	2024	2024	OR Arad
23	SANTANA	Arad	AR16	9.780	10.198	2024	2024	2024	OR Arad
24	INEU	Arad	AR57	7.917	8.540	2025	2025	2025	OR Arad
25	NADLAC	Arad	AR61	6.814	7.495	2026	2026	2026	OR Arad
26	SIRIA	Arad	AR75	6.748	7.086	2027	2027	2027	OR Arad
27	CURTICI	Arad	AR47	6.933	7.017	2028	2028	2028	OR Arad
28	LIPOVA	Arad	AR14	6.793	6.887	2028	2028	2028	OR Arad
29	VLADIMIRESCU	Arad	AR17	6.062	6.668	2029	2029	2029	OR Arad
30	CHISINEU-CRIS	Arad	AR46	5.914	6.505	2029	2029	2029	OR Arad
31	PANCOTA	Arad	AR62	5.242	5.505	2030	2030	2030	OR Arad
32	SEBIS	Arad	AR67	4.716	4.952	2030	2030	2031	OR Arad
33	NADAB	Arad	AR003	1.701	3.701	2030	2030	2031	OR Arad
34	ZADARENI	Arad	AR82	2.317	2.433	2030	2030	2031	OR Arad
35	FANTANELE	Arad	AR51	2.097	2.202	2031	2031	2031	OR Arad
36	MANDRULOC	Arad	AR002	2.089	2.194	2031	2031	2031	OR Arad
37	MACEA	Arad	AR60	3.688	3.872	2031	2031	2032	OR Arad
38	GHIOROC	Arad	AR54	3.416	3.587	2031	2031	2033	OR Arad
39	SOCODOR	Arad	AR76	2.127	2.233	2032	2032	2033	OR Arad
40	BUTENI	Arad	AR44	2.099	2.099	2032	2032	2033	OR Arad
41	ZIMANDU NOU	Arad	AR83	2.831	2.831	2032	2032	IAS	OR Arad
42	FELNAC	Arad	AR52	2.588	2.588	2033	2033	IAS	OR Arad
43	BOCSIG	Arad	AR43	2.122	2.122	2033	2033	IAS	OR Arad
44	SICULA	Arad	AR73	2.048	2.048	2034	2034	IAS	OR Arad
45	HORIA	Arad	AR001	2.027	2.027	2034	2034	IAS	OR Arad
46	VINGA	Arad	AR70	3.835	3.835	2035	2035	IAS	OR Arad
47	SIMAND	Arad	AR74	3.609	3.609	2035	2035	IAS	OR Arad
48	SEMLAC	Arad	AR71	3.458	3.458	2036	2036	IAS	OR Arad
49	SEITIN	Arad	AR69	2.733	2.733	2037	2037	IAS	OR Arad
50	LIVADA	Arad	AR59	2.668	2.668	2037	2037	IAS	OR Arad
51	COVASINT	Arad	AR49	2.363	2.363	2038	2038	IAS	OR Arad
52	SEPREUS	Arad	AR72	2.204	2.204	2038	2038	IAS	OR Arad
53	ZABRANI	Arad	AR81	2.108	2.108	2039	2039	IAS	OR Arad
54	BELIU	Arad	AR42	2.088	2.088	2039	2039	IAS	OR Arad
55	SECUSIGIU	Arad	AR68	2.044	2.044	2039	2039	IAS	OR Arad

Arges

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
56	PITESTI	Arges	AG11	177.866	208.790	2021	2021	2021	OR Arges
57	CAMPULUNG	Arges	AG7	39.871	46.088	2022	2022	2022	OR Arges
58	MIOVENI	Arges	AG10	30.309	35.570	2023	2023	2023	OR Arges
59	CURTEA DE ARGES	Arges	AG9	29.018	34.047	2023	2023	2023	OR Arges
60	TOPOLOVENI	Arges	AG12	15.744	16.746	2024	2024	2024	OR Arges
61	STEFANESTII NOI	Arges	AGN004	12.198	12.778	2024	2024	2024	OR Arges
62	COSTESTI	Arges		9.143	9.955	2025	2025	2025	OR Arges
63	RUCAR	Arges	AG123	5.200	5.200	2027	2027	2027	OR Arges
64	TITESTI	Arges	AGN005	5.195	5.195	2030	2030	2030	OR Arges
65	COSESTI	Arges	AG98	4.307	4.307	2031	2031	2031	OR Arges
66	DOMNESTI	Arges	AG101	2.919	3.065	2032	2032	2032	OR Arges
67	IZVORU	Arges	AG107	2.843	2.843	2033	2033	2033	OR Arges
68	BARLA	Arges	AG87	2.020	2.116	2034	2034	2034	OR Arges
69	SLOBOZIA	Arges	AG126	3.983	3.983	2036	2036	IAS	OR Arges
70	PIETROSANI	Arges	AG118	3.792	3.792	2038	2038	IAS	OR Arges
71	LEORDENI	Arges	AGN003	3.090	3.090	2039	2039	IAS	OR Arges

Bacau

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
72	BACAU	Bacau	BC18	148.698	176.289	2022	2022	2022	OR Bacau
73	BUHUSI	Bacau	BC19	12.857	22.704	2022	2022	2022	OR Bacau
74	MOINESTI	Bacau	BC23	19.716	21.624	2023	2023	2023	OR Bacau
75	COMANESTI	Bacau	BC20	16.539	19.847	2024	2024	2024	OR Bacau
76	TARGU OCNA	Bacau	BC25	9.063	10.758	2024	2024	2024	OR Bacau
77	OITUZ	Bacau	BC177	5.010	5.511	2025	2025	2025	OR Bacau
78	DARMANESTI	Bacau	BC21	8.151	8.966	2028	2028	2028	OR Bacau
79	DOFTEANA	Bacau	BC22	6.025	6.025	2030	2030	2030	OR Bacau
80	NICOLAE BALCESCU	Bacau	BC176	3.349	3.516	2030	2030	2030	OR Bacau
81	RACACIUNI	Bacau	BC187	2.455	2.578	2030	2030	2030	OR Bacau
82	FARAOANI	Bacau	BCN002	3.498	3.673	2030	2030	2031	OR Bacau
83	VALEA SEACA	Bacau	BC207	2.860	3.003	2030	2030	2031	OR Bacau
84	GIOSENI	Bacau	BCN003	2.824	2.965	2031	2031	2032	OR Bacau
85	SL. MOLDOVA	Bacau	BC196	1.160	2.526	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Bacau
86	PODU TURCULUI	Bacau	BC185	2.336	2.453	2031	2031	2032	OR Bacau
87	SAUCESTI	Bacau	BC193	2.035	2.137	2031	2031	2032	OR Bacau
88	GARLENI de SUS	Bacau	BC162	3.586	3.586	2032	2032	IAS	OR Bacau
89	LUIZI-CALUGARA	Bacau	BCN004	3.205	3.205	2033	2033	IAS	OR Bacau

90	MANASTIREA CASIN	Bacau	BC174	2.779	2.779	2034	2034	IAS	OR Bacau
91	SATU NOU	Bacau	BCN006	2.238	2.238	2034	2034	IAS	OR Bacau
92	CLEJA	Bacau	BC152	3.898	3.898	2035	2035	IAS	OR Bacau
93	BALCANI	Bacau	BC142	3.554	3.554	2036	2036	IAS	OR Bacau
94	APA ASAU	Bacau	BC140	3.302	3.302	2037	2037	IAS	OR Bacau
95	BLAGESTI	Bacau	BCN001	3.167	3.167	2038	2038	IAS	OR Bacau
96	PODURI	Bacau	BC186	2.396	2.396	2039	2039	IAS	OR Bacau
97	CASIN	Bacau	BC151	2.342	2.342	2039	2039	IAS	OR Bacau
98	ONESTI	Bacau	BC24	35.895	43.074	2023	2023	2023	OR Constanta

Bihor

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
99	ORADEA	Bihor	BH29	204.354	172.804	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Bihor
100	SALONTA	Bihor	BH30	17.166	20.599	2023	2023	2023	OR Bihor
101	MARGHITA	Bihor	BH28	13.400	16.080	2024	2024	2024	OR Bihor
102	BEIUS	Bihor	BH27	9.952	10.947	2024	2024	2024	OR Bihor
103	VALEA LUI MIHAI	Bihor	BH31	9.438	9.438	2025	2025	2025	OR Bihor
104	ALESD	Bihor	BH26	8.081	8.840	2026	2026	2026	OR Bihor
105	STEI	Bihor	BH241	7.679	8.315	2026	2026	2026	OR Bihor
106	SACUENI	Bihor	BH235	6.615	7.277	2028	2028	2028	OR Bihor
107	DIOSIG	Bihor	BH219	5.988	6.587	2030	2030	2030	OR Bihor
108	TILEAGD	Bihor	BH245	4.677	4.911	2031	2031	2031	OR Bihor
109	TINCA	Bihor	BH246	4.446	4.668	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Bihor
110	SANTANDREI	Bihor	BH239	4.549	4.347	2031	2031	2031	OR Bihor
111	GIRISU DE CRIS	Bihor	BH222	3.273	3.273	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Bihor
112	BORS	Bihor	BH213	2.984	3.133	2031	2031	2032	OR Bihor
113	POPESTI	Bihor	BH231	2.972	3.121	2031	2031	2032	OR Bihor
114	VADU CRISULUI	Bihor	BH249	2.729	2.865	2032	2032	2032	OR Bihor
115	VASCAU	Bihor	BH250	2.331	2.404	2032	2032	2033	OR Bihor
116	INEU	Bihor	BH223	2.511	2.637	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Bihor
117	SUPLACU DE BARCAU	Bihor	BH243	2.232	2.344	2032	2032	2033	OR Bihor
118	SALACEA	Bihor	BH236	2.159	2.159	2033	2033	2034	OR Bihor
119	BIHARIA	Bihor	BH212	3.373	3.373	2034	2034	IAS	OR Bihor
120	SALARD	Bihor	BH237	2.933	2.933	2035	2035	IAS	OR Bihor
121	TULCA	Bihor	BH248	2.224	2.224	2036	2036	IAS	OR Bihor
122	VOIVOZI	Bihor	BHN01	2.072	2.175	2037	2037	2035	OR Bihor
123	CURTUISENI	Bihor	BH218	2.730	2.730	2038	2038	IAS	OR Bihor
124	TAUTEU	Bihor	BH244	2.301	2.301	2039	2039	IAS	OR Bihor
125	SIMIAN	Bihor	BH240	2.142	2.142	2039	2039	IAS	OR Bihor

Bistrita-Nasaud

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
126	BISTRITA	Bistrita-Nasaud	BN33	72.723	86.486	2024	2022	2022	OR Bistrita
127	BECLEAN	Bistrita-Nasaud	BN32	9.138	11.787	2024	2023	2023	OR Bistrita
128	PRUNDU BARGAULUI	Bistrita-Nasaud	BN003	9.993	10.440	2024	2024	2024	OR Bistrita
129	SANGEORZ-BAI	Bistrita-Nasaud	BN35	8.145	9.848	2025	2025	2025	OR Bistrita
130	NASAUD	Bistrita-Nasaud	BN34	8.952	9.807	2026	2026	2026	OR Bistrita
131	Lunca Ilvei	Bistrita-Nasaud	BN261	2.937	6.620	2028	2028	2028	OR Bistrita
132	RODNA	Bistrita-Nasaud	BN006	4.910	5.156	2030	2030	2030	OR Bistrita
133	MAIERU	Bistrita-Nasaud	BN002	4.544	4.771	2030	2030	IAS	OR Bistrita
134	FELDRU	Bistrita-Nasaud	BN256	4.386	4.605	2030	2030	2030	OR Bistrita
135	RETEAG	Bistrita-Nasaud	BN005	3.765	3.881	2032	2032	2031	OR Bistrita
136	LECHINTA	Bistrita-Nasaud	BN259	3.303	3.441	2032	2032	IAS	OR Bistrita
137	SANT	Bistrita-Nasaud	BN265	2.501	2.626	2033	2033	2032	OR Bistrita
138	TEACA	Bistrita-Nasaud	BN268	1.675	2.162	2034	2034	2032	OR Bistrita
139	LIVEZILE	Bistrita-Nasaud	BN001	1.934	2.031	2034	2034	IAS	OR Bistrita
140	TELCIU	Bistrita-Nasaud	BN269	2.862	3.005	2034	2034	IAS	OR Bistrita
141	REBRISOARA	Bistrita-Nasaud	BN004	2.425	2.546	2035	2035	2033	OR Bistrita
142	ILVA MICA	Bistrita-Nasaud	BN258	1.909	2.004	2035	2035	2033	OR Bistrita
143	SALVA	Bistrita-Nasaud	BN007	2.368	2.368	2038	2038	2033	OR Bistrita
144	REBRA	Bistrita-Nasaud	BN264	2.096	2.096	2039	2039	IAS	OR Bistrita

Botosani

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
145	BOTOSANI	Botosani	BT37	103.130	123.119	2025	2022	2023	OR Botosani
146	DOROHOI	Botosani	BT38	23.719	28.017	2033	2024	2024	OR Botosani
147	FLAMANZI	Botosani	BT39	7.532	7.909	2034	2026	2026	OR Botosani
148	DARABANI	Botosani	BT277	5.780	6.358	2036	2028	2028	OR Botosani
149	SAVENI	Botosani	BT289	4.929	5.155	2037	2030	2030	OR Botosani
150	STEFANESTI	Botosani	BT290	2.765	2.765	2039	2031	2033	OR Botosani
151	BUCECEA	Botosani	BT271	2.568	2.696	NO	2032	IAS	OR Botosani
152	TUDORA	Botosani	BT40	4.047	4.047	NO	2033	IAS	OR Botosani
153	CORNI	Botosani	BT274	3.445	3.445	NO	2035	IAS	OR Botosani
154	VORNICENI	Botosani	BT298	2.912	2.912	NO	2036	IAS	OR Botosani
155	TODIRENI	Botosani	BT293	2.402	2.402	NO	2038	IAS	OR Botosani
156	DERSCA	Botosani	BT278	2.354	2.354	NO	2039	IAS	OR Botosani

157	HAVARNA	Botosani	BT280	2.107	2.107	NO	2039	IAS	OR Botosani
-----	---------	----------	-------	-------	-------	-----------	-------------	------------	-------------

Braila

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
158	BRAILA	Braila	BR36	167.677	154.365	2023	2023	2023	OR Braila
159	IANCA	Braila	BR306	7.628	29.353	2024	2024	2024	OR Braila
160	INSURATEI	Braila	BR307	5.070	6.096	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Braila
161	TUFESTI	Braila	BR316	4.861	5.455	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Braila
162	FAUREI	Braila	BR303	3.180	3.339	2030	2030	2030	OR Braila
163	GROPENI	Braila	BR305	2.916	3.062	2030	2030	2031	OR Braila
164	VIZIRU	Braila	BR321	3.310	3.814	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Braila
165	MOVILA MIREȘII	Braila	BR311	2.614	2.745	2031	2031	2032	OR Braila
166	VADENI	Braila	BR318	2.134	2.120	2031	2031	2032	OR Braila
167	JIRLAU	Braila	BR308	2.818	2.818	2032	2032	IAS	OR Braila
168	SUTESTI	Braila	BR313	3.803	3.803	2033	2033	IAS	OR Braila
169	CHISCANI	Braila	BR301	3.294	3.528	2034	2034	IAS	OR Braila
170	TICHILEȘTI	Braila	BR314	3.332	3.332	2035	2035	IAS	OR Braila
171	ULMU	Braila	BR317	2.589	2.589	2036	2036	IAS	OR Braila
172	BARAGANUL	Braila	BR299	2.388	2.388	2037	2037	IAS	OR Braila
173	ZAVOAIȚA	Braila	BR322	2.150	2.150	2038	2038	IAS	OR Braila
174	LANURILE	Braila	BR309	2.053	2.053	2039	2039	IAS	OR Braila

Brasov

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
175	BRASOV	Brasov	BV41	285.442	266.727	2023	2023	2023	OR Brasov
176	ZARNEȘTI	Brasov	BV47	21.625	25.950	2024	2024	2024	OR Brasov
177	CODLEA	Brasov	BV42	21.186	25.423	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Brasov
178	RASNOV	Brasov	BV46	14.359	14.386	2024	2024	2024	OR Brasov
179	PREJMER	Brasov	BV45	8.335	9.021	2025	2025	2025	OR Brasov
180	VICTORIA	Brasov	BV353	7.251	7.976	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Brasov
181	BRAN	Brasov	BV325	5.707	6.549	2028	2028	2028	OR Brasov
182	POIANA BRASOV	Brasov	BVN3	379	5.153	2028	2028	Anterior 2020	OR Brasov
183	TARLUNGENI	Brasov	BV348	8.215	8.215	2030	2030	2030	OR Brasov
184	RUPEA	Brasov	BV343	4.736	4.973	2030	2030	2030	OR Brasov
185	FELDIOARA	Brasov	BV330	4.515	4.741	2030	2030	Anterior 2020	OR Brasov
186	CRISTIAN	Brasov	BVN1	4.528	4.269	2030	2030	2030	OR Brasov
187	HARMAN	Brasov	BV333	4.078	3.799	2030	2030	2030	OR Brasov
188	VULCAN	Brasov	BV356	3.679	3.679	2030	2030	2030	OR Brasov
189	HALCHIU	Brasov	BV332	3.107	3.262	2030	2030	2030	OR Brasov
190	HOGHIZ	Brasov	BV334	2.223	2.334	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Brasov

191	BOD	Brasov	BV324	3.345	3.420	2031	2031	2031	OR Brasov
192	CRIZBAV	Brasov	BVN2	2.604	2.604	2031	2031	2031	OR Brasov
193	BUDILA	Brasov	BV326	4.319	4.319	2033	2033	IAS	OR Brasov
194	TELIU	Brasov	BV349	4.119	4.119	2034	2034	IAS	OR Brasov
195	DUMBRAVITA	Brasov	BV329	3.771	3.771	2035	2035	IAS	OR Brasov
196	APATA	Brasov	BV323	3.237	3.237	2036	2036	IAS	OR Brasov
197	RACOS	Brasov	BV342	2.994	2.994	2036	2036	IAS	OR Brasov
198	PREDEAL	Brasov	BV44	3.616	6.323	2028	2028	2028	OR Constanta
199	FAGARAS	Brasov	BV43	29.790	35.748	2024	2024	2024	OR Sibiu

Bucuresti

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
200	Bucuresti	Bucuresti		2.143.098	1.841.807	2024	2024	2024	Operator Bucuresti

Buzau

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
201	BUZAU	Buzau	BZ48	106.718	143.246	2022	2022	2022	OR Buzau
202	RAMNICU SARAT	Buzau	BZ50	40.508	41.738	2024	2024	2024	OR Buzau
203	MARACINENI	Buzau	BZ376	9.008	9.388	2029	2029	2029	OR Buzau
204	POGOANELE	Buzau	BZ384	4.826	5.067	2030	2030	2030	OR Buzau
205	CISLAU	Buzau	BZ365	3.839	3.937	2030	2030	2030	OR Buzau
206	SMEENI	Buzau	BZ392	2.926	3.072	2030	2030	2031	OR Buzau
207	NEHOIU	Buzau	BZ49	4.431	4.652	2030	2030	2031	OR Buzau
208	BECEI	Buzau	BZ358	3.964	3.988	2031	2031	2032	OR Buzau
209	PATARLAGELE	Buzau	BZ381	3.346	3.438	2031	2031	2032	OR Buzau
210	SAPOCA	Buzau	BZ391	3.287	3.331	2031	2031	2033	OR Buzau
211	BERCA	Buzau	BZ359	2.945	3.092	2031	2031	2033	OR Buzau
212	SCURTEȘTI	Buzau	BZN003	3.728	3.728	2032	2032	IAS	OR Buzau
213	PADINA	Buzau	BZ379	3.679	3.679	2032	2032	IAS	OR Buzau
214	VADU PASII	Buzau	BZ396	3.473	3.473	2032	2032	IAS	OR Buzau
215	RAMNICELU	Buzau	BZ388	3.199	3.199	2033	2033	IAS	OR Buzau
216	RUSETU	Buzau	BZ389	3.179	3.179	2033	2033	IAS	OR Buzau
217	LUNCA JARISTEI	Buzau	BZN005	2.977	2.977	2034	2034	IAS	OR Buzau
218	PUESTI	Buzau	BZ387	2.910	2.910	2035	2034	IAS	OR Buzau
219	PIETROASELE	Buzau	BZ006	2.892	2.892	2036	2034	IAS	OR Buzau
220	STALPU	Buzau	BZ393	2.886	2.886	2037	2035	IAS	OR Buzau
221	TABARASTI	Buzau	BZ394	2.767	2.767	2037	2035	IAS	OR Buzau
222	CANDESTI	Buzau	BZ363	2.721	2.721	2038	2035	IAS	OR Buzau
223	GHERASENI	Buzau	BZ368	2.697	2.697	2038	2036	IAS	OR Buzau
224	COSTESTI	Buzau	BZ367	2.452	2.452	2039	2036	IAS	OR Buzau
225	POSTA CALNAU	Buzau	BZ386	2.289	2.289	2039	2036	IAS	OR Buzau
226	COCHIRLEANCA	Buzau	BZ366	2.250	2.250	2039	2037	IAS	OR Buzau

227	BOLDU	Buzau	BZ360	2.167	2.167	NO	2037	IAS	OR Buzau
228	MEREI	Buzau	BZ005	3.899	4.812	NO	2038	2035	OR Buzau
229	FUNDENI	Buzau	BZN001	3.280	3.280	NO	2038	IAS	OR Buzau
230	GLODEANU SARAT	Buzau	BZ369	3.082	3.082	NO	2038	IAS	OR Buzau
231	GREBANU	Buzau	BZN004	2.932	2.932	NO	2039	IAS	OR Buzau
232	UNGURIU	Buzau	BZ395	2.778	2.879	NO	2039	2035	OR Buzau
233	BASCENII	Buzau	BZ357	2.032	2.032	NO	2039	IAS	OR Buzau

Calarasi

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
234	CALARASI	Calarasi	CL56	60.814	67.278	2024	2023	2023	OR Calarasi
235	OLTENITA	Calarasi	CL57	23.224	27.869	2024	2023	2023	OR Calarasi
236	FUNDULEA	Calarasi	CL415	5.466	6.013	2025	2025	2025	OR Calarasi
237	MODELU	Calarasi	CL426	9.137	9.137	2026	2026	2026	OR Calarasi
238	CHIRNOGI	Calarasi	CL403	6.773	6.773	2027	2027	2027	OR Calarasi
239	DRAGALINA	Calarasi	CL411	5.686	5.686	2028	2028	2028	OR Calarasi
240	ROSETI	Calarasi	CL431	5.653	5.653	2029	2029	2029	OR Calarasi
241	CURCANI	Calarasi	CL406	5.202	5.202	2031	2030	2030	OR Calarasi
242	BUDESTI	Calarasi	CL402	4.470	4.694	2030	2030	2031	OR Calarasi
243	LEHLIU-GARA	Calarasi	CL421	3.372	3.541	2030	2030	2031	OR Calarasi
244	STEFAN CEL MARE	Calarasi	CL435	2.899	3.044	2031	2031	2031	OR Calarasi
245	RAZVANI	Calarasi	CLN001	2.145	2.252	2031	2031	2031	OR Calarasi
246	FUNDENI	Calarasi	CL414	4.760	4.760	2032	2032	IAS	OR Calarasi
247	ULMENI	Calarasi	CL437	4.494	4.494	2032	2032	IAS	OR Calarasi
248	PERISORU	Calarasi	CL428	3.816	3.816	2033	2033	IAS	OR Calarasi
249	GRADISTEA	Calarasi	CL417	3.717	3.717	2035	2033	IAS	OR Calarasi
250	FRUMUSANI	Calarasi	CL413	3.652	3.652	2037	2034	IAS	OR Calarasi
251	GALBINASI	Calarasi	CL416	3.369	3.369	2038	2034	IAS	OR Calarasi
252	MANASTIREA	Calarasi	CL424	3.282	3.282	2039	2035	IAS	OR Calarasi
253	RADOVANU	Calarasi	CL430	3.237	3.237	NO	2035	IAS	OR Calarasi
254	NANA	Calarasi	CL427	2.382	2.382	NO	2035	IAS	OR Calarasi
255	SOLDANU	Calarasi	CL433	2.196	2.196	NO	2036	IAS	OR Calarasi
256	UNIREA	Calarasi	CL438	2.006	2.006	NO	2036	IAS	OR Calarasi
257	CIOCANESTI	Calarasi	CL405	4.305	4.305	NO	2037	IAS	OR Calarasi
258	CUZA VODA	Calarasi	CL407	3.400	3.400	NO	2037	IAS	OR Calarasi
259	VASILATI	Calarasi	CL439	3.267	3.267	NO	2038	IAS	OR Calarasi
260	DOR MARUNT	Calarasi	CL409	3.260	3.260	NO	2038	IAS	OR Calarasi
261	CHISELET	Calarasi	CL404	3.092	3.092	NO	2039	IAS	OR Calarasi
262	STANCEA	Calarasi	CLN002	2.530	2.530	NO	2039	IAS	OR Calarasi
263	BORCEA	Calarasi	CL401	7.383	7.383	2030	2030	2030	OR Constanta
264	JEGALIA	Calarasi	CL419	2.689	2.689	2030	2030	2031	OR Constanta

Caras-Severin

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
265	RESITA	Caras-Severin	CS60	64.766	77.468	2038	2024	2024	OR Caras-Severin
266	CARANSEBES	Caras-Severin	CS59	21.449	25.739	2039	2024	2024	OR Caras-Severin
267	BOCSA	Caras-Severin	CS58	14.284	17.141	NU	2024	2024	OR Caras-Severin
268	OTELU ROSU	Caras-Severin	CS449	10.768	11.629	NU	2024	2024	OR Caras-Severin
269	BAILE HERCULANE	Caras-Severin	CS442	4.460	9.894	NU	2025	2025	OR Caras-Severin
270	ORAVITA	Caras-Severin	CS448	8.284	9.112	NU	2027	2027	OR Caras-Severin
271	MOLDOVA VECHIE	Caras-Severin	CSN001	7.677	7.677	NU	2029	2029	OR Caras-Severin
272	ANINA	Caras-Severin	CS441	6.637	7.156	NU	2030	2030	OR Caras-Severin
273	BOZOVICI	Caras-Severin	CS444	2.014	2.115	NU	2031	2031	OR Caras-Severin
274	MOLDOVA NOUA	Caras-Severin	CS447	2.614	2.745	NU	2032	2032	OR Caras-Severin
275	TEREGOVA	Caras-Severin	CS450	2.535	2.535	NU	2033	2033	OR Caras-Severin
276	MEHADIA	Caras-Severin	CS446	2.047	2.427	NU	2034	IAS	OR Caras-Severin
277	CARASOVA	Caras-Severin	CS445	2.130	2.130	NU	2034	2033	OR Caras-Severin

Cluj

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
278	CLUJ NAPOCA	Cluj	CJ52	359.259	304.528	2022	2022	2022	OR Cluj-Salaj
279	DEJ	Cluj	CJ53	35.764	29.668	2024	2024	2024	OR Cluj-Salaj
280	GHERLA	Cluj	CJ54	22.247	18.927	2024	2024	2024	OR Cluj-Salaj
281	HUEDIN	Cluj	CJ467	8.556	9.412	2025	2025	Anterior 2020	OR Cluj-Salaj
282	GILAU	Cluj	CJN001	9.118	8.336	2027	2027	2027	OR Cluj-Salaj
283	BONTIDA	Cluj	CJ456	3.115	3.271	2032	2032	Anterior 2020	OR Cluj-Salaj
284	IARA	Cluj	CJ468	2.187	2.280	2033	2033	2033	OR Cluj-Salaj
285	AGHIRESU-FABRICI	Cluj	CJ452	3.344	3.511	2034	2034	2034	OR Cluj-Salaj
286	COJOCNA	Cluj	CJ462	2.299	2.299	2038	2038	IAS	OR Cluj-Salaj
287	TRITENII DE JOS	Cluj	CJ474	2.161	2.161	2039	2039	IAS	OR Cluj-Salaj
288	TURDA	Cluj	CJ55	52.708	63.194	2023	2023	2023	OR Turda
289	CAMPIA TURZII	Cluj	CJ51	24.629	29.179	2024	2024	2024	OR Turda
290	VIISOARA	Cluj	CJN002	4.656	4.889	2030	2030	IAS	OR Turda

Constanta

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
291	CONSTANTA	Constanta	CT62	307.145	420.633	2022	2022	2022	OR Constanta
292	MANGALIA	Constanta	CT67	35.156	80.911	2022	2022	2022	OR Constanta
293	EFORIE	Constanta	CT64	15.930	58.903	2023	2023	2023	OR Constanta

294	MEDGIDIA	Constanta	CT68	36.773	44.128	2023	2023	Anteri or 2020	OR Constanta
295	CERNAVODA	Constanta	CT61	16.285	19.542	Anteri or 2020	Anteri or 2020	Anteri or 2020	OR Constanta
296	CUMPANA	Constanta	CT63	12.465	14.571	2024	2024	2024	OR Constanta
297	COSTINEȘTI	Constanta	CT485	2.716	14.259	2024	2024	2024	OR Constanta
298	TECHIRGHIOAL	Constanta	CT496	6.869	13.733	2024	2024	Anteri or 2020	OR Constanta
299	OVIDIU	Constanta	CT72	11.386	13.663	Anteri or 2020	Anteri or 2020	Anteri or 2020	OR Constanta
300	VALUL LUI TRAIAN	Constanta	CT499	12.275	12.325	2024	2024	2024	OR Constanta
301	HARSOVA	Constanta	CT65	8.903	9.793	Anteri or 2020	Anteri or 2020	Anteri or 2020	OR Constanta
302	MURFATLAR	Constanta	CT70	8.813	9.136	2025	2025	2025	OR Constanta
303	LUMINA	Constanta	CT487	7.889	8.678	2026	2026	2026	OR Constanta
304	MIHAIL KOGALNICEANU	Constanta	CT69	8.381	8.358	2027	2027	2027	OR Constanta
305	COBADIN	Constanta	CT482	6.572	7.229	2028	2028	2028	OR Constanta
306	AGIGEA	Constanta	CT478	4.759	5.908	2028	2028	2028	OR Constanta
307	POARTA ALBA	Constanta	CT73	4.683	4.738	Anteri or 2020	Anteri or 2020	Anteri or 2020	OR Constanta
308	2 MAI	Constanta	CT66	2.816	3.707	2030	2030	2031	OR Constanta
309	CORBU	Constanta	CT484	4.601	4.831	2030	2030	2031	OR Constanta
310	NEGRU VODA	Constanta	CT488	3.839	4.031	2031	2031	2032	OR Constanta
311	LIMANU	Constanta		2.880	3.478	2031	2031	2033	OR Constanta
312	COGEALAC	Constanta	CT483	2.931	3.078	2032	2032	2033	OR Constanta
313	TOPRAISAR	Constanta	CT497	3.154	3.154	2032	2032	IAS	OR Constanta
314	CUZA VODA	Constanta	CT486	3.632	3.632	2034	2034	IAS	OR Constanta
315	NICOLAE BALCESCU	Constanta	CT489	3.070	3.070	2035	2035	IAS	OR Constanta
316	BANEASA	Constanta	CT479	2.876	3.020	2035	2035	2034	OR Constanta
317	CASTELU	Constanta	CT480	2.903	2.903	2036	2036	IAS	OR Constanta
318	CIOBANU	Constanta	CT481	2.865	2.865	2037	2037	IAS	OR Constanta
319	SATU NOU	Constanta	CT495	2.858	2.858	2037	2037	IAS	OR Constanta
320	23 AUGUST	Constanta	CT477	2.798	2.798	2038	2038	IAS	OR Constanta
321	PECINEAGA	Constanta	CT491	2.722	2.722	2038	2038	IAS	OR Constanta
322	OSTROV	Constanta	CT490	2.595	2.595	2039	2039	IAS	OR Constanta
323	RASOVA	Constanta	CT492	2.173	2.173	2039	2039	IAS	OR Constanta

Covasna

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l. e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
324	SFÂNTU GHEORGHE	Covasna	CV75	51.116	90.995	2021	2021	Anterior 2020	OR Covasna
325	COVASNA	Covasna	CV74	8.780	18.346	2021	2021	2021	OR Covasna
326	TARGU SECUIESC	Covasna	CV76	15.289	14.683	2024	2024	2024	OR Covasna

327	INTORSURA BUZAULUI	Covasna	CV515	9.209	9.923	2028	2028	2028	OR Covasna
328	BARAOLT	Covasna	CV501	4.897	5.142	2030	2030	2030	OR Covasna
329	OZUN	Covasna	CV518	2.403	2.523	2030	2030	2030	OR Covasna
330	BRETCU	Covasna	CV507	2.228	2.339	2030	2030	2030	OR Covasna
331	GHELNITA	Covasna	CV511	4.042	4.042	2031	2031	2031	OR Covasna
332	TURIA	Covasna	CV522	3.370	3.539	2032	2032	2032	OR Covasna
333	ZAGON	Covasna	CV526	3.095	3.250	2033	2033	2033	OR Covasna
334	CERNAT	Covasna	CV509	3.067	3.220	2033	2033	2033	OR Covasna
335	OJDULA	Covasna	CV517	2.931	2.931	2035	2035	IAS	OR Covasna
336	BELIN	Covasna	CV500	2.799	2.799	2036	2036	IAS	OR Covasna
337	ZABALA	Covasna	CV525	2.606	2.606	2037	2037	IAS	OR Covasna
338	SANZIENI	Covasna	CV520	2.591	2.591	2039	2039	IAS	OR Covasna
339	ARACI	Covasna	CV523	2.107	2.107	2039	2039	IAS	OR Covasna

Dambovita

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
340	TARGOVISTE	Dambovita	DB80	74.767	80.846	2021	2021	2021	OR Dambovita
341	MORENI	Dambovita	DB78	16.812	20.174	2021	2021	Anterior 2020	OR Dambovita
342	PUCIOASA	Dambovita	DB79	11.629	14.751	2022	2021	Anterior 2020	OR Dambovita
343	GAESTI	Dambovita	DB77	11.996	14.395	2022	2021	Anterior 2020	OR Dambovita
344	RAZVAD	Dambovita	DB584	13.326	13.726	2024	2022	2022	OR Dambovita
345	SOTANGA	Dambovita	DB588	11.748	11.992	2025	2023	2023	OR Dambovita
346	TITU	Dambovita	DB81	14.256	14.915	2025	2024	2024	OR Dambovita
347	COJASCA	Dambovita	DB540	7.273	7.384	2025	2025	2025	OR Dambovita
348	I.L. CARAGIALE	Dambovita	DB561	6.487	6.811	2026	2026	2026	OR Dambovita
349	FIENI	Dambovita	DB553	6.113	6.669	2026	2026	Anterior 2020	OR Dambovita
350	COMISANI	Dambovita	DB541	5.092	5.292	2026	2026	2026	OR Dambovita
351	BALENI	Dambovita	DB528	7.897	7.897	2028	2028	2028	OR Dambovita
352	RACARI	Dambovita	DB581	7.799	7.799	2029	2029	2029	OR Dambovita
353	DECINDENI	Dambovita	DBN002	5.314	5.314	2030	2030	2030	OR Dambovita
354	DOICESTI	Dambovita	DB550	4.225	4.436	2030	2030	2031	OR Dambovita
355	NICULESTI	Dambovita	DB571	2.295	2.410	2030	2030	2031	OR Dambovita
356	LUDESTI	Dambovita	DB563	2.020	2.121	2030	2030	2031	OR Dambovita
357	PIETROSITA-MOROENI	Dambovita	DB576	4.473	4.473	2031	2031	IAS	OR Dambovita
358	ROMANESTI	Dambovita	DBN009	3.995	3.995	2031	2031	IAS	OR Dambovita
359	LUNGULETU	Dambovita	DB564	3.964	3.964	2032	2032	IAS	OR Dambovita
360	BREZOAIELE	Dambovita	DB533	3.847	3.847	2032	2032	IAS	OR Dambovita
361	DARMANESTI	Dambovita	DB548	3.481	3.481	2033	2033	IAS	OR Dambovita
362	BUCSANI	Dambovita	DB535	3.456	3.456	2033	2033	IAS	OR Dambovita
363	PICIOR DE MUNTE	Dambovita	DBN007	3.274	3.274	2033	2033	IAS	OR Dambovita
364	IONESTI	Dambovita	DBN005	3.236	3.236	2034	2034	IAS	OR Dambovita

365	OCNITA	Dambovita	DB573	3.163	3.163	2034	2034	IAS	OR Dambovita
366	POIANA	Dambovita	DB577	3.139	3.139	2034	2034	IAS	OR Dambovita
367	GURA SUTII	Dambovita	DB558	3.092	3.092	2035	2035	IAS	OR Dambovita
368	VACARESTI	Dambovita	DB593	2.952	2.952	2036	2035	IAS	OR Dambovita
369	GLODENI	Dambovita	DB555	2.858	2.858	2037	2035	IAS	OR Dambovita
370	FANTANELE	Dambovita	DBN003	2.668	2.668	2037	2036	IAS	OR Dambovita
371	POTLOGI	Dambovita	DB578	2.649	2.649	2037	2036	IAS	OR Dambovita
372	VLADENI	Dambovita	DB599	2.646	2.646	2038	2036	IAS	OR Dambovita
373	PERSINARI	Dambovita	DBN006	2.572	2.572	2038	2036	IAS	OR Dambovita
374	BEZDEAD	Dambovita	DB530	2.474	2.474	2038	2037	IAS	OR Dambovita
375	TATARANI	Dambovita	DB590	2.407	2.407	2039	2037	IAS	OR Dambovita
376	LUCIENI	Dambovita	DB562	2.340	2.340	2039	2037	IAS	OR Dambovita
377	TEIS	Dambovita	DBN010	2.325	2.325	2039	2037	IAS	OR Dambovita
378	NUCET	Dambovita	DB572	2.244	2.244	2039	2038	IAS	OR Dambovita
379	MANESTI	Dambovita	DB566	2.143	2.143	2039	2038	IAS	OR Dambovita
380	CIOCANESTI	Dambovita	DB538	2.124	2.124	NO	2038	IAS	OR Dambovita
381	GHEBOAIA	Dambovita	DBN004	2.025	2.025	NO	2038	IAS	OR Dambovita
382	DARZA	Dambovita	DBN001	2.011	2.011	NO	2039	IAS	OR Dambovita
383	VISINA	Dambovita	DB597	2.549	2.549	NO	2039	IAS	OR Dambovita
384	PIETRARI	Dambovita	DBN008	2.405	2.405	NO	2039	IAS	OR Dambovita
385	SLOBOZIA MOARA	Dambovita	DB587	2.000	2.000	NO	2039	IAS	OR Dambovita

Dolj

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
386	CRAIOVA	Dolj	DJ84	256.620	257.101	2024	2024	2024	OR Dolj
387	BAILESTI	Dolj	DJ82	15.836	19.003	2024	2024	2024	OR Dolj
388	DABULENI	Dolj	DJ85	14.977	17.419	2024	2024	2024	OR Dolj
389	FILIASI	Dolj	DJ86	11.339	13.607	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Dolj
390	CALAFAT	Dolj	DJ83	12.600	12.614	2024	2024	2024	OR Dolj
391	POIANA MARE	Dolj	DJ87	9.654	10.507	2024	2024	2024	OR Dolj
392	PODARI	Dolj	DJ651	7.371	7.559	2025	2025	2025	OR Dolj
393	SEGARCEA	Dolj	DJ656	6.633	7.296	2025	2025	2026	OR Dolj
394	BARCA	Dolj	DJ607	6.110	6.415	2026	2026	2026	OR Dolj
395	SADOVA	Dolj	DJ654	6.044	6.044	2027	2027	2027	OR Dolj
396	VALEA STANCIULUI	Dolj	DJ662	5.303	5.303	2028	2028	2029	OR Dolj
397	MOTATEI	Dolj	DJ644	5.035	5.035	2030	2030	2030	OR Dolj
398	ISALNITA	Dolj	DJ636	3.403	3.573	2030	2030	2030	OR Dolj
399	CARCEA	Dolj	DJ614	2.766	2.904	2030	2030	2030	OR Dolj
400	BISTRET	Dolj	DJ609	2.314	2.430	2030	2030	2030	OR Dolj
401	CARAULA	Dolj	DJ613	2.213	2.324	2030	2030	2030	OR Dolj
402	BREASTA	Dolj	DJ611	2.133	2.231	2030	2030	2031	OR Dolj
403	CIUPERCENII VECHI	Dolj	DJ621	2.028	2.028	2030	2030	2031	OR Dolj

404	PLENITA	Dolj	DJ650	3.545	3.722	2030	2030	2032	OR Dolj
405	BECHET	Dolj	DJ608	3.382	3.551	2030	2030	2032	OR Dolj
406	CETATE	Dolj	DJ619	4.468	4.468	2031	2031	IAS	OR Dolj
407	GHIDICI	Dolj	DJ649	4.319	4.319	2031	2031	IAS	OR Dolj
408	DESA	Dolj	DJ625	4.289	4.289	2032	2032	IAS	OR Dolj
409	MARSANI	Dolj	DJ641	4.238	4.238	2032	2032	IAS	OR Dolj
410	CERAT	Dolj	DJ618	3.834	3.834	2033	2033	IAS	OR Dolj
411	PIELESTI	Dolj	DJ648	3.757	3.757	2033	2033	IAS	OR Dolj
412	CIUPERCENII NOI	Dolj	DJ620	3.752	3.752	2033	2033	IAS	OR Dolj
413	OSTROVENI	Dolj	DJ647	3.327	3.327	2034	2034	IAS	OR Dolj
414	LEU	Dolj	DJ637	3.241	3.241	2034	2034	IAS	OR Dolj
415	MAGLAVIT	Dolj	DJ639	3.234	3.234	2035	2035	IAS	OR Dolj
416	LIPOVU	Dolj	DJ638	2.918	2.918	2035	2035	IAS	OR Dolj
417	COSOVENI	Dolj	DJ622	2.917	2.917	2036	2035	IAS	OR Dolj
418	URZICUTA	Dolj	DJ661	2.376	2.376	2036	2036	IAS	OR Dolj
419	GIURGITA	Dolj	DJ634	2.138	2.138	2037	2036	IAS	OR Dolj
420	NEGOI	Dolj	DJ646	2.090	2.090	2037	2036	IAS	OR Dolj
421	GOIESTI	Dolj	DJ635	4.924	4.924	2038	2037	IAS	OR Dolj
422	AMARASTII DE JOS	Dolj	DJ605	3.865	3.865	2039	2037	IAS	OR Dolj
423	GALICEA MARE	Dolj	DJ630	3.857	3.857	2039	2038	IAS	OR Dolj
424	DANETI	Dolj	DJ624	3.828	3.828	2039	2038	IAS	OR Dolj
425	UNIREA	Dolj	DJ660	3.517	3.517	NO	2039	IAS	OR Dolj
426	CELARU	Dolj	DJ617	2.723	2.723	NO	2039	IAS	OR Dolj
427	GANGIOVA	Dolj	DJ631	2.244	2.244	NO	2039	IAS	OR Dolj

Galati

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
428	GALATI	Galati	GL91	234.874	189.419	2022	2022	2022	OR Galati
429	TECUCI	Galati	GL94	32.773	39.033	2022	2022	Anterior 2020	OR Galati
430	LIESTI	Galati	GL92	30.029	31.952	2022	2022	Anterior 2020	OR Galati
431	PECHEA	Galati	GL93	15.917	17.149	2023	2023	2023	OR Galati
432	MATCA	Galati	GLN07	10.517	10.517	2024	2024	2024	OR Galati
433	TOFLEA	Galati	GLN10	7.054	7.054	2026	2026	2026	OR Galati
434	CUDALBI	Galati	GL671	5.879	5.879	2028	2028	2028	OR Galati
435	COROD	Galati	GL668	5.687	5.687	2030	2030	2030	OR Galati
436	TG. BUJOR	Galati	GL689	4.738	4.975	2030	2030	Anterior 2020	OR Galati
437	SCHELA	Galati	GL684	2.804	2.944	2030	2030	2031	OR Galati
438	GRIVITA	Galati	GL675	2.265	2.378	2030	2030	2031	OR Galati
439	SIVITA	Galati	GLN08	2.177	2.286	2030	2030	2031	OR Galati
440	COSTACHE NEGRI	Galati	GL669	2.150	2.258	2030	2030	2031	OR Galati
441	GHIDIGENI	Galati	GLN04	2.726	2.863	2031	2031	2032	OR Galati

442	BALENI	Galati	GL663	2.011	2.112	2031	2031	2033	OR Galati
443	TUDOR VLADIMIRESCU	Galati	GL687	4.539	4.539	2032	2032	IAS	OR Galati
444	MUNTENI	Galati	GL678	4.205	4.205	2032	2032	IAS	OR Galati
445	INDEPENDENTA	Galati	GL676	4.147	4.147	2033	2033	IAS	OR Galati
446	PISCU	Galati	GL682	4.001	4.001	2034	2034	IAS	OR Galati
447	FRUMUSITA	Galati	GL673	3.472	3.472	2034	2034	IAS	OR Galati
448	MOVILENI	Galati	GL677	3.063	3.063	2035	2035	IAS	OR Galati
449	SMARDAN	Galati	GLN09	2.371	2.371	2035	2035	IAS	OR Galati
450	SENDRENI	Galati	GL685	2.277	2.277	2035	2035	IAS	OR Galati
451	HANU CONACHI	Galati	GLN05	2.159	2.159	2036	2036	IAS	OR Galati
452	FURCENII NOI	Galati	GLN03	2.077	2.077	2036	2036	IAS	OR Galati
453	FARTANESTI	Galati	GLN02	4.867	4.983	2037	2037	2034	OR Galati
454	TULUCESTI	Galati	GL690	3.642	3.642	2037	2037	IAS	OR Galati
455	BERESTI	Galati	GL664	2.893	3.024	2038	2038	2034	OR Galati
456	VL. MARULUI	Galati	GL692	2.482	2.482	2038	2038	IAS	OR Galati
457	BRANISTEA	Galati	GLN01	2.221	2.221	2039	2039	IAS	OR Galati
458	NEGRILESTI	Galati	GL680	2.135	2.135	2039	2039	IAS	OR Galati

Giurgiu

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
459	GIURGIU	Giurgiu	GR96	60.111	71.752	2025	2024	2024	OR Giurgiu
460	BOLINTIN-VALE	Giurgiu	GRN001	7.793	8.572	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Giurgiu
461	VARASTI	Giurgiu	GRN010	6.137	6.137	2026	2026	2026	OR Giurgiu
462	BOLINTIN DEAL	Giurgiu	GR695	5.446	5.446	2028	2028	2028	OR Giurgiu
463	GOSTINARI	Giurgiu	GR709	5.126	5.126	2030	2030	2030	OR Giurgiu
464	MIHAILESTI	Giurgiu	GR722	4.540	4.767	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Giurgiu
465	PRUNDU	Giurgiu	GR724	3.330	3.497	2030	2030	2030	OR Giurgiu
466	ROATA DE JOS	Giurgiu	GR727	3.784	3.974	2030	2030	2031	OR Giurgiu
467	CARTOJANI	Giurgiu	GRN002	3.496	3.671	2030	2030	2032	OR Giurgiu
468	MALU	Giurgiu	GR718	2.267	2.380	2030	2030	2032	OR Giurgiu
469	SLOBOZIA	Giurgiu	GRN007	2.261	2.374	2030	2030	2032	OR Giurgiu
470	COSOBA	Giurgiu	GR701	4.236	4.236	2034	2031	IAS	OR Giurgiu
471	TRESTIENI	Giurgiu	GRN009	4.079	4.079	2037	2031	IAS	OR Giurgiu
472	FLORESTI	Giurgiu	GR704	3.957	3.957	2038	2032	IAS	OR Giurgiu
473	OGREZENI	Giurgiu	GR723	3.665	3.665	2039	2032	IAS	OR Giurgiu
474	MALU SPART	Giurgiu	GR719	3.537	3.537	NO	2033	IAS	OR Giurgiu
475	ADUNATII-COPACENI	Giurgiu	GR693	3.047	3.047	NO	2033	IAS	OR Giurgiu
476	VEDEA	Giurgiu	GR736	2.958	2.958	NO	2034	IAS	OR Giurgiu
477	SABARENI	Giurgiu	GR728	2.746	2.746	NO	2034	IAS	OR Giurgiu
478	PALANCA	Giurgiu	GRN006	2.564	2.564	NO	2035	IAS	OR Giurgiu
479	NOVACI	Giurgiu	GRN005	2.229	2.229	NO	2035	IAS	OR Giurgiu
480	CALUGARENI	Giurgiu	GR698	2.145	2.145	NO	2035	IAS	OR Giurgiu

481	HOTARELE	Giurgiu	GR714	3.583	3.583	NO	2036	IAS	OR Giurgiu
482	VALEA DRAGULUI	Giurgiu	GR734	2.940	2.940	NO	2036	IAS	OR Giurgiu
483	BANEASA	Giurgiu	GR694	2.868	2.868	NO	2037	IAS	OR Giurgiu
484	MARSA	Giurgiu	GR720	2.629	2.629	NO	2037	IAS	OR Giurgiu
485	CREVEDIA MARE	Giurgiu	GR702	2.442	2.442	NO	2038	IAS	OR Giurgiu
486	MIHAI BRAVU	Giurgiu	GR721	2.409	2.409	NO	2038	IAS	OR Giurgiu
487	GHIMPATI	Giurgiu	GR708	2.408	2.408	NO	2038	IAS	OR Giurgiu
488	FRATESTI	Giurgiu	GR705	2.400	2.400	NO	2039	IAS	OR Giurgiu
489	GAISENI	Giurgiu	GR706	2.095	2.095	NO	2039	IAS	OR Giurgiu
490	DARASTI-VLASCA	Giurgiu	GRN004	2.000	2.000	NO	2039	IAS	OR Giurgiu

Gorj

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
491	TARGU JIU	Gorj	GJ90	82.329	96.806	2025	2023	2023	OR Gorj
492	MOTRU	Gorj	GJ88	18.268	21.163	2025	2024	2024	OR Gorj
493	ROVINARI	Gorj	GJ89	10.910	12.995	2025	2024	2024	OR Gorj
494	BUMBESTI JIU	Gorj	GJ743	7.773	8.452	2025	2025	2025	OR Gorj
495	BALTENI	Gorj	GJ742	8.011	8.315	2027	2027	2027	OR Gorj
496	MATASARI	Gorj	GJ750	5.319	5.584	2027	2027	2027	OR Gorj
497	URDARI	Gorj	GJ763	5.491	5.491	2030	2030	2030	OR Gorj
498	TICLENI	Gorj	GJ759	3.969	4.167	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Gorj
499	TARGU-CARBUNESTI	Gorj	GJ758	4.045	4.247	2030	2030	2030	OR Gorj
500	TURCENI	Gorj	GJ762	3.670	3.845	2030	2030	2030	OR Gorj
501	NOVACI	Gorj	GJ751	2.908	3.738	2031	2031	2031	OR Gorj
502	FLORESTI	Gorj	GJ749	2.465	2.465	2033	2033	IAS	OR Gorj
503	RUNCU	Gorj	GJ755	1.979	2.136	2035	2035	IAS	OR Gorj
504	BALTA	Gorj	GJ740	2.095	2.095	2037	2037	IAS	OR Gorj
505	BAIA DE FIER	Gorj	GJ739	2.060	2.821	2039	2039	IAS	OR Gorj

Harghita

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
506	MIERCUREA CIUC	Harghita	HR106	37.755	44.746	2022	2022	Anterior 2020	OR Harghita
507	ODORHEIU SECUIESC	Harghita	HR107	36.150	43.326	2022	2022	Anterior 2020	OR Harghita
508	GHEORGHENI	Harghita	HR105	17.398	17.436	2023	2023	2022	OR Harghita
509	SANDOMINIC	Harghita	HR109	13.332	14.294	2023	2023	Anterior 2020	OR Harghita
510	TOPLITA	Harghita	HR110	10.610	11.844	2023	2023	2023	OR Harghita
511	REMETEA	Harghita	HR108	10.320	11.123	2024	2024	2024	OR Harghita

512	VLAHITA	Harghita	HR798	6.122	6.734	2025	2025	Anterior 2020	OR Harghita
513	BALAN	Harghita	HR766	5.800	6.380	2026	2026	2026	OR Harghita
514	CICEU	Harghita	HRN001	5.076	5.330	2026	2026	Anterior 2020	OR Harghita
515	CORUND	Harghita	HR772	4.944	5.191	2030	2030	2030	OR Harghita
516	JOSENI	Harghita	HR777	4.641	4.641	2031	2031	2032	OR Harghita
517	ZETEA	Harghita	HR799	4.256	4.469	2031	2031	2032	OR Harghita
518	PRAID	Harghita	HR787	3.288	4.466	2031	2031	2033	OR Harghita
519	BAILE TUSNAD	Harghita	HR 765	1.535	3.618	2031	2031	2033	OR Harghita
520	LAZAREA	Harghita	HR778	3.101	3.256	2032	2032	2033	OR Harghita
521	FRUMOASA	Harghita	HR775	2.823	2.911	2032	2032	Anterior 2020	OR Harghita
522	SANMARTIN	Harghita	HR789	2.264	2.377	2032	2032	Anterior 2020	OR Harghita
523	MADARAS	Harghita	HRN003	2.136	2.243	2032	2032	Anterior 2020	OR Harghita
524	RACU	Harghita	HRN004	2.093	2.148	2032	2032	Anterior 2020	OR Harghita
525	BORSEC	Harghita	HR768	2.336	2.772	2032	2032	2034	OR Harghita
526	CAPALNITA	Harghita	HR770	1.953	2.051	2032	2032	2035	OR Harghita
527	SUSENI	Harghita	HR795	4.830	4.830	2034	2034	IAS	OR Harghita
528	CIUMANI	Harghita	HRN002	4.171	4.171	2036	2036	IAS	OR Harghita
529	CIUCSANGEORGI U	Harghita	HR771	3.390	3.390	2037	2037	IAS	OR Harghita
530	LUETA	Harghita	HR779	3.256	3.256	2038	2038	IAS	OR Harghita
531	SANCRAIENI	Harghita	HR788	2.457	2.457	2039	2039	IAS	OR Harghita
532	SANSIMION	Harghita	HR790	2.339	2.339	2039	2039	2035	OR Harghita
533	CRISTURU SECUIESC	Harghita	HR104	7.478	8.226	2025	2025	2025	OR Mures

Hunedoara

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
534	DEVA	Hunedoara	HD98	54.320	68.728	2021	2021	Anterior 2020	OR Hunedoara
535	HUNEDOARA	Hunedoara	HD100	53.080	54.160	2024	2024	2024	OR Hunedoara
536	ORASTIE	Hunedoara	HD101	16.608	17.051	2024	2024	2024	OR Hunedoara
537	BRAD	Hunedoara	HD97	10.453	10.673	2024	2024	2024	OR Hunedoara
538	SIMERIA	Hunedoara	HD103	9.805	9.912	2026	2026	Anterior 2020	OR Hunedoara
539	HATEG	Hunedoara	HD99	8.536	8.664	2027	2027	2027	OR Hunedoara
540	CALAN	Hunedoara	HD805	7.734	8.482	2030	2030	2030	OR Hunedoara
541	GEOAGIU- BAI	Hunedoara	HDN4	361	2.118	2030	2030	2030	OR Hunedoara
542	GEOAGIU	Hunedoara	HD808	2.418	4.068	2033	2033	2030	OR Hunedoara
543	CRISCIOR	Hunedoara	HDN1	3.332	3.499	2036	2036	2031	OR Hunedoara
544	PETROSANI- PETRILA	Hunedoara	HD102	51.907	53.659	2021	2021	Anterior 2020	OR Valea Jiului

545	VULCAN	Hunedoara	HDN2	26.293	26.984	2024	2024	2023	OR Valea Jiului
546	LUPENI	Hunedoara	HDN3	21.467	21.981	2024	2024	2024	OR Valea Jiului
547	URICANI	Hunedoara	HD820	7.339	10.137	2024	2024	2024	OR Valea Jiului

Ialomita

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
548	URZICENI	Ialomita	IL124	18.727	22.475	2024	2024	2024	OR Calarasi
549	FETESTI	Ialomita	IL121	9.254	18.521	2024	2024	2024	OR Constanta
550	TANDAREI	Ialomita	IL123	12.611	15.133	2024	2024	2024	OR Constanta
551	DRIDU	Ialomita	IL829	5.860	6.152	2028	2028	2028	OR Constanta
552	CAZANESTI	Ialomita	IL827	3.121	3.121	2033	2033	IAS	OR Constanta
553	SLOBOZIA	Ialomita	IL122	41.582	49.538	2027	2021	Anterior 2020	OR Ialomita
554	FETESTI-GARA	Ialomita	ILN002	18.488	22.186	2038	2024	2024	OR Ialomita
555	AMARA	Ialomita	IL822	6.713	9.048	2039	2026	2026	OR Ialomita
556	BARBULESTI	Ialomita	IL823	5.510	5.510	NO	2030	2030	OR Ialomita
557	FACAENI	Ialomita	IL830	4.336	4.553	NO	2030	2033	OR Ialomita
558	BORDUSANI	Ialomita	IL825	4.396	4.396	NO	2031	IAS	OR Ialomita
559	COSERENI	Ialomita	IL828	4.138	4.138	NO	2032	IAS	OR Ialomita
560	GARBOVI	Ialomita	IL832	3.657	3.657	NO	2032	IAS	OR Ialomita
561	TRAIAN	Ialomita	IL846	2.956	2.956	NO	2033	IAS	OR Ialomita
562	MIHAIL KOGALNICEANU	Ialomita	IL839	2.692	2.692	NO	2033	IAS	OR Ialomita
563	SAVENI	Ialomita	IL844	2.649	2.649	NO	2034	IAS	OR Ialomita
564	GHEORGHE DOJA	Ialomita	IL833	2.248	2.248	NO	2034	IAS	OR Ialomita
565	GRIVITA	Ialomita	IL836	2.200	2.200	NO	2035	IAS	OR Ialomita
566	SLOBOZIA NOUA	Ialomita	ILN003	2.132	2.132	NO	2035	2033	OR Ialomita
567	BORANESTI	Ialomita	IL824	2.110	2.110	NO	2035	IAS	OR Ialomita
568	GRINDU	Ialomita	IL835	2.050	2.050	NO	2036	IAS	OR Ialomita
569	OGRADA	Ialomita	IL842	2.012	2.012	NO	2036	IAS	OR Ialomita
570	ROSIORI	Ialomita	IL843	2.011	2.011	NO	2037	IAS	OR Ialomita
571	MUNTENI-BUZAU	Ialomita	IL841	3.059	3.059	NO	2037	IAS	OR Ialomita
572	JILAVELE	Ialomita	IL838	2.818	2.818	NO	2038	IAS	OR Ialomita
573	SCANTEIA	Ialomita	IL845	2.587	2.587	NO	2038	IAS	OR Ialomita
574	ALEXENI	Ialomita	ILN001	2.166	2.166	NO	2039	IAS	OR Ialomita
575	GHEORGHE LAZAR	Ialomita	IL834	2.116	2.116	NO	2039	IAS	OR Ialomita

Iasi

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
576	IASI	Iasi	IS126	335.393	582.439	2023	2023	2023	OR Iasi
577	PASCANI	Iasi	IS127	27.619	40.753	2024	2024	2024	OR Iasi
578	TARGU FRUMOS	Iasi	IS129	12.468	24.607	2024	2024	2024	OR Iasi

579	HARLAU	Iasi	IS125	12.038	17.546	2024	2024	2024	OR Iasi
580	PODU ILOAIEI	Iasi	IS128	6.925	7.618	2025	2025	2025	OR Iasi
581	BELCESTI	Iasi	IS849	6.611	6.806	2028	2028	2028	OR Iasi
582	RUGINOASA	Iasi	IS886	4.983	5.061	2030	2030	2030	OR Iasi
583	RADUCANENI	Iasi	IS885	3.909	4.104	2030	2030	2030	OR Iasi
584	TODIRESTI	Iasi	IS896	3.780	3.969	2031	2031	2031	OR Iasi
585	LETCANI	Iasi	IS874	3.422	3.593	2031	2031	2031	OR Iasi
586	MIRONEASA	Iasi	IS875	3.053	3.053	2032	2032	2032	OR Iasi
587	CRISTESTI	Iasi	IS859	2.833	2.975	2032	2032	2032	OR Iasi
588	DUMESTI	Iasi	IS861	2.756	2.894	2032	2032	2032	OR Iasi
589	PRISACANI	Iasi	IS883	2.348	2.466	2033	2033	2033	OR Iasi
590	ERBICENI	Iasi	IS862	2.144	2.242	2033	2033	2033	OR Iasi
591	FANTANELE	Iasi	IS863	2.112	2.218	2033	2033	2033	OR Iasi
592	BIVOLARI	Iasi	IS850	2.106	2.211	2033	2033	2033	OR Iasi
593	MOTCA	Iasi	IS879	3.335	3.502	2034	2034	2034	OR Iasi
594	HALAUCESTI	Iasi	IS869	4.477	4.701	2035	2035	2034	OR Iasi
595	GATESTI	Iasi	ISN001	4.465	4.465	2035	2035	IAS	OR Iasi
596	FOCURI	Iasi	IS864	3.502	3.502	2036	2036	IAS	OR Iasi
597	RACHITENI	Iasi	ISN003	2.791	2.791	2036	2036	IAS	OR Iasi
598	VOINESTI	Iasi	IS902	2.476	2.476	2037	2037	IAS	OR Iasi
599	GLODENI	Iasi	ISN002	2.453	2.453	2038	2038	IAS	OR Iasi
600	POPRICANI	Iasi	IS882	2.179	2.179	2038	2038	IAS	OR Iasi
601	IUGANI	Iasi	IS 872	2.084	2.084	2039	2039	IAS	OR Iasi
602	OTELENI	Iasi	IS880	2.074	2.074	2039	2039	IAS	OR Iasi
603	BUTEA	Iasi	IS851	2.063	2.063	2039	2039	IAS	OR Iasi

Ilfov

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
604	BALOTESTI	Ilfov	IF907	15.614	16.095	2021	2021	2021	OR Ilfov
605	BRANESTI	Ilfov	IF909	9.950	10.874	2022	2022	2022	OR Ilfov
606	1 DECEMBRIE	Ilfov	IF904	12.589	12.589	2024	2024	2024	OR Ilfov
607	CORNETU	Ilfov	IFN001	7.538	8.244	2024	2024	2024	OR Ilfov
608	STEFANESTII DE JOS	Ilfov	IF931	6.776	7.115	2025	2025	2025	OR Ilfov
609	GLINA	Ilfov	IF922	6.453	7.098	2025	2025	2025	OR Ilfov
610	MOARA VLASIEI	Ilfov	IF925	5.119	5.631	2026	2026	2026	OR Ilfov
611	GHERMANESTI	Ilfov	IFN003	8.239	8.723	2027	2027	2027	OR Ilfov
612	BERCENI	Ilfov	IF908	7.010	7.010	2028	2028	2028	OR Ilfov
613	PERIS	Ilfov	IF927	6.583	6.583	2030	2030	2030	OR Ilfov
614	CERNICA	Ilfov	IF911	3.691	3.876	2030	2030	2030	OR Ilfov
615	TANGANU	Ilfov	IF933	3.529	3.529	2030	2030	2031	OR Ilfov
616	BALACEANCA	Ilfov	IF906	3.280	3.444	2031	2031	2031	OR Ilfov
617	SAFTICA	Ilfov	IFN005	2.327	2.443	2031	2031	2031	OR Ilfov
618	CACIULATI	Ilfov	IFN006	2.232	2.344	2031	2031	2031	OR Ilfov

619	DARASTI-ILFOV	Ilfov	IF916	3.538	3.538	2032	2032	IAS	OR Ilfov
620	CIOPLANI	Ilfov	IF912	3.236	3.236	2033	2033	IAS	OR Ilfov
621	GRUIU	Ilfov	IF924	3.180	3.180	2034	2034	IAS	OR Ilfov
622	DRAGOMIRESTI -DEAL	Ilfov	IFN002	3.141	3.141	2035	2035	IAS	OR Ilfov
623	DRAGOMIRESTI VALE	Ilfov	IF920	2.935	3.082	2036	2036	2032	OR Ilfov
624	SILISTEA SNAGOVULUI	Ilfov	IF929	2.775	2.775	2036	2036	IAS	OR Ilfov
625	DASCALU	Ilfov	IF917	2.734	2.734	2037	2037	IAS	OR Ilfov
626	LIPIA	Ilfov	IFN004	2.627	2.627	2038	2038	IAS	OR Ilfov
627	GRADISTEA	Ilfov	IF923	2.401	2.401	2039	2039	IAS	OR Ilfov
628	PETRACHIOAIA	Ilfov	IF928	2.331	2.331	2039	2039	IAS	OR Ilfov

Maramures

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUJ			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
629	BAIA MARE	Maramures	MM131	137.281	162.389	2024	2022	2022	OR Maramures
630	SIGHETU MARMATIEI	Maramures	MM134	32.803	39.128	2024	2022	2022	OR Maramures
631	BORSA	Maramures	MM132	31.194	37.282	2026	2024	2024	OR Maramures
632	WISEU DE SUS	Maramures	MM135	12.549	14.778	2027	2024	2024	OR Maramures
633	SEINI	Maramures	MM969	7.364	8.026	2027	2025	2025	OR Maramures
634	POIENILE DE SUB MUNTE	Maramures	MM133	8.374	8.374	2027	2027	2027	OR Maramures
635	IEUD	Maramures	MMN002	5.795	5.795	2029	2029	2029	OR Maramures
636	TARGU LAPUS	Maramures	MM973	5.025	5.528	2030	2030	2030	OR Maramures
637	SOMCUTA MARE	Maramures	MM970	3.593	3.773	2030	2030	2030	OR Maramures
638	CAVNIC	Maramures	MM944	4.541	4.768	2030	2030	2030	OR Maramures
639	WISEU DE JOS	Maramures	MMN005	4.271	4.391	2031	2031	2031	OR Maramures
640	LAPUS	Maramures	MM953	3.377	3.546	2031	2031	2031	OR Maramures
641	COLTAU	Maramures	MMN001	2.060	2.163	2031	2031	2031	OR Maramures
642	REMETI	Maramures	MM959	4.913	4.913	2032	2032	IAS	OR Maramures
643	RUSCOVA	Maramures	MM954	4.785	4.785	2033	2033	IAS	OR Maramures
644	SALISTEA DE SUS	Maramures	MM964	4.025	4.025	2034	2034	IAS	OR Maramures
645	ROZALVEA	Maramures	MM961	3.977	3.977	2035	2035	IAS	OR Maramures
646	DRAGOMIRESTI	Maramures	MM949	2.890	3.035	2035	2035	2032	OR Maramures
647	BARSANA	Maramures	MM938	2.927	2.927	2036	2036	IAS	OR Maramures
648	CAMPULUNG LA TISA	Maramures	MM943	2.357	2.357	2036	2036	IAS	OR Maramures
649	BOTIZA	Maramures	MM940	2.346	2.346	2037	2037	IAS	OR Maramures
650	SARASAU	Maramures	MM967	2.025	2.025	2037	2037	IAS	OR Maramures
651	SACEL	Maramures	MM963	2.827	2.827	2038	2038	IAS	OR Maramures
652	VADU IZEI	Maramures	MMN004	2.770	2.770	2038	2038	IAS	OR Maramures
653	RONA DE SUS	Maramures	MM960	2.284	2.284	2039	2039	IAS	OR Maramures
654	ROGOZ	Maramures	MMN003	2.011	2.011	2039	2039	IAS	OR Maramures

Mehedinti

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
655	DROBETA TURNU SEVERIN	Mehedinti	MH130	82.591	98.186	2024	2024	2024	OR Mehedinti
656	ORSOVA	Mehedinti	MH982	8.802	9.682	2027	2027	2027	OR Mehedinti
657	STREHAIA	Mehedinti	MH986	5.867	6.454	2030	2030	2030	OR Mehedinti
658	VANJU MARE	Mehedinti	MH987	2.462	2.585	2030	2030	Anterior 2020	OR Mehedinti
659	ESELNITA	Mehedinti	MH979	2.340	2.457	2030	2030	2031	OR Mehedinti
660	CERNETI	Mehedinti	MHN001	2.957	3.105	2031	2031	2033	OR Mehedinti
661	SIMIAN	Mehedinti	MH985	3.834	4.026	2033	2033	2034	OR Mehedinti
662	GARLA MARE	Mehedinti	MH980	3.130	3.130	2036	2036	IAS	OR Mehedinti
663	PATULELE	Mehedinti	MH983	2.756	2.756	2038	2038	IAS	OR Mehedinti
664	SALCIA	Mehedinti	MH984	2.542	2.542	2039	2039	IAS	OR Mehedinti

Mures

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
665	TARGU MURES	Mures	MS140	156.961	265.972	2022	2022	2022	OR Mures
666	REGHIN	Mures	MS137	34.629	30.285	2023	2023	2023	OR Mures
667	SIGHISOARA	Mures	MS138	27.751	25.343	2023	2023	2023	OR Mures
668	TARNAVENI	Mures	MS141	20.333	19.695	2024	2024	2024	OR Mures
669	LUDUS	Mures	MS136	11.801	12.708	2024	2024	2024	OR Mures
670	SOVATA	Mures	MS139	8.736	12.275	2024	2024	2024	OR Mures
671	IERNUT	Mures	MS1010	5.113	5.624	2025	2025	Anterior 2020	OR Mures
672	SANGEORGIU DE PADURE	Mures	MS1017	5.015	5.224	2030	2030	2030	OR Mures
673	IBANESTI	Mures	MS1009	3.940	4.013	2031	2031	2031	OR Mures
674	MIERCUREA NIRAJULUI	Mures	MS1013	3.329	3.495	2031	2031	2031	OR Mures
675	ERNEI	Mures	MSN1	1.998	2.956	2031	2031	2031	OR Mures
676	GLODENI	Mures	MS1007	2.586	2.715	2032	2032	2032	OR Mures
677	FANTANELE	Mures	MS1003	2.121	2.227	2032	2032	2032	OR Mures
678	ZAU DE CAMPIE	Mures	MS1020	2.095	2.200	2032	2032	2032	OR Mures
679	UNGHENI	Mures	MS1018	3.588	3.588	2033	2033	IAS	OR Mures
680	SARMASU	Mures	MS1016	3.300	3.300	2035	2035	IAS	OR Mures
681	PETEA	Mures	MS1015	2.517	2.517	2035	2035	IAS	OR Mures
682	PANET	Mures	MS1014	2.270	2.270	2036	2036	IAS	OR Mures
683	LIVEZENI	Mures	MS1011	2.135	2.135	2037	2037	IAS	OR Mures
684	GANESTI	Mures	MS1004	2.088	2.088	2038	2038	IAS	OR Mures
685	DANES	Mures	MS1000	2.036	2.036	2038	2038	IAS	OR Mures
686	BAND	Mures	MS994	3.634	3.634	2039	2039	IAS	OR Mures

Neamt

No.	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU	Zonă extinsă OR
-----	-------	----------------	-------------	----------------	------------------------	-----------------

	Nume aglomerare		Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	BAU	MAX	ACC	Zonă extinsă OR
687	BURUIENESTI	Neamt	NT1035	3.629	3.810	2030	2030	2030	OR Iasi
688	GHERAIESTI	Neamt	NT1046	3.439	3.611	2030	2030	2030	OR Iasi
689	PIATRA NEAMT	Neamt	NT142	107.905	126.515	2023	2023	2023	OR Neamt
690	ROMAN	Neamt	NT143	49.265	58.701	2024	2024	2024	OR Neamt
691	TARGU NEAMT	Neamt	NT145	21.875	25.087	2024	2024	2024	OR Neamt
692	PIATRA SOIMULUI	Neamt	NT1059	9.662	9.704	2029	2027	2026	OR Neamt
693	SABAOANI	Neamt	NTN001	8.064	8.064	2030	2027	2027	OR Neamt
694	ADJUDENI	Neamt	NT1021	5.826	5.826	2031	2028	2027	OR Neamt
695	HORIA	Neamt	NT1049	5.415	5.686	2032	2028	2028	OR Neamt
696	BICAZ	Neamt	NT1028	5.282	5.546	2032	2028	2028	OR Neamt
697	BICAZ CHEI	Neamt	NT1029	5.003	5.003	2034	2030	2030	OR Neamt
698	SAGNA	Neamt	NT1066	2.544	2.544	2034	2031	2030	OR Neamt
699	BALTATESTI	Neamt	NT1024	2.939	3.431	2035	2032	IAS	OR Neamt
700	PILDESTI	Neamt	NT1060	3.070	3.070	2035	2033	IAS	OR Neamt
701	NISIPORESTI	Neamt	NT1054	2.343	2.343	2036	2034	IAS	OR Neamt
702	BARTICESTI	Neamt	NT1027	2.295	2.295	2036	2035	IAS	OR Neamt
703	TIBUCANI	Neamt	NT1073	2.160	2.160	2037	2036	IAS	OR Neamt
704	ION CREANGA	Neamt	NT1050	2.005	2.005	2038	2037	IAS	OR Neamt
705	URECHENI	Neamt	NT1076	2.708	2.708	2038	2038	IAS	OR Neamt
706	OGLINZI	Neamt	NT01	2.604	2.604	2039	2039	IAS	OR Neamt

Olt

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
707	SLATINA	Olt	OT150	64.653	77.435	2024	2022	2022	ROC Olt
708	CARACAL	Olt	OT147	28.343	34.012	2024	2022	Anterior 2020	ROC Olt
709	BALS	Olt	OT146	16.227	19.146	2025	2023	2023	ROC Olt
710	CORABIA	Olt	OT148	14.133	16.960	2025	2024	2024	ROC Olt
711	DRAGANESTI-OLT	Olt	OT149	8.399	9.107	2026	2026	2026	ROC Olt
712	POTCOAVA	Olt	OT1118	7.310	7.409	2028	2028	2028	ROC Olt
713	VALENI	Olt	OT1143	5.325	5.325	2030	2030	2030	ROC Olt
714	PIATRA-OLT	Olt	OT1115	4.670	4.904	2030	2030	2030	ROC Olt
715	OSICA DE SUS	Olt	OT1112	3.105	3.260	2030	2030	2031	ROC Olt
716	CURTISOARA	Olt	OT1091	2.882	2.903	2030	2030	2031	ROC Olt
717	SCORNICESTI	Olt	OT1126	4.032	4.234	2030	2030	2031	ROC Olt
718	IZBICENI	Olt	OT1105	4.280	4.280	2030	2030	IAS	ROC Olt
719	BABICIU	Olt	OT1078	4.205	4.205	2031	2031	IAS	ROC Olt
720	FARCASELE	Olt	OT1096	4.186	4.186	2031	2031	IAS	ROC Olt
721	BRASTAVATU	Olt	OT1082	3.194	3.194	2032	2032	IAS	ROC Olt
722	RUSANESTI	Olt	OT1122	3.004	3.004	2033	2032	IAS	ROC Olt
723	IANCU JIANU	Olt	OT1104	2.775	2.775	2035	2032	IAS	ROC Olt
724	PARSCOVENI	Olt	OT1113	2.619	2.619	2036	2033	IAS	ROC Olt

725	SERBANESTI	Olt	OT1128	2.438	2.438	2038	2033	IAS	ROC Olt
726	BREBENI	Olt	OT1083	2.403	2.403	2038	2033	IAS	ROC Olt
727	TUFENI	Olt	OT1138	2.378	2.378	2039	2033	IAS	ROC Olt
728	FALCOIU	Olt	OT1095	2.350	2.350	2039	2034	IAS	ROC Olt
729	STOICANESTI	Olt	OT1132	2.183	2.183	NO	2034	IAS	ROC Olt
730	MARUNTEI	Olt	OT1107	2.179	2.179	NO	2034	IAS	ROC Olt
731	COTEANA	Olt	OT1089	2.175	2.175	NO	2034	IAS	ROC Olt
732	GIUVARASTI	Olt	OT1099	2.160	2.160	NO	2035	IAS	ROC Olt
733	STOENESTI	Olt	OT1131	2.115	2.115	NO	2035	IAS	ROC Olt
734	IANCA	Olt	OT1103	2.110	2.110	NO	2035	IAS	ROC Olt
735	TIA MARE	Olt	OT1136	3.891	3.891	NO	2036	IAS	ROC Olt
736	PERIETI	Olt	OT1114	3.177	3.177	NO	2036	IAS	ROC Olt
737	VADASTRITA	Olt	OT1140	3.062	3.062	NO	2036	IAS	ROC Olt
738	SARBII MAGURA (VITANESTI)	Olt	OT1123	3.014	3.014	NO	2037	IAS	ROC Olt
739	TRAIAN	Olt	OT1137	2.922	2.922	NO	2037	IAS	ROC Olt
740	CILIENI	Olt	OT1086	2.852	2.852	NO	2038	IAS	ROC Olt
741	COMANI	Olt	OTN001	2.609	2.739	NO	2038	2032	ROC Olt
742	VISINA	Olt	OT1145	2.614	2.614	NO	2038	IAS	ROC Olt
743	GROJDIBODU	Olt	OT1102	2.583	2.583	NO	2039	IAS	ROC Olt
744	ROTUNDA	Olt	OT1121	2.508	2.508	NO	2039	IAS	ROC Olt
745	ORLEA	Olt	OT1111	2.080	2.080	NO	2039	IAS	ROC Olt
746	SCARISOARA	Olt	OT1124	2.012	2.012	NO	2039	IAS	ROC Olt

Prahova

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUJ			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
747	COCORASTI GRIND	Prahova	PH1171	2.302	2.302	2034	2034	IAS	OR Constanta
748	PLOIESTI	Prahova	PH158	209.612	170.574	2022	2021	2021	ROC Prahova
749	CAMPINA	Prahova	PH155	30.743	37.289	2023	2022	2022	ROC Prahova
750	VALENI DE MUNTE	Prahova	PH162	12.692	26.062	2024	2022	2022	ROC Prahova
751	BAICOI	Prahova	PH151	16.849	19.239	2024	2022	2022	ROC Prahova
752	SINAIA	Prahova	PH160	9.495	18.608	2024	2022	2022	ROC Prahova
753	MIZIL	Prahova	PH157	13.472	16.084	2024	2022	2022	ROC Prahova
754	BOLDESTI-SCAENI	Prahova	PH152	14.229	15.166	2024	2023	2023	ROC Prahova
755	BREAZA DE SUS	Prahova	PH153	14.486	13.650	2025	2023	2023	ROC Prahova
756	BUSTENI	Prahova	PH154	8.370	11.711	2025	2023	2023	ROC Prahova
757	BARCANESTI	Prahova	PH1158	10.555	10.968	2025	2024	2024	ROC Prahova
758	COMARNIC	Prahova	PH156	10.179	10.350	2026	2024	2024	ROC Prahova
759	PLOPENI	Prahova	PH159	9.293	10.293	2026	2024	2024	ROC Prahova
760	URLATI	Prahova	PH161	6.982	7.623	2026	2025	2025	ROC Prahova
761	BREBU	Prahova	PH1164	5.214	5.355	2027	2025	2025	ROC Prahova
762	AZUGA	Prahova	PH1154	4.105	5.059	2027	2025	Anterior 2020	ROC Prahova

763	MANECIU	Prahova	PH1196	8.713	9.149	2027	2026	2026	ROC Prahova
764	FILIPESTII DE PADURE	Prahova	PH1180	8.401	8.821	2028	2027	2027	ROC Prahova
765	VALEA CALUGAREASCA	Prahova	PH1230	6.610	6.940	2028	2028	2028	ROC Prahova
766	STREJNICU	Prahova	PH1220	5.790	6.369	2029	2029	2029	ROC Prahova
767	PUCHENII MARI	Prahova	PH1210	6.043	6.345	2030	2030	2029	ROC Prahova
768	CIORANII DE JOS	Prahova	PH1170	6.251	6.251	2030	2030	2030	ROC Prahova
769	BUCOV	Prahova	PH1165	4.284	4.498	2030	2030	2030	ROC Prahova
770	SLANIC	Prahova	PH1215	3.622	4.586	2030	2030	2030	ROC Prahova
771	ARICESTII RAHTIVANI	Prahova	PH1153	4.934	4.934	2031	2031	IAS	ROC Prahova
772	MAGURENI	Prahova	PH1195	4.676	4.676	2031	2031	IAS	ROC Prahova
773	MAGURELE	Prahova	PH1194	4.377	4.377	2032	2032	IAS	ROC Prahova
774	FLORESTI	Prahova	PH1182	4.086	4.290	2032	2032	2031	ROC Prahova
775	PLEASA	Prahova	PH1204	3.927	4.123	2032	2032	2031	ROC Prahova
776	BRAZII DE SUS	Prahova	PH1163	3.670	3.752	2033	2033	2032	ROC Prahova
777	SIRNA	Prahova	PH1014	3.430	3.430	2033	2033	IAS	ROC Prahova
778	MARGINENII DE JOS	Prahova	PH1198	3.002	3.002	2033	2033	IAS	ROC Prahova
779	BANESTI	Prahova	PH1157	2.954	2.954	2034	2034	IAS	ROC Prahova
780	STARCHIOJD	Prahova	PH1218	2.926	2.926	2034	2034	IAS	ROC Prahova
781	VADU PARULUI	Prahova	PH1227	2.869	2.869	2034	2034	IAS	ROC Prahova
782	GORGOTA	Prahova	PH1185	2.647	2.647	2034	2034	IAS	ROC Prahova
783	BERCENI	Prahova	PH1160	2.408	2.408	2035	2035	IAS	ROC Prahova
784	CATINA	Prahova	PH1167	2.228	2.340	2035	2035	2032	ROC Prahova
785	DUMBRAVA	Prahova	PH1178	2.306	2.306	2035	2035	IAS	ROC Prahova
786	GORNET	Prahova	PH1186	2.223	2.223	2036	2036	IAS	ROC Prahova
787	HOMORACIU	Prahova	PH1190	2.056	2.056	2036	2036	IAS	ROC Prahova
788	PALANCA	Prahova	PHN001	2.007	2.007	2036	2036	IAS	ROC Prahova
789	CORNU	Prahova	PH1174	4.143	4.350	2037	2037	2032	ROC Prahova
790	ALUNIS	Prahova	PH1152	2.948	2.948	2037	2037	IAS	ROC Prahova
791	VALEA DOFTANEI	Prahova	PH1231	2.792	2.932	2037	2037	2033	ROC Prahova
792	POIANA CAMPINA	Prahova	PH1207	2.700	2.835	2038	2038	2033	ROC Prahova
793	TELEGA-SCORTENI	Prahova	PH1223	2.810	2.810	2038	2038	IAS	ROC Prahova
794	TOMSANI	Prahova	PH1225	2.661	2.661	2038	2038	IAS	ROC Prahova
795	FILIPESTII DE TARG	Prahova	PH1181	2.405	2.405	2039	2039	IAS	ROC Prahova
796	CEPTURA DE JOS	Prahova	PH1168	2.168	2.276	2039	2039	2033	ROC Prahova
797	VALCANESTI	Prahova	PH1228	2.132	2.132	2039	2039	IAS	ROC Prahova
798	COLCEAG	Prahova	PH1173	2.028	2.028	2039	2039	IAS	ROC Prahova

Salaj

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	

799	ZALAU	Salaj	SJ170	53.795	58.818	2023	2023	Anterior 2020	OR Cluj-Salaj
800	SIMLEU SILVANIEI	Salaj	SJ169	10.544	9.006	2025	2025	2025	OR Cluj-Salaj
801	JIBOU	Salaj	SJ168	8.120	7.164	2029	2029	2029	OR Cluj-Salaj
802	CEHU SILVANIEI	Salaj	SJ1234	4.530	5.906	2030	2030	2030	OR Cluj-Salaj
803	CRASNA	Salaj	SJ1237	3.944	4.141	2031	2031	2031	OR Cluj-Salaj
804	SARMASAG	Salaj	SJ1240	3.651	3.834	2032	2032	2032	OR Cluj-Salaj
805	PERICEI	Salaj	SJ1239	2.401	2.280	2034	2034	2034	OR Cluj-Salaj
806	NUSFALAU	Salaj	SJ1238	2.863	2.863	2036	2036	IAS	OR Cluj-Salaj

Satu Mare

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație .e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
807	SATU MARE	Satu Mare	SM173	98.547	117.718	2022	2022	2022	OR Satu Mare
808	CAREI	Satu Mare	SM171	19.625	23.550	2023	2023	2023	OR Satu Mare
809	NEGRESTI-OAS	Satu Mare	SM172	11.820	12.699	2024	2024	2024	OR Satu Mare
810	TASNAD	Satu Mare	SM1275	6.272	6.643	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Satu Mare
811	LIVADA	Satu Mare	SM1262	4.543	4.770	2030	2030	Anterior 2020	OR Satu Mare
812	ODOREU	Satu Mare	SM1266	4.148	4.355	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Satu Mare
813	ARDUD	Satu Mare	SM1246	3.702	3.887	2030	2030	2030	OR Satu Mare
814	BOTIZ	Satu Mare	SM1251	3.161	3.319	2030	2030	2030	OR Satu Mare
815	MEDIESU AURIT	Satu Mare	SM1263	3.049	3.167	2030	2030	2031	OR Satu Mare
816	CAPLENI	Satu Mare	SMN001	3.003	3.153	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Satu Mare
817	MICULA	Satu Mare	SM1264	2.760	2.760	2031	2031	2032	OR Satu Mare
818	LAZURI	Satu Mare	SM1261	2.435	2.435	2031	2031	Anterior 2020	OR Satu Mare
819	TURT	Satu Mare	SM1278	4.336	4.553	2031	2031	2033	OR Satu Mare
820	LUCACENI	Satu Mare	SMN002	4.707	4.869	2032	2032	2035	OR Satu Mare
821	HALMEU	Satu Mare	SM1258	4.718	4.718	2033	2033	IAS	OR Satu Mare
822	CERTEZE	Satu Mare	SM1255	3.577	3.577	2035	2035	IAS	OR Satu Mare
823	TRIP	Satu Mare	SM1277	3.555	3.555	2036	2036	IAS	OR Satu Mare
824	SANISLAU	Satu Mare	SM1270	2.926	2.926	2037	2037	IAS	OR Satu Mare
825	TURULUNG	Satu Mare	SM1279	2.263	2.263	2037	2037	IAS	OR Satu Mare
826	PISCOLT	Satu Mare	SM1268	2.157	2.157	2038	2038	IAS	OR Satu Mare
827	APA	Satu Mare	SM1245	2.049	2.049	2039	2039	IAS	OR Satu Mare
828	GHERTA MICA	Satu Mare	SM1257	2.710	2.710	2039	2039	IAS	OR Satu Mare

Sibiu

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
829	SIBIU	Sibiu	SB167	150.302	179.725	2023	2023	2023	OR Sibiu
830	CISNADIE	Sibiu	SB165	12.873	15.448	2024	2024	2024	OR Sibiu
831	AVRIG	Sibiu	SB164	7.651	8.416	2025	2025	2025	OR Sibiu
832	TALMACIU	Sibiu	SB1314	5.251	5.776	2025	2025	2025	OR Sibiu

833	RASINARI	Sibiu	SB1306	5.001	5.501	2025	2025	2025	OR Sibiu
834	COPSA MICA	Sibiu	SB1288	7.142	7.142	2029	2029	2029	OR Sibiu
835	GURA RAULUI	Sibiu	SB1292	6.496	6.821	2030	2030	2030	OR Sibiu
836	OCNA SIBIULUI	Sibiu	SB1301	3.255	4.129	2030	2030	2030	OR Sibiu
837	CRISTIAN	Sibiu	SB1289	3.482	3.656	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Sibiu
838	SALISTE	Sibiu	SB1309	2.763	2.901	2030	2030	2030	OR Sibiu
839	RACOVITA	Sibiu	SB1305	2.065	2.168	2030	2030	2031	OR Sibiu
840	SURA MARE	Sibiu	SB1312	2.919	3.065	2031	2031	2031	OR Sibiu
841	VURPAR	Sibiu	SB1318	2.606	2.606	2031	2031	2031	OR Sibiu
842	SADU	Sibiu	SB1308	2.443	2.565	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Sibiu
843	SLIMNIC	Sibiu	SB1311	2.324	2.440	2031	2031	2032	OR Sibiu
844	MARSA	Sibiu	SB001	2.317	2.317	2032	2032	2032	OR Sibiu
845	MOSNA	Sibiu	SB1299	2.394	2.394	2033	2033	IAS	OR Sibiu
846	BRATEIU	Sibiu	SB1287	2.298	2.298	2035	2035	IAS	OR Sibiu
847	TARNAVA	Sibiu	SB1315	2.296	2.296	2036	2036	IAS	OR Sibiu
848	JINA	Sibiu	SB1294	3.343	3.343	2038	2038	IAS	OR Sibiu
849	POIANA SIBIULUI	Sibiu	SB1303	2.368	2.368	2039	2039	IAS	OR Sibiu
850	MEDIAS	Sibiu	SB166	45.249	51.538	2024	2024	Anterior 2020	OR Medias
851	AGNITA	Sibiu	SB163	7.063	7.769	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Medias
852	DUMBRAVENI	Sibiu	SB1291	5.124	4.373	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Medias
853	SEICA MARE	Sibiu	SB1310	3.202	3.362	2034	2034	2031	OR Medias
854	BAZNA	Sibiu	SBN001	1.657	2.194	2039	2039	IAS	OR Medias

Suceava

No.	Nume aglomerare	Județ	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
855	SUCEAVA	Suceava	SV180	95.404	113.149	2021	2021	2021	OR Suceava
856	RADAUTI	Suceava	SV178	27.237	37.400	2022	2022	2022	OR Suceava
857	FALTICENI	Suceava	SV175	23.503	25.270	2022	2022	2022	OR Suceava
858	VATRA DORNEI	Suceava		11.975	19.528	2023	2023	2023	OR Suceava
859	CAMPULUNG MOLDOVENESC	Suceava	SV174	15.083	18.779	2023	2023	2023	OR Suceava
860	GURA HUMORULUI	Suceava	SV176	12.232	15.324	2024	2024	2024	OR Suceava
861	MARGINEA	Suceava	SV1359	11.770	12.760	2024	2024	2024	OR Suceava
862	VICOVU DE SUS	Suceava	SV181	9.719	9.810	2027	2026	2026	OR Suceava
863	DUMBRAVENI	Suceava	SV1341	6.472	7.119	2028	2026	2026	OR Suceava
864	SIRET	Suceava	SV1380	6.193	6.812	2029	2027	2027	OR Suceava
865	VICOVU DE JOS	Suceava	SV1388	6.311	6.528	2030	2027	2027	OR Suceava
866	BOSANCI	Suceava	SV1325	5.895	6.485	2031	2028	2028	OR Suceava
867	IPOTESTI	Suceava	SV1356	5.317	5.583	2031	2028	2028	OR Suceava
868	BAIA	Suceava	SV1321	4.923	5.169	2032	2028	2028	OR Suceava
869	PLOPENI	Suceava	SVN002	4.911	5.157	2032	2028	Anterior 2020	OR Suceava

870	CAJVANA	Suceava	SV1330	6.156	6.156	2034	2030	2030	OR Suceava
871	DORNESTI	Suceava	SV1339	3.354	3.522	2033	2030	2030	OR Suceava
872	MIRONU	Suceava	SV1362	3.291	3.344	2033	2030	2030	OR Suceava
873	MALINI	Suceava	SV1357	4.734	4.861	2034	2031	2031	OR Suceava
874	ARBORE	Suceava	SV1320	4.306	4.521	2034	2031	2031	OR Suceava
875	LITENI	Suceava	SV177	3.566	3.744	2035	2031	2031	OR Suceava
876	FANTANELE	Suceava	SV1343	3.597	3.673	2035	2032	2032	OR Suceava
877	DOLHASCA	Suceava	SV1337	2.582	2.711	2035	2032	2032	OR Suceava
878	BERCHISESTI	Suceava	SV1322	2.206	2.316	2036	2032	2032	OR Suceava
879	CALAFINDESTI	Suceava	SV1331	2.099	2.204	2036	2032	2032	OR Suceava
880	SIMINICEA	Suceava	SV1379	2.058	2.161	2036	2033	2033	OR Suceava
881	POJORATA	Suceava	SV1371	1.943	2.040	2036	2033	2033	OR Suceava
882	COROCAIESTI	Suceava	SV1335	3.440	3.440	2037	2034	IAS	OR Suceava
883	SATU MARE	Suceava	SV1376	2.183	2.183	2037	2034	IAS	OR Suceava
884	PALTINOASA	Suceava	SV1367	2.145	2.145	2038	2035	IAS	OR Suceava
885	PATRAUTI	Suceava	SV1368	4.240	4.240	2039	2035	IAS	OR Suceava
886	MILISAUTI	Suceava	SV1361	4.072	4.072	NO	2036	IAS	OR Suceava
887	FRATAUTII VECHI	Suceava	SV1346	3.624	3.624	NO	2037	IAS	OR Suceava
888	BOGDANESTI	Suceava	SV1323	3.442	3.442	NO	2038	IAS	OR Suceava
889	IASLOVAT	Suceava	SV1354	2.778	2.778	NO	2039	IAS	OR Suceava
890	STROIESTI	Suceava	SV1383	2.144	2.144	NO	2039	IAS	OR Suceava
891	ADANCATA	Suceava	SV1319	2.116	2.116	NO	2039	IAS	OR Suceava

Teleorman

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUJ			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
892	ALEXANDRIA	Teleorman	TR189	47.561	43.545	2024	2022	2022	OR Teleorman
893	ROSIORI DE VEDE	Teleorman	TR190	24.541	24.826	2024	2022	2022	OR Teleorman
894	TURNU MAGURELE	Teleorman	TR191	24.155	23.037	2024	2024	2024	OR Teleorman
895	ZIMNICEA	Teleorman	TR193	12.598	12.604	2024	2024	2024	OR Teleorman
896	VIDELE	Teleorman	TR192	9.675	8.058	2026	2026	2025	OR Teleorman
897	TIGANESTI	Teleorman	TR1451	6.406	6.406	2027	2027	2027	OR Teleorman
898	BRAGADIRU	Teleorman	TR1398	6.219	6.219	2029	2029	2029	OR Teleorman
899	PERETU	Teleorman	TR1431	5.502	5.502	2030	2030	2030	OR Teleorman
900	DRAGANESTI VLASCA	Teleorman	TR1410	2.999	3.149	2031	2030	2031	OR Teleorman
901	BUZESCU	Teleorman	TR1400	3.512	3.512	2033	2030	IAS	OR Teleorman
902	BABAITA	Teleorman	TR1393	2.869	2.869	2034	2031	IAS	OR Teleorman
903	ORBEASCA DE SUS	Teleorman	TRN002	2.380	2.380	2035	2031	IAS	OR Teleorman
904	IZVOARELE	Teleorman	TR1417	2.224	2.224	2036	2032	IAS	OR Teleorman
905	LACENI	Teleorman	TR1418	2.067	2.067	2037	2032	IAS	OR Teleorman
906	ORBEASCA DE JOS	Teleorman	TRN001	2.006	2.006	2038	2033	IAS	OR Teleorman
907	PLOSCA	Teleorman	TR1435	4.937	4.937	2039	2033	IAS	OR Teleorman

908	ISLAZ	Teleorman	TR1416	3.724	3.724	2039	2034	IAS	OR Teleorman
909	MALDAENI	Teleorman	TR1423	3.133	3.133	2039	2034	IAS	OR Teleorman
910	PIATRA	Teleorman	TR1432	2.967	2.967	NO	2035	IAS	OR Teleorman
911	DOBROTESTI	Teleorman	TR1408	2.641	2.641	NO	2035	IAS	OR Teleorman
912	TATARASTII DE SUS	Teleorman	TR1450	2.636	2.636	NO	2036	IAS	OR Teleorman
913	CERVENIA	Teleorman	TR1404	2.592	2.592	NO	2036	IAS	OR Teleorman
914	PIETROSANI	Teleorman	TR1433	2.433	2.433	NO	2037	IAS	OR Teleorman
915	STOROBANEASA	Teleorman	TR1446	2.366	2.366	NO	2037	IAS	OR Teleorman
916	MAVRODIN	Teleorman	TR1425	2.271	2.271	NO	2038	IAS	OR Teleorman
917	SLOBOZIA MANDRA	Teleorman	TRN003	2.248	2.248	NO	2038	IAS	OR Teleorman
918	SILISTEA-GUMESTI	Teleorman	TR1444	2.242	2.242	NO	2039	IAS	OR Teleorman
919	SUHAIA	Teleorman	TR1447	2.000	2.000	NO	2039	IAS	OR Teleorman

Timis

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
920	TIMISOARA	Timis	TM188	345.279	417.516	2023	2023	2023	OR Timis
921	LUGOJ	Timis	TM186	38.194	45.833	2024	2024	2024	OR Timis
922	SANNICOLAU MARE	Timis	TM187	11.975	12.031	2024	2024	2024	OR Timis
923	JIMBOLIA	Timis	TM185	10.699	10.927	2024	2024	2024	OR Timis
924	BUZIAS	Timis	TM1464	4.675	5.759	2024	2024	Anterior 2020	OR Timis
925	DETA	Timis	TM1475	5.380	5.469	2025	2025	2025	OR Timis
926	SACALAZ	Timis	TM1502	4.672	5.416	2025	2025	2025	OR Timis
927	PERIAM	Timis	TM1498	4.850	5.093	2028	2028	2028	OR Timis
928	GIARMATA	Timis	TM1483	5.446	5.446	2030	2030	2030	OR Timis
929	RECAS	Timis	TM1500	4.611	4.842	2030	2030	Anterior 2020	OR Timis
930	GATAIA	Timis	TM1481	4.544	4.550	2030	2030	2030	OR Timis
931	CENAD	Timis	TM1467	4.287	4.501	2030	2030	2030	OR Timis
932	CARPINIS	Timis	TM1466	3.725	3.911	2030	2030	2031	OR Timis
933	FAGET	Timis	TM1480	3.601	3.602	2030	2030	Anterior 2020	OR Timis
934	LOVRIN	Timis	TM1490	3.391	3.561	2030	2030	2031	OR Timis
935	DUDESTII NOI	Timis	TM1477	3.283	3.447	2031	2031	2031	OR Timis
936	LIEBLING	Timis	TM1489	3.130	3.287	2031	2031	2031	OR Timis
937	SANMIHAIU ROMAN	Timis	TMN001	2.935	3.278	2031	2031	2032	OR Timis
938	CIACOVA	Timis	TM1470	2.630	2.762	2031	2031	2032	OR Timis
939	ORTISOARA	Timis	TM1494	2.409	2.529	2031	2031	2032	OR Timis
940	COSTEIU	Timis	TM1472	2.275	2.389	2031	2031	2032	OR Timis
941	NADRAG	Timis	TM1493	2.639	2.771	2031	2031	2032	OR Timis
942	VOITEG	Timis	TM1513	2.086	2.190	2031	2031	2033	OR Timis
943	VARIAS	Timis	TM1512	4.184	4.184	2032	2032	IAS	OR Timis
944	JEBEL	Timis	TM1487	3.707	3.707	2032	2032	2033	OR Timis

945	TOMNATIC	Timis	TM1510	3.344	3.344	2033	2033	IAS	OR Timis
946	PECIU NOU	Timis	TM1497	3.217	3.217	2034	2034	IAS	OR Timis
947	SATCHINEZ	Timis	TM1508	3.141	3.141	2034	2034	2033	OR Timis
948	SANANDREI	Timis	TM1504	3.067	3.067	2034	2034	2033	OR Timis
949	BECICHERECU MIC	Timis	TM1459	2.929	2.929	2035	2035	IAS	OR Timis
950	SARAVALE	Timis	TM1507	2.804	2.804	2035	2035	2034	OR Timis
951	TEREMIA MARE	Timis	TM1509	2.478	2.478	2036	2036	IAS	OR Timis
952	SAG	Timis	TM1503	2.418	2.418	2036	2036	2034	OR Timis
953	SANDRA	Timis	TM1505	2.399	2.399	2037	2037	IAS	OR Timis
954	IECEA MARE	Timis	TM1486	2.382	2.382	2037	2037	IAS	OR Timis
955	COMLOSU MARE	Timis	TM1471	4.014	4.014	2038	2038	IAS	OR Timis
956	DUDESTII VECHI	Timis	TM1478	3.850	3.850	2038	2038	IAS	OR Timis
957	BILED	Timis	TM1462	3.487	3.487	2039	2039	IAS	OR Timis
958	DENTA	Timis	TM1474	2.213	2.213	2039	2039	IAS	OR Timis
959	PESAC	Timis	TM1499	2.072	2.072	2039	2039	IAS	OR Timis

Tulcea

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
960	TULCEA	Tulcea	TL184	67.550	81.060	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Tulcea
961	BABADAG	Tulcea	TL182	8.052	8.857	2028	2028	2028	OR Tulcea
962	MACIN	Tulcea	TL183	7.594	8.353	2030	2030	2030	OR Tulcea
963	JURILOVCA	Tulcea	TL1526	1.956	2.054	2030	2030	2030	OR Tulcea
964	GRECI	Tulcea	TL1522	4.689	4.923	2031	2031	2031	OR Tulcea
965	ISMINA	Tulcea	TL1523	4.088	4.292	2032	2032	2032	OR Tulcea
966	NICULITEL	Tulcea	TL1533	3.910	4.106	2033	2033	2033	OR Tulcea
967	SULINA	Tulcea	TL1537	3.196	3.356	Anterior 2020	Anterior 2020	Anterior 2020	OR Tulcea
968	LUNCAVITA	Tulcea	TL1527	3.130	3.287	2034	2034	2034	OR Tulcea
969	TURCOAIA	Tulcea	TL1539	2.903	3.048	2034	2034	2034	OR Tulcea
970	BAIA	Tulcea	TL1514	2.573	2.702	2034	2034	2034	OR Tulcea
971	TOPOLOG	Tulcea	TL1538	2.268	2.381	2035	2035	2035	OR Tulcea
972	MAHMUDIA	Tulcea	TL1528	2.169	2.277	2035	2035	2035	OR Tulcea
973	JIJILA	Tulcea	TL1525	3.758	3.758	2037	2037	IAS	OR Tulcea
974	SARICHIOI	Tulcea	TL1535	2.586	2.586	2038	2038	IAS	OR Tulcea
975	CARCALIU	Tulcea	TL1515	2.277	2.277	2039	2039	IAS	OR Tulcea
976	VACARENI	Tulcea	TL1540	2.035	2.035	2039	2039	IAS	OR Tulcea

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
977	RAMNICU VALCEA	Valcea	VL197	102.756	121.387	2024	2023	2023	OR Valcea
978	DRAGASANI	Valcea	VL196	23.551	26.809	2025	2024	2024	OR Valcea

979	CALIMANESTI	Valcea	VL195	4.043	9.402	2025	2025	Anterior 2020	OR Valcea
980	BABENI	Valcea	VL194	6.585	7.169	2030	2030	2030	OR Valcea
981	BERBESTI	Valcea	VL1545	4.294	4.388	2032	2032	2032	OR Valcea
982	BARBATESTI	Valcea	VL1544	4.151	4.291	2033	2033	2032	OR Valcea
983	BREZOI	Valcea	VL1547	3.910	4.106	2033	2033	2033	OR Valcea
984	PRAJILA	Valcea	VL1563	2.650	3.870	2034	2034	2033	OR Valcea
985	HOREZU	Valcea	VL1565	2.865	3.630	2034	2034	2033	OR Valcea
986	SALATRUCEL	Valcea	VLN002	3.067	3.122	2034	2034	2034	OR Valcea
987	STEFANESTI	Valcea	VL1593	2.958	3.058	2034	2034	Anterior 2020	OR Valcea
988	BALCESTI	Valcea	VL1543	2.814	2.954	2035	2035	2034	OR Valcea
989	VAIDEENI	Valcea	VL1601	2.062	2.165	2035	2035	2034	OR Valcea
990	VOINEASA	Valcea	VLN002	1.187	2.112	2035	2035	2034	OR Valcea
991	BUDESTI	Valcea	VL1548	2.900	2.968	2036	2036	2035	OR Valcea
992	BUNESTI	Valcea	VL1550	2.074	2.169	2036	2036	IAS	OR Valcea
993	OLANESTI BAI	Valcea	VL1577	1.459	2.864	2037	2037	2035	OR Valcea
994	MIHAESTI	Valcea	VL1573	2.548	2.548	2038	2038	IAS	OR Valcea

Vaslui

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
995	BARLAD	Vaslui	VS203	56.670	55.123	2023	2023	2023	OR Vaslui
996	VASLUI	Vaslui	VS206	51.901	49.250	2023	2023	2023	OR Vaslui
997	HUSI	Vaslui	VS204	26.391	21.644	2024	2024	2024	OR Vaslui
998	NEGRESTI	Vaslui	VS205	5.567	6.124	2030	2030	2030	OR Vaslui
999	MURGENI	Vaslui	VS1619	3.365	3.533	2030	2030	2030	OR Vaslui
1000	IVESTI	Vaslui	VS1615	2.153	2.261	2030	2030	2032	OR Vaslui
1001	FALCIU	Vaslui	VS1611	1.991	2.091	2031	2031	2032	OR Vaslui
1002	ZORLENI	Vaslui	VS1631	4.225	4.225	2032	2032	IAS	OR Vaslui
1003	PERIENI	Vaslui	VS1621	3.189	3.189	2033	2033	IAS	OR Vaslui
1004	BEREZENI	Vaslui	VS1607	3.161	3.161	2035	2035	IAS	OR Vaslui
1005	VALENI	Vaslui	VSN01	3.081	3.081	2036	2036	IAS	OR Vaslui
1006	VETRISOARA	Vaslui	VS1629	2.449	2.449	2037	2037	IAS	OR Vaslui
1007	POPENI	Vaslui	VS1622	2.278	2.278	2037	2037	IAS	OR Vaslui
1008	STANILESTI	Vaslui	VS1626	2.270	2.270	2038	2038	IAS	OR Vaslui
1009	PUSCASI	Vaslui	VS1623	2.115	2.115	2039	2039	IAS	OR Vaslui

Vrancea

No.	Nume aglomerare	Judet	Cod Aglomerare	Populație #	Populație l.e.	Atingerea țintei DEAUU			Zonă extinsă OR
						BAU	MAX	ACC	
1010	FOCSANI	Vrancea	VN199	82.712	84.378	2024	2024	2024	OR Vrancea
1011	ADJUD	Vrancea	VN198	12.739	12.030	2024	2024	2024	OR Vrancea
1012	ODOBESTI	Vrancea	VN201	8.891	9.555	2025	2025	2025	OR Vrancea
1013	PANCIU	Vrancea	VN202	5.897	8.518	2025	2025	Anterior 2020	OR Vrancea

1014	MARASESTI	Vrancea	VN200	8.441	8.453	2025	2025	2025	OR Vrancea
1015	HOMOCEA	Vrancea	VN1642	5.876	6.123	2026	2026	2025	OR Vrancea
1016	GUGESTI	Vrancea	VN1641	5.132	5.645	2026	2026	2026	OR Vrancea
1017	SLOBOZIA BRADULUI	Vrancea	VNN003	8.092	8.092	2030	2030	2030	OR Vrancea
1018	GOLOGANU	Vrancea	VN1640	2.893	3.038	2030	2030	Anterior 2020	OR Vrancea
1019	TULNICI	Vrancea	VN1658	2.620	2.724	2030	2030	2031	OR Vrancea
1020	PAUNESTI	Vrancea	VN1648	4.735	4.735	2031	2031	IAS	OR Vrancea
1021	MILCOVUL	Vrancea	VN1645	2.819	2.819	2032	2032	IAS	OR Vrancea
1022	PLOSCUTENI	Vrancea	VN1649	2.462	2.462	2032	2032	IAS	OR Vrancea
1023	URECHESTI	Vrancea	VN1659	4.514	4.514	2033	2033	IAS	OR Vrancea
1024	SURAI	Vrancea	VN1656	4.369	4.369	2034	2034	IAS	OR Vrancea
1025	JARISTEA	Vrancea	VN1643	3.633	3.633	2035	2035	IAS	OR Vrancea
1026	GAGESTI	Vrancea	VNN002	3.361	3.361	2037	2035	IAS	OR Vrancea
1027	VULTURU	Vrancea	VN1663	3.145	3.145	2038	2036	IAS	OR Vrancea
1028	STRAOANE	Vrancea	VN1655	2.717	2.717	NO	2036	IAS	OR Vrancea
1029	DUMBRAVENI	Vrancea	VN001	2.619	2.619	NO	2037	IAS	OR Vrancea
1030	TIFESTI	Vrancea	VNN004	2.555	2.555	NO	2038	IAS	OR Vrancea
1031	SIHLEA	Vrancea	VN1653	2.170	2.170	NO	2038	IAS	OR Vrancea
1032	MAICANESTI	Vrancea	VN1644	2.129	2.129	NO	2039	IAS	OR Vrancea
1033	VANATORI	Vrancea	VN1660	2.041	2.041	NO	2039	IAS	OR Vrancea
1034	SOVEJA	Vrancea	VN1654	2.015	2.015	NO	2039	IAS	OR Vrancea

Anexa 8: Modele financiare județene și național

Modele financiare pentru fiecare OR și un rezumat de model național pentru România, elaborat cu ajutorul soft-ului Microsoft Office, aplicația Excel.

1. MF – business as usual, 44 modele plus cel național
2. MF – realizarea conformării, 44 modele plus cel național
3. MF – Optimizare crescută (SIA-uri) pentru realizarea conformării, 44 modele plus cel național

(fișiere electronice și fișe de calcul electronice oferite în Microsoft Excel)

Competența face diferența!

Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă cofinanțat de Uniunea Europeană, din Fondul Social European